

Триглав Осигурување АД Скопје

Финансиски извештаи

за годината завршена на 31 декември 2021

со Извештај на независните ревизори

Содржина

Извештај на независните ревизори	1-2
Финансиски извештаи	
Извештај за финансиската состојба	3
Извештај за сеопфатна добивка	8
Извештај за парични текови	12
Извештај за промените во капиталот	15
Белешки кон финансиските извештаи	17

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИТЕ РЕВИЗОРИ

ДО АКЦИОНЕРИТЕ И РАКОВОДСТВОТО НА Триглав Осигурување АД Скопје

Извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи (страна 3 – 78) на Триглав Осигурување АД Скопје (во понатамошниот текст “Друштвото”), кои се состојат од извештај за финансиската состојба на ден 31 декември 2021 година и извештај за сеопфатната добивка, извештај за промените во капиталот и извештај за паричните текови за годината што тогаш завршува и преглед на значајни сметководствени политики и останати објаснувачки белешки.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Раководството е одговорно за подготвувањето и објективното презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со регулативата на Агенцијата за супервизија на осигурувањето и интерна контрола за која раководството смета дека е неопходна за подготвување на финансиските извештаи кои не содржат материјално погрешно прикажување, без разлика дали тоа е резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја извршивме нашата ревизија во согласност со Законот за ревизија и стандардите за ревизија кои се во примена во Република Северна Македонија. Овие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата на начин кој ќе ни овозможи да добиеме разумно уверување дека финансиски извештаи не содржат материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува спроведување на постапки за собирање на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од значајно погрешно прикажување на финансиските извештаи, настанато како резултат на измама или грешка. При проценувањето на овие ризици ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи на Друштвото со цел дизајнирање на ревизорски постапки кои што се соодветни на околностите, но не и со цел на изразување на мислење за ефективноста на интерната контрола на Друштвото. Ревизијата исто така вклучува и оценка за соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на раководството, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи.

Веруваме дека ревизорските докази кои ги имаме собрано се доволни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

(продолжува)

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИТЕ РЕВИЗОРИ

ДО АКЦИОНЕРИТЕ И РАКОВОДСТВОТО НА Триглав Осигурување АД Скопје (продолжение)

Мислење

Според наше мислење, финансиските извештаи ја прикажуваат реално и објективно, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на Триглав Осигурување АД Скопје на ден 31 декември 2021 година како и резултатите од работењето и паричните текови за годината што тогаш завршува во согласност со регулативата на Агенцијата за супервизија на осигурувањето.

Извештај за други правни и регулаторни барања

Раководството на Друштвото е одговорно за подготвување на годишен извештај и годишна сметка во согласност со Законот за трговски друштва и истите беа прифатени и одобрени од раководството на Друштвото и кои Друштвото е во обврска да ги поднесе до Централниот регистар на Република Северна Македонија. Наша одговорност е да издадеме мислење во врска со конзистентноста на годишниот извештај со годишната сметка и финансиските извештаи на Друштвото. Ние ги извршивме нашите постапки во согласност со Законот за ревизија и Меѓународниот стандард за ревизија 720 – Одговорности на ревизорот во врска со други информации во документи кои содржат ревидирани финансиски извештаи кој е во примена во Република Северна Македонија. Според наше мислење историските финансиски информации обелоденети во годишниот извештај се конзистентни со годишната сметка и приложените ревидирани финансиски извештаи на Друштвото за годината што завршува на 31 декември 2021 година.

Дилоит ДОО Скопје

Александар Аризанов
Овластен ревизор
Директор

Александар Аризанов
Овластен ревизор

Скопје, 14 април 2022 година

ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА (БИЛАНС НА СОСТОЈБА)

		Белешка	31 декември 2021	31 декември 2020
АКТИВА				
А. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (002+003)	001	23	15.157	18.564
1. Гудвил	002		-	-
2. Останати нематеријални средства	003		15.157	18.564
Б. ВЛОЖУВАЊА (005+013+021+041)	004		1.725.110	1.658.216
І. ЗЕМЈИШТЕ, ГРАДЕЖНИ ОБЈЕКТИ И ОСТАНАТИ МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (006+009)	005		43.831	45.903
1. Земјиште и градежни објекти кои служат за вршење на дејноста (007+008)	006	24А	43.383	45.403
1.1 Земјиште	007		-	-
1.2 Градежни објекти	008		43.383	45.403
2. Земјиште, градежни објекти и останати средства кои не служат за вршење на дејноста (010+011+012)	009	24Б	448	500
2.1 Земјиште	010		-	-
2.2 Градежни објекти	011		448	500
2.3 Останати материјални средства	012		-	-
ІІ. ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА ВО ДРУШТВА ВО ГРУПА - ПОДРУЖНИЦИ, ПРИДРУЖЕНИ ДРУШТВА И ЗАЕДНИЧКИ КОНТРОЛИРАНИ ЕНТИТЕТИ (014+015+016+017+018+019+020)	013	25	72.747	73.573
1. Акции, удели и останати сопственички инструменти од вредност во друштва во група - подружници	014		-	-
2. Должнички хартии од вредност кои ги издале друштва во група - подружници и заеми на друштва во група - подружници	015		-	-
3. Акции, удели и останати сопственички инструменти во придружени друштва	016	25	52.596	52.471
4. Должнички хартии од вредност кои ги издале придружени друштва и заеми на придружени друштва	017		-	-
5. Останати финансиски вложувања во друштва во група - подружници	018		-	-
6. Останати финансиски вложувања во придружени друштва	019		-	-
7. Вложувања во заеднички контролирани ентитети	020	25	20.151	21.102
ІІІ. ОСТАНАТИ ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА (022+025+030+035+040)	021	26	1.608.532	1.538.740
1. Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување (023+024)	022		-	-

		Белешка	31 декември 2021	31 декември 2020
1.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	023		-	-
1.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	024		-	-
2. Финансиски вложувања расположливи за продажба (026+027+028+029)	025	26A	1.232.916	1.119.990
2.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	026		131	12.374
2.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	027		1.215.057	1.091.724
2.3 Акции, удели и останати сопственички инструменти	028		15.118	11.916
2.4 Акции и удели во инвестициски фондови	029		2.609	3.976
3. Финансиски вложувања за тргување (031+032+033+034)	030		15.116	-
3.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	031		-	-
3.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	032		-	-
3.3 Акции, удели и останати сопственички инструменти	033		-	-
3.4 Акции и удели во инвестициски фондови	034		15.116	-
4. Депозити, заеми и останати пласмани (036+037+038+039)	035	26B	360.500	418.750
4.1 Дадени депозити	036		360.500	418.750
4.2 Заеми обезбедени со хипотека	037		-	-
4.3 Останати заеми	038	26Г	-	-
4.4 Останати пласмани	039	26B	-	-
5. Деривативни финансиски инструменти	040		-	-
IV. ДЕПОЗИТИ НА ДРУШТВА ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ КАЈ ЦЕДЕНТИ, ПО ОСНОВ НА ДОГОВОРИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	041		-	-
В. ДЕЛ ЗА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ ВО БРУТО ТЕХНИЧКИТЕ РЕЗЕРВИ (043+044+045+046+047+048+049)	042	27	684.713	671.471
1. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервата за преносна премија	043		86.899	71.064
2. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто математичката резерва	044		-	-
3. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за штети	045		596.902	599.401
4. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за бонуси и попусти	046		912	1.006
5. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто еквализационата резерва	047		-	-
6. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто останатите технички резерви	048		-	-
7. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви за осигурување на живот каде ризикот од вложувањето е на товар на осигуреникот	049		-	-
Г. ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА КАЈ КОИ ОСИГУРЕНИКОТ ГО ПРЕВЗЕМА ИНВЕСТИЦИСКИОТ РИЗИК (ДОГОВОРИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ)	050		-	-
Д. ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ СРЕДСТВА (052+053)	051	28	117	2.549
1. Одложени даночни средства	052		-	-
2. Тековни даночни средства	053		117	2.549
Ѓ. ПОБАРУВАЊА (055+059+063+067)	054		421.458	361.458
И. ПОБАРУВАЊА ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ (056+057+058)	055	29	320.934	316.112

		Белешка	31 декември 2021	31 декември 2020
1. Побарувања од осигуреници	056		253.035	260.017
2. Побарувања од посредници	057		67.775	55.946
3. Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	058		125	149
II. ПОБАРУВАЊА ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ (060+061+062)	059		66.141	3.864
1. Побарувања по основ на премија за соосигурување и реосигурување	060		-	-
2. Побарувања по основ на учество во надомест на штети од соосигурување и реосигурување	061		66.141	3.864
3. Останати побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	062		-	-
III. ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА (064+065+066)	063		34.382	41.482
1. Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	064	30A	30.316	37.120
2. Побарувања по основ на финансиски вложувања	065	30Б	569	688
3. Останати побарувања	066	30B	3.497	3.674
IV. ПОБАРУВАЊА ПО ОСНОВ НА ЗАПИШАН А НЕУПЛАТЕН КАПИТАЛ	067		-	-
Е. ОСТАНАТИ СРЕДСТВА (069+072+077)	068	31	58.309	49.719
I. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА КОИ СЛУЖАТ ЗА ВРШЕЊЕ НА ДЕЛНОСТА (ОСВЕН ЗЕМЈИШТЕ И ГРАДЕЖНИ ОБЈЕКТИ) (070+071)	069	32A	34.476	39.038
1. Опрема	070		33.888	38.447
2. Останати материјални средства	071		588	591
II. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ОСТАНАТИ ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ (073+074+075+076)	072	32Б	23.833	10.681
1. Парични средства во банка	073		23.826	10.674
2. Парични средства во благајна	074		7	7
3. Издвоени парични средства за покривање на математичката резерва	075		-	-
4. Останати парични средства и парични еквиваленти	076		-	-
III. ЗАЛИХИ И СИТЕН ИНВЕНТАР	077		-	-
Ж. АКТИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАЗГРАНИЧУВАЊА (079+080+081)	078	33	54.433	54.428
1. Претходно пресметани приходи по основ на камати и наемнини	079		2.345	6.033
2. Одложени трошоци на стекнување	080		49.097	45.004
3. Останати пресметани приходи и одложени трошоци	081		2.991	3.391
З. НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНАТО РАБОТЕЊЕ	082		-	-
S. ВКУПНА АКТИВА (A+B+V+Г+Д+Г+Е+Ж+З)	083		2.959.297	2.816.404
И. ВОН-БИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА - АКТИВА	084		455.649	427.220
ПАСИВА			-	-
A. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ (086+090+091+095+101-102+103-104)	085	34	964.028	912.891
I. ЗАПИШАН КАПИТАЛ (087+088+089)	086		185.223	185.223
1. Запишан капитал од обични акции	087		185.223	185.223
2. Запишан капитал од приоритетни акции	088		-	-

Белешка	31 декември 2021	31 декември 2020
3. Запишан а неуплатен капитал	-	-
II. ПРЕМИИ ЗА ЕМИТИРАНИ АКЦИИ	41.972	41.972
III. РЕВАЛОРИЗАЦИОНА РЕЗЕРВА (092+093+094)	64.692	43.270
1. Материјални средства	377	1.610
2. Финансиски вложувања	60.595	38.994
3. Останати ревалоризациони резерви	3.720	2.667
IV. РЕЗЕРВИ (096+097+098-099+100)	433.606	418.360
1. Законски резерви	374.047	368.965
2. Статутарни резерви	-	-
3. Резерви за сопствени акции	-	-
4. Откупени сопствени акции	-	-
5 Останати резерви	59.559	49.395
V. НЕРАСПРЕДЕЛЕНА НЕТО ДОБИВКА	210.054	208.821
VI. ПРЕНЕСЕНА ЗАГУБА	-	-
VII. ДОБИВКА ЗА ТЕКОВНИОТ ПРЕСМЕТКОВЕН ПЕРИОД	28.482	15.246
VIII. ЗАГУБА ЗА ТЕКОВНИОТ ПРЕСМЕТКОВЕН ПЕРИОД	-	-
Б. СУБОРДИНИРАНИ ОБВРСКИ	-	-
В. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ (107+108+109+110+111+112)	1.777.873	1.723.152
I. Бруто резерви за преносни премии	571.768	515.373
II. Бруто математичка резерва	-	-
III. Бруто резерви за штети	1.203.336	1.193.114
IV. Бруто резерви за бонуси и попусти	2.769	14.665
V. Бруто еквализациона резерва	-	-
VI. Бруто останати технички резерви	-	-
Г. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ ВО ОДНОС НА ДОГОВОРИ КАЈ КОИ ОСИГУРЕНИКОТ ГО ПРЕВЗЕМА ИНВЕСТИЦИСКИОТ РИЗИК	-	-
Д. ОСТАНАТИ РЕЗЕРВИ (115+116)	25.938	25.493
1. Резерви за вработени	16.533	16.089
2. Останати резерви	9.404	9.404
Ѓ. ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ ОБВРСКИ (118+119)	10.410	6.174
1. Одложени даночни обврски	7.146	4.629
2. Тековни даночни обврски	3.264	1.545
Е. ОБВРСКИ КОИ ПРОИЗЛЕГУВААТ ОД ДЕПОЗИТИ НА ДРУШТВА ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ КАЈ ЦЕДЕНТИ, ПО ОСНОВ НА ДОГОВОРИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	-	-
Ж. ОБВРСКИ (122+126+130)	173.037	132.499
I. ОБВРСКИ ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ (123+124+125)	12.778	16.038
1. Обврски спрема осигуреници	12.778	15.970

2. Обврски спрема застапници и посредници	124
3. Останати обврски од непосредни работи на осигурување	125
II. ОБВРСКИ ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ (127+128+129)	126
1. Обврски по основ на премија за соосигурување и реосигурување	127
2. Обврски по основ на учество во надомест на штети	128
3. Останати обврски од работи на соосигурување и реосигурување	129
III. ОСТАНАТИ ОБВРСКИ (131+132+133)	130
1. Останати обврски од непосредни работи на осигурување	131
2. Обврски по основ на финансиски вложувања	132
3. Останати обврски	133
3. ПАСИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАГРАНИЧУВАЊА	134
S. НЕТЕКОВНИ ОБВРСКИ ВО ВРСКА СО НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНАТИ РАБОТЕЊА	135
II. ВКУПНА ПАСИВА A+B+V+Г+Д+Ѓ+E+Ж+З+S	136
J. ВОН-БИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА – ПАСИВА	137

Белешка	31 декември 2021	31 декември 2020
	-	-
	-	68
42	94.709	50.378
	94.709	50.378
	-	-
	-	-
43	65.549	66.083
	38.374	34.864
	150	1.606
	27.025	29.613
44	8.012	16.195
	-	-
	2.959.297	2.816.404
	455.649	427.220

Белешките на страните 17 – 77 се составен дел на овие финансиски извештаи

БУ: Биланс на успех (Извештај за сеопфатна добивка)

		Белешка	Тековна деловна година	Претходна деловна година
A. ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (201+210+223a+224+225)	200		1.039.883	1.056.374
I. ЗАРАБОТЕНА ПРЕМИЈА (НЕТО ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА (202+203+204-205-206-207+208+209))	201	10	885.457	915.173
1. Бруто полисирана премија за осигурување	202		1.332.871	1.231.617
2. Бруто полисирана премија за соосигурување	203		-	-
3. Бруто полисирана премија за реосигурување/ретроцесија	204		-	-
4. Бруто полисирана премија предадена во соосигурување	205		-	-
5. Бруто полисирана премија предадена во реосигурување/ ретроцесија	206		406.853	364.011
6. Промена во бруто резервата за преносна премија	207		56.395	(89.863)
7. Промена во бруто резервата за преносна премија - дел за соосигурување	208		-	-
8. Промена во бруто резервата за преносна премија - дел за реосигурување	209		15.835	(42.296)
II. ПРИХОДИ ОД ВЛОЖУВАЊА (211+212+216+217+218+219+223)	210	11	51.600	52.346
1. Приходи од подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	211		-	-
2. Приходи од вложувања во земјиште и градежни објекти (213+214+215)	212		3.353	4.201
2.1 Приходи од наемнини	213		3.353	3.260
2.2 Приходи од зголемување на вредноста на земјиште и градежни објекти	214		-	-
2.3 Приходи од продажба на земјиште и градежни објекти	215		-	941
3. Приходи од камати	216		39.352	41.451
4. Позитивни курсни разлики	217		67	1.331
5. Вредносно усогласување (нереализирани добивки, сведување на објективна вредност)	218		67	-
6. Реализирани добивки од продажба на финансиски имот - капитална добивка (220+221+222)	219		8.448	3.236
6.1 Финансиски вложувања расположливи за продажба	220		8.404	3.236
6.2 Финансиски вложувања за тргување (по објективна вредност)	221		44	-
6.3 Останати финансиски вложувања	222		-	-
7. Останати приходи од вложувања	223		312	2.127
III. ПРИХОДИ ПО ОСНОВ НА ПРОВИЗИИ ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ	223a	12	79.782	65.834

IV. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ПРИХОДИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ

V. ОСТАНАТИ ПРИХОДИ

Б. РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (227+235+245+248+251+261+271+274+275)

I. НАСТАНАТИ ШТЕТИ (НЕТО ТРОШОЦИ ЗА ШТЕТИ) (228-229-230-231+232-233-234)

1. Бруто исплатени штети
2. Намалување за приходот од бруто реализирани регресни побарувања
3. Бруто исплатени штети – дел за соосигурување
4. Бруто исплатени штети – дел за реосигурување/ретроцесија
5. Промени во бруто резервите за штети
6. Промени во бруто резервите за штети – дел за соосигурување
7. Промени во бруто резервите за штети – дел за реосигурување

II. ПРОМЕНИ ВО ОСТАНАТИТЕ ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (236+239+242)

1. Промени во математичката резерва, нето од реосигурување (237-238)

- 1.1 Промени во бруто математичката резерва
- 1.2 Промени во бруто математичката резерва - дел за соосигурување/реосигурување

2. Промени во еквизационата резерва, нето од реосигурување (240-241)

- 2.1. Промени во бруто еквизационата резерва
- 2.2 Промени во бруто еквизационата резерва - дел за соосигурување/реосигурување

3. Промени во останатите технички резерви, нето од реосигурување (243-244)

- 3.1 Промени во останатите бруто технички резерви

- 3.2 Промени во останатите бруто технички резерви – дел за соосигурување и реосигурување

III. ПРОМЕНИ ВО БРУТО МАТЕМАТИЧКАТА РЕЗЕРВА ЗА ОСИГУРУВАЊЕ НА ЖИВОТ КАДЕ ИНВЕСТИЦИОНИОТ РИЗИК Е НА ТОВАР НА ОСИГУРЕНИКОТ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (246-247)

1. Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот
2. Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот – дел за соосигурување и реосигурување

IV. ТРОШОЦИ ЗА БОНУСИ И ПОПУСТИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (249+250)

224

225

226

227

228

229

230

231

232

233

234

235

236

237

238

239

240

241

242

243

244

245

246

247

248

Белешка	Тековна деловна година	Претходна деловна година
12	8.638	8.562
13	14.406	14.459
	1.006.299	1.037.881
14	470.225	434.805
	570.321	559.821
	13.734	15.831
	-	-
	99.083	78.225
	10.222	462.903
	-	-
	(2.499)	493.863
	(11.802)	10.675
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
	(11.802)	10.675
	(11.896)	8.722
	(94)	(1.953)
	-	-
	-	-
	-	-
15	33.195	30.008

		Белешка	Тековна деловна година	Претходна деловна година
1. Трошоци за бонуси (кои зависат од резултатот)	249		344	182
2. Трошоци за попусти (кои не зависат од резултатот)	250		32.851	29.826
V. НЕТО ТРОШОЦИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО (252+256)	251		441.192	504.100
1. Трошоци за стекнување (253+253а+254+255)	252	16	220.854	274.688
1.1 Провизија	253		88.259	77.412
1.2 Бруто плати за вработените во внатрешната продажна мрежа	253а		97.861	90.755
1.3 Останати трошоци за стекнување	254		38.826	38.382
1.4 Промена во одложените трошоци за стекнување (+/-)	255		(4.093)	68.139
2. Административни трошоци (257+258+259+260)	256	17	220.338	229.412
2.1 Амортизација на материјални средства кои служат за вршење на дејноста	257		24.783	22.805
2.2 Трошоци за вработените (258а+258б+258в+258г+258д)	258		96.607	100.949
2.2.1 Плати и надоместоци	258а		55.260	62.577
2.2.2 Трошоци за даноци на плати и надоместоци на плата	258б		5.694	5.632
2.2.3 Придонеси од задолжително социјално осигурување	258в		24.017	21.685
2.2.4 Трошоци за дополнително пензиско осигурување за вработени	258г		-	-
2.2.5 Останати трошоци за вработени	258д		11.636	11.055
2.3 Трошоци за услуги на физички лица кои не вршат дејност (договори за работа, авторски договори и други правни односи) заедно со сите давачки	259		795	1.172
2.4 Останати административни трошоци (260а+260б+260в)	260		98.153	104.486
2.4.1 Трошоци за услуги	260а		75.615	80.641
2.4.2 Материјални трошоци	260б		14.335	16.151
2.4.3 Трошоци за резервирање и останати трошоци од работењето	260в		8.203	7.694
VI. ТРОШОЦИ ОД ВЛОЖУВАЊА (262+263+264+265+266+270)	261	18	1.627	4.377
1. Амортизација и вредносно усогласување на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста	262		53	147
2. Трошоци за камати	263		-	-
3. Негативни курсни разлики	264		528	72
4. Вредносно усогласување (нереализирани загуби, сведување на објективна вредност)	265		1.045	4.158
5. Реализирани загуби од продажба на финансиски имот - капитална загуба (267+268+269)	266		-	-

5.1 Финансиски вложувања расположливи за продажба	267
5.2 Финансиски вложувања за тргување (по објективна вредност)	268
5.3 Останати финансиски вложувања	269
6. Останати трошоци од вложувања	270
VII. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ТРОШОЦИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ (272+273)	271
1. Трошоци за превентива	272
2. Останати осигурително технички трошоци, намалени за реосигурување	273
VIII. ВРЕДНОСНО УСОГЛАСУВАЊЕ НА ПОБАРУВАЊАТА ПО ОСНОВ НА ПРЕМИЈА	274
IX. ОСТАНАТИ РАСХОДИ, ВКУЧУВАЈКИ И ВРЕДНОСНИ УСОГЛАСУВАЊА	275
X. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПРЕД ОДДАНОЧУВАЊЕ (200-226)	276
XI. ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПРЕД ОДДАНОЧУВАЊЕ (226-200)	277
XII. ДАНОК НА ДОБИВКА ОДНОСНО ЗАГУБА	278
XIII. ОДЛОЖЕН ДАНОК	279
XIV. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДДАНОЧУВАЊЕ (276-278-279)	280
XV. ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДДАНОЧУВАЊЕ (277-278-279)	281

Белешка	Тековна деловна година	Претходна деловна година
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
19	67.216	61.045
	-	-
	67.216	61.045
20	4.405	(7.434)
21	242	305
	33.584	18.494
	-	-
22	5.103	3.248
	-	-
	28.482	15.246
	-	-

Белешките на страните 17 – 77 се составен дел на овие финансиски извештаи.

Финансиските извештаи прикажани на страниците од 3 до 77 се одобрени од извршните членови на Одборот на директори на 25.02.2022 година и потпишани од:

Г-дин Ѓорѓе Војновиќ
Главен извршен директор

Г-дин Војдан Јорданов
Извршен директор

ПТ: Извештај за паричните текови

		Тековна деловна година	Претходна деловна година
A. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ	а		
I. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ (301+302+303+304+305)	300	1.305.340	1.178.258
1. Премија за осигурување и соосигурување и примени аванси	301	1.248.671	1.151.160
2. Премија за реосигурување и ретроцесија	302	-	-
3. Приливи од учество во надомест на штети	303	23.092	175
4. Примени камати од работи на осигурување	304	-	-
5. Останати приливи од деловни активности	305	33.577	26.923
II. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ (307+308+309+310+311+312+313+314)	306	1.282.117	1.234.594
1. Исплатени штети, договорени суми на осигурување, учество во надомест на штети од соосигурување и дадени аванси	307	561.304	527.677
2. Исплатени штети и учество во надомест на штети од реосигурување и ретроцесија	308	-	-
3. Премија за соосигурување, реосигурување и ретроцесија	309	268.701	261.610
4. Надоместоци и други лични расходи	310	192.357	184.110
5. Останати трошоци за спроведување на осигурување	311	255.505	258.294
6. Платени камати	312	-	-
7. Данок на добивка и останати јавни давачки	313	4.250	2.903
8. Останати одливи од редовни активности	314	-	-
III. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ (300-306)	315	23.224	-
IV. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ (306-300)	316	-	56.336
Б. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ВЛОЖУВАЊА	б	-	-
V. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА (318+319+320+321+322+323+324+325)	317	888.755	820.873
1. Приливи по основ на нематеријални средства	318	-	-
2. Приливи по основ на материјални средства	319	-	-
3. Приливи по основ на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста на друштвото	320	-	1.500

	Тековна деловна година	Претходна деловна година
4. Приливи по основ на вложувања во друштва во група – подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	321	-
5. Приливи по основ на вложувања кои се чуваат до достасување	322	-
6. Приливи по основ на останати финансиски пласмани	323	845.009
7. Приливи од дивиденди и останати учества во добивка	324	252
8. Приливи од камати	325	43.494
II. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА (327+328+329+330+331+332+333+334)	326	897.594
1. Одливи по основ на нематеријални средства	327	8.550
2. Одливи по основ на материјални средства	328	8.603
3. Одливи по основ на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста на друштвото	329	-
4. Одливи по основ на вложувања во друштва во група – подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	330	-
5. Одливи по основ на вложувања кои се чуваат до достасување	331	-
6. Одливи по основ на останати финансиски пласмани	332	880.442
7. Одливи од дивиденди и останати учества во добивка	333	-
8. Одливи од камати	334	-
III. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА (317-326)	335	-
IV. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА (326-317)	336	8.839
V. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ	В	-
I. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ (338+339+340)	337	-
1. Приливи по основ на зголемување на акционерскиот капитал	338	-
2. Приливи по основ на примени краткорочни и долгорочни кредити и заеми	339	-
3. Приливи по основ на останати долгорочни и краткорочни обврски	340	-
II. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ (342+343+344)	341	1.250
1. Одливи по основ на отплата на краткорочни и долгорочни кредити и заеми и останати обврски	342	-
2. Одливи по основ на откуп на сопствени акции	343	-
3. Одливи по основ на исплата на дивиденда	344	1.250
III. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ (337-341)	345	-

IV. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ (341-337)	346
Г. ВКУПНО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ (300+317+337)	347
Д. ВКУПНО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ (306+326+341)	348
Ѓ. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ (347-348)	349
Е. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ (348-347)	350
Ж. ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ НА ПОЧЕТОКОТ НА ПРЕСМЕТКОВНИОТ ПЕРИОД	351
З. ЕФЕКТ ОД ПРОМЕНА НА КУРСОТ НА СТРАНСКИ ВАЛУТИ ВРЗ ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	352
С. ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ НА КРАЈОТ НА ПРЕСМЕТКОВНИОТ ПЕРИОД (349-350+351+352))	353

Тековна деловна година	Претходна деловна година
1.250	-
2.194.095	1.999.131
2.180.961	2.003.415
13.134	-
-	4.284
10.681	14.970
18	(5)
23.833	10.681

Белешките на страните 17 – 77 се составен дел на овие финансиски извештаи

ПК: Извештај за промени во капиталот

		Акцион ерски капитал	Премии на емитирани акции	Резерви					Откупени сопствени акции	Ревалориз ациона резерва	Нераспредел ена добивка или пренесена загуба	Добивка/ загуба за тековната година	Вкупно капитал и резерви
				Законски резерви	Статутарни резерви	Резерви за сопствени акции	Ост. резерви	Вкупно резерви					
Состојба на 1 јануари претходната деловна година	I	185.223	41.972	363.562	-	-	44.468	408.029	-	47.952	202.941	16.211	902.328
Промена во сметководствените политики	II	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исправка на грешки во претходниот период	II2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари претходната деловна година – исправено	II	185.223	41.972	363.562	-	-	44.468	408.029	-	47.952	202.941	16.211	902.328
Добивка или загуба за претходната деловна година	III	-	-	-	-	-	-	-	-	(4.682)	-	15.246	10.564
Добивка или загуба за претходната деловна година	III1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15.246	15.246
Несопственички промени во капиталот	III2	-	-	-	-	-	-	-	-	(4.682)	-	-	(4.682)
Нереализирани добивки/загуби од материјални средства	III2,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нереализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба	III2,2	-	-	-	-	-	-	-	-	(4.682)	-	-	(4.682)
Реализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба	III2,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати несопственички промени во капиталот	III2,4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Сопственички промени во капиталот	IV	-	-	5.404	-	-	4.927	10.331	-	-	5.880	(16.211)	-
Зголемување, намалување на акционерскиот капитал	IV1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати уплати од страна на сопствениците	IV2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исплата на дивиденда	IV3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останата распределба на сопствениците	IV4	-	-	5.404	-	-	4.927	10.331	-	-	5.880	(16.211)	-
Состојба на 31 декември претходната деловна година (исправена)	V	185.223	41.972	368.965	-	-	49.395	418.360	-	43.270	208.821	15.246	912.891
Состојба на 1 јануари тековната деловна година	VI	185.223	41.972	368.965	-	-	49.395	418.360	-	43.270	208.821	15.246	912.891

		Акцион ерски капитал	Премии на емитирани акции	Резерви					Откупени сопствени акции	Ревалориз ациона резерва	Нераспредел ена добивка или пренесена загуба	Добивка/ загуба за тековната година	Вкупно капитал и резерви
				Законски резерви	Статутарни резерви	Резерви за сопствени акции	Ост. резерви	Вкупно резерви					
Промена во сметководствените политики	VII1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исправка на грешки во претходниот период	VI2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари тековната деловна година – преправено	VII	185.223	41.972	368.965	-	-	49.395	418.360	-	43.270	208.821	15.246	912.891
Добивка или загуба за тековната деловна година	VIII	-	-	-	-	-	-	-	-	22.655	-	28.482	51.136
Добивка или загуба за тековната деловна година	VIII1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	28.482	28.482
Несопственички промени во капиталот	VIII2	-	-	-	-	-	-	-	-	22.655	-	-	22.655
Нереализирани добивки/загуби од материјални средства	VIII2,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нереализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба	VIII2,2	-	-	-	-	-	-	-	-	22.655	-	-	22.655
Реализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба	VIII2,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати несопственички промени во капиталот	VIII2,4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Сопственички промени во капиталот	IX	-	-	5.082	-	-	10.164	15.246	-	(1.233)	1.233	(15.246)	-
Зголемување/намалување на акционерскиот капитал	IX1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати уплати од страна на сопствениците	IX2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исплата на дивиденда	IX3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останата распределба на сопствениците	IX4	-	-	5.082	-	-	10.164	15.246	-	(1.233)	1.233	(15.246)	-
Состојба на 31 декември тековната деловна година	X	185.223	41.972	374.047	-	-	59.559	433.606	-	64.691	210.054	28.482	964.028

Белешките на страните 17 – 77 се составен дел на овие финансиски извештаи.

1. Општи информации

Триглав осигурување АД Скопје (“Друштвото”) е акционерско друштво регистрирано и со седиште во Република Северна Македонија.

Друштвото е иницијално основано во 1968 година како дел од Зоил Дунав Београд. Своео осамостојување друштвото го добива во 1994 година, со трансформација и регистрација во акционерско Друштво со решение бр.09-5278/1, добиено од страна на Министерството за финансии на Република Македонија.

На 15 ноември 2007 година доаѓа до промена на сопственичката структура на А.Д за осигурување Вардар - Скопје, со блок трансакција на македонската берза, каде што, Заваровалница Триглав д.д, откупува 70,36% од акционерскиот капитал и станува сопственик на мнозинскиот дел од акциите.

Во 2011 година акциите на Заваровалница Триглав д.д. беа пренесени на Триглав Инт. Холдинска Дружба д.д. Љубљана кога исто така беше зголемено и учеството во акционерскиот капитал од 73,38%.

На 20 септември 2011 година, настана промена на името на Друштвото и ребрендирање од АД за осигурување ВАРДАР Скопје во Триглав осигурување АД Скопје.

На 31 декември 2021 година, квалификуваното учество во Триглав осигурување АД Скопје припаѓа на Триглав Инт. Холдинска Дружба д.д. Љубљана (81,32%). Крајна матична холдинг компанија е Заваровалница Триглав д.д.

Друштвото е регистрирано за вршење на 18 класи на неживотно осигурување, а најзначајни активности на Друштвото се осигурување од незгоди, одговорност кон трети лица, осигурување на моторни возила, општо осигурување од одговорност, осигурување од пожар, осигурување на домаќинства, како и осигурување на имот.

Во согласност со член 80-а и член 6 од Правилата за котација на Македонската Берза на хартии од вредност АД Скопје, од мај 2013 година акциите на Триглав Осигурување АД, Скопје котираат на подсегментот Задолжителна котација на Македонската Берза. Со тоа, Друштвото има постојана обврска да ги објавува сите информации нужни за проценка на моменталната состојба на друштвото, вклучувајќи ги и објавувањата кои се однесуваат на деловното работење, капиталот, значајни промени во финансиската состојба, дивидендниот календар, како и објавувањето на финансиски извештаи.

2. Органи на Друштвото

Начинот на управување на Триглав Осигурување АД, Скопје е според едностепен систем на управување.

Органи на Друштвото се:

- Собрание на акционери и
- Одбор на директори, со помошно тело Ревизорска комисија

Органите на Друштвото дејствуваат во согласност со законите и останатите прописи, Статутот и интерните прописи за работење.

Членовите на Одборот на директори се прикажани во продолжение:

- Г-дин Ѓорѓе Војновиќ, МБА – извршен член - главен извршен директор; магистер по бизнис администрација;
- Г-дин Рок Пивк – извршен член - извршен директор до 31.03.2021 година; дипломиран економист;
- Г-дин Војдан Јорданов MScBA – извршен член - извршен директор од 01.04.2021 година; магистер на науки за бизнис администрација, менаџмент на иновации;
- Г-дин Тедо Дјекановиќ, МБА – Претседател на Одборот на директори; магистер по бизнис администрација;
- Г-дин Дарко Поповски, МБА – неизвршен член; магистер по бизнис администрација;

2. Органи на Друштвото (продолжение)

- Г-дин Блаж Кметец, неизвршен член, магистер по финансии;
- Г-дин Матеј Ферлан, MBA – независен неизвршен член- магистер по бизнис администрација и
- Г-дин Ѓорѓи Јанчевски, дипломиран економист- независен неизвршен член.

Во текот на 2021 година, Одборот на директори одржа единаесет (11) седници на кои беа разгледувани значајни прашања од делокругот на работењето на Друштвото. Одборот на директори разгледуваше и решаваше и за други работи од тековен карактер кои се во негова надлежност.

Со цел благовремено и квалитетно извршување на обврските од страна на Одборот на директори формирана е Ревизорска комисија како помошно тело на Одборот на директори. Ревизорската комисија обезбедува надзор и контрола на интегритетот на финансиско известување, внатрешна контрола, ефективност на внатрешната ревизија и дава препорака за избор на друштво за ревизија.

Ревизорската комисија има 5 (пет) члена и тоа:

- г-ѓа Матеја Гержина, претседател на Ревизорската комисија;
- г-дин Дарко Поповски, член;
- г-ѓа Јана Полда, член;
- г-дин Бранко Флисар, член и
- г-дин Миран Крашевец.

Во временскиот период од 01.01.2021 година до 31.12.2021 година Ревизорската комисија одржа 5 (пет) седници на кои што беа разгледувани значајни прашања од делокругот на работењето на Друштвото, а кои особено се однесуваат на сметководственото и финансиското работење на Друштвото, работата на внатрешната и надворешната ревизија, ефикасноста на работењето на внатрешните контроли и управување со ризици, инспекциските и надворешните контроли во Друштвото и слично.

3. Вработени

На 31 декември 2021 година, Друштвото имаше 228 вработени (2020: 230) од кои што 129 се интерно вработени (2020: 126), а 99 (2020: 104) се застапници.

4. Основа за изготвување

(а) Извештај за усогласеност

Финансиските извештаи се изготвени во согласност со Законот за трговски друштва (Службен весник на Република Македонија број 28/2004 со измените 84/2005, 25/2007, 87/2008, 42/2010, 48/2010, 24/2011, 162/2012, 70/2013, 119/2013, 120/2013, 187/2013, 38/2014, 41/2014, 138/2014, 88/2015, 192/2015, 6/2016, 30/2016, 61/2016, 64/2018, 120/2018, 290/2020 и 215/2021), Сметководствените стандарди прифатени во Република Македонија објавени во “Правилникот за водење сметководство” во Службен весник број 159/2009, 164/2010 и 107/2011 применлив од 1 јануари 2012 година, “Правилникот за методот за вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси” објавен во Службен весник број 169/2010, 141/2013, 61/2016 и 107/2020, „Правилникот за контен план за друштвата за осигурување и реосигурување“ објавен во Службен весник број 148/2010, 41/2011, 170/2019 и 303/2021, и се презентирани во согласност со “Правилникот за формата и содржината на финансиските извештаи и детална содржина на годишниот извештај за работењето на друштвата за осигурување и/или и реосигурување” објавен во Службен весник број 5/2011, 41/2011, 64/2011, 187/2013, 61/2016 и 170/2019).

(б) Основи за мерење

Финансиските извештаи се изготвени според историската вредност освен за:

- средствата расположливи-за-продажба, а кои се мерат по објективна вредност,
- финансиски средства за тргување, а кои се мерат по објективна вредност.

(в) Функционална и презентациска валута

Финансиските извештаи се прикажани во македонски денари (“МКД” или “денари”), кои се функционална и презентациска валута на Друштвото. Освен каде што е наведено, финансиските информации се прикажани во илјади македонски денари.

(г) Користење на проценки и расудувања

Изготвувањето на финансиските извештаи во согласност со Сметководствените стандарди прифатени во Република Македонија, Законот за супервизија на осигурувањето, и останатите пропишани законски и подзаконски акти од Агенцијата за супервизија на осигурувањето бара од раководството да прави расудувања, проценки и претпоставки кои влијаат на примената на политиките и прикажаните износи на средствата, обврските, приходите и расходите. Реалните состојби може да се разликуваат од овие проценки.

Проценките и претпоставките постојано се прегледуваат. Измените на сметководствените проценки се признаваат во периодот во кој е извршена измена на проценката, доколку измената влијае само на тој период или се признаваат и во идните периоди доколку измената влијае и на идните периоди.

Информациите во врска со расудувањата направени од раководството во примената на сметководствените стандарди кои имаат значително влијание на финансиските извештаи се прикажани во белешка 6.

4. Основа за изготвување (продолжение)**(д) Трансакции во странска валута**

Трансакциите во странска валута се искажуваат во денари според курсот важечки на денот на трансакциите. Монетарните средства и обврски искажани во странска валута на денот на известувањето се превреднуваат во денари според средниот курс важечки на денот на известувањето. Добивките и загубите од курсните разлики од монетарните средства се разлика помеѓу амортизираната набавна вредност во денари на почеток на периодот, коригирана за ефективна камата и плаќања во текот на периодот и амортизираната набавна вредност во странска валута вреднувана според курсот важечки на крајот на периодот.

Немонетарните средства и обврски искажани во странска валута, и кои се мерат по објективна вредност, се превреднуваат во денари според курсот важечки на денот на определувањето на објективната вредност. Курсните разлики кои произлегуваат од превреднувањето на износите во странска валута се признаени во извештајот за сеопфатната добивка, освен курсните разлики кои произлегуваат од превреднување на сопственичките хартии од вредност, кои се признаваат директно во капиталот.

Немонетарните средства и обврски искажани во странска валута кои се мерат по историска вредност се превреднуваат според курсот важечки на денот на трансакцијата.

Девизните средства со кои што работи Друштвото се претежно евра (ЕУР).

Официјалните курсеви важечки на 31 декември 2021 и 2020 година беа како што следи:

	2021	2020
	МКД	МКД
1 ЕУР	61,6270	61,6940

5. Значајни сметководствени политики

Сметководствените политики наведени подолу се конзистентно применети за сите периоди презентирани во овие финансиски извештаи.

(а) Класификација на договорите за осигурување

Договори за осигурување се договори со кои Друштвото прифаќа значителен ризик од осигурување од другата договорна страна (осигуреникот), согласувајќи се да го обештети осигуреникот доколку определен неизвесен иден настан (осигурен настан) неповолно влијае на осигуреникот. Ризикот од осигурување се разликува од финансискиот ризик. Финансискиот ризик е ризик од можни идни промени на една или повеќе од специфицираните каматни стапки, цените на хартиите од вредност, цените на добрата, курсевите на странски валути, индексот на цените или стапките, кредитниот рејтинг или кредитниот индекс или друга променлива компонента, која се менува во случај на нефинансиска променлива која што не се однесува на договорната страна. Осигурителните договори можат да носат и финансиски ризик.

Ризикот од осигурување е значителен ако, и само ако, осигурениот настан може да предизвика Друштвото да плати значителни дополнителни користи. Доколку еден договор се класифицира како договор за осигурување тој останува класифициран како договор за осигурување се додека сите права и обврски од истиот не згаснат или истечат.

(б) Договори за осигурување

(i) Признавање и мерење

Општи договори за осигурување

Премии

Бруто полисираните премии го рефлектираат работењето во текот на годината и не вклучуваат даноци или обврски по основ на премии.

Заработениот дел од премиите се признава како приход. Премиите се заработени од датумот на настанување на ризикот за времетраење на период на обештетување, врз основа на моделот на преземени ризици. Пренесената премија за реосигурителот се признава како трошок во согласност со моделот на добиени услуги од реосигурителот во истиот сметководствен период, како и директно поврзаната премијата за соодветното осигурување.

Резерва за преносна премија

Резервата за преносна премија се состои од делот од бруто полисирани премии кој се проценува дека ќе се заработи во следната година, пресметан за секој поодделен договор за осигурување, користејќи го дневниот про-рата метод и доколку е потребно, коригиран за да ја одрази промената во настанувањето на ризикот за периодот покриен со договорот.

Штети

Настанатите штети ги опфаќаат трошоците за подмирување на платени и неподмирени штети кои што произлегуваат од настани кои се случиле во тековната финансиска година заедно со корекциите на резервата за штети од претходната година.

5. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(б) Договори за осигурување (продолжение)

(i) Признавање и мерење (продолжение)

Штети (продолжение)

Исплатените штети се признаваат во моментот на обработката на штетите и се признаваат во износот кој ќе биде исплатен при подмирувањето на штетата. Износот на исплатената штета во неживотното осигурување се зголемува за трошоците за обработка на штетата.

Резервите за штети ги опфаќаат резервите на Друштвото за проценетите трошоци за подмирување на сите настанати штети на денот на извештајот за финансиската состојба без оглед дали штетите се пријавени или не, и со нив поврзаните интерни трошоци за решавање на штетите, како и соодветната маржа за внимателност. Резервираните штети се проценуваат преку прегледување на поодделни штети и определување на посебна резерва за настанатите, но непријавени штети, ефектот на интерните и екстерните предвидливи настани, како што е промената на процедурите за разрешување на штетите, инфлацијата, судските трендови, промени во законската регулатива, како и минати искуства и трендови. Резервите за штети не се дисконтираат.

Предвидените надомести од реосигурителот и проценетиот поврат се прикажани поединечно како средства. Надоместите од реосигурителот и останати надомести се проценуваат на ист начин како и пријавените штети.

Иако раководството смета дека бруто резервите за штети и поврзаните со нив надомести од реосигурителот се објективно презентирани врз основа на податоците моментално достапни, конечната обврска ќе варира како резултат на последователни информации и настани и може да резултира со значајни корекции на резервираниот износ. Применетите методи и направените проценки, се проверуваат редовно.

(ii) Средства од реосигурување

Друштвото цедира реосигурување при своето редовно работење заради намалување на потенцијалните нето загуби преку дисперзирање на ризиците. Средствата, обврските, приходите и расходите кои произлегуваат од договорите за реосигурување се презентираат одвоено од со нив поврзаните средства, обврски, приходи и расходи од договорите за осигурување, поради тоа што договорите за реосигурување не го ослободуваат Друштвото од неговите директни обврски кон осигурениците.

Само правата од договорите кои предизвикуваат значителен пренос на ризикот од осигурување се сметаат за средства од реосигурување. Правата од договорите со кои не се врши пренос на значителен дел на ризикот од осигурување се сметаат за финансиски инструменти.

Премиите за реосигурување се признаваат како трошок конзистентно со основата за признавање на премиите од со нив поврзаните договори за осигурување. За основниот осигурителен бизнис, премиите од реосигурување се признаваат како расход во текот на периодот покриен со реосигурувањето, во согласност со очекуваното однесување на реосигурениот ризик.

Делот од преотстапената премија за реосигурување што не се признава како расход се вклучува во средствата од реосигурување.

Нето износот платен на реосигурителот на почетокот на договорот може да биде помал од средствата од реосигурување признаени од Друштвото врз основа на правата од договорот за реосигурување. Разликата помеѓу премијата за реосигурителот и признаеното средство од реосигурување се вклучува во извештајот за сеопфатната добивка во периодот кога премијата од реосигурување достасува.

5. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(б) Договори за осигурување (продолжение)

(ii) Средства од реосигурување (продолжение)

Износот на признаеното средство од реосигурување се мери конзистентно со мерењето на резервата за со нив поврзаните договори за осигурување.

На секој датум на извештајот за финансиската состојба се проценува оштетувањето на средствата од реосигурување. Средството се смета дека е оштетено доколку постои објективен доказ дека, како резултат на настан кој се случил по почетното признавање, Друштвото не е во можност да го поврати целиот преостанат износ на средството и дека настанот има влијание на износот кој Друштвото ќе го прими од реосигурителот и кој може соодветно да се измери.

(iii) Одложени трошоци за стекнување

Трошоците настанати при стекнувањето на општите договори за осигурување се одложуваат до таа мерка до која можат да се надоместат од идните маржи. Трошоците за стекнување единствено вклучуваат трошоци за провизија и останати директни трошоци за стекнување на полиси за осигурување кои се однесуваат непосредно на склучувањето на нови договори за осигурување или обнова на постоечки договори за осигурување.

Друштвото не ги одложува трошоците кои:

- Би настанале без оглед дали е склучен или не договор за осигурување,
- Не може директно да се поврзат со конкретен договор за осигурување.

Трошоците за стекнување се одложуваат на принцип конзистентен со начинот на кој Друштвото ги признава приходите од полисираната премија, односно на pro rata temporis методот.

(iv) Тест за соодветност на обврската

Тестовите за соодветност на обврската се прават за да се утврди дали резервите по договорите за осигурување, намалени за одложените трошоци за стекнување и поврзаните со нив нематеријални средства, како оние стекнати во деловни комбинации или со пренос на портфолио се соодветни. Доколку се идентификува дека резервите не се доволни, во тој случај поврзаните одложени трошоци за стекнување и поврзаните со нив нематеријални средства се отпишуваат и доколку е потребно, се утврдува дополнителна резерва. Недостатокот се признава во извештајот за сеопфатната добивка за тековната година.

На секој датум на извештајот за финансиската состојба се претпоставува дека развојот на штети во преостанатиот период на портфолиото ќе биде ист со развојот на штети за време на целата година. За потребите на овие анализи износот на настанатите штети во секоја година во врска со договорите валидни на датумот на извештајот за финансиската состојба се споредува со вредноста на резервата за преносна премија на датумот на извештајот за финансиската состојба.

(v) Побарувања и обврски од осигурување

Износите кои се должат на, и побаруваат од страна на, осигурениците, агентите и други побарувања претставуваат финансиски инструменти и се вклучуваат во побарувања и обврски од осигурување, а не во резервите по договорите за осигурување.

5. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(в) Приходи

(i) Заработени премии од договори за осигурување

Сметководствените политики за признавање на приходите од договорите за осигурување се прикажани во белешка 5 (б).

(ii) Приходи од провизии и надомести

Приходите од провизии и надомести претставуваат приходи добиени од странски осигурителни компании и Националното Биро по основ на исплатени штети, како и приходи добиени од реосигурителите врз основ на договорите за реосигурување.

Приходите од провизии и надомести се признаваат кога соодветната услуга ќе се изврши.

(iii) Приходи од вложувања

Приходите од вложувања се состојат од приходите од финансиски средства. Приходот од финансиски средства се состои од приходи од камати и дивиденди, нето добивки од финансиските средства класифицирани како финансиските инструменти за тргување кои што се мерат по објективна вредност, како и остварени добивки од финансиските средства класификувани како расположливи-за-продажба.

(iv) Приходи од наем

Приходот од наем од недвижностите дадени под закуп се признаваат во извештајот за сеопфатната добивка по пропорционална метода во времетраењето на закупот.

(г) Расходи од закупнини направени за оперативен наем

Плаќањата по основ на оперативен наем се признаваат како расход во извештајот за сеопфатната добивка според пропорционална метода во времетраење на наемот. Примените попусти се признаваат во извештајот за сеопфатната добивка како составен дел на вкупните трошоци од наемот.

(д) Користи за вработените

(i) Планови за дефинирани придонеси

Друштвото плаќа придонеси во пензиските фондови во согласност со барањата на локалната законска регулатива и нема да има правни или изведени обврски за плаќање во иднина. Придонесите кои се утврдуваат врз основа на платата на вработените се уплаќаат во пензиските фондови, кои што се одговорни за исплата на пензиите.

Друштвото нема дополнителна обврска за плаќање по основ на овие планови. Обврските за уплата на придонеси се признаваат како расход во извештајот за сеопфатната добивка кога се пресметуваат.

(ii) Краткорочни користи за вработените

Краткорочните користи за вработените се мерат на недисконтирана основа и се признаваат кога соодветната услуга ќе се добие.

Друштвото признава обврска и расход за износот кој што се очекува да биде исплатен како бонус или како удел во добивката и доколку Друштвото има сегашна правна или изведена обврска да врши такви исплати како резултат на услуги дадени во минатиот период и доколку обврската може да се процени веродостојно.

5. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(д) Користи за вработените (продолжение)

(iii) Останати долгорочни користи за вработените

Согласно македонската законска регулатива Друштвото исплаќа две просечни плати на вработените во моментот на заминување во пензија и јубилејни награди согласно критериумите утврдени во Општиот колективен договор. Долгорочните користи за вработените се дисконтираат за да се утврди нивната нето сегашна вредност. Друштвото нема дополнителна обврска за плаќање по овој основ.

(г) Даноци

Трошокот за данок од добивка претставува збир на тековниот и одложениот данок од добивка. Согласно даночниот режим воспоставен во Република Македонија ("Сл. весник" бр.112 од 25.07.2014 година), Триглав Осигурување, Скопје е подложен на данок на добивка. Стапката на данокот на добивка изнесува 10%, а даночен период за кој се утврдува данокот на добивка е календарската година. Даночната основа се утврдува како разлика меѓу вкупните приходи и вкупните расходи на даночниот обврзник. Даночната основа за пресметка на данокот се зголемува за износот на непризнаени расходи утврдени во "Правилникот за начинот на пресметување и уплатување на данок на добивка и спречување на двојното ослободување или двојното оданочување" и намален за износот на даночниот кредит.

Данокот на добивка во текот на годината се плаќа врз основа на месечни аконтации кои се пресметани врз основа на даночниот биланс за претходната година. На крајот на периодот на известување, се изготвува конечна пресметка на данокот на добивка за тековната година со која се врши порамнување на платените аконтации и конечната даночна обврска.

Признавање на резервации за данок

Во случај на неизвесни обврски за данок, резервации се признаваат во согласност со Меѓународен сметководствен стандард 37 - Резервирања, неизвесни обврски и неизвесни средства, прифатен во Република Македонија ("МСС 37").

(е) Недвижности и опрема

(i) Признавање и мерење

Недвижностите и опремата се искажани според набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и загуби од оштетување. Вредноста на недвижностите и опремата на 1 јануари 2005 година, датумот на премин кон новите сметководствени стандарди, беше определена како претпоставена вредност на тој датум.

Набавната вредност ги вклучува трошоците кои што се директно поврзани со стекнувањето на средството. Купениот софтвер кој е интегрален дел од функционалноста на соодветната опрема се капитализира како дел од таа опрема.

Кога делови од ставките на недвижностите и опремата имаат различен корисен век, тие се евидентираат како одделни ставки (главни компоненти) на недвижностите и опремата.

Добивките и загубите од продажбите на недвижностите и опремата се определуваат споредувајќи ги надоместите од продажбата со сегашната вредност на недвижностите и опремата и се признаваат нето како останати приходи во извештајот за сеопфатната добивка.

(ii) Последователни издатоци

Издатоците направени за замена на дел од недвижностите и опремата се додаваат на сметководствената вредност на средството кога е веројатно дека ќе има идни економски користи за Друштвото и трошоците на истиот може да се измерат веродостојно.

5. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(е) Недвижности и опрема (продолжение)

Трошоците на секојдневното одржување на недвижностите и опремата се признаваат во извештајот за сеопфатната добивка како трошоци како што настануваат.

(iii) Амортизација

Амортизацијата на недвижностите и опремата се признава во извештајот за сеопфатната добивка и се пресметува по пропорционална метода на начин да се отпише набавната вредност на средствата во текот на нивниот проценет корисен век на употреба. Годишните стапки на амортизација согласно проценетиот корисен век на употреба за тековниот и претходниот период се како што следи:

	%
Градежни објекти	2,5
Опрема	10 - 25

Методот на амортизација, корисниот век на траење и резидуалната вредност на средствата се преоценува на секој датум на известување.

(ж) Нематеријални средства

(i) сопствени средства

Нематеријалните средства набавени од Друштвото се искажани според набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и загуби од оштетување.

(ii) Последователни издатоци

Последователни издатоци се капитализираат само кога ја зголемуваат идната економска корист вклучена во дел од нематеријалните средства. Сите останати издатоци се признаваат во извештајот за сеопфатната добивка како трошоци како што настануваат.

(iii) Амортизација

Амортизацијата на нематеријалните средства се признава во извештајот за сеопфатната добивка и се пресметува по пропорционална метода на начин да се отпише набавната вредност на средствата во текот на нивниот проценет корисен век на употреба.

Годишните стапки на амортизација согласно проценетиот корисен век на употреба за тековниот и претходниот период се како што следи:

	%
Софтвер	20

Методот на амортизација, корисниот век на траење и резидуалната вредност на средствата се преоценува на секој датум на известување.

Оштетување на нефинансиски средства

Раководството на Друштвото на редовна основа ја проверува сметководствената вредност на нетековните и нематеријалните средства. Доколку постојат индикации дека таквите средства се оштетени, надоместувачката вредност на средствата се пресметува со цел да се утврди оштетувањето. Кога евидентираните износ на средството е повисок од неговиот проценет надоместлив износ, тој веднаш се отпишува до неговиот надоместлив износ. Надоместливиот износ претставува повисокиот износ помеѓу нето продажната цена и употребната вредност на средствата.

5. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(з) Финансиски средства

(i) Класификација

Финансиските средства се класифицираат во четири категории, зависно од целта за која биле стекнати. Четирите категории на финансиски средства се следните:

Финансиски средства чувани за тргување се финансиски средства кои што се стекнати со цел со истите да се тргува.

Вложувања чувани-до-достасаност се финансиски средства со фиксни или одредени периоди на отплата и со фиксен период на достасаност кои Друштвото има намера и можност да ги чува до периодот на достасување.

Заемите и побарувања одобрени од Друштвото се недеривативни финансиски средства со фиксни или определени плаќања кои не котираат на активен пазар, со исклучок на финансиските средства кои се чуваат за тргување или се определени при почетното признавање како средства по објективна вредност преку добивка или загуба, или како расположливи за продажба. Со овие средства се обезбедуваат парични средства на клиентот и се разликуваат од оние кои се креираат со намера за остварување на профит на краток рок.

Вложувања расположливи-за-продажба се недериватни финансиски средства кои се класифицирани како расположливи за продажба или не се класифицирани како заеми и побарувања, вложувања кои се чуваат до доспевање, или финансиски средства според објективна вредност преку добивка или загуба. Хартии од вредност во оваа категорија се оние кои се наменети да се чуваат на неопределено време и може да се продадат доколку се појави потреба за ликвидност или одговор на промените во пазарните услови.

(ii) Признавање

Друштвото почетно ги признава заемите и побарувањата, депозитите и обврските по заеми на денот кога тие се настанати. Сите останати финансиски средства и обврски почетно се признаваат на датумот на тргување на кој што Друштвото станува странка на договорните одредби за инструментот.

(iii) Депризнавање

Друштвото ги депризнава финансиските средства кога ги губи правата од договорот за паричните текови од средството, или кога ги пренесува правата на паричните текови од средството со трансакција во која сите ризици и награди од сопственоста на финансиското средство се пренесени на друг.

Доколку на пренесените финансиски средства Друштвото оствари камата и истата ја задржи, каматата се признава како посебно средство или обврска.

Друштвото ги депризнава финансиските обврски кога обврските определени во договорите се подмирени, откажани или истечени.

(iv) Нетирање

Финансиските средства и обврски се нетираат и нето износот се прикажува во извештајот за финансиската состојба само кога Друштвото има законско право да ги нетира признаените износи и има намера да ги порамни трансакциите на нето основа или да го реализира плаќањата истовремено.

Приходите и расходите се нетираат и нето износот се прикажува во извештајот за сеопфатната добивка само доколку тоа е дозволено со стандардите, или за одредени добивки и загуби кои што произлегуваат од групи на слични трансакции, како што се активностите за тргување.

5. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(з) Финансиски средства (продолжение)

(v) Мерење

Сите финансиски средства почетно се мерат по нивната набавна вредност која претставува нивна објективна вредност зголемена за трансакционите трошоци коишто претставуваат трошоци кои можат директно да се припишат на стекнувањето на финансиското средство, освен финансиските средства чувани за тргување.

По почетното признавање, финансиските средства за тргување, и финансиските средства расположливи-за-продажба, Друштвото ги мери по нивната објективна вредност без било какви намалувања за трансакционите трошоци кои може да настанат при нивната продажба. Објективната вредност на финансиските средства кои котираат на активниот пазар се базира на нивната куповна цена на денот на извештајот за финансиската состојба. Доколку пазарот на кој котира финансиското средство не е активен, Друштвото ја утврдува објективната вредност на средството со примена на техники за вреднување. Техниките за вреднување вклучуваат употреба на нормални, комерцијални трансакции помеѓу запознаени, подготвени страни, ако се достапни, референца на тековната објективна вредност на друг инструмент кој е во суштина ист, анализа на дисконтирани парични текови и алтернативни модели на одредување на цената. Доколку вредноста на сопственичките инструменти неможе соодветно да се измери, тие се мерат по набавна вредност.

Друштвото ја одредува објективната вредност на финансиските средства расположливи за продажба преку дисконтирање на идните парични текови од средствата. Во периодите пред 1 јануари 2016 година како основа за дисконтирање се користеше приносот до доспевање на Еврообврзниците издадени од Р. С. Македонија. Во периодот по 1 јануари 2016 година, Друштвото како основа за дисконтирање започна да го користи приносот до доспевање на државните обврзници кои се издаваат на примарниот пазар во Р. С. Македонија. Промената беше извршена поради неколку фактори, а пред се поради измените во Законот за супервизија на осигурувањето со кои што на осигурителните компании во Р. С. Македонија им се оневозможи да инвестираат во овие финансиски инструменти. Дополнително, самата природа и карактеристики на Еврообврзниците е различна од државните обврзници кои се дел од финансиското портфолио на Друштвото и оттаму, нејзиното користење како основа за објективно вреднување постанува несоодветно.

Вложувањата чувани-до-достасаност и заемите и побарувањата се мерат по амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна камата, намалени за евентуалните загуби поради оштетување.

Остварените добивки и загуби, како и неостварените добивки и загуби кои произлегуваат од промените на објективната вредност на финансиските средства кои се чуваат за тргување се вклучуваат во извештајот за сеопфатната добивка во периодот во кој настануваат.

Нето промените во објективната вредност на финансиските средства класифицирани како средства чувани за тргување го вклучуваат и приходот од камата.

Неостварените добивки и загуби кои произлегуваат од промените на објективната вредност на средствата расположливи-за-продажба се признаваат директно во капиталот, освен загубите од оштетување и добивките и загубите од курсни разлики на монетарните ставки како што се должничките хартии од вредност, кои се признаваат во извештајот за сеопфатната добивка.

При продажба и оштетување на финансиските средства расположливи-за-продажба кумулативните добивки и загуби кои претходно биле признаени во капиталот се признаваат во извештајот за сеопфатната добивка. Во случај кога финансиските средства расположливи-за- продажба носат камата, каматата пресметана по методот на ефективна камата се признава во извештајот за сеопфатната добивка.

5. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(з) Финансиски средства (продолжение)

(с) Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и паричните еквиваленти ги сочинуваат паричните средства во благајна, депозити по видување како и високоликвидните хартии од вредност со оригинален рок на достасаност помала од три месеци, кај кои постои незначителен ризик од промените во нивната објективна вредност.

Паричните средства и паричниот еквивалент се евидентираат во извештајот за финансиската состојба по амортизирана набавна вредност.

(и) Обезвреднување на средствата

(i) Недеривативни финансиски средства

На секој датум на известување финансиското средство кое не е по објективна вредност преку добивката и загубата се проценува за да се утврди дали има некој објективен доказ дека е обезвреднето. Финансиското средство се смета обезвреднето доколку постои објективен доказ дека се има случено настан на загуба после почетното признавање на средството, и дека настанот има негативен ефект на проценетите идни парични текови од тоа средство кои што можат да се проценат веродостојно.

Како објективен доказ дека финансиските средства (вклучувајќи ги и сопственичките хартии од вредност) се обезвреднети може да биде неисполнување на обврските или доцнење со плаќањата од страна на должникот, реструктурирање на износ од страна на Друштвото според услови кои Друштвото инаку не ги одобрува, индикации дека должникот банкротирал, негативни промени во платежната состојба на должниците или издавачите на Друштвото, економски услови кои кореспондираат со неисполнување на обврските или исчезнување на активниот пазар за хартии од вредност. Дополнително, за вложувања во сопственички инструменти, значителното или продолженото намалување на објективната вредност под неговата набавна вредност претставува објективен доказ дека средството е обезвреднето.

Заеми и побарувања

Друштвото издвојува загуби поради оштетување согласно *Правилникот за методот за вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси* кој стапи на сила од 1 јануари 2011 година. Согласно овој правилник, Друштвото ги класификува сите поединечни побарувања по основ на премија за осигурување и побарувања по основ на регрес во категории во зависност од времето на доцнење на исполнување на обврските, сметано од денот на доспевање на побарувањето. Друштвото утврдува загуба поради обезвреднување со примена на проценти кои во зависност од деновите на доцнење во интервали се пропишани во правилникот. Барањата на овој правилник се применуваат проспективно од денот на стапување во сила на истиот.

Согласно измените на *Правилникот за методот за вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси* кој стапи на сила на 14.04.2020 година, друштвата за осигурување беа обврзани да извршат промена на категориите согласно кои се класифицираат побарувањата. Со класификацијата која се применуваше привремено до 31.12.2020, се зголемија периодите на доцнење во исплата на обврската од страна на должниците. Од 01.01.2021 Друштвото се врати на примена на старата класификација на побарувањата. Промените во класификацијата, како и ефектите од истата се подетално објаснети во точката 20.

Загуба поради обезвреднување на финансиските средства мерени по амортизирана набавна вредност (останатите побарувања на Друштвото) се пресметува како разлика помеѓу сметководствената вредност и сегашната вредност на очекуваните идни парични текови, дисконтирани со оригиналната ефективна каматна стапка на средството. Загубите поради обезвреднувањето се признаваат во добивката или загубата и се рефлектирани во сметката за исправка на вредноста на заеми и побарувањата. Каматата на обезвреднетите средства продолжува да се признава. Кога последователен настан (на пример плаќање на долгот од страна на должникот) предизвика намалување на износот на загубата поради обезвреднување, намалувањето на загубата поради обезвреднување се анулира преку добивката или загубата.

5. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(и) Обезвреднување на средствата (продолжение)

(i) Недеривативни финансиски средства (продолжение)

Финансиски средства расположливи за продажба

Загубите поради обезвреднување на финансиските средства расположливи за продажба се признаваат со рекласификација на загубите акумулирани во резервата за објективна вредност во капиталот. Кумулативната загуба која е рекласификувана од главницата во добивката или загубата е разликата помеѓу набавната вредност при стекнувањето нето од сите плаќања во однос на главницата и амортизацијата, и тековната објективна вредност, намалена за сите загуби поради обезвреднување претходно признаени во добивката или загубата. Промените во исправка на вредноста како резултат на временската вредност на парите се признаваат како компонента на приходи од камати.

Доколку во последователен период, загубата поради обезвреднување на расположливите-за- продажба должнички инструменти се намали, загубата се анулира низ добивката или загубата.

Сепак, секое последователно зголемување на објективната вредност на обезвреднети расположливи-за- продажба сопственички хартии од вредност се признава во останата сеопфатна добивка.

(ii) Нефинансиски средства

Сметководствената вредност на нефинансиските средства на Друштвото, се проценуваат на секоја дата на која се сочинува извештајот за финансиската состојба за да се утврди дали постои индикација според која некое средство може да биде обезвреднето. Доколку таква индикација постои се проценува надоместувачкиот износ на средството.

Загуба поради обезвреднување се признава кога сметководствената вредност на средството или неговата единица која генерира пари го надминува неговиот надоместувачки износ. Единица која генерира пари е најмалата група на средства која може да се идентификува, којашто генерира парични приливи од континуирана употреба коишто во голем степен се независни од паричните приливи од други средства или групи на средства. Загубите поради обезвреднување се признаваат во извештајот за сеопфатната добивка.

Загубите поради обезвреднување признаени во однос на единиците кои генерираат пари се распределуваат на средствата во единиците (група на единици) на пропорционална основа.

Надоместувачкиот износ на средството или единицата која генерира пари е поголемата од неговата употребна вредност и неговата објективна вредност намалена за трошоците за продажба на средството. При проценката на употребната вредност, проценетите идни парични текови се дисконтираат до нивната сегашна вредност со употреба на дисконтна стапка пред оданочување која ги одразува тековните пазарни проценки на временската вредност на парите и ризиците специфични за средството.

Загубата поради обезвреднување признаена во минати периоди се проценува на секоја дата на изготвување на извештајот за финансиската состојба заради утврдување на индикации дека загубата е намалена или можеби веќе не постои. Загубата поради обезвреднување се анулира доколку постои промена во проценките користени за утврдување на надоместувачкиот износ.

5. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(ј) Резервирања

Резервирање се признава во извештајот за финансиската состојба кога Друштвото како резултат на минат настан има сегашна законска или изведена обврска која може веродостојно да се измери и е веројатно дека ќе има одлив од Друштвото за подмирување на обврската. Резервирањата се утврдуваат со дисконтирање на очекуваните идни парични текови користејќи дисконтна стапка пред оданочување која ги одразува тековните пазарни проценки на временската вредност на парите и каде што е потребно, ризиците специфични за обврската.

Резервирањата за неповолни договори се признава кога очекуваните користи кои произлегуваат од договорот се пониски од неизбежните трошоци за извршување на обврските по договорот. Резервирањето се мери по пониската сегашна вредност на очекуваните трошоци за прекинување на договорот и очекуваните нето трошоци од продолжување со работењето по договорот. Пред да го утврди резервирањето Друштвото признава, доколку има загуба поради обезвреднување на средствата поврзано со тој договор.

(к) Заеми

Каматоносните заеми на почетокот се признаваат по објективна вредност намалена за со нив поврзаните трансакциони трошоци. Последователно по почетното признавање, каматоносните заеми се искажани по амортизирана набавна вредност вклучувајќи ја и било која разлика помеѓу набавната вредност и надоместувачката вредност признаена во извештајот за сеопфатната добивка во текот на годината според методот на ефективна камата.

(л) Акционерски капитал

(i) Обични акции

Обичните акции се класификувани како капитал. Дополнителните трошоци директно поврзани со издавање на обични акции и опции на акции се признаваат како намалување од капиталот.

(ii) Откуп на сопствени акции

Кога Друштвото откупува сопствени акции, износот на платениот надомест, вклучувајќи ги и директните зависни трошоци, се признаваат како промени во капиталот. Откупените акции се класифицираат како сопствени акции и претставуваат одбитна ставка од вкупниот капитал. Кога сопствените акции последователно се продадени, добиениот износ се признава како зголемување во капиталот, и вишокот или кусокот од трансакцијата се пренесува на/од премии од акции.

(iii) Дивиденди

Дивидендите се признаваат како обврски во периодот кога се објавени.

(љ) Известување по сегменти

Оперативен сегмент е компонентата на Друштвото вклучена во деловни активности од кои може да заработува приходи и да прави расходи, вклучувајќи приходи и расходи поврзани со трансакции со било кои компоненти на Друштвото. Оперативните резултати на оперативните сегменти на Друштвото редовно се прегледуваат од страна на Одборот на директори на Друштвото со цел за донесување на одлуки во врска со алокација на ресурсите на сегментот и оценување на нивната успешност, и за кои се расположливи дискрециони финансиски информации. Друштвото има само еден известувачки сегмент.

(м) КОВИД 19 ефекти врз деловното работење на Триглав Осигурување АД Скопје – Принцип на континуитет

Во текот на годината што заврши на 31 декември 2021 година, Друштвото успешно управуваше со негативните влијанија наметнати од пандемијата COVID19. Планот на Друштвото за годината што ќе заврши на 31 декември 2022 година се заснова на одговорно и профитабилно работење. Планот е земјаќи ги предвид и потенцијални влијанија од COVID19. Очекувањата се дека годината ќе биде затворена со

6. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(м) КОВИД 19 ефекти врз деловното работење на Триглав Осигурување АД Скопје – Принцип на континуитет (продолжение)

позитивни парични текови од оперативни активности, но сепак, во случај да се појават одредени настани што ќе резултираат со негативни приливи на оперативни активности, Друштвото е подготвена да ги финансира преку паричните текови од своите инвестициски активности, доколку е потребно. Најголемиот дел од финансиските инвестиции на Друштвото се во државни обврзници кои се ликвидни и можат да се продадат на секундарните финансиски пазари за кратко време. Останатите финансиски инвестиции се во орочени депозити кои според договорните услови може да се повлечат по неколку дена. Покрај тоа, во своето финансиско портфолио, Друштвото има депозити по видување кои се достапни во секое време, доколку ликвидносната позиција го бара тоа. Друштвото не е финансиски зависно од кој било друг субјект или владина помош, ниту планира да започне да се финансира преку долг.

Како резултат на тоа, приложените финансиски извештаи се подготвени во согласност со принципот на континуитет кое подразбира дека Друштвото ќе продолжи да работи во предвидлива иднина.

6. Сметководствени проценки и расудувања

Друштвото прави проценки и претпоставки кои влијаат на износите на средствата и обврските во наредната финансиска година. Проценките и со нив поврзаните претпоставки постојано се предмет на преоценување и се темелат на минато искуство и други фактори, вклучувајќи ги очекувањата за идните настани за кои се верува дека се извесни во соодветните околности.

(i) Клучни извори на несигурност во проценките

Подолу се презентирани проценките и претпоставките во врска со обврските по основ на осигурување. Во белешката 7 се обелоденети факторите на ризик кои произлегуваат од овие договори.

Резерви по договори за осигурување

Претпоставките кои влијаат на прикажаните износи на средства и обврски од осигурување се користат за да се утврди резервата по договори за осигурување, која е доволна за да се покријат обврските кои можат да произлезат од договорите за осигурување, доколку тие можат да се предвидат.

Како и да е, земајќи ја во предвид неизвесноста при утврдувањето на резервацијата на неподмирени штети, возможно е дека крајниот резултат ќе се разликува од оригинално утврдената обврска.

Општи договори за осигурување

На датумот на извештајот за финансиската состојба се одредуваат резерви за очекуваните конечни трошоци за подмирување на сите штети кои настанале се до тој датум, без оглед дали се пријавени или не, вклучувајќи ги и трошоците за разрешување на штетите, намалени за износите кои се веќе исплатени.

Резервите за штети не се дисконтираат за временската вредност на парите.

Изворите на податоци употребени како влезни информации за градење на претпоставките се типични и интерни за Друштвото, притоа применувајќи детални анализи кои се прават најмалку еднаш годишно. Претпоставките се проверуваат со цел да се утврди дали се конзистентни со информациите од пазарот или други објавени информации.

Друштвото обрнува посебно внимание на тековните трендови.

Проценката на настанатите, но сеуште непријавени штети (“ИБНР”) генерално е предмет на повисок степен на несигурност во однос на проценките на пријавените штети, за кои што Друштвото располага со повеќе информации. ИБНР штетите многу често може да станат видливи за Друштвото дури по неколку години по случувањето на настанот кој ја предизвикал таа штета.

Секоја пријавена штета се проценува поодделно, земајќи ги во предвид условите во кои настанала штетата, информациите достапни од проценителите на штети и минатите искуства за големината на слични штети. Проценките по поодделните предмети редовно се прегледуваат и се ажурираат со нови информации.

Потешкотиите при проценувањето на резервите се разликуваат кај различните класи на осигурување од повеќе причини, вклучувајќи ги следниве:

6. Сметководствени проценки и расудувања (продолжение)

(i) Клучни извори на несигурност во проценките (продолжение)

Општи договори за осигурување (продолжение)

- Разлики во условите на договорите за осигурување;
- Различна сложеност на штетите;
- Разлики во тежината на секоја штета;
- Разлики во периодот помеѓу настанувањето и пријавувањето на штетите
-

Кај одредени класи на осигурување може да постојат значајни одолговлекувања од моментот на пријавување на штетата до моментот на разрешување на истата, така да не може со сигурност да се знаат конечните трошоци на датумот на извештајот за финансиската состојба.

Вредноста на резервите за настанати, а сеуште непријавени штети се проценуваат со примена на статистички методи. Овие методи го екстраполираат развојот на платените и настанати штети, просечниот трошок по штета и конечниот број на штети за секоја година во која се случуваат несреќите, врз основа на набљудувањата на развојот во претходните години и очекуваните коефициенти на штети.

Клучниот статистички метод кој се применува е методот на верижно скалило - (Chain Ladder method) кој користи историски податоци за проценување на очекуваниот исход на платените и настанати штети.

Примената на историски податоци подразбира дека начинот на развој на штетите ќе се повторува и во иднина. Поради тоа што ова не е секогаш така, методите на проценка се менуваат во зависност од условите. Причините може да бидат:

- Економски, правни, политички и социјални трендови (кои резултираат со, на пример разлики во очекуваното ниво на инфлација);
- Промена во портфолиото на договорите за осигурување;
- Влијанието на големите загуби.

Штетите од општите договори за осигурување се плаќаат по настанување на штетата. Договорите се склучуваат на кратки рокови, најчесто за период од една година, при што Друштвото има обврски по сите настанати осигурани настани за времетраењето на договорот.

Пократкиот рок на разрешување на овие штети му овозможува на Друштвото да има поголема сигурност при проценката на трошоците за штети и да пресметува помало ниво на резерви за настанатите, но сеуште непријавени штети.

Претпоставки

Клучна претпоставка при проценките на Друштвото е искуството со развојот на штетите во минатото. Ова вклучува претпоставки за просечните трошоци за штети, трошоците за решавање на штетите, факторот на инфлацијата и бројот на штети во секоја година. При утврдувањето до која мера влијаат надворешните фактори, како што се судските одлуки и законската регулатива врз проценките се користи расудување.

Во текот на 2021 година немаше промена во претпоставките при утврдувањето на резервите по договорите за осигурување, а кои би биле материјални за финансиските извештаи.

(ii) Клучни сметководствени расудувања во примената на сметководствените политики на Друштвото

Одредени клучни сметководствени расудувања во примената на сметководствените политики на Друштвото се презентирани подолу.

6. Сметководствени проценки и расудувања (продолжение)**(ii) Клучни сметководствени расудувања во примената на сметководствените политики на Друштвото (продолжение)****Класификација на договорите за осигурување**

Договори за осигурување се договори со кои Друштвото прифаќа значителен ризик од осигурување од другата договорна страна (осигуреникот).

Класификација на финансиските средства и обврски

Сметководствените политики на Друштвото овозможуваат финансиските средства и обврски да бидат класификувани во одредени категории, во зависност од условите:

При класификацијата на одредено средство како чувано-до-достасаност, Друштвото има позитивна намера и способност за задржување на истото до рокот на достасаност, како што е презентирano во сметководствените политики во белешка 5.

(iii) Анализа на сензитивност

Друштвото го има проценето влијанието на промената на одредени клучни варијабли врз добивката за годината, капиталот и коефициентот на покриеност.

Споредбено со тековната позиција на капиталот, добивката за годината, капиталот, коефициентот на покриеност и солвентност со сопствениот капитал на 31 декември 2021 година и 31 декември 2020 година се презентирани во табелата подолу.

За годината завршена на 31 декември 2021 година:

Во илјади денари	Добивка за годината	Капитал и резерви	Потребно ниво на маргина на солвентност	Гарантен фонд	Коефициент на покриеност	Промена на коефициент на покриеност
Тековна позиција на капиталот	28.482	964.028	177.972	184.881	521%	-
2% зголемување на приносот од вложувања	29.514	965.060	177.972	184.881	522%	1%
2% намалување на приносот од вложувања	27.450	962.996	177.972	184.881	521%	-1%
5% зголемување на настанати штети	4.970	940.516	177.972	184.881	509%	-13%
5% намалување на настанати штети	51.993	987.539	177.972	184.881	534%	13%
2% зголемување на вкупните трошоци	17.524	953.070	177.972	184.881	516%	-6%
2% намалување на вкупните трошоци	39.439	974.985	177.972	184.881	527%	6%
1% зголемување на курсот на МКД во однос на ЕУР	36.960	972.506	177.972	184.881	526%	5%
1% намалување на курсот на МКД во однос на ЕУР	20.004	955.550	177.972	184.881	517%	-5%

6. Сметководствени проценки и расудувања (продолжение)

(iii) Анализа на сензитивност (продолжение)

За годината завршена на 31 декември 2020 година:

Во илјади денари	Добивка за годината	Капитал и резерви	Потребно ниво на маргина на солвентност	Гарантен фонд	Коефициент на покриеност	Промена на коефициент на покриеност
Тековна позиција на капиталот	15.246	912.891	173.888	185.082	493%	-
2% зголемување на приносот од вложувања	16.293	913.938	173.888	185.082	494%	1%
2% намалување на приносот од вложувања	14.199	911.845	173.888	185.082	493%	-1%
5% зголемување на настанати штети	(6.495)	891.151	173.888	185.082	481%	-12%
5% намалување на настанати штети	36.986	934.632	173.888	185.082	505%	12%
2% зголемување на вкупните трошоци	3.398	901.043	173.888	185.082	487%	-6%
2% намалување на вкупните трошоци	27.094	924.740	173.888	185.082	500%	6%
1% зголемување на курсот на МКД во однос на ЕУР	23.388	921.034	173.888	185.082	498%	4%
1% намалување на курсот на МКД во однос на ЕУР	7.103	904.748	173.888	185.082	489%	-4%

Резултатите од сите симулации покажуваат добро ниво на капитализираност на Друштвото. Најзначајно влијание врз добивката за годината, капиталот и коефициентот на покриеност има потенцијалната промена на настанатите штети.

При извршувањето на овие анализи претпоставка е дека останатите фактори се константни, а се менува само една варијабла. Треба да се нагласи дека информациите презентирани во табелите погоре се подготвени со примена на детерминистички пристап, така да не постои корелација помеѓу клучните варијабли и анализата не може да се пренесе на нив.

Каде што се смета дека варијаблите се нематеријални, не е проценето влијанието на незначајните промени на овие варијабли. Одредени варијабли може да не бидат материјални во моментот, но доколку се промени нивото на материјалност на одредена варијабла, треба да се направи проценка на влијанието на таа варијабла во иднина.

7. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик

Цели на управување со ризикот и политики за намалување на ризикот од осигурување

Управувањето на Друштвото со ризикот од осигурување и финансискиот ризик се критични за работењето на Друштвото. За општите договори за осигурување целта е да се одберат средства чиј рок и износ при достасување ќе биде усогласен со очекуваните парични одливи по основ на настанатите штети по тие договори.

Главната осигурителна активност на Друштвото претпоставува ризик од загуба од лица или организации кои што се директно изложени на ризикот. Овие ризици може да се однесуваат на имот, обврска, здравје, незгода или останати ризици што може да произлезат од осигурани настани. Друштвото е изложено на неизвесноста поврзана со времето на настанување, зачестеноста и тежината на штетите што произлегуваат од тие договори. Друштвото исто така е изложено и на пазарен ризик преку осигурителните и инвестиционите активности.

Друштвото управува со ризиците од осигурување преку поставување на лимити за осигурување, централизирано управување со реосигурувањето и следење на вонредни настани.

Стратегија за запишување на полиси за осигурување

Стратегијата на Друштвото за запишување на полиси за осигурување е да се постигне дисперзија со што би се обезбедило избалансирано портфолио и кое се базира на големо портфолио со слични ризици во текот на повеќе години, со што се намалува променливоста на резултатот.

Стратегијата на Друштвото за запишување на полиси за осигурување е презентирана во годишниот деловен план во кој се утврдени класите за осигурување, територијата на дејствување, како и индустриските сектори во кои Друштвото е подготвено да осигурува. Сите општи договори за осигурување се по природа годишни и осигурителот има право да одбие обновување или продолжување на истите, како и промена на условите на договорот при неговото продолжување.

Стратегија за реосигурување

Друштвото реосигурува дел од ризиците за осигурување за да ја контролира својата изложеност кон загуби и за да ги заштити изворите на капитал. Друштвото склучува комбинација од пропорционални и не пропорционални договори за реосигурување за да ја намали нето изложеноста. Најголем дел од договорите за реосигурување се темелат на пропорција од делот со задржувачки лимити кои варираат по вид на осигурување. Исто така, Друштвото купува и факултативно реосигурување во одредени специфични случаи.

Факултативните договори мора претходно да бидат посебно одобрени и трошоците по нив редовно се следат.

Договорите за реосигурување содржат кредитен ризик и таквите средства повратени од реосигурителите, се искажуваат по утврдување на загуба за оштетување како резултат на настанато признаено средство. Друштвото редовно ја следи финансиската состојба на реосигурителите и периодично ги проверува договорите со реосигурителите. Раководството на Друштвото ги определува минималните безбедносни критериуми за прифатливо реосигурување и следи дали при склучувањето на договорите за реосигурување истите се запазени. Исто така, раководството на Друштвото редовно ја следи успешноста на програмата за реосигурување. Кредитниот ризик на реосигурувањето е подетално објаснет подолу во оваа белешка.

7. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

Усогласеност на средствата и обврските

Законот за супервизија на осигурувањето пропишува одредени лимити во однос на политиката за усогласување на средствата и обврските на Друштвото.

Друштвото активно управува со својата финансиска позиција користејќи пристап со кој се балансира квалитетот, дисперзија, ликвидноста и повратот на вложувањата, земајќи ги во предвид лимитите одредени во Законот за супервизија на осигурувањето. Главна цел е да се усогласат паричните текови на средствата и обврските.

Согласно законската регулатива, Друштвото е должно да вложува средства во висина барем еднаква на техничките резерви. На 31 декември 2021 година, дел од вложувањата кои служат како средства што ги покриваат резервите по договорите за осигурување изнесуваат 1.632.365 илјади денари (2020: 1.549.421 илјади денари). Овие средства се состојат од банкарски сметки и депозити во банки, акции, како и државни обврзници.

Во табелата е презентирано усогласувањето на средствата со обврските согласно законските барања, во врска со средствата што ги покриваат техничките резерви:

Во илјади денари	2021	2020
Средства		
Парични средства во благајна и средства на банкарските сметки	23.833	10.681
Депозити во банки	360.500	418.750
Обврзници и други должнички хартии за кои гарантира РМ - државни записи	-	-
Обврзници и други должнички хартии за кои гарантира РМ - државни обврзници	1.202.740	1.104.098
Обврзници и други должнички хартии со кои се тргува на регулиран пазар на хартии од вредност во РМ	12.448	-
Акции со кои се тргува на регулиран пазар на хартии од вредност во РМ	11.518	8.316
Акции со кои не се тргува на регулиран пазар на хартии од вредност во РМ, ако нивен издавач е правно лице со седиште во РМ	3.600	3.600
Вложувања во инвестициони фондови	17.725	3.976
Вложувања во долгорочни обврзници и хартии од вредност чиј издавач е странски правен субјект од Земја членка на ЕУ	-	-
Друг вид вложувања согласно правилата на АСО	-	-
Вкупно вложени средства од техничките резерви	1.632.365	1.549.421
Обврски (Технички резерви)		
Бруто резерви по договори за осигурување	1.777.873	1.723.152
Дел за реосигурителот	(684.713)	(671.471)
Вкупно резерви по договори за осигурување (нето)	1.093.160	1.051.681
Усогласеност на средствата и обврските	539.205	497.740

Согласно барањата на Законот за супервизија на осигурувањето и “Правилникот за видовите и карактеристиките на средствата кои ги покриваат техничките резерви, како и детално пласирање и ограничување на тие вложувања и нивно вреднување” паричните средства во благајна и средствата на банкарските сметки не смеат да надминат 3% од вкупните средства кои ги покриваат техничките резерви. Депозитите во банки не смеат да надминат 60% од вкупните средства кои ги покриваат техничките резерви. Обврзниците или другите хартии од вредност издадени и гарантирани од Република С. Македонија не смеат да надминат 80% од вкупните средства кои ги покриваат техничките резерви.

7. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

Усогласеност на средствата и обврските (продолжение)

Исто така, акциите издадени врз основа на одобрение на Комисијата за хартии од вредност не смеат да надминат 30% од вкупните средства кои ги покриваат техничките резерви, додека за инвестициони фондови вложувањата не смеат да надминат 20%. На 31 декември 2021 година, паричните средства во благајна и средствата на банкарските сметки изнесуваат 1,5% (2020: 0,7%), депозитите во банки изнесуваат 22,1% (2020: 27,0%), државните записи и државните обврзници изнесуваат 73,7% (2020: 71,3%), обврзниците издадени од правни лица изнесуваат 0,8% (2020: 0,0%) акциите изнесуваат 0,9% (2020: 0,8%), вложувањата во инвестициони фондови изнесуваат 1,1% (2020: 0,3%), додека вложувањата во долгорочни обврзници чиј издавач е странски правен субјект изнесуваат 0% (2020: 0%) од вкупните средства кои ги покриваат техничките резерви.

Одговорност кон трети лица

Карактеристики

Друштвото склучува договори за осигурување од одговорност кон трети лица. Согласно овие договори надомест се исплатува за претрпени повреди од физички лица, вклучувајќи вработени или трети лица. Главно, оваа класа на осигурување се однесува на претрпени телесни повреди.

Времетраењето на процесот на исплата на штетата од датумот на пријавување на штета до датумот на разрешување на истата зависи од повеќе фактори, како што се природата на покритието, условите на полисата како и тоа кој суд е надлежен според договорот.

Поголемиот дел од штетите за претрпени телесни повреди имаат релативно краток период на разрешување, а најчесто тој период изнесува една година.

Најголем дел од договорите за осигурување од одговорност кон трети лица не се предмет на значајна комплексност така да и крајниот исход е помалку неизвесен. Генерално овие договори резултираат со помала неизвесност во проценките.

Управување со ризикот

Управувањето со ризикот од договори за осигурување од одговорност кон трети лица се прави главно преку цената, дизајнот на производот, изборот на ризик, соодветна стратегија за инвестирање, проценка и реосигурување. Друштвото ги следи и реагира на промените на општите економски и комерцијални услови во опкружувањето во кое работи за да се осигура дека само оние ризици кои се во согласност со критериумите на Друштвото се предмет на осигурување.

Главен ризик во договорите за осигурување од одговорност кои резултираат со претрпени телесни повреди е трендот судовите да одредуваат високо ниво на надомест. При утврдувањето на премијата Друштвото претпоставува дека трошоците ќе се зголемат пропорционално со крајно расположливите информации.

Клучните ризици поврзани со овие договори се поврзани со осигурувањето, конкуренцијата, искуството со штети и евентуалноста осигурениците да преувеличат или измислат штета.

Имот

Карактеристики

Друштвото склучува договори за осигурување на имот што се наоѓа на територијата на Република С. Македонија. Договорите за осигурување на имот до одредени лимити го заштитуваат осигуреникот од загуба или штета на нивниот имот.

Повратот на акционерите по основ на овие договори произлегува од вкупните наплатени премии од осигурениците намалени за износот на платени штети и трошоците на Друштвото.

7. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

Имот (продолжение)

Карактеристики (продолжение)

Цел на Друштвото е да заработува приход од вложувања заради временската разлика помеѓу наплатата на премии и плаќањето на штети по основ на овој вид на осигурување.

Настанот што предизвикува штета на градежни објекти или друг имот најчесто се случува ненадејно (како што е пожар или кражба) при што причината за штета лесно се определува. Во овој случај, штетата ќе биде брзо пријавена и може да биде разрешена без одлагање. Соодветно имотното осигурување се класификува како краткорочно, што значи дека зголемувањето на трошоците и повратот на вложувањето се од помало значење.

Управување со ризикот

Главните ризици поврзани со овие договори е ризикот од осигурување, ризикот од дејствувањата на конкуренцијата и искуството со штети (вклучувајќи го и променливото настанување на природни непогоди). Друштвото исто така е изложено и на ризик од осигурениците да ја преувеличат или измислат штетата. Ова во голема мерка објаснува зошто економските услови се во корекција со профитабилноста на портфолиото на договори за осигурување на имот.

Ризикот од овие осигурувања е ризикот Друштвото да наплати несоодветна премија за различните имоти што ги осигурува. Ризикот од секоја поодделна полиса ќе варира во зависност од повеќе фактори како што се локацијата, воспоставените сигурносни мерки и староста на имотот. За осигурувањето на домашен имот, се очекува голем број од имотите да бидат изложени на слични ризици. Меѓутоа, ова не важи за деловните објекти.

Голем број од деловните објекти претставуваат специфична комбинација на локација, вид на работење и воспоставени сигурносни мерки. Пресметката на премијата е пропорционална со ризикот овие полиси да бидат субјективни и со тоа и по ризични.

Друштвото го реосигурува ризикот пропорционално со задржување на ризикот до определен лимит кој е различен во зависност од типот на производот и територијата.

Осигурување на возила

Карактеристики

Друштвото склучува договори за осигурување на возила на територијата на Република С. Македонија. Ова осигурување вклучува осигурување и на имот и одговорност кон трети лица и е краткорочно. Брзото плаќање го заштитува осигуреникот од загубата на вредноста на физичка штета на возилото и на имотот во моментот на случување на штетниот настан, предмет на одредени лимити или надминувања.

За разрешување на штетите во кои се претрпени телесни повреди е потребно повеќе време и се покомплексни за да се проценат. Овие видови на осигурување на моторни возила исто така покриваат и штети од одговорност кон трети лица и смртен случај или повреда.

Управување со ризикот

Генерално гледано овие штети се помалку комплексни и е потребно пократок период за да се разрешат, така што тие носат умерен ризик. Друштвото редовно ги следи трендовите и соодветно реагира на промените на надоместот за овој вид на повреди, судските парници и зачестеноста на пријавување на штети.

7. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

Осигурување на возила (продолжение)

Управување со ризикот (продолжение)

Зачестеноста на овие штети зависи од неповолните временски услови и бројот на пријавени штети е поголем во зимските месеци. Исто така, истите зависат и од цената на горивото и економските активности, кои што влијаат на сообраќајните активности.

Друштвото го реосигурува ризикот непропорционално со вишок над покриеност на загуба, што му овозможува на осигурителот задржување на ризиците до одреден утврден лимит.

Развој на штети

Друштвото нема презентирано информација за развојот на штети т.е споредба меѓу исплатените штети и резервата, првенствено поради тоа што тие типично се разрешуваат во рок од една година.

Концентрација на ризикот од осигурување

Главен аспект на ризикот од осигурување со кој се соочува Друштвото е концентрацијата на ризик која може да постои доколку се случи одреден штетен настан кој би можел значително да влијае врз обврските на Друштвото. Ова може да произлезе од еден договор за осигурување или повеќе помали, но поврзани договори кои би можеле да предизвикаат значителни обврски за Друштвото. Важен аспект на концентрација на ризикот од осигурување е дека може да настане со кумулирање на ризиците од повеќе поодделни класи на осигурување.

Концентрација може да настане и кај многу сериозни, ретки настани, како што се природни катастрофи, како и кај настани кои се поврзани со одредени групи или територии.

(i) Географска и секторска концентрација

Ризиците на кои е изложено Друштвото се лоцирани во Република С.Македонија.

Раководството верува дека Друштвото не е изложено на значителна концентрација кон ниедна група на осигуреници од социјален, професионален, старосен или друг аспект.

(ii) Концентрација од многу сериозни, ретки настани

Според нивната природа и настанување овие настани ретко се случуваат. Тие претставуваат сериозен ризик за Друштвото бидејќи случувањето на ваков настан, би имал значително влијание врз паричните одливи на Друштвото.

Друштвото управува со овие ризици на следните начини:

Првенствено ризикот се управува преку склучување на соодветни договори за осигурување. Агентите за осигурување не смеат да склучат договор доколку очекуваните добивки не се пропорционални на ризикот.

Како второ, овој ризик се управува и преку склучување на договори за реосигурување. Друштвото склучува договори за реосигурување, како што се - вишок на ризик за класата на осигурување имот, договор за екседентно техничко реосигурување, квотен договор за реосигурување на ризикот земјотрес и вишок на штета за зелена карта. Друштвото редовно ја следи програмата за реосигурување, како и трошоците и користите од истата.

7. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

Финансиски ризик

Друштвото е изложено на финансиски ризик преку финансиските средства, финансиските обврски, средствата од реосигурување, обврските за осигурување и реосигурување. Поконкретно, главен финансиски ризик е дека приливите по основ на финансиски средства нема да бидат доволни за да се подмират обврските кои произлегуваат од договорите за осигурување. Финансискиот ризик ги опфаќа ризикот од каматни стапки, валутниот ризик, ликвидносниот ризик и кредитниот ризик.

Цел на Друштвото е да ги усогласи обврските по основ на договорите за осигурување со средства со ист или сличен ризик. Ова му обезбедува на Друштвото сите достасани обврски редовно да ги исплаќа.

(i) Каматен ризик

Изложеноста на Друштвото на каматен ризик првенствено произлегува од портфолиото на вложувања.

Според раководството на Друштвото најголем дел од осигурителните договори се краткорочни и каматниот ризик се намалува преку вложување во должнички инструменти и депозити во домашни банки. Не-сопственичкиот дел од финансиските средства е изложен на каматен ризик, иако најголем дел од нив се со фиксна камата (државни записи и обврзници).

Краткорочните обврски за осигурување и реосигурување не се директно осетливи на пазарните каматни стапки бидејќи се недисконтирани и се некаматносни.

Заеднички обврски

Друштвото има обврски кон Националното Биро за Осигурување во сооднос со учеството на Друштвото во штетите кои произлегуваат од осигурување на моторни возила, причинети од непознати сторители или неосигурани возила. Дополнително, Друштвото како и останатите друштва кои се вклучени на пазарот и вршат осигурување на моторни возила, е обврзано да учествува со дел во неисплатените штети кои произлегуваат од осигурувањето на моторни возила, во случај на ликвидирање на било кое осигурително друштво на пазарот, во согласност со Законот за супервизија на осигурувањето.

Триглав Осигурување АД Скопје

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година

(Сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

7. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

Финансиски ризик (продолжение)

(i) Каматен ризик (продолжение)

За годината завршена на 31 декември 2021 година:

Во илјади денари	Белешка	Вкупно	Инструменти со променлива каматна стапка	Инструменти со фиксна каматна стапка					Некаматно-носни
				До 1 месец	1 до 3 месеци	3 месеци до 1 година	1 до 5 години	Повеќе од 5 години	
Средства									
Финансиски вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	25	72.747	20.151	-	-	-	-	-	52.596
Финансиски вложувања расположливи за продажба	26А	1.232.916	-	-	-	131	239.849	975.209	17.727
Финансиски вложувања за тргување		15.116		15.116					-
Депозити, заеми и останати пласмани	26В, 26Г	360.500	55.000	32.000	27.500	149.000	97.000		-
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	27	684.713	-	-	-	-	-	-	684.713
Одложени и тековни даночни средства	28	117	-	-	-	-	-	-	117
Побарувања од непосредни работи на осигурување	29	320.934	-	-	-	-	-	-	320.934
Побарувања од работи на соосигурување и реосигурување		66.141	-	-	-	-	-	-	66.141
Останати побарувања	30А, 30Б, 30В	34.382	-	-	-	-	-	-	34.382
Парични средства и останати парични еквиваленти	32Б	23.833	-	-	-	-	-	-	23.833
Активни временски разграничувања	33	54.433	-	-	-	-	-	-	54.433
Вкупно средства		2.865.833	75.151	47.116	27.500	149.131	336.849	975.209	1.254.877
Обврски									
Бруто технички резерви	39	(1.777.873)	-	-	-	-	-	-	(1.777.873)
Останати резерви	40	(25.938)	-	-	-	-	-	-	(25.938)
Одложени и тековни даночни обврски	41	(10.429)	-	-	-	-	-	-	(10.429)
Обврски од непосредни работи на осигурување	42	(12.778)	-	-	-	-	-	-	(12.778)
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување	42	(94.709)	-	-	-	-	-	-	(94.709)
Останати обврски	43	(65.549)	-	-	-	-	-	-	(65.549)
Пасивни временски разграничувања	44	(8.012)	-	-	-	-	-	-	(8.012)
Вкупно обврски		(1.995.288)	-	-	-	-	-	-	(1.995.288)
Неусогласеност на средствата и обврските		870.545	75.151	47.116	27.500	149.131	336.849	975.209	(740.411)

Триглав Осигурување АД Скопје
Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година
(Сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

7. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

Финансиски ризик (продолжение)

(i) Каматен ризик (продолжение)

За годината завршена на 31 декември 2020 година:

Во илјади денари	Белешка	Вкупно	Инструменти со променлива каматна стапка	Инструменти со фиксна каматна стапка					Некаматно-носни
				До 1 месец	1 до 3 месеци	3 месеци до 1 година	1 до 5 години	Повеќе од 5 години	
Средства									
Финансиски вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	25	73.573	21.102	-	-	-	-	-	52.471
Финансиски вложувања расположливи за продажба	26А	1.119.990	-	12.291	-	83	212.488	879.235	15.893
Депозити, заеми и останати пласмани	26В, 26Г	418.750	86.000	64.750	23.000	139.000	106.000	-	-
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	27	671.471	-	-	-	-	-	-	671.471
Одложени и тековни даночни средства	28	2.549	-	-	-	-	-	-	2.549
Побарувања од непосредни работи на осигурување	29	316.112	-	-	-	-	-	-	316.112
Побарувања од работи на соосигурување и реосигурување		3.864	-	-	-	-	-	-	3.864
Останати побарувања	30А, 30Б, 30В	41.482	-	-	-	-	-	-	41.482
Парични средства и останати парични еквиваленти	32Б	10.681	-	-	-	-	-	-	10.681
Активни временски разграничувања	33	54.428	-	-	-	-	-	-	54.428
Вкупно средства		2.712.900	107.102	77.041	23.000	139.083	318.488	879.235	1.168.951
Обврски									
Бруто технички резерви	39	(1.723.152)	-	-	-	-	-	-	(1.723.152)
Останати резерви	40	(25.493)	-	-	-	-	-	-	(25.493)
Одложени и тековни даночни обврски	41	(6.174)	-	-	-	-	-	-	(6.174)
Обврски од непосредни работи на осигурување	42	(16.038)	-	-	-	-	-	-	(16.038)
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување	42	(50.378)	-	-	-	-	-	-	(50.378)
Останати обврски	43	(66.083)	-	-	-	-	-	-	(66.083)
Пасивни временски разграничувања	44	(16.195)	-	-	-	-	-	-	(16.195)
Вкупно обврски		(1.903.513)	-	-	-	-	-	-	(1.903.513)
Неусогласеност на средствата и обврските		809.387	107.102	77.041	23.000	139.083	318.488	879.235	(734.562)

7. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

Финансиски ризик (продолжение)

(ii) Кредитен ризик

Кредитниот ризик претставува сметководствена загуба што би била признаена доколку договорната странка не ги исполни договорените обврски. За да ја контролира изложеноста кон кредитниот ризик, Друштвото редовно врши кредитна проценка на финансиската состојба на овие странки.

Побарувања по основ на осигурување

Друштвото е изложено на кредитен ризик во случај кога осигурениците нема да ги исполнат своите финансиски обврски што произлегуваат од договорите за осигурување. Изложеноста на Друштвото изнесува максимално до износот на сметководствената вредност на побарувањата по основ на премија и останатите побарувања. Побарувањата по основ на премии се од голем број на клиенти, така да концентрацијата на кредитен ризик е минимална. Друштвото редовно ги следи побарувањата по основ на премии, со што изложеноста кон лоши побарувања е контролирана.

Средства од реосигурување

Друштвото е изложено на кредитен ризик и преку средствата од реосигурување. Најголемиот дел од договорите за реосигурување се склучени со Позаваровалница Триглав која е членка на Триглав групацијата кон која припаѓа и Друштвото. Раководството на Друштвото редовно прави оценка на кредитоспособноста на реосигурителите за да може да ја ажурира стратегијата за реосигурување.

Финансиски инструменти

Друштвото е изложено на кредитен ризик кај финансиските инструменти во однос на можната ненаплатливост од другите странки.

Сепак земајќи во предвид дека најголемиот дел од вложувањата на Друштвото се во државни записи, државни обврзници и орочени депозити во домашни банки, не се очекува овие вложувања да не се повратат. Друштвото редовно ја анализира наплатливоста на дадените засеми и доколку е потребно, одредува соодветна исправка на вредноста.

Триглав Осигурување АД Скопје

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година

(Сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

7. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

Финансиски ризик (продолжение)

(ii) Кредитен ризик (продолжение)

Анализа на максимална изложеност на кредитен ризик

	Побарувања од непосредни работи од осигурување		Вложувања расположливи за продажба		Вложувања за тргување		Орочени депозити, дадени заеми и останати пласмани		Парични средства и парични еквиваленти	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020
<i>Во илјади денари</i>										
Сметководствена вредност на побарувања за кои Друштвото има издвоено исправка на вредноста	410.733	410.096	-	-	-	-	94.008	96.054	-	-
Исправка на вредноста на побарувањата	(344.661)	(366.912)	-	-	-	-	(94.008)	(96.054)	-	-
Сметководствена вредност на побарувањата намалени за исправка на вредноста	66.072	43.184	-	-	-	-	-	-	-	-
Сметководствена вредност на достасани побарувања за кои Друштвото нема издвоено исправка на вредноста										
Старосна структура на достасани побарувања за кои нема издвоено исправка на вредноста										
до 3 месеци	33.330	36.917	-	-	-	-	-	-	-	-
од 3 месеци до 1 година	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
над 12 месеци	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	33.330	36.917	-	-	-	-	-	-	-	-
Недостасани побарувања за кои нема издвоено исправка на вредноста	221.532	236.011	1.232.916	1.119.990	15.116		360.500	418.750	23.833	10.681
Вкупна сметководствена вредност на побарувања со кредитен ризик пред исправката на вредноста	665.595	683.024	1.232.916	1.119.990	-	-	454.508	514.804	23.833	10.681
Вкупна исправка на вредноста	(344.661)	(366.912)	-	-	-	-	(94.008)	(96.054)	-	-
Вкупна сметководствена вредност на побарувања со кредитен ризик намалени за исправката на вредноста	320.934	316.112	1.232.916	1.119.990	15.116	-	360.500	418.750	23.833	10.681

7. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

Финансиски ризик (продолжение)

(iii) Валутен ризик

Друштвото е изложено на валутен ризик преку трансакциите во странска валута и преку средствата и обврските во странска валута.

За да го избегне ризикот од негативното влијание на промената на девизните курсеви, Друштвото претежно има средства и обврски во евра. Денарот е врзан за еврото и монетарната проекција е дека девизниот курс на денарот во однос на еврото ќе биде стабилен.

Во табелите подолу е прикажана изложеноста на Друштвото на валутен ризик. Во табелите е презентирана сметководствената вредност на средствата и обврските, по валути.

За годината завршена на 31 декември 2021 година:

<i>Во илјади денари</i>	МКД	ЕУР	УСД	Останати странски валути	Вкупно
Средства					
Финансиски вложувања во друштва во група	72.747	-	-	-	72.747
- подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети					
Финансиски вложувања расположливи за продажба	889.067	343.849	-	-	1.232.916
Финансиски вложувања за тргување	15.116	-	-	-	15.116
Депозити, заеми и останати пласмани	360.500	-	-	-	360.500
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	-	189.695	494.993	25	684.713
Одложени и тековни даночни средства	117	-	-	-	117
Побарувања од непосредни работи на осигурување	320.934	-	-	-	320.934
Побарувања од работи на соосигурување и реосигурување		66.141	-	-	66.141
Останати побарувања	31.391	2.991	-	-	34.382
Парични средства и останати парични еквиваленти	23.107	383	-	343	23.833
Активни временски разграничувања	54.433	-	-	-	54.433
Вкупно средства	1.767.412	603.059	494.993	368	2.865.832
Обврски					
Бруто технички резерви	(1.552.038)	(207.470)	(618)	(17.747)	(1.777.873)
Останати резерви	(25.938)	-	-	-	(25.938)
Одложени и тековни даночни обврски	(10.429)	-	-	-	(10.429)
Обврски од непосредни работи на осигурување	(12.172)	(606)	-	-	(12.778)
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување	(60.492)	(26.890)	(5.287)	(2.040)	(94.709)
Останати обврски	(55.769)	(9.780)	-	-	(65.549)
Пасивни временски разграничувања	(8.012)	-	-	-	(8.012)
Вкупно обврски	(1.724.850)	(244.746)	(5.905)	(19.787)	(1.995.288)
Нето вредност	42.562	358.313	489.088	(19.419)	870.544

7. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

Финансиски ризик (продолжение)

(iii) Валутен ризик

За годината завршена на 31 декември 2020 година:

<i>Во илјади денари</i>	МКД	ЕУР	УСД	Останати странски валути	Вкупно
Средства					
Финансиски вложувања во друштва во група					
- подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	73.573	-	-	-	73.573
Финансиски вложувања расположливи за продажба	726.164	393.826	-	-	1.119.990
Депозити, заеми и останати пласмани	418.750	-	-	-	418.750
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	-	176.466	494.991	14	671.471
Одложени и тековни даночни средства	2.549	-	-	-	2.549
Побарувања од непосредни работи на осигурување	316.112	-	-	-	316.112
Побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	-	3.864	-	-	3.864
Останати побарувања	38.807	2.675	-	-	41.482
Парични средства и останати парични еквиваленти	7.309	3.372	-	-	10.681
Активни временски разграничувања	54.428	-	-	-	54.428
Вкупно средства	1.637.692	580.203	494.991	14	2.712.900
Обврски					
Бруто технички резерви	(1.516.307)	(189.675)	(548)	(16.622)	(1.723.152)
Останати резерви	(25.493)	-	-	-	(25.493)
Одложени и тековни даночни обврски	(6.174)	-	-	-	(6.174)
Обврски од непосредни работи на осигурување	(13.550)	(2.488)	-	-	(16.038)
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување	(3.670)	(37.003)	(7.851)	(1.854)	(50.378)
Останати обврски	(61.173)	(4.910)	-	-	(66.083)
Пасивни временски разграничувања	(16.195)	-	-	-	(16.195)
Вкупно обврски	(1.642.562)	(234.076)	(8.399)	(18.476)	(1.903.513)
Нето вредност	(4.870)	346.127	486.592	(18.462)	809.386

7. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

Финансиски ризик (продолжение)

(iv) Ризик на ликвидност

Ризикот на ликвидност претставува ризик дека едно лице ќе се соочи со тешкотии при обезбедувањето на средства за да ги подмири паричните обврски што произлегуваат од финансиските инструменти. Ризикот на ликвидност може да произлезе или од неможноста да се продадат финансиски средства во најкус можен рок по нивната објективна вредност; или неспособност на подмирување на обврските кои произлегуваат од договорите; или пак обврските за осигурување доспеале порано за исплата од очекувањето; или пак неспособност да генерира парични средства според предвидувањата.

Најголемото ризик од ликвидност со кој се соочува Друштвото се дневните барања за расположливите парични средства во однос на појавата на штети од договорите за осигурување.

Друштвото управува со ликвидноста преку политиката за ризик на ликвидност која се спроведува со: планирање на тековните и можните одливи на парични средства и соодветни приливи на истите; редовна контрола на ликвидноста и усвојување на соодветни мерки за спречување или отстранување на причините за неликвидност. Како дел од политиката за управување со ликвидноста Друштвото одржува портфолио на високо ликвидни средства.

Друштвото е должно да ја одржува својата ликвидност согласно Законот за супервизија на осигурувањето, врз основ на кој ликвидните средства на осигурителното друштво кое се занимава со животно осигурување и/или пак реосигурување треба во секој момент да бидат барем еднакви на доспеаните обврски и обврските кои наскоро ќе доспеат.

Друштвото исто така има готовина во банки и други високо ликвидни средства во секој момент, за да се заштити од непотребна концентрација на ризикот и за да биде во можност да ги преземе обврските за плаќање како и потенцијалните обврски за плаќање како што достасуваат.

Триглав Осигурување АД Скопје
Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година
(Сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

7. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

Финансиски ризик (продолжение)

(iv) Ризик на ликвидност (продолжение)

Анализа според достасаноста на финансиските средства и обврски

Анализата на финансиските средства и обврски на Друштвото во соодветни групи на достасување, според нивниот преостанат период до денот на нивната договорена достасаност е како што следи:

За годината завршена на 31 декември 2021 година е како што следи:

Во илјади денари

Средства

Финансиски вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и

заеднички контролирани ентитети

Финансиски вложувања расположливи за продажба

Финансиски вложувања за тргување

Депозити, заеми и останати пласмани

Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви

Одложени и тековни даночни средства

Побарувања од непосредни работи на осигурување

Побарувања од работи на соосигурување и реосигурување

Останати побарувања

Парични средства и останати парични еквиваленти

Активни временски разграничувања

Вкупно средства

Обврски

Бруто технички резерви

Останати резерви

Одложени и тековни даночни обврски

Обврски од непосредни работи на осигурување

Обврски од работи на соосигурување и реосигурување

Останати обврски

Пасивни временски разграничувања

Вкупно обврски

Неусогласеност на средствата и обврските

	До 1 година	1 до 5 години	Повеќе од 5 години	Вкупно
Финансиски вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	72.747	-	-	72.747
Финансиски вложувања расположливи за продажба	17.859	239.849	975.208	1.232.916
Финансиски вложувања за тргување	15.116	-	-	15.116
Депозити, заеми и останати пласмани	263.500	97.000	-	360.500
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	684.713	-	-	684.713
Одложени и тековни даночни средства	117	-	-	117
Побарувања од непосредни работи на осигурување	320.934	-	-	320.934
Побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	66.141	-	-	66.141
Останати побарувања	34.382	-	-	34.382
Парични средства и останати парични еквиваленти	23.833	-	-	23.833
Активни временски разграничувања	54.433	-	-	54.433
Вкупно средства	1.553.776	336.849	975.208	2.865.833
Обврски				
Бруто технички резерви	(1.777.873)	-	-	(1.777.873)
Останати резерви	(17.000)	(2.740)	(6.198)	(25.938)
Одложени и тековни даночни обврски	(4.245)	(1.169)	(5.015)	(10.429)
Обврски од непосредни работи на осигурување	(12.778)	-	-	(12.778)
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување	(94.709)	-	-	(94.709)
Останати обврски	(65.549)	-	-	(65.549)
Пасивни временски разграничувања	(8.012)	-	-	(8.012)
Вкупно обврски	(1.980.166)	(3.909)	(11.213)	(1.995.288)
Неусогласеност на средствата и обврските	(426.391)	332.940	963.995	870.544

Триглав Осигурување АД Скопје
Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година

(Сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

7. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

Финансиски ризик (продолжение)

(iv) Ризик на ликвидност (продолжение)

Анализа според достасаноста на финансиските средства и обврски

Анализата на финансиските средства и обврски на Друштвото во соодветни групи на достасување, според нивниот преостанат период до денот на нивната договорена достасаност е како што следи:

За годината завршена на 31 декември 2020 година е како што следи:

Во илјади денари

Средства

Финансиски вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и

заеднички контролирани ентитети

Финансиски вложувања расположливи за продажба

Депозити, заеми и останати пласмани

Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви

Одложени и тековни даночни средства

Побарувања од непосредни работи на осигурување

Побарувања од работи на соосигурување и реосигурување

Останати побарувања

Парични средства и останати парични еквиваленти

Активни временски разграничувања

Вкупно средства

Обврски

Бруто технички резерви

Останати резерви

Одложени и тековни даночни обврски

Обврски од непосредни работи на осигурување

Обврски од работи на соосигурување и реосигурување

Останати обврски

Пасивни временски разграничувања

Вкупно обврски

Неусогласеност на средствата и обврските

	До 1 година	1 до 5 години	Повеќе од 5 години	Вкупно
Финансиски вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	73.573	-	-	73.573
Финансиски вложувања расположливи за продажба	28.267	212.488	879.235	1.119.990
Депозити, заеми и останати пласмани	257.750	161.000		418.750
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	671.471	-	-	671.471
Одложени и тековни даночни средства	2.549	-	-	2.549
Побарувања од непосредни работи на осигурување	316.112	-	-	316.112
Побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	3.864	-	-	3.864
Останати побарувања	41.482	-	-	41.482
Парични средства и останати парични еквиваленти	10.681	-	-	10.681
Активни временски разграничувања	54.428	-	-	54.428
Вкупно средства	1.460.177	373.488	879.235	2.712.900
Обврски				
Бруто технички резерви	(1.723.152)	-	-	(1.723.152)
Останати резерви	(16.820)	(2.911)	(5.762)	(25.493)
Одложени и тековни даночни обврски	(2.089)	(1.257)	(2.828)	(6.174)
Обврски од непосредни работи на осигурување	(16.038)	-	-	(16.038)
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување	(50.378)	-	-	(50.378)
Останати обврски	(66.083)	-	-	(66.083)
Пасивни временски разграничувања	(16.195)	-	-	(16.195)
Вкупно обврски	(1.890.755)	(4.168)	(8.590)	(1.903.513)
Неусогласеност на средствата и обврските	(430.578)	369.320	870.645	809.387

Триглав Осигурување АД Скопје
Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година

(Сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

8. Објективна вредност

Табелата ја прикажува класификацијата на секоја класа на финансиски средства и обврски на Друштвото и нивната објективна вредност:

Во илјади денари	Белешка	Кредити и побарувања	Чувани до достасаност	Чувани за тргување	Расположливи за продажба	Останата амортизирана вредност	Вкупна сметководствена вредност	Објективна вредност
31 декември 2021								
Финансиски вложувања расположливи за продажба	26А	-	-	-	1.232.916	-	1.232.916	1.232.916
Финансиски вложувања за тргување	26Б	-	-	15.116	-	-	15.116	15.116
Депозити, заеми и останати пласмани	26В, 26Г	360.500	-	-	-	-	360.500	360.500
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	27	684.713	-	-	-	-	684.713	684.713
Побарувања по основ на осигурување	29	320.934	-	-	-	-	320.934	320.934
Побарувања од работи на соосигурување и реосигурување		66.141	-	-	-	-	66.141	66.141
Останати побарувања	30А, 30Б, 30В	34.382	-	-	-	-	34.382	34.382
Парични средства и останати парични еквиваленти	32Б	23.833	-	-	-	-	23.833	23.833
		1.490.503	-	15.116	1.232.916	-	2.738.535	2.738.535
Обврски од непосредни работи на осигурување	42	-	-	-	-	12.778	12.778	12.778
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување	42	-	-	-	-	94.709	94.709	94.709
Останати обврски	43	-	-	-	-	65.549	65.549	65.549
		-	-	-	-	173.036	173.036	173.036
31 декември 2020								
Финансиски вложувања расположливи за продажба	26А	-	-	-	1.119.990	-	1.119.990	1.119.990
Депозити, заеми и останати пласмани	26В, 26Г	418.750	-	-	-	-	418.750	418.750
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	27	671.471	-	-	-	-	671.471	671.471
Побарувања по основ на осигурување	29	316.112	-	-	-	-	316.112	316.112
Побарувања од работи на соосигурување и реосигурување		3.864	-	-	-	-	3.864	3.864
Останати побарувања	30А, 30Б, 30В	41.482	-	-	-	-	41.482	41.482
Парични средства и останати парични еквиваленти	32Б	10.681	-	-	-	-	10.681	10.681
		1.462.360	-	-	1.119.990	-	2.582.350	2.582.350
Обврски од непосредни работи на осигурување	42	-	-	-	-	16.038	16.038	16.038
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување	42	-	-	-	-	50.378	50.378	50.378
Останати обврски	43	-	-	-	-	66.083	66.083	66.083
		-	-	-	-	132.499	132.499	132.499

9. Оперативни сегменти***Продукти, услуги и главни потрошувачи***

Основна дејност на Друштвото е неживотно осигурување, а најзначајни активности на Друштвото се осигурување од незгоди, осигурување на моторни возила, осигурување од пожар, туристичко осигурување, осигурување на домаќинства, како и осигурување на имот. Во овие области на компанијата нуди широк асортиман на производи, за покривање на зголемената побарувачка на пазарот на осигурување во С.Македонија.

Приходот на Друштвото е составен од приходи од премија за осигурување, приходи од инвестиции и приходи од реосигурители.

Друштвото нуди услуги за осигурување на некои од најголемите локални компании во областа на производство и дистрибуција на енергија, производство, транспорт и логистика, како и финансиски услуги.

Географски области

При презентирање на информациите врз основа на географските области, приходот се прикажува врз основа на географската локација на потрошувачите, а средствата се прикажуваат врз основа на географската локација на средствата.

Приход од сегменти

Приходот од сегменти се состои од бруто приход од премија за осигурување, приходи од провизии и надомести и финансиски приход.

<i>Во илјади денари</i>	Р. С. Македонија	Останати земји	Вкупно
2021			
Приходи од бруто премија од осигурување	1.332.871	-	1.332.871
Приходи од вложувања	51.600		51.600
Не-тековни средства *	93.464	-	93.464
2020			
Приходи од бруто премија од осигурување	1.231.617	-	1.231.617
Приходи од вложувања	52.346		52.346
Не-тековни средства *	103.504	-	103.504

* Ги вклучува недвижностите, опремата и нематеријалните средства

Триглав Осигурување АД Скопје
Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година
(Сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

10. Премии

Анализа на остварени премии со состојба 31 декември 2021 година:

<i>Во илјади денари</i>	Бруто полисирана премија	Промена во бруто резерви за преносна премија	Пренесена премија на реосигурителите и соосигурителите	Промена во резерви за преносна премија на реосигурителите и соосигурителите	Нето приходи од премија за осигурување
Осигурување од незгода	85.861	4.279	(13.505)	23	76.658
Здравствено осигурување	86.501	(9.567)	(19.650)	616	57.900
Осигурување на шински, моторни возила и воздухоплови	158.004	(300)	(18.516)	32	139.220
Одговорност кон трети лица	536.902	(18.875)	(72.045)	440	446.422
Осигурување на имот од пожар и други осигурувања на имот	303.143	(23.762)	(164.145)	9.054	124.291
Осигурување на стока во превоз	34.262	(1.971)	(33.345)	2.199	1.145
Општа одговорност	37.822	(570)	(30.177)	736	7.811
Останато	90.376	(5.629)	(55.471)	2.735	32.011
Вкупно премии	1.332.871	(56.395)	(406.853)	15.835	885.457

Анализа на остварени премии со состојба 31 декември 2020 година:

<i>Во илјади денари</i>	Бруто полисирана премија	Промена во бруто резерви за преносна премија	Пренесена премија на реосигурителите и соосигурителите	Промена во резерви за преносна премија на реосигурителите и соосигурителите	Нето приходи од премија за осигурување
Осигурување од незгода	121.866	(18.270)	(9.760)	52	93.888
Здравствено осигурување	70.296	2.591	(15.857)	(1.195)	55.835
Осигурување на шински, моторни возила и воздухоплови	148.146	31.617	(19.895)	(18.895)	140.973
Одговорност кон трети лица	479.165	52.969	(76.549)	(4.852)	450.733
Осигурување на имот од пожар и други осигурувања на имот	279.933	14.682	(137.371)	(12.653)	144.591
Осигурување на стока во превоз	25.625	(1.906)	(24.343)	1.779	1.155
Општа одговорност	38.954	1.173	(28.869)	(1.739)	9.519
Останато	67.632	7.007	(51.367)	(4.793)	18.479
Вкупно премии	1.231.617	89.863	(364.011)	(42.296)	915.173

Триглав Осигурување АД Скопје**Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година***(Сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)***11. Приходи од вложувања**

<i>Во илјади денари</i>	2021	2020
Приходи од камати:		
- Депозити и останати пласмани	6.785	8.788
- Вложувања расположливи за продажба	32.567	32.663
Приходи од закупнини	3.353	3.260
Приходи од продажба на земјиште и градежни објекти	-	941
Реализирани добивки од продажба на финансиски имот	8.448	3.236
Позитивни курсни разлики	67	1.331
Нереализирани добивки на финансиски имот	67	
Дивиденди	252	227
Останато	61	1.900
	51.600	52.346

12. Останати приходи од дејноста

<i>Во илјади денари</i>	2021	2020
Приходи од провизии од реосигурување	79.782	65.834
Приходи од регреси гарантен фонд	4.953	3.855
Приходи од услужни штети	1.504	1.076
Останато	2.181	3.632
	88.420	74.397

Приходите од регреси претставуваат средства кои Друштвото ги наплаќа од регресните должници во случај кога се исполнети условите предвидени со Законот за задолжително осигурување во сообраќајот.

13. Останати приходи

<i>Во илјади денари</i>	2021	2020
Судски спорови	8.881	8.462
Приходи од интелектуални услуги	215	946
Приходи по основ отпис на обврски	2.942	2.630
Позитивни курсни разлики на девизни обврски	344	1.104
Останати приходи	2.024	1.317
	14.406	14.459

Приходите од судски спорови се однесуваат на камати од регресни побарувања, а кои се добиени преку судска постапка каде што Друштвото се јавува како тужител.

Триглав Осигурување АД Скопје
Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година

(Сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

14. Настанати штети и користи

Анализа на настанати штети со состојба 31 декември 2021 година:

Во илјади денари	Вкупно исплатени штети	Промени во резервите за штети	Учество на реосигурителите во настанатите штети и користи	Учество на реосигурителите во промени во резервите за штети	Приходи од регресни побарувања	Нето
Осигурување од незгода	82.592	3.203	(7.495)	-	(8)	78.292
Здравствено осигурување	41.463	1.806	(2.573)	-	-	40.696
Осигурување на шински, моторни возила и воздухоплови	86.888	325	(9.040)	-	(3.791)	74.381
Одговорност кон трети лица	256.525	7.076	(43.511)	(2.560)	(8.008)	209.522
Осигурување на имот од пожар и други осигурувања на имот	75.082	(991)	(20.642)	193	(27)	53.615
Осигурување на стока во превоз	7.120	(5.580)	(5.414)	5.035	(1.861)	(699)
Општа одговорност	1.190	(1.302)	(261)	(209)	-	(582)
Останато	19.460	5.685	(10.146)	40	(39)	15.000
Вкупно	570.321	10.222	(99.083)	2.499	(13.734)	470.225

Анализа на настанати штети со состојба 31 декември 2020 година:

Во илјади денари	Вкупно исплатени штети	Промени во резервите за штети	Учество на реосигурителите во настанатите штети и користи	Учество на реосигурителите во промени во резервите за штети	Приходи од регресни побарувања	Нето
Осигурување од незгода	72.539	8.388	(7.049)	-	-	73.878
Здравствено осигурување	24.745	612	(2.444)	-	-	22.913
Осигурување на шински, моторни возила и воздухоплови	92.816	491.183	(11.896)	(492.041)	(9.289)	70.773
Одговорност кон трети лица	260.238	(39.451)	(39.021)	3.315	(6.238)	178.843
Осигурување на имот од пожар и други осигурувања на имот	93.153	546	(13.895)	(132)	-	79.672
Осигурување на стока во превоз	43	5.729	(9)	(5.145)	(200)	418
Општа одговорност	762	(68)	(153)	(168)	-	373
Останато	15.525	(4.036)	(3.758)	308	(104)	7.935
Вкупно	559.821	462.903	(78.225)	(493.863)	(15.831)	434.805

15. Трошоци за бонуси и попусти, нето од реосигурување

Во илјади денари

	2021	2020
Кои не зависат од резултатот		
Осигурување од незгода	1.761	1.611
Здравствено осигурување	5.481	4.188
Осигурување на шински, моторни возила и воздухоплови	14.566	13.479
Осигурување на стока во превоз	705	743
Осигурување на имот од пожар и други осигурувања на имот	8.468	8.081
Одговорност кон трети лица	1.081	900
Општа одговорност	763	786
Останато	26	37
	32.851	29.825
Кои зависат од резултатот	344	183
Вкупно	33.195	30.008

16. Трошоци за стекнување

Во илјади денари

	2021	2020
Провизија од осигурување	88.259	77.412
Бруто плати за вработените во внатрешната продажна мрежа	97.861	90.755
Трошоци за маркетинг	34.152	32.203
Трошоци за репрезентација	2.814	4.108
Трошоци за печатење на полиси за премија	1.861	2.071
Промена во одложени трошоци за стекнување	(4.093)	68.139
	220.854	274.688

Во текот на 2019 година беше извршена измена на „Правилникот за контен план за друштвата за осигурување и реосигурување“ (Службен весник 170/2019), со кој се воведуваат измени во начинот на признавање, последователно мерење и обелоденување на одложените трошоци за стекнување. Согласно измените, за да се одложат трошоците за стекнување потребно е истите директно да можат да се поврзат со конкретен приход (полиса).

Друштвата за осигурување беше потребно да се усогласат со измените во Правилникот, односно да обезбедат идна примена на променетите сметководствени политики, најдоцна до 01.01.2021 година.

Заклучно со 31.12.2020 година Друштвото се усогласи со измените во Правилникот за контен план, со тоа што ги одложува само директните трошоци кои можат непосредно да се поврзат со конкретни полиси и кои не би настанале доколку не се склучат полиси за осигурување (пр: провизии кон брокери). Во претходните години, Друштвото покрај директните трошоци, ги одложуваше и индиректните трошоци поврзани со стекнување на осигурување (пример: административни трошоци во продажната мрежа).

Доколку Друштвото ја применуваше старата методологија за одложување на трошоците, односно доколку ги одложуваше и индиректните трошоци за стекнување, заклучно со 31.12.2020 состојбата на позицијата „Промена на одложени трошоци за стекнување“ ќе изнесуваше 13.205 илјади мкд.

17. Административни трошоци

Во илјади денари	Белешка	2021	2020
Останати трошоци за вработени		96.607	100.949
Наеми		38.118	36.042
Материјали и трошоци за одржување		27.826	19.996
Амортизација на нематеријални средства	19	11.500	10.442
Амортизација на материјални средства кои служат за вршење на дејноста - опрема	29А	11.264	10.344
Телефонски и ПТТ трошоци		6.944	5.950
Трошоци за спонзорства и донации		5.813	8.881
Банкарски услуги		2.668	2.465
Надоместоци на членови од Одбор на директори		2.557	2.362
Премии за осигурување		2.184	2.408
Амортизација на земјиште и градежни објекти кои служат за вршење на дејноста	20А	2.020	2.020
Адвокатски, нотарски трошоци, трошоци за извршители итн		2.010	3.522
Трошоци за стручно усовршување		1.531	886
Патни трошоци		1.444	1.034
Трошоци за ревизија		1.426	1.570
Трошоци за услуги на физички лица кои не вршат дејност		795	1.172
Останато		5.631	19.370
		220.338	229.412

Позицијата „Останати трошоци за вработените“ ги опфаќа бруто платите и останатите трошоци (регрес, новогодишен надомест итн) на вработените надвор од внатрешната продажна мрежа.

18. Трошоци од вложувања

Во илјади денари		2021	2020
Амортизација на материјални средства кои не служат за вршење на дејност	24Б	53	147
Вредносно усогласување на материјални средства кои не служат за вршење на дејност		-	-
Нереализирани загуби од сведување на објективна вредност на сопственички инструменти		1.045	4.158
Реализирана загуба од продажба на материјални средства кои не служат за вршење на дејност		-	-
Останати трошоци од вложувања		529	72
		1.627	4.377

Вредносно усогласување

Во илјади денари		2021	2020
На 1 јануари		872	2.957
Зголемување	24Б	-	-
Ослободување	24Б	-	(2.085)
На 31 декември		872	872

Вредносното усогласување се однесува на материјалните средства кои не служат за вршење на дејноста.

Во текот на 2020 беше извршена продажба на вложување во недвижност, при што беше ослободена претходно резервирана исправка од 2.085 илјади мкд.

Триглав Осигурување АД Скопје**Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година***(Сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)***18. Трошоци од вложувања (продолжение)**

Во текот на 2017 година Друштвото, заедно со Триглав Инт. (матичното друштво), основаа друштво за животна осигурување – Триглав Осигурување Живот АД, Скопје. Влогот во акционерскиот капитал во новото друштво изнесува 1 милион евра, односно 20% од издадените акции. Друштвото изврши вредносно усогласување на вложувањето во Триглав Живот во износ од 1.045 илјади мкд како резултат на загубата на ова друштво за 2021 година (2020: 4.158 илјади мкд).

19. Останати осигурително технички трошоци

<i>Во илјади денари</i>	2021	2020
Трошоци за исплата на штети за непознати и неосигурени возила	17.006	17.902
Пожарен придонес	15.967	15.509
Трошоци за финансирање на Агенцијата за Супервизија на осигурувањето (АСО)	11.399	11.404
Адвокатски, нотарски и судски трошоци за реализирање на премија, штети и регреси	9.423	-
Придонес за Фонд за здравствено осигурување (ФЗОМ)	5.178	4.644
Трошоци за финансирање на Национално биро	3.758	4.101
Трошоци за асистенција	4.257	3.943
Трошоци од минати години	215	3.415
Останато	13	127
	67.216	61.045

Во 2020 година позицијата „Адвокатски, нотарски и судски трошоци за реализирање на премија, штети и регреси“ се водеше како дел од Административни трошоци (табела 17) и изнесуваше 7.535 илјади мкд

20. Вредносно усогласување на побарувањата

<i>Во илјади денари</i>	2021	2020
Исправка на сомнителни побарувања од осигурување	4.405	(7.434)
	4.405	(7.434)

Друштвото ја утврдува исправката на вредност на побарувањата по основ на премија за осигурување и побарувања по основ на регрес во согласност со „Правилникот за методот за вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси“ донесен од страна на Агенцијата за супервизија на осигурување. Во текот на 2020 година беше извршена привремена измена на Правилникот, согласно која за пресметките за 2020 година беше променета класификацијата на периодите на доцнење во исплата на обврските. Промените, како и самите исправки на вредност се прикажани во табелата подолу:

	2019 година	2020 година	2021 година	
Група на побарувања	Период на доцнење во исплата на обврската од страна на должникот	Период на доцнење во исплата на обврската од страна на должникот	Период на доцнење во исплата на обврската од страна на должникот	Исправка на вредност (во % од вкупната вредност на поединечно побарување)
A	до 30 дена	До 90 дена	до 30 дена	0%
B	од 31 до 60 дена	од 91 до 120 дена	од 31 до 60 дена	10%
B	од 61 до 120 дена	од 121 до 180 дена	од 61 до 120 дена	31%
Г	од 121 до 270 дена	од 181 до 330 дена	од 121 до 270 дена	51%
Д	од 271-365 дена	од 331 до 425 дена	од 271-365 дена	71%
Г	подолг од 365 дена	подолг од 425 дена	подолг од 365 дена	100%

Доколку на 31.12.2020 се применуваше методологијата која важеше во 2019 година и 2021 година, наместо ослободување од исправка во износ од 7.434 илјади мкд, Друштвото ќе регистрираше зголемување на исправка за сомнителни побарувања од осигурување во износ од 15.365 илјади мкд.

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година*(Сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)***21. Останати расходи**

<i>Во илјади денари</i>	2021	2020
Негативни курсни разлики на девизни обврски	623	610
Вредносно усогласување на останати побарувања	(913)	(1.333)
Судски спорови, казни и надоместоци	289	969
Расходување и продажба на нематеријални и материјални средства	243	8
Останато	-	51
	242	305

Вредносно усогласување по на останати побарувања воглавно се однесува на побарувања по основ на регреси под исправка, а кои се наплатени во текот на годината.

22. Данок од добивка***Тековен данок / признаен во извештајот за сеопфатната добивка***

<i>Во илјади денари</i>	2021	2020
<i>Тековен данок</i>		
Тековна година	5.103	3.248
	5.103	3.248

Усогласување со применетата даночна стапка

<i>Во илјади денари</i>	2021	2020
Добивка пред оданочување	33.584	18.493
Пресметан данок по даночна стапка 10% (2020: 10%)	3.358	1.849
Пресметан данок за префрлување на ревалоризациона резерва во нераспределена добивка	117	-
Расходи непризнаени за даночни цели	2.133	2.259
Даночно ослободени приходи	(505)	(860)
	5.103	3.248

15,2% 17,6%

Согласно даночната регулатива, даноците и даночните обврски застаруваат по истек на период од 5 години, со исклучок на даночна измама кога рокот е 10 години. Како резултат на тоа, обврските за даноци на Друштвото за периодот од 2017 до 2021 година не може да се сметаат за конечни. Било какви дополнителните даноци и пенали доколку такви постојат, кои може да произлезат во случај на даночна контрола, неможат во оваа фаза да бидат утврдени со разумна точност.

23. Нематеријални средства

Промени во нематеријалните средства во текот на 2021 и 2020 година:

Во илјади денари		Софтвер	Инвестиции во тек	Вкупно
Набавна вредност				
На 1 јануари 2020 година		61.273	895	62.168
Зголемување		7.445	841	8.285
Намалување		-	-	-
На 31 декември 2020 година		68.718	1.736	70.454
На 1 јануари 2021 година		68.718	1.736	70.454
Зголемување		8.056	37	8.093
Намалување		-	-	-
На 31 декември 2021 година		76.774	1.773	78.547
Амортизација				
На 1 јануари 2020 година		41.448	-	41.448
Амортизација за годината	17	10.442	-	10.442
Намалување		-	-	-
На 31 декември 2020 година		51.890	-	51.890
На 1 јануари 2021 година		51.890	-	51.890
Амортизација за годината	17	11.500	-	11.500
Намалување		-	-	-
На 31 декември 2021 година		63.390	-	63.390
Неотпишана вредност				
На 31 декември 2020 година		16.828	1.736	18.564
На 31 декември 2021 година		13.384	1.773	15.157

24. А) Земјиште и градежни објекти кои служат за вршење на дејноста

Во илјади денари	Градежни објекти	Вкупно
Набавна или претпоставена вредност		
На 1 јануари 2020 година	80.782	80.782
На 31 декември 2020 година	80.782	80.782
На 1 јануари 2021 година	80.782	80.782
На 31 декември 2021 година	80.782	80.782
Исправка		
На 1 јануари 2020 година	33.360	33.360
Амортизација за годината	17 2.019	2.019
На 31 декември 2020 година	35.379	35.379
На 1 јануари 2021 година	35.379	35.379
Амортизација за годината	17 2.020	2.020
На 31 декември 2021 година	37.399	37.399
Неотпишана вредност		
На 31 декември 2020 година	45.403	45.403
На 31 декември 2021 година	43.383	43.383

На 31 декември 2021 година, Друштвото нема дадено земјиште и градежни објекти кои служат за вршење на дејноста под залог (2020: нема).

Пазарната вредност на градежните објекти на 31 декември 2021 година изнесува 58.176 илјади денари и истата е поголема од неотпишаната (сметководствената) вредност.

24 Б) Земјиште, градежни објекти и останати средства кои не служат за вршење на дејноста

<i>Во илјади денари</i>	<i>Белешка</i>	2021	2020
Набавна вредност			
Состојба на 1 јануари		1.509	3.963
Намалување		-	(2.454)
Вредносно усогласување	18	-	-
Состојба на 31 декември		1.509	1.509
Амортизација			
Состојба на 1 јануари		1.009	2.985
Амортизација за годината	18	53	147
Намалување		-	(2.123)
Состојба на 31 декември		1.062	1.009
Неотпишана вредност			
На 1 јануари		500	978
На 31 декември		448	500

На 31 декември 2021 година, Друштвото нема дадено земјиште, градежни објекти или останати средства кои не служат за вршење на дејноста под залог (2020: нема).

Во текот на 2020 година беше продаден еден објект по цена од 1.271 илјади мкд (без ДДВ) и остварена капилна добивка од 941 илјади мкд.

Пазарната вредност на градежните објекти кои не служат за вршење на дејноста на 31 декември 2021 година изнесува 493 илјади мкд и истата е поголема од неотпишаната (сметководствената) вредност.

Приходите од закупнина од просториите се во износ од 3.353 илјади денари и се дел од “Приходи од вложувања” во белешка 11 (2020: 3.260 илјади денари). Приходот од закупнина вклучува и приход од давање на подзакуп на дел од деловниот простор Хипериум на придруженото друштво Триглав Осигурување Живот АД, Скопје.

25. Финансиски вложувања во заеднички контролирани ентитети

<i>Во илјади денари</i>	2021	2020
Вложување во придружени друштва	52.596	52.471
Вложување во Национално биро на Р.С. Македонија	20.151	21.102
	72.747	73.573

Напомена: Во позицијата „Вложување во Национално биро“ не се вклучени побарувањата по основ на акумулираните камати, а кои изнесуваат 326 илјади МКД (2020: 445 илјади МКД).

Во текот на 2017 година Друштвото, заедно со Триглав Инт. (матичното друштво), основаа друштво за животнo осигурување – Триглав Осигурување Живот АД, Скопје. Влогот во акционерскиот капитал во новото друштво изнесува 1 милион евра, односно 20% од издадените акции, а останатите 80% се сопственост на Триглав Инт. Друштвото изврши вредносно усогласување на вложувањето во Триглав Живот како резултат на загубата на ова друштво за 2021 година (позиција 265 од билансот на успех). Депозитот во Националното биро за осигурување претставува депозит за членување во согласност со барањата на Законот за супервизија на осигурувањето на Р. С. Македонија. Националното биро за осигурување е непрофитна организација основана од страна на сите домашни осигурителни компании чија цел е да го заштити интересот на нејзините членови при меѓународно осигурување на моторни возила и да ги претставува членовите пред меѓународните осигурителни компании. Депозитите на членовите се чуваат на посебна сметка во банка и Бирото е обврзано да не ги вложува и да го врати депозитот на секој член при престанување на нивното работење со осигурување на моторни возила.

25. А) Финансиски средства расположливи за продажба

<i>Во илјади денари</i>	2021	2020
Вложувања во акции и обврзници кои се водат по објективна вредност	1.232.916	1.119.990
	1.232.916	1.119.990

Друштвото како основа за дисконтирање го користи приносот до доспевање на државните обврзници кои се издаваат на примарниот пазар во Р. С. Македонија (белешка 5 – *Значајни сметководствени политики – мерење на финансиски средства*). Заклучно со 31 декември 2021 година, Друштвото има вложувања во државни обврзници во износ од 1.202.740 илјади МКД издадени од Министерството за финансии на Р.С. Македонија со рок на доспевање од 1 до 15 години и каматни стапки од 1.3% до 4.5%. Друштвото има вложување и во домашна корпоративна обврзница со рок на доспевање од 5 години и каматна стапка од 3,5%.

26. Б) Финансиски средства за тргување

<i>Во илјади денари</i>	2021	2020
Акции и удели во инвестициски фондови по објективна вредност	15.116	-
	15.116	-

26. В) Депозити и останати пласмани

<i>Во илјади денари</i>	2021	2020
Орочени депозити во домашни банки	328.500	394.000
Депозити по видување	32.000	24.750
Државни записи	-	-
	360.500	418.750

Напомена: Во позијата „Орочени депозити во домашни банки“ не се вклучени побарувањата по основ на акумулираните камати (ABP), а кои изнесуваат 2.345 илјади МКД (2020: 6.033 илјади МКД)

26. Г) Заеми и други финансиски вложувања

<i>Во илјади денари</i>	2021	2020
Вредност на заеми	94.008	96.054
Исправка на вредноста	(94.008)	(96.054)
	-	-

Исправка на вредноста

<i>Во илјади денари</i>	2021	2020
На 1 јануари	96.054	98.121
Отпис	(2.000)	(359)
Рекласификација		192
Ослободување	(46)	(1.900)
На 31 декември	94.008	96.054

Триглав Осигурување АД Скопје
Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година

(Сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

26. Д) Финансиски средства по тип на вложување и сектор на издавач

<i>Во илјади денари</i>	2021		2020	
Обични акции (AFS)				
Нефинансиски друштва - Приватни	11.518	-	8.316	-
Нефинансиски друштва - Јавни	3.600	-	3.600	-
Обврзници (AFS)				
Држава – Централна влада	1.202.740	-	1.104.097	-
Финансиски друштва - Банки	12.447	-	-	-
Отворени инвестициски фондови (HFT)				
Финансиски друштва – Инвестициски фондови	17.725	-	3.977	-
Депозити по видување				
Финансиски друштва - Банки	-	32.000	-	24.750
Орочени депозити				
Финансиски друштва - Банки	-	328.500	-	394.000
	1.248.032	360.500	1.119.990	418.750

27. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви

<i>Во илјади денари</i>	2021	2020
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервата за преносна премија	86.899	71.064
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за штети	596.902	599.401
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за бонуси и попусти	912	1.006
	684.713	671.471

28. Одложени и тековни даночни средства

<i>Во илјади денари</i>	2021	2020
Аконтации за данок на добивка	-	2.432
Побарувања по основ поврат на ДДВ	117	117
	117	2.549

29. Побарувања по основа на осигурување

<i>Во илјади денари</i>	2021	2020
Побарувања произлезени од договори за осигурување	659.922	677.200
Останати побарувања од непосредни работи од осигурување	5.674	5.824
Исправка на вредност	(344.661)	(366.912)
	320.934	316.112

Исправка на вредноста

<i>Во илјади денари</i>	2021	2020
На 1 јануари	366.912	398.852
Дополнителна исправка на вредност	34.209	24.938
Ослободување на исправка на вредност	(29.929)	(33.334)
Отпис	(26.531)	(23.544)
На 31 декември	344.661	366.912

30. А) Останати побарувања од непосредни работи на осигурување

<i>Во илјади денари</i>	2021	2020
Побарувања по основ на регрес	23.136	23.961
Побарувања за услужно исплатени штети	1.609	2.294
Побарувања за надомест за обработка на услужно исплатени штети	403	392
Побарувања од Гарантен фонд по основ на неосигурани и непознати моторни возила	28.284	34.083
Останати краткорочни побарувања	94	351
Исправка на вредност	(23.210)	(23.961)
	30.316	37.120

<i>Во илјади денари</i>	2021	2020
На 1 јануари:		
Признаена исправка на вредноста:	23.961	24.466
Дополнителна исправка на вредност	74	-
Ослободување од исправка на вредност	(825)	(505)
На 31 декември	23.210	23.961

30. Б) Побарувања по основ на финансиски вложувања

Во илјади денари

	2021	2020
Побарувања по основ на камата - заеми	13.335	13.792
Побарувања по основ на камата - Гарантен фонд	327	445
Побарувања по основ на камата - останато	86	86
Побарувања по основ на наемнини	639	639
Останато	58	59
Исправка на вредност	(13.876)	(14.333)
	569	688

Во илјади денари

	2021	2020
На 1 јануари:		
Признаена исправка на вредноста:	14.333	14.484
Ослободување од исправка на вредност	(13)	(151)
Отпис	(444)	-
На 31 декември	13.876	14.333

30. В) Останати побарувања

Во илјади денари

	2021	2020
Побарувања од вработени	10	-
Побарувања од купувачи	1.122	1.154
Побарувања за депозити, аванси и кауции	86	131
Останати побарувања	3.365	3.475
Исправка на вредност	(1.086)	(1.086)
	3.497	3.674

Во илјади денари

	2021	2020
На 1 јануари:		
Признаена исправка на вредноста:	1.086	1.086
Ослободување од исправка на вредност	-	-
Отпис	-	-
На 31 декември	1.086	1.086

31 Останати средства

Во илјади денари

	2021	2020
Материјални средства кои служат за вршење на дејноста (освен земјиште и градежни објекти)	34.476	39.038
Парични средства и останати парични еквиваленти	23.833	10.681
	58.309	49.719

32 А) Материјални средства кои служат за вршење на дејноста - опрема

Промени во опремата во текот на 2021 и 2020 година:

Во илјади денари		Опрема и останати средства	Инвестиции во тек	Вкупно
Набавна вредност				
На 1 јануари 2020		109.253	-	109.253
Зголемување		11.270	-	11.270
Отуѓување и расходување		(1.388)	-	(1.388)
На 31 декември 2020		119.135	-	119.135
На 1 јануари 2021		119.135		119.135
Зголемување		4.892	2.079	6.971
Отуѓување и расходување		(7.779)	-	(7.779)
На 31 декември 2021		116.248	2.079	118.327
Исправка				
На 1 јануари 2020 година		71.134	-	71.134
Амортизација за годината	17	10.344	-	10.344
Отуѓување и расходување		(1.381)	-	(1.381)
На 31 декември 2020 година		80.097	-	80.097
На 1 јануари 2021 година		80.097	-	80.097
Амортизација за годината	17	11.264	-	11.264
Отуѓување и расходување		(7.510)	-	(7.510)
На 31 декември 2021 година		83.851	-	83.851
Неотпишана вредност				
На 31 декември 2020 година		39.038	-	39.038
На 31 декември 2021 година		32.397	2.079	34.476

На 31 декември 2021 година, Друштвото нема опрема под залог (2020: нема).

32 Б) Парични средства и парични еквиваленти

<i>Во илјади денари</i>	2021	2020
Парични средства во благајна		
- во денари	7	7
Парични средства во банка		
- во денари	23.100	7.301
- во девизи	726	3.373
	23.833	10.681
Исправка на вредноста	-	-
	23.833	10.681

33 Активни временски разграничувања

<i>Во илјади денари</i>	2021	2020
Претходно пресметани приходи по основ на камати и наемнини	2.345	6.033
Одложени трошоци за стекнување	49.097	45.004
Останати пресметани приходи и одложени трошоци - АВР	2.991	3.391
	54.433	54.428

Согласно законските измени, од 2020 година Друштвото ги одложува само директните трошоци кои можат непосредно да се поврзат со конкретни полиси и кои не би настанале доколку не се склучат полиси за осигурување (пр: провизии кон брокери). Во претходните години, Друштвото покрај директните трошоци, ги одложуваше и индиректните трошоци поврзани со стекнување на осигурување (пример: административни трошоци во продажната мрежа).

34 Капитал и резерви

Акционерски капитал

<i>Во број на акции</i>	Обични акции	
	2021	2020
На 1 јануари - целосно платени	60.184	60.184
На 31 декември - целосно платени	60.184	60.184

На 31 декември 2021 година, одобрениот акционерски капитал се состои од 60.184 (2020: 60.184) обични акции со номинална вредност од ЕУР 50 по акција. Имателите на обични акции имаат право на дивиденда кога ќе биде објавена и имаат право на еден глас на Собрание на Друштвото за еквивалент од 1 обична акција. Сите акции носат право на сразмерно учество во поделбата на остатокот на стечајната, односно ликвидационата маса.

Во 2011 година, акциите на Заваровалница Триглав д.д. беа пренесени на Триглав Инт. Холдинска Дружба д.д. Љубљана.

Акционерската структура на Друштвото на акционери кои надминуваат 5% од акционерскиот капитал:

	% од акциите со право на глас	
	2021	2020
Триглав Инт. Холдинска Дружба д.д. Љубљана	81,32%	80,83%
Стојан Клопчевски	8,74%	8,74%

34. Капитал и резерви (продолжение)

Дивиденди

По денот на изготвување на извештајот за финансиската состојба нема предложени дивиденди од Одборот на директори на Друштвото (2020: нема).

Резерви на сигурност

Според локалната законска регулатива Друштвото треба да пресметува и издвојува една третина од нето добивката за годината за резерви за сигурност (доколку добивката не се користи за покривање на загуби од претходни години), се додека нивото на резервите не достигне износ кој е најмалку еднаков на 50% од остварената просечна премија на осигурување во последните две години, при што премиите од претходните години се зголемуваат за индексот на порастот на цените на мало, сметајќи ја и годината за која се распоредува остварената добивка.

Резервите на сигурност се наменети за покривање на обврските од договорите за осигурување во подолг временски период.

Ревалоризациона резерва за финансиските средства расположливи-за-продажба

Ревалоризационата резерва за финансиски средства расположливи за продажба го вклучува кумулативниот нето ефект од промените во објективната вредност на вложувањата расположливи- за-продажба се до моментот на нивното депризнавање или оштетување.

Од 2016-та година Друштвото како основа за дисконтирање започна да го користи приносот до доспевање на државните обврзници кои се издаваат на примарниот пазар во Р.С. Македонија, наместо приносот на доспевање на Еврообврзниците издадени од Р. С. Македонија (белешка 5 – *Значајни сметководствени политики – мерење на финансиски средства*).

35 Заработка по акција

Пресметката на основната/разводната заработка по акција на 31 декември 2021 година е направена врз основа на нето добивката за годината која им припаѓа на имателите на обични акции во износ од 28.482 илјади денари (2020: 15.246 илјади денари) и пондерираниот просечен број на обични акции во текот на годината завршена на 31 декември 2021 година од 60.184 (2020: 60.184), пресметано како што следува:

Добивка расположива за имателите на обични акции

<i>Во илјади денари</i>	2021	2020
Нето добивка која им припаѓа на имателите на обични акции	28.482	15.246
Пондериран просечен број на обични акции		
<i>Број на акции</i>		
Издадени обични акции на 1 јануари	60.184	60.184
Пондериран просечен број на обични акции на 31 декември	60.184	60.184
<i>Во денари</i>		
Основна /разводната добивка по акција	473	253

36 Потенцијални и преземени обврски

Судски спорови

Друштвото дејствува во областа на осигурувањето и е предмет на судски постапки кои произлегуваат од неговото редовно работење. Друштвото не верува дека крајниот исход од овие спорови ќе има негативно материјално влијание на резултатите на Друштвото.

Исто така, Друштвото е инволвирано и во судски постапки надвор од осигурителното работење. Друштвото не верува дека крајниот исход од овие спорови ќе има негативно материјално влијание на резултатите на Друштвото.

Превземени обврски

Триглав Осигурување АД Скопје имаше склучено договор за изнајмување на деловни простории во бизнис центарот Хипериум во траење од 5 години, односно до 31 јануари 2019 година. Согласно последниот анекс на договорот, Друштвото го зголеми изнајмениот простор и доби пониска цена по квадратен метар. Договорот е продолжен до 31 јануари 2028 година, со можност за раскинување од 31 декември 2022 година. Месечната кирија која Друштвото ја плаќа за изнајмување на деловните простории изнесува 2.520 илјади денари со ДДВ.

37 Усогласеност со законската регулатива

Согласно Законот за супервизија, Друштвото е должно да вложува средства во висина барем еднаква на техничките резерви. На 31 декември 2021 година, техничките резерви на Друштвото намалени за средствата од реосигурување изнесуваат 1.093.160 илјади денари (2020: 1.051.681 илјади денари), а вкупните вложени средства изнесуваат 1.632.365 илјади денари (2020: 1.549.421 илјади денари). (белешка 7 – усогласеност на средствата и обврските)

Триглав Осигурување АД Скопје
Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година
(Сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

38 Трансакции со поврзани лица

Трансакции со Триглав Групација

Состојбата на крајот на годината и трансакциите со поврзаните страни во текот на годината биле како што следи:

31 декември 2021	Матично друштво Заварова лица Триглав	Директен сопственик Триглав ИНТ.	Триглав РЕ	Сестрински подружници Триглав Сараево	Триглав Загреб	Триглав Белград	Триглав Пензиско	Придружен и друштво Триглав Живот	Вкупно
Средства	2.970	-	159.833	-	-	-	61	338	163.202
Средства од реосигурување	2.831	-	97.611	-	-	-	-	-	100.442
Побарувања по основ на осигурување и останати	139	-	62.222	-	-	-	10	123	62.494
Останати побарувања	-	-	-	-	-	-	51	215	266
Обврски	9.759	-	70.752	-	16	-	-	-	80.527
Обврски кон реосигурители	9.284	-	70.752	-	-	-	-	-	80.036
Останати обврски од непосредни работи на осигурување	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Резерви за штети	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Останати обврски	475	-	-	-	16	-	-	-	491
Приходи	22.019	-	150.977	12	-	12	626	2.509	176.155
Промена во резерви за штети	-	-	-	-	-	-	-	213	213
Приходи од осигурување	-	-	-	-	-	-	226	337	563
Приходи од провизии и надомести	15.684	-	58.291	12	-	12	-	-	73.999
Учество на реосигурителите во настанатите штети и користи	3.812	-	86.574	-	-	-	-	-	90.386
Промена во резерви за штети на реосигурителите	-	-	749	-	-	-	-	-	749
Останати приходи од осигурување	2.523	-	512	-	-	-	-	-	3.035
Останати приходи	-	-	-	-	-	-	400	1.959	2.359
Промена во резерви за преносна премија на реосигурителите	-	-	4.851	-	-	-	-	-	4.851
Расходи	159.866	-	178.311	-	284	-	144	747	339.352
Промена во резерви за штети	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Промена во резерви за штети на реосигурителите	3.490	-	-	-	-	-	-	-	3.490
Промена во резерви за преносна премија на реосигурители	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Бруто ликвидирани штети	125	-	-	-	196	-	144	232	697
Пренесена премија на реосигурителите	150.315	-	178.311	-	-	-	-	-	328.626
Административни трошоци	5.936	-	-	-	88	-	-	515	6.539

Триглав Осигурување АД Скопје
Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година
(Сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

38 Трансакции со поврзани лица (продолжение)

	Матично друштво	Директен сопствени к	Сестрински подружници					Придружен и друштво	Вкупно
31 декември 2020	Заварова лница Триглав	Триглав ИНТ.	Триглав РЕ	Триглав Подго рица	Триглав Загреб	Триглав Белград	Триглав Пензиско	Триглав Живот	
Средства	6.341	-	93.464	-	-	-	119	395	100.319
Средства од реосигурување	6.314	-	93.464	-	-	-	-	-	99.778
Побарувања по основ на осигурување и останати	27	-	-	-	-	-	67	150	244
Останати побарувања	-	-	-	-	-	-	52	245	297
Обврски	32.938	-	6.662	-	-	-	-	212	39.812
Обврски кон реосигурителите	31.591	-	6.662	-	-	-	-	-	38.253
Останати обврски од непосредни работи на осигурување	855	-	-	-	-	-	-	-	855
Резерви за штети	-	-	-	-	-	-	-	212	212
Останати обврски	492	-	-	-	-	-	-	-	492
Приходи	20.413	-	124.401	25	-	51	398	2.623	147.911
Приходи од осигурување	-	-	-	-	-	-	192	340	532
Приходи од провизии и надомести	13.818	-	48.350	25	-	51	-	-	62.244
Учество на реосигурителите во настанатите штети и користи	2.212	-	75.249	-	-	-	-	-	77.461
Промена во резерви за штети на реосигурителите	4.383	-	-	-	-	-	-	-	4.383
Останати приходи од осигурување	-	-	802	-	-	-	-	-	802
Останати приходи	-	-	-	-	-	-	206	2.283	2.489
Промена во преносна премија	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Расходи	123.924	-	206.412	-	130	-	188	777	331.431
Промена во резерви за штети	-	-	-	-	-	-	-	212	212
Промена во резерви за штети на реосигурителите	-	-	29.840	-	-	-	-	-	29.840
Промена во резерви за преносна премија	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Промена во резерви за преносна премија на реосигурителите	-	-	3.061	-	-	-	-	-	3.061
Бруто ликвидирани штети	296	-	-	-	113	-	188	40	637
Пренесена премија на реосигурителите	119.591	-	173.511	-	-	-	-	-	293.102
Административни трошоци	4.037	-	-	-	17	-	-	525	4.579

Триглав Осигурување АД Скопје
Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година

(Сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

38 Трансакции со поврзани лица (продолжение)

Трансакции со клучниот менаџерски персонал

Вкупните надомести, вклучени во административни трошоци (види белешка 17) се како што следува:

<i>Во илјади денари</i>	2021	2020
Краткорочни користи за извршните членови на Одборот на Директори	17.220	15.020
Животно осигурување за извршните членови на Одборот на Директори	137	148
Надоместоци за неизвршните членови на Одборот на Директори	1.507	1.302
	18.864	16.470

39 Резерви по договори за осигурување и средства од реосигурување

	2021			2020		
<i>Во илјади денари</i>	Бруто	Реосигурување	Нето	Бруто	Реосигурување	Нето
Пријавени, но неисплатени штети	873.670	(572.965)	300.705	856.406	(575.466)	280.940
Настанати, но непријавени штети	270.935	(23.937)	246.998	278.821	(23.935)	254.886
Преносна премија	571.768	(86.899)	484.868	515.373	(71.064)	444.309
Останати резерви	58.731	-	58.731	57.887	-	57.887
Резерви за бонуси и попусти	2.769	(912)	1.857	14.665	(1.006)	13.659
	1.777.873	(684.713)	1.093.160	1.723.152	(671.471)	1.051.681

Триглав Осигурување АД Скопје
Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година
(Сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

39 Резерви по договори за осигурување и средства од реосигурување (продолжение)

(i) Анализи на движењето на резервите по договори за осигурување

Движење во преносната премија и резервите за штети во 2021 година:

<i>Во илјади денари</i>	Осигурување од незгода	Осигурување на шински, моторни возила и воздухоплови	Одговорност кон трети лица	Осигурување на имот од пожар и друго имотно осигурување	Осигуру- вање на стока во превоз	Општа одговорност	Останато	Вкупно
Резервирања за преносна премија	55.740	81.226	259.870	101.833	10.893	13.428	48.778	571.768
Преносна премија за реосигурителот	(125)	(191)	(5.913)	(42.221)	(10.653)	(10.687)	(17.110)	(86.899)
Нето преносна премија (намалена за преносната премија за реосигурителот)	55.614	81.036	253.958	59.612	239	2.741	31.669	484.868
Резерви за штети	43.769	530.549	511.445	38.588	137	4.867	15.251	1.144.605
Резерви за штети за реосигурителот	-	(492.041)	(95.616)	(8.707)	(110)	(428)	-	(596.902)
Нето резерви за штети (намалени за реосигурителот)	43.769	38.508	415.829	29.880	27	4.439	15.251	547.704
Останати резерви	5.719	3.543	46.030	3.473	12	438	2.284	61.500
Останати резерви - реосигурување	-	-	-	-	-	-	(912)	(912)
Нето останати резерви (намалени за реосигурителот)	5.719	3.543	46.030	3.473	12	438	1.373	60.588
	105.102	123.087	715.816	92.965	279	7.618	48.292	1.093.160

* Резервите за трошоци за ликвидација на штети се вклучени во “Останати резерви”.

Триглав Осигурување АД Скопје
Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година

(Сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

39 Резерви по договори за осигурување и средства од реосигурување (продолжение)

(i) Анализи на движењето на резервите по договори за осигурување (продолжение)

Движење во преносна премија и резервите за штети во 2020 година:

Во илјади денари	Осигурување од незгода	Осигурување на шински, моторни возила и воздухоплови	Одговорност кон трети лица	Осигурување на имот од пожар и друго имотно осигурување	Осигурување на стока во превоз	Општа одговорност	Останато	Вкупно
Резервирања за преносна премија	60.018	80.674	240.996	78.071	8.921	12.857	33.836	515.373
Преносна премија за реосигурителот	(102)	-	(5.473)	(33.166)	(8.454)	(9.951)	(13.918)	(71.064)
Нето преносна премија (намалена за преносната премија за реосигурителот)	59.916	80.674	235.523	44.905	467	2.906	19.918	444.309
Резерви за штети	40.831	530.601	504.954	39.497	5256	6.061	8.027	1.135.227
Резерви за штети за реосигурителот	-	(492.041)	(93.055)	(8.901)	(5.145)	(218)	(41)	(599.401)
Нето резерви за штети (намалени за реосигурителот)	40.831	38.560	411.899	30.596	111	5.843	7.986	535.826
Останати резерви	17.301	3.470	45.446	3.555	473	545	1.762	72.552
Останати резерви - реосигурување	-	-	-	-	-	-	(1.006)	(1.006)
Нето останати резерви (намалени за реосигурителот)	17.301	3.470	45.446	3.555	473	545	756	71.546
	118.048	122.704	692.868	79.056	1.051	9.294	28.660	1.051.681

* Резервите за трошоци за ликвидација на штети се вклучени во “Останати резерви”.

Триглав Осигурување АД Скопје
Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година

(Сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

39. Резерви по договори за осигурување и средства од реосигурување (продолжение)

(i) Анализи на движењето на резервите по договори за осигурување (продолжение)

Резервации за штети

Во илјади денари

	2021			2020		
	Бруто	Реосигурување	Нето	Бруто	Реосигурување	Нето
Состојба на 1 јануари	1.135.227	(599.401)	535.826	676.121	(105.538)	570.583
Пријавени штети	17.264	2.501	19.765	448.951	(494.282)	(45.331)
Настанати, но непријавени штети	(7.886)	(2)	(7.888)	10.155	419	10.574
Состојба на 31 декември	1.144.605	(596.902)	547.704	1.135.227	(599.401)	535.826

Преносна премија

Во илјади денари

	2021			2020		
	Бруто	Реосигурување	Нето	Бруто	Реосигурување	Нето
Состојба на 1 јануари	515.373	(71.064)	444.308	605.235	(113.360)	491.875
Полисирана премија во тековната година	1.231.617	(364.011)	867.605	1.231.618	(364.011)	867.607
Заработена премија во тековната година	(1.175.222)	348.176	(827.045)	(1.321.480)	406.307	(915.173)
Состојба на 31 декември	571.768	(86.899)	484.868	515.373	(71.064)	444.309

40. Останати резерви

<i>Во илјади денари</i>	2021	2020
Резерви за отпремнина	2.504	2.427
Резерви за јубилејни награди	7.466	7.127
Резерви за неискористени одмори*	6.564	6.535
Резерви за судски спорови	9.404	9.404
	25.938	25.493

* Резервите за неискористени одмори се однесуваат на одмори на вработените кои се заработени во 2021 година и кои до датумот на известување сè уште не се искористени, но може да се пренесат во наредната година.

41. Одложени и тековни даночни обврски

<i>Во илјади денари</i>	2021	2020
Одложени даночни обврски	7.146	4.629
Тековни даночни обврски	3.264	1.545
	10.410	6.174

42. Обврски по основ на осигурување

<i>Во илјади денари</i>	2021	2020
Обврски од непосредни работи на осигурување	12.778	16.038
Обврски по основ реосигурување	94.709	50.378
	107.487	66.416

43. Останати обврски

<i>Во илјади денари</i>	2021	2020
Обврски кон Национално биро	30.610	27.792
Обврски за нето плати, придонеси и даноци од плати	16.365	15.351
Обврски кон добавувачите	10.202	13.218
Обврски кон посредници во осигурување	3.882	4.902
Обврски за законски придонеси од осигурување	1.545	1.552
Обврски по основ на дивиденди	150	1.606
Обврски по основ услуги за асистенција	2.734	519
Останато	62	1.143
	65.550	66.083

44. Пасивни временски разграничувања

<i>Во илјади денари</i>	2021	2020
Пасивни временски разграничувања	8.012	16.195
	8.012	16.195

Пасивните временски разграничувања се однесуваат на прокнижување на аконтации за трошоци направени во 2021 година, а за кои сметководствени документи не беа пристигнати со датумот на затварање на сметките.

45. Последователни настани

Тековниот воен конфликт во Украина и поврзаните санкции насочени против Руската Федерација, можат да имаат влијание на Европската и глобалната економија. Друштвото нема директна, значајна изложеност кон Украина, Русија или Белорусија. Без оглед на тоа, влијанието на општа економска ситуација бара преоценка на одредени претпоставки и процени. Ова може да доведе до материјални корекции на сметководствената вредност на одредени средства и обврски во текот на наредната финансиска година вклучувајќи ги и обврски и средства поврзани со работи од реосигурување кои повеќе се изложени заради работењето со повеќе инострани реосигурителни компании. Во ова фаза менаџментот не е во состојба

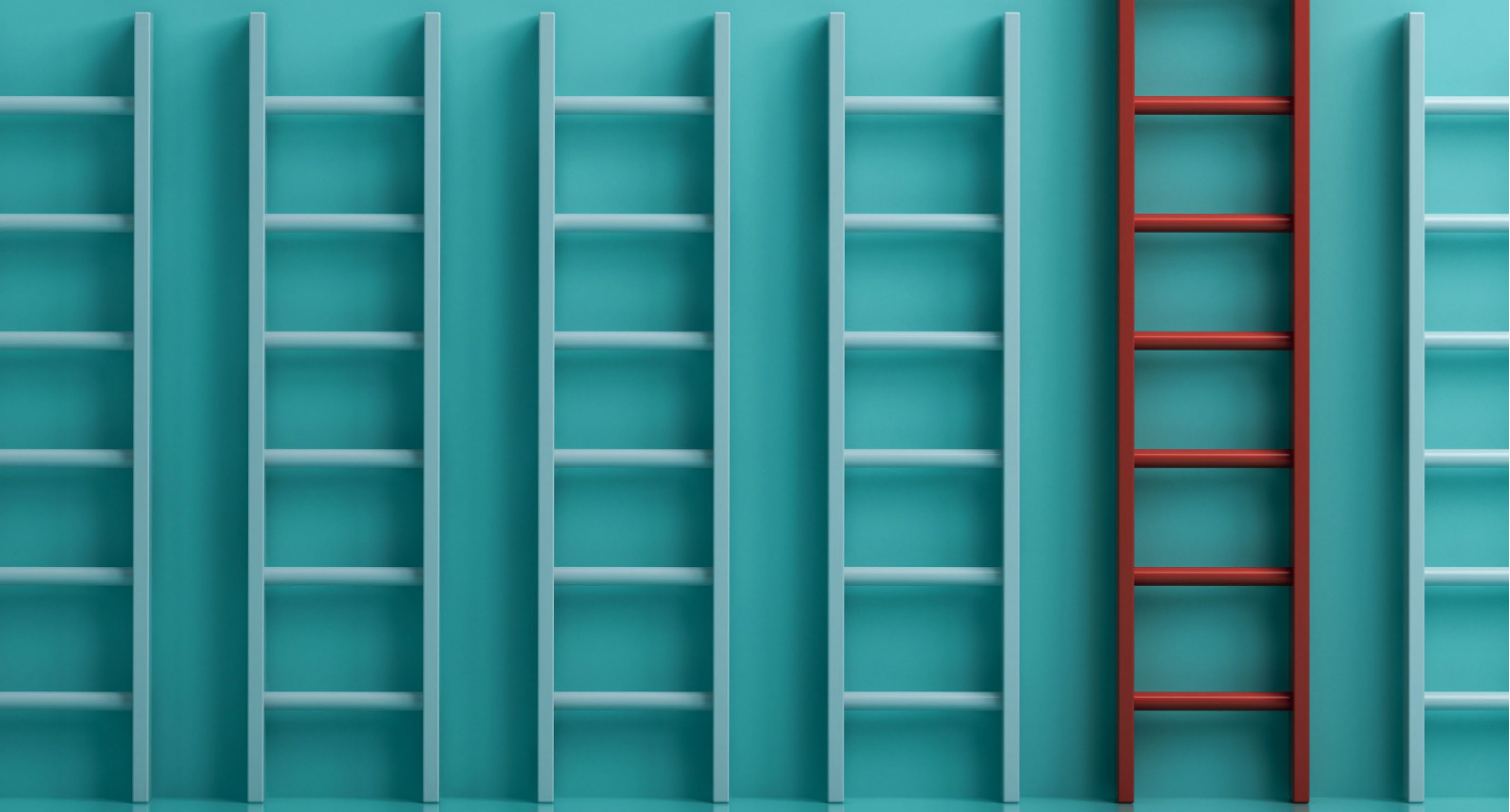
реално да го процени влијанието земајќи предвид дека настаните се менуваат на дневна основа. Долгорочни последици можат да имаат влијание на обемот на работа, паричните текови и профитабилноста. Сепак, на датумот на овие финансиски извештаи Друштвото продолжува да ги исполнува своите обврски како што доспеваат и затоа продолжува да го применува принципот на континуитет како основа за изготвување на финансиските извештаи.

По датумот на составување на извештајот за финансиската состојба не се случија други настани од материјално значење, кои треба да се прикажат во финансиските извештаи.

ПРИЛОГ 1 - ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ СО ПОТВРДА НА АКТУАРОТ

Годишен извештај
за работењето на
Триглав
Осигурување
АД Скопје

за 2021
година

Сè ќе биде во ред.

triglav

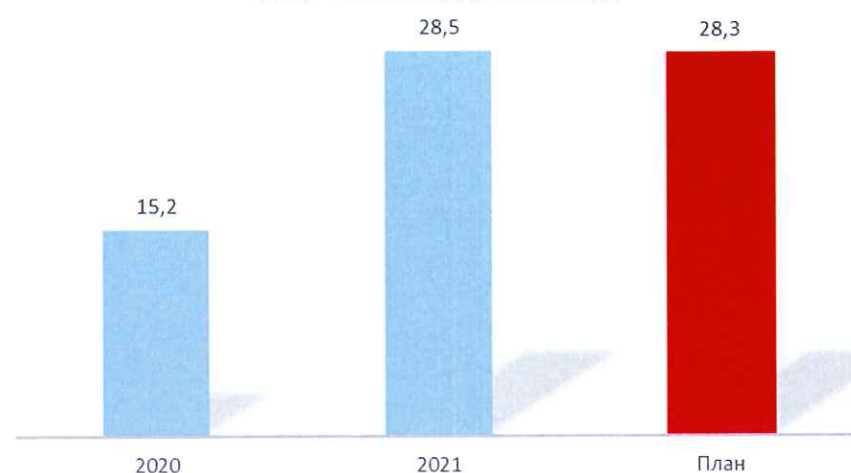
triglav.mk
triglav.eu

СОДРЖИНА

1. Значајни податоци за работењето за годината завршена на 31 декември 2021
2. Организациона структура
3. Управување и водење на Друштвото
4. Акционерски капитал и акционери на Друштвото
5. Деловно окружување
6. Работење во периодот на известување
7. Финансиски резултат и финансиска положба
8. Контрола на ризикот
9. Систем за управување со квалитет согласно меѓународниот стандард ISO 9001:2015
10. Подршка на информатичка технологија
11. Вработување и структура на вработени
12. Правни и економски односи со поврзани и заинтересирани страни

Нето добивка

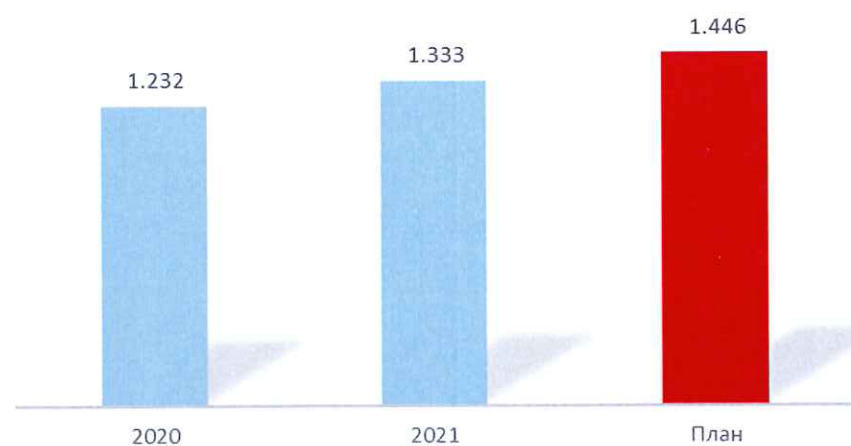
НЕТО РЕЗУЛТАТ (МИЛ. МКД)

2021 година заврши со нето добивка од 28,5 милиони МКД која воедно претставува раст од 87% во споредба со нето резултатот од 2020 година, кога беше остварена добивка од 15,2 милиони МКД.

Брутополисирана премија

БРУТО ПОЛИСИРАНА ПРЕМИЈА (МИЛ. МКД)

Бруто полисираната премија реализирана во 2021 година

изнесува 1.333 милиони МКД, што претставува раст од 8% во однос на 2020 година кога беше остварена премија од 1.232 милиони МКД.

Нашиот фокус е да бидеме вистински партнер на нашите клиенти

Триглав Осигурување во 2021-ва година ја потврди својата водечка позиција на пазарот на неживотно осигурување. И покрај непредвидливите социо-економски услови поради продолженото влијание на пандемијата со Covid 19, кои што носеа неизвесност и предизвици од организациски и деловен аспект, Триглав ефикасно се соочи и успешно ги менаџираше своите активности, со цел да обезбеди потполна и континуирана достапност на своите услуги и позитивно искуство на клиентите и соработниците со компанијата.

Бруто полисираната премија на Триглав Осигурување во 2021-ва година изнесуваше 1.332,9 милиони денари, со што компанијата обезбеди раст од 8,2%, споредено со претходната година. Обезбедивме висока покриеност на технички резерви (149,3%) и капитална адекватност од 458,4%.

Градиме финансиски стабилна компанија, која што обезбедува сигурност и поддршка на своите клиенти. Нашиот фокус, да бидеме вистински партнер на нашите клиенти и да им обезбедиме квалитетно корисничко искуство со компанијата, дефинираше бројни активности. Воведовме новини во доменот на доброволното здравствено осигурување (SOS пакет), воведовме посебен центар за грижа за клиентите, спроведовме активности за наградување и зајакнување на лојалноста на нашите клиенти. Во согласност со потребите на пазарот, развивме cyber осигурување за корпоративниот сегмент и активно развиваме корпоративни осигурителни концепти и пакети. Градиме стратешки соработки со компании, реномирани во своите домени на работа, со цел да обезбедиме што поквалитетна и подостапна услуга за клиентите. Во доменот на банко осигурувањето остваривме соработка со Комерцијална банка, додека во доменот на развој на производи, остваривме соработка со Рош Македонија, чии дијагностички услуги ги вклучивме во доброволното здравствено осигурување. Општествената одговорност повторно беше значаен дел од активностите на компанијата, особено поддршката на здравствениот сектор, што сметаме дека е особено важно во услови на пандемија.

Во рамките на стратегијата на компанијата и на групацијата е развојот на компетенциите на вработените и градењето организациска култура на соработка и агилност. Во 2021 година воведовме кадровско информативен систем Gecko HRM, како и интранет, интерна комуникациска алатка, која што придонесува кон подобрување на организацијата на работата на вработените, но и подобра информираност за сите актуелни теми поврзани со работењето на компанијата, како и подобро разбирање на стратегијата и целите.

Дигиталната трансформација на компанијата и на услугите што ги нуди е една од најважните насоки на развој на компанијата. Оваа година работевме на развој на нова веб страна, која што беше воведена на почетокот на 2022 година. Главната цел на проектот беше надградба и оптимизација на веб страната, во согласност со современите барања на напредните, технолошки свесни групи потрошувачи, искористувајќи ги сите можности што ги нудат новите технологии.

Оваа година беше ажурирана стратегијата на Групацијата Триглав до 2025 година. Нашата мисија и натаму останува да градиме побезбедна иднина за клиентите, вработените и за нашите инвеститори. Стратегијата поддржува натамошен раст и развој, со фокус на клиентите. За таа цел, го продолжуваме процесот на дигитална трансформација и развојот на услужно ориентирани деловни модели и екосистеми. И натаму ќе градиме развојно ориентирана средина за вработените, ќе го поддржуваме развојот на нашите партнери ќе бидеме сигурна и профитабилна инвестиција за инвеститорите.

Главен извршен директор

Г-дин Ѓорѓе Војновиќ

Извршен директор

Г-дин Војдан Јорданов

И з ј а в а
за примена на Насоките за корпоративно управување на друштвата за осигурување во Р.С
Македонија на Агенцијата за супервизија на осигурување

Водејќи се од принципите и најдобрите практики за корпоративно управување Триглав Осигурување АД, Скопје (во натамошниот текст: Друштвото) има воспоставено јасна организациска структура и транспарентен и разбирлив систем на корпоративно управување, кој го зголемува нивото на доверба како на домашните, така и на странските инвеститори, вработените и пошироката јавност.

Како друштво за осигурување, регистрирано за вршење на дејноста неживотно осигурување, Друштвото во своето работење ги применува Насоките за корпоративно управување на друштвата за осигурување во Р.С. Македонија, објавени и достапни на интернет страницата на Агенцијата за супервизија на осигурување.

Во продолжение, се наведени најзначајните аспекти во работењето на Друштвото со коишто се потврдува примената на принципите и најдобрите практики за корпоративно управување, со посебен осврт на изминатата 2021 година, а повеќе информации се содржани и во Годишниот извештај за работењето на Друштвото за 2021 година.

- Во Друштвото сите акционери кои поседуваат акции од ист род и класа имаат еднаков третман, а информации за правата што произлегуваат од родовите и класите на акции се содржани во Статутот на Друштвото и објавени на интернет страницата на Друштвото.
- Статутот на Друштвото и неговите дополнувања и изменувања се објавуваат на интернет страницата на Друштвото.
- Известувањата за одржување на Собрание на акционери и дневниот ред на Собранието се објавуваат на интернет страницата на Друштвото, најмалку во еден од трите најтиражни дневни весници и на интернет страната на Македонска берза
- Сите акционери навремено ги добиваат сите релевантни информации за одржувањето на Собранието, а материјалите и документите во однос на точките од дневниот ред на Собранието се објавуваат на интернет страницата на Друштвото и на интернет страната на Македонска берза. Во текот на 2021 година беа одржани 2 седници на Собранието на акционери и тоа на 31.05. и 01.12. при што во целост беше испочитувана пропишаната постапка за свикнување на собранието, достапност на материјалите и информациите, постапката на пријавување на присуство, водење на седницата на Собранието и објавување на усвоените материјали.
- Мнозински акционер во Друштвото е Триглав ИНТ холдинска дружба д.д., кој во 2021 години го зголеми учеството за околу 0,5 процентни поени.
- Кодексот на Групацијата Триглав е прифатен во Друштвото и истиот ги опфаќа основните етички стандарди на однесување во Групацијата Триглав кои се усогласени со визијата, мисијата, вредностите, културата и целите на Друштвото. Кодексот ги обврзува сите вработени и другите лица кои работат во име и во корист на Друштвото и е објавен на интернет страницата на Друштвото.
- Друштвото во целост ги почитува принципите за навремено и точно објавување на сите суштински прашања што се однесуваат на Друштвото, неговото финансиско работење, а и во текот на 2021 година сите ценовно чувствителни информации беа објавувани на интернет страницата на Друштвото и на интернет страницата на Македонската Берза.
- Управувањето со Друштвото е организирано според едностепениот систем на управување, преку Одбор на директори, кој во текот на 2021 година броеше 7 (седум) членови. Во Одборот на директори застапени се двајца извршни директори и 5 (пет) неизвршни директори, од кои 2 (два) се независни неизвршни членови. Во текот на 2021 година Одборот на директори одржа 11 седници, преку коишто оствари ефикасен систем на контрола врз работењето и раководењето со Друштвото. Работењето, должностите и одговорностите на Одборот на директори е регулирано со Деловник за работа на Одборот надиректори.
- Принципот според којшто претседателот на Одборот на директори се грижи за правилно функционирање на Одборот на директори и во 2021 година во целост е испочитуван.
- Функцијата на внатрешен правен советник ја врши Раководителот на Службата за правни и корпоративни работи, кој дава целосна поддршка на работењето на органите на Друштвото.
- Од 2019 година во Друштвото формиран е и Одбор за ревизија, на местото на дотогашната Ревизорска комисија, како помошно тело на Одборот на директори. Одборот за ревизија брои 5 члена и обезбедува надзор и контрола на интегритетот на финансиското известување, внатрешните контроли, ефикасност на внатрешната ревизија и дава препораки на Одборот на директори.

- Со цел следење и управување со ризиците на ниво на Друштвото од 2019 година во Друштвото формиран е и Одбор за управување со ризици. Одборот за управување со ризици брои 8 члена и има советодавна улога, а е одговорен да ја проверува ефективноста на функциите за управување со ризик и да се грижи Друштвото да воспостави соодветна инфраструктура, како и адекватни извори и системи коишто обезбедуваат задоволително ниво на управување со деловните ризици.
- Од 2015 година во Друштвото е воспоставен системот на интерни контроли во форма на 3 одбранбени линии. Притоа, носителите на поединечните деловни функции од подрачјата на работа во Друштвото (директорите на секторите и раководителите на службите) се дел од првата одбранбена линија. Носителите на клучните функции и тоа: функцијата управување со ризици, функцијата усогласеност на работењето и актуарската функција се дел од втора одбранбена линија, додека функцијата внатрешна ревизија претставува трета одбранбена линија;
- Извршните директори ги именуваат клучните функции во Друштвото. Истовремено, клучните функции имаат соодветна поставеност во организацијата што овозможува непосреден пристап до извршните директори и Одборот на директори, како и ефикасно извршување на нивните задачи, одговорности и овластувања.
- Во Друштвото се воспоставени правила, постапки и мерки за препознавање и спречување на судир на интереси, преку усвојување на Правилник за управување со судир на интереси и работи со поврзани лица и негово имплементирање во пракса. Правилникот важи за членовите на Одборот на директори и неговите комисији, раководните лица и работниците во Друштвото. Согласно Правилникот, во Друштвото е воспоставена постапка за исклучување од процесот на одлучување или постапување во име на Друштвото во случаите што согласно природата и околностите би можеле да вклучуваат ризик од судир на интереси, со којашто се запознаени сите вработени. Членовите на Одборот на директори, лицата со посебни овластувања, директорите на секторите, раководителите на службите и раководителите на експозитурите, во рок од месец дена од именување, односно засновање на работен однос преку пропишан Образец, доставуваат информација за поврзаните лица, а еднаш годишно ги ажурираат податоците. Во месец јуни 2021 година е извршена постапка за ажурирање на поврзаните лица.
- Во Друштвото се обрнува посебно внимание членовите на органите за управување и надзор во Триглав Осигурување АД, Скопје, како и сите лица, распоредени на клучни и деловни функции, постојано да ги исполнуваат условите за: нивната стручност, знаења и искуства и да се соодветни за добро и квалитетно управување (оспособеност), како и да се личности кои имаат добар углед и интегритет (соодветни). Во таа насока донесени се: Политика за оценување на оспособеноста и соодветноста на членовите на органите за управување и надзор во Триглав Осигурување АД, Скопје и Политика за оценување на оспособеноста и соодветноста на носителите на клучните и деловните функции во Триглав Осигурување АД, Скопје.
- Во декември 2020 година Друштвото назначи одговорни лица за контакт со инвеститорите и нивните податоци ги објави на интернет страницата на Македонска берза.
- Во 2021 година Друштвото има склучено зделки со заинтересира страна што се одобрени согласно Законот за трговските друштва и објавени на интернет страницата на Друштвото, во дневен весник и на интернет страницата на Македонска берза.

Во рамките на работењето и управувањето со Друштвото во 2021 година не се забележуваат значајни отстапувања од правилата, принципите и добрите практики пропишани со Насоките за корпоративно управување на друштвата за осигурување во Р.С. Македонија. Останува можноста за подетално уредување на одредени аспекти преку донесување на нови и/или менување на актуелните интерни акти на Друштвото.

Триглав Осигурување АД, Скопје

Главен извршен директор

Ѓорѓе Војновиќ, МБА

Извршен директор

Војдан Јорданов

1. Значајни податоци за работењето за годината завршена на 31 декември 2021 година

1.1 Основни податоци

	31 декември 2021	31 декември 2020	Индекс
МКД'000	(1)	(2)	(1)/(2)
Бруто полисирана премија	1.332.871	1.231.617	108,2
Нето заработена премија	885.457	915.173	96,8
Бруто ликвидирани штети	570.321	559.821	101,9
Нето издатоци за штети	470.225	434.805	108,1
Нето трошоци за спроведување на осигурување	441.192	504.100	87,5
Резултат од работењето пред оданочување	33.584	18.493	181,6
Нето резултат од работењето	28.482	15.246	186,8

	31 декември 2021	31 декември 2020	Индекс
	(1)	(2)	(1)/(2)
Вкупна актива	2.959.297	2.816.404	105,1
Финансиски средства и вложувања во недвижности	1.681.726	1.612.813	104,3
Бруто технички резерви	1.777.873	1.723.152	103,2
Вкупно капитал	964.028	912.891	105,6
Број на вработени	228	230	99,1

	31 декември 2021	31 декември 2020	Индекс
	(1)	(2)	(1)/(2)
Расходен количник	42,8%	46,2%	92,6
Штетен количник	59,3%	57,6%	102,9
Комбиниран количник	102,1%	103,8%	98,3
РОЕ (Принос на капиталот)	3,0%	1,7%	180,7

Значајни случувања во извештајниот период:

- Заклучно со крајот на 2021 година, Триглав Осигурување АД, Скопје оствари позитивен нето – резултат од 28.5 милиони МКД, што претставува раст од 86,8% во однос на минатата година. Подобриот резултат е резултат на растот на бруто полисираната премија од една страна, како и поефикасното управување со трошоците од друга страна.
- Средствата кои ги покриваат техничките резерви изнесуваат 1.632 милиони МКД, односно ги надминуваат нето-техничките резерви за 539 милиони МКД.
- Триглав Осигурување АД, Скопје го задржа првото место на пазарот на осигурување со учество од 13,8%.
- Капиталната адекватност на Друштвото изнесува 458%.

Во однос на планот за годината завршена на 31 декември 2021 година, бруто полисираната премија беше на пониско ниво за 7,8%. Сепак, остварениот нето деловен резултат е во согласност со планот (индекс 100), со тоа што позитивно влијание кон резултатот имаа пониските бруто оперативни трошоци (индекс од 92,6)

Според планот за 2022 година очекуваме пораст во бруто полисирана премија како и пораст во нето деловниот резултат.

Мисија

Обезбедуваме сигурна иднина и позитивно искуство за нашите клиенти преку сеопфатни услуги за осигурување со висок квалитет на доверлив, едноставен и иновативен начин. Во Триглав Осигурување АД Скопје ја остваруваме нашата мисија врз основа на нашите вредности и основни компетенции, односно конкурентни предности.

Визија

Нашата визија за 2022 година нè обврзува да со фокус на клиентот динамично развиваме нови начини на работење кои се основа на нашиот одговорно долгорочен развој и истовремено да работиме профитабилно и безбедно. Во регионот на Југоисточна Европа препознатливи сме како водечки понудувач на иновативни и сеопфатни производи и услуги за осигурување, како и управување со средства. Најголеми сме по критериум на приходи, како и по задоволство на клиенти. Клиентите ги препознаваат нашите производи и услуги како едноставни и пожелни. Нашата главна конкурентска предност е искуството на нашите клиенти. Динамично развиваме нови начини за работење, кои се на врвот на трендовите на дигитализација. Добро сме позиционирани во динамични мрежи на деловни екосистеми. Ефикасно управуваме со ризиците и ја осигуруваме финансиската стабилност на Групацијата со реализирање на поврат на капиталот (ROE) што е прифатлив за сопствениците. Придонесуваме за одржување на независен кредитен рејтинг А на Групацијата Триглав. Имаме регулиран и ефикасен систем за управување и раководење со Друштвото. Нашите процеси се флексибилни, едноставни, технолошки напредни и економични. Посветеност на работата и високо квалификувани вработени се основата на нашата култура на отвореност и соработка, како и нашата одговорност и заинтересираност за сите вработени и нашиот одржливо-ориентиран развој и одговорни засегнати страни за развој.

Клучни стратешки цели

Нашите клучни стратешки ориентации (стратешки теми) до 2022 година се:

- Фокус на клиентот и развој на сродни услуги;
- Промена на организацијата и културата во соработлива и агилна;
- Долгорочна стабилна профитабилност и зголемување на вредноста на Групација Триглав.

Нашите стратешки цели ги категоризиравме на нашата стратешка мапа на четири нивоа, односно на четири аспекти на делување.

Аспект на вработени, образование и развој _____

- Обновена организациска култура;
- Соодветен број, структура и посветеност на вработените за обновени и оптимизирани процеси;
- Соодветни компетенции и дигитална способност на вработените;
- Стабилност и соодветна структура на клучниот и перспективен кадар; и
- Мобилност на вработените.

Аспект на процесите (организација) _____

- Висок степен на автоматизација, оптимизација и трошкова економичност на работните процеси;
- Дигитален начин на работење;
- Развиена мулти-матрична организација и раст на работната продуктивност;
- Ефикасна употреба на податоци (внатрешни и надворешни) за носење на правилни деловни одлуки;
- Иновативност; и
- Користење на синергии во Групацијата

Аспект на клиентите (пазарот) _____

- Сеопфатен и одговорен третман на клиентите, како и водење на комуникација со нив преку сите канали;
- Задоволни и лојални клиенти;
- Зголемен број на активни клиенти, зголемено разбирање на нашите услуги и зголемен обем на осигурување кај секој поединечен клиент;
- Осигурителни производи со високо ниво на поврзани услуги; и
- Нови деловни модели.

Финансиски аспект _____

- Профитабилноста во работењето;
- Зголемување на обемот на работа (Групацијата Триглав по полисирана премија останува најголемата осигурителна компанија во регионот на Југоисточна Европа);
- Придонес за зачувување на кредитниот рејтинг на Групацијата Триглав во категорија А;
- Адекватност на капиталот и оптимална алокација на капиталот по сегменти; и
- Сеопфатно управување со ризикот.

Планирани активности

За спроведување на зацртаните цели Друштвото во наредниот период планира да преземе низа активности, а кои вклучуваат:

- Подобрување на продуктивноста на сопствената продажна мрежа преку континуирана анализа на реализацијата на премиските плански цели, поставени за сите продавачи;
- Едукација на сите продажни вештини и производи, како и следење преку редовни состаноци на продажните групи;
- Целно истражување на пазарот со цел навремено прилагодување кон потребите на клиентите;
- Дигитализација на деловните процеси, како и воведување на DMS;
- Фокус на cross-selling можности на нашите производи;
- Фокус на незадолжителните класи на осигурување со помала фреквенција на штети со цел поголема профитабилност на компанијата;
- Продажни акции за сопствената продажна мрежа како алатка за поголема продуктивност и поттикнување на лојалноста на клиентите;
- Одржување на ажурноста на вработените при решавање на штети и наплати на регреси;
- Client-oriented пристап кон решавање на штети;
- Идентификација и насочен развој на клучните и перспективните кадри на Друштвото.

2.

Организациона структура

За ефикасно и квалитетно извршување на стручни, административни и други работи и работни задачи во Друштвото се организирани соодветни организациони облици и тоа:

- Сектори:
 - Одделенија,
 - Експозитури.
- Штабни служби.

Секторот за продажба ги извршува следните активности:

- Подготовка на анализа на пазарот на осигурување и конкуренцијата,
- Подготовка, развој и координација за водење на концептот на продажба,
- Формирање на предлози за провизиски стапки на продажба,
- Планирање на продажбата,
- Реализација на премискиот план,
- Организирање на продажба на осигурување на корпорациски и клучни купувачи,
- Спроведување и грижа за наплата на премија на осигурување,
- Анализа на ефикасност на продажни мрежи и трошоци на продажба по продажни канали,
- Воспоставување на систем за следење на задоволството на странките,
- Договарање и склучување на стратешки сојузништва со екстерни договорни партнери на подрачјето на продажба,
- Соработка во развојот на нови и надоградба на постојните производи на осигурување,
- Извршување на други активности.

C

Секторот за штети и регреси ги извршува следните активности:

- Одредување на овластувања на подрачјето на проценка и ликвидација на штети по организациски единици и работни места,
- Евидентирање, обработка и ликвидација на барањата за штети,
- Утврдување на оправданоста за регрес, постапки за наплата, административно технички работи во врска со регресите,
- Водење на постапка во врска со барања за отштета,
- Одредување на постапка за резервација на штети заедно со Службата за актуаријат,
- Соработка во подготовка на понуди и проценка на ризик,
- Соработка со Одделението за реосигурување (собирање и подготовка на податоци за штети) и Службата за актуаријат,
- Извршување на жалбени постапки,
- Соработка со надворешни институции и застапување пред судовите и други органи поради решавање на барања,
- Одредување на постапка за резервација на штети заедно со Службата за актуаријат,
- Утврдување и подготовка на анализи за задоволство на странките,
- Извршување на други активности.

Секторот за економско-финансиски работи ги извршува следните активности:

- Обезбедување на извори и насочување на финансиските средства,
- Извршување на финансиска оператива (плаќање на обврски, обезбедување на услови за вршење на платен промет),
- Следење на ликвидноста на Друштвото,
- Грижа за покриеноста на техничките резерви на сите видови на осигурување и структура на гарантни резерви,

- Водење на главна книга и помошни книги,
- Извршување на даночни обврски,
- Подготовка на финансиски извештаи согласно локална и меѓународна регулатива,
- Врши работи од областа на управување соризици.
- Учество во изработката на планот и стратегијата на Друштвото, подготовка на планот на Одделението и соработка во подготвката на плановите на останатите Сектори,
- Извршување на други активности.

Секторот за развој оценка и превземање на ризици ги извршува следните активности:

- Подготовка на основи за осигурување,
- Одредување и измена на условите на осигурување,
- Развој на нови производи,
- Оценка и преземање на ризик,
- Склучување на реосигурителни договори,
- Стратешки анализи,
- Одржување и унапредување на технологија на осигурување во информатичкиот систем,
- Водење преговори и склучување договори за сите поделикатни осигурувања,
- Извршување на други активности.

Кабинетот на Управа ги извршува следните активности:

- Координација, раководење и надзор врз работењето на Друштвото
- Извршување на сите активности предвидени со позитивните законски прописи, Статутот на Друштвото и другите прописи
- Одржување на поврзаност со матичното друштво во рамките на Групацијата Триглав
- Подготовка и учество во органите на Друштвото
- Следење и спроведување на одлуките на Одборот на директори
- Вршење на работи кои се однесуваат на заработка, проектирање и промоција на програми и стратегии на развој, реструктуирање, реорганизација и приватизација на Друштвото
- Координација и остварување на деловна соработка со стратешките домашни и странски партнери и меѓународни организации
- Обезбедување на информации за вкупната работа и работењето за потребите на органите на Друштвото и матичното друштво
- Извршување на сите активности од подрачјето на управување соризици
- Извршување на сите активности од подрачјето на усогласеност со работењето
- Извршување на други активности

Службата за внатрешна ревизија ги извршува следните активности:

- Подготовка на план на Службата и соработка во подготовка на плановите на Друштвото и грижа за ефикасно спроведување на годишната програма и деталниот оперативен план, Следење и контрола на усогласеноста на работењето на Друштвото со Законот за супервизија на осигурување како и со другите законски прописи, деловната политика и внатрешните акти на Друштвото со кои е регулирано работењето на Друштвото,
- Оценување на адекватноста и ефикасноста на воспоставениот систем на внатрешна контрола, правилата, процедурите за работа, постапката и испитување на функционирање на внатрешна контрола во Друштвото,
- Следење на работењето на основните деловни функции и спроведување на внатрешна ревизија во организациските единици,
- Оценување на ефикасноста на сметководствениот систем и систем на информации за деловно одлучување,
- Проверка на изработената годишна сметка и финансиските извештаи,
- Извршување на други активности.

Службата за кадровски и општи работи ги извршува следните активности:

- Изработка на колективен договор и други поединечни акти поврзани со делокругот на работата на Службата,
- Водење и подготовка на кадровски извештаи, евиденција и анализа од подрачјето (кадри, образование и друго),
- Планирање на кадри, образование, соработка и координација во подготовка на план со другите организациски единици,
- Извршување на сите активности во врска со функцијата на квалитетот (стандаризација, сертификација),
- Планирање, водење и изведување на процеси на интерно и екстерно образование и усовршување,
- Набавка на основни средства, материјали и услуги и подготовка и водење на инвестиции и инвестициско одржување,
- Водење на архива на Друштвото согласно Законот за архивско работење,
- Планирање, организирање и обезбедување на заштита при работа, заштита од пожар, физичко и техничко обезбедување,
- Вршење на општи работи за потребите на Друштвото,
- Извршување на други активности.

Службата за маркетинг и односи со јавност ги извршува следните активности:

- Развој и имплементација на маркетингот и комуникациската стратегија, која вклучува корпоративни и промотивни активности и огласувања во склад со потребите и целите на фирмата и групата,
- Следење на пазарните промени и своите потреби и соодветно прилагодување на маркетиншката стратегија,
- Корпоративни и внатрешни комуникации и изградба на односи со медиумите, влијателната јавност, акционерите и вработените,
- Следење на работата и активностите на конкуренцијата во областа на развојот на производите, маркетингот и корпоративните комуникации, и во склад со тоа прилагодување на сопствената маркетинг стратегија,
- Организирање, уредување и надзор врз корпоративна, дигитална комуникација и корпоративните настани - прес конференции, саеми настапи на донатори и другите настани,
- Поддршка и анализа на резултатите на промоција на продажните акции,
- Извршување на други активности.

Служба за спречување, откривање и истрага на измами ги извршува следните активности:

- Воспоставување и подобрување на систем за целосно и континуирано следење и известување врз основа на КПИ планови (клучни показатели на измама),
- Воспоставување и подобрување на внатрешна контрола, со цел веднаш да се идентификува и спречи настанување на измамата,
- Утврдување на процедура за намалување на загуби кои произлегуваат од измама,
- Утврдување на мерки за санкционирање и воспоставување на соодветни постапки и внатрешна контрола, во случај на откриени измами,
- Подготовка на извештаи за завршените истражувања на задачите и советодавните услуги,
- Извршување на други активности.

Служба за информатичка и комуникациска технологија ги извршува следните активности:

- Обезбедување и развој на информатичка подршка,
- Техничка помош на корисниците во врска со употребата на информатичка подршка,
- Одржување и заштита на интерна мрежа, сервери и база на податоци,
- Дизајн, развој и одржување на INHOUSE апликација,
- Документирање на IT процеси и процедури,
- Набавка на хардвер, софтвер и потрошен материјал,
- Следење и извршување на договори со надворешни фирми,
- Извршување на други активности.

Службата за актуаријат ги извршува следните активности:

- Проверка на правилност на пресметката во кварталните сметки во однос на формирање на технички резерви и други резерви на Друштвото,
- Проверка на премиите на техничките резерви дали се пресметани во согласност со одредбите на Законот за супервизија на осигурување, како и дали истите се пресметани и издвоени на начин кој ќе овозможи долгорочно исполнување на обврските кои произлегуваат од договорот за осигурување од страна на Друштвото,
- Давање мислење за општи и посебни услови на осигурување, тарифи на премии на осигурување и техничките основи на осигурување,
- Подготовка и изработка на табела на максимално самопокритие, правилник за формирање и начин на пресметка и висина на преносни премии, правилник за начинот на формирање на резерви на штети, правилник за формирање на резерви за израмнување на ризик и другите акти на деловната политика,
- Извршување на други активности.

Службата за позадинско работење ги извршува следните активности:

- Тарифација на изготвените полиси (во согласност со Одлуката за овластувања) за сите видови на осигурување,
- Одговара за суштинска и сметковна контрола на полисите,
- Вршење на сите потребни активности на подрачјето на строгаевиденција,
- Вршење на внес и вршење на надзор во централната збирка на деловни партнери,
- Испраќање на известувања за доспевање,
- Дневно книжење на приливи и одливи за правни и физички лица, канали на продажба и дополнителни евиденции,
- Дневна контрола и обезбедување на соодветна аналитика на наплата на долгови и обврски кои произлегуваат од осигурителните работи,
- Соработка со подрачјето за продажба за наплата на долгови и бележење на сомнителни и спорни долгови,
- Опомена на нередовните плаќачи и грижа за листата за исклучоци кај праќањето на опомени, склучување на договори за исплата на долг,
- Соработка со другите организациски единици на друштвото со цел наплата на побарувања; давање предлози за утужување на коминтенти и подготовка на документација заутужување
- Подготовка на пресметки за намалена вредност (исправка на вредноста) на наплатните долгови и нивно книжење,
- Извршување на други активности.

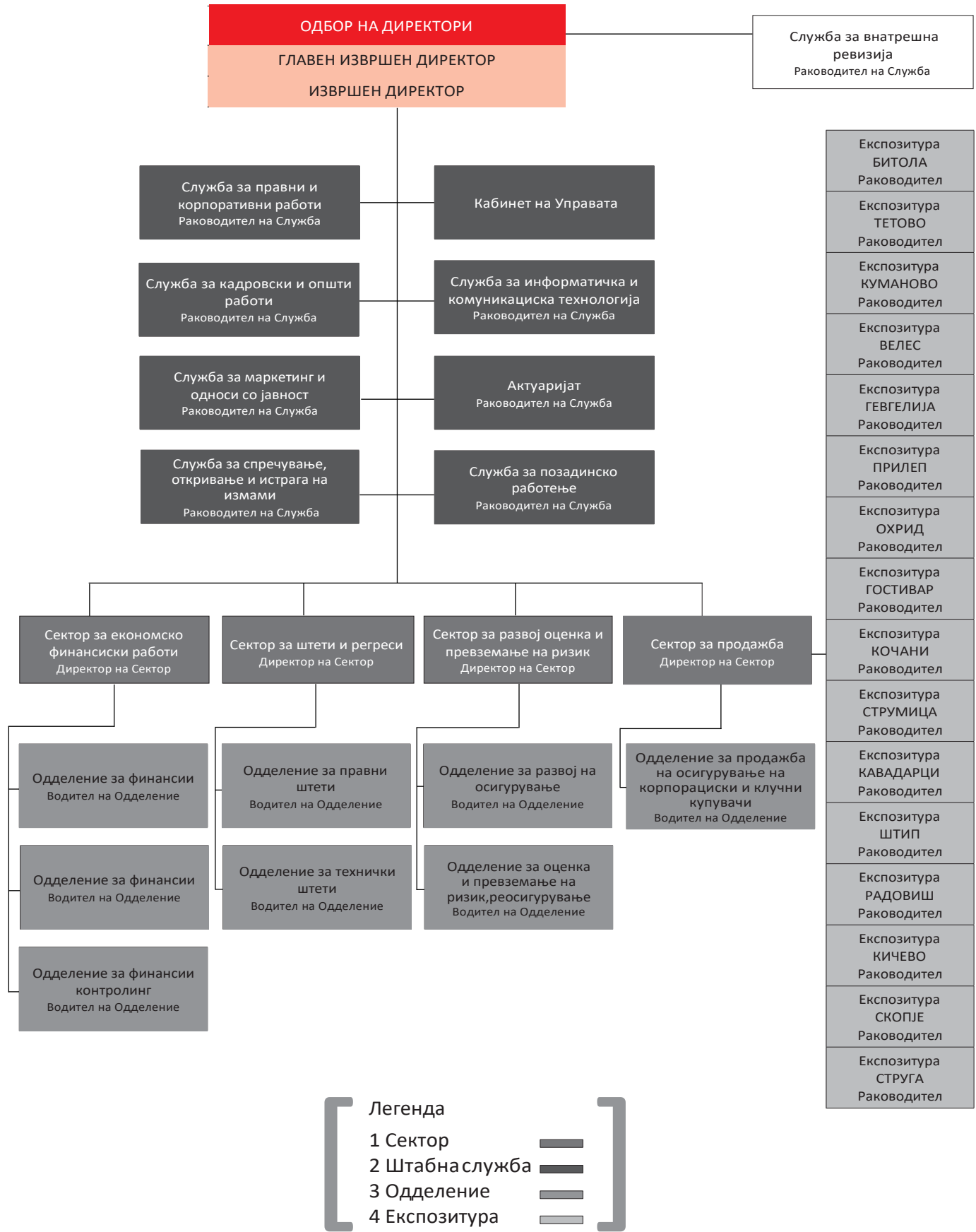
Службата за правни и корпоративни работи ги извршува следните активности:

- Следење на промените на законската регулатива и предлагање мерки за потребно усогласување на работењето и актите на Друштвото со позитивното законодавство,
- Воспоставување на рамка за обезбедување на усогласеност со прописите за заштита на лични податоци и управување со предметното подрачје,
- Следење на адекватноста и правовременоста при известувањето на Друштвото и стручна помош при исполнување на обврски за доставување на извештаи на државни тела, органи и институции,
- Контрола и поддршка на сите правни и нормативно првани работи на ниво на целото Друштво
- Координација, водење и подготовка на документација за органите на управување на Друштвото,
- Организација на работењето и следење на извршувањето на одлуките на Собранието на акционери и Одборот на директори,
- Извршување на други активности.

Експозитурите, како дел од Секторот за продажба, ги извршуваат следните активности:

- Продажба на сите видови на осигурување согласно важечките тарифи и услови за осигурување,
- Реализација на премискиот план,
- Посредување и опфат на сите осигурувања во склад соовластувања,
- Спроведување и грижа за наплата на премија на осигурување,
- Грижа за внес на полиси,
- Соработка при прием на пријава на штети,
- Соработка во проценка на ризик, утврдување на максимални штети,
- Одржување на постојани контакти со осигурениците и проследување на информациите за условите и цените на осигурувањето,
- Извршување на други активности.

Деловната мрежа во Друштвото е организирана во рамките на Секторот за продажба. Заклучно со 31 декември 2021 во функција се 16 експозитури, кои претставуваат најистурениот канал преку кој се обезбедува достапност на осигурителната понуда до клиентите. На подрачјето на работење на една Експозитура, продажбата може да се врши на повеќе продажни места, преку организирање на застапништва кои не претставуваат самостојни организациони единици, односно истите функционираат во рамките на Експозитурата на чие подрачје се регистрирани.

3.

Управување и водење на Друштвото

3.1 Управување и водење на Друштвото

Начинот на управување на Триглав Осигурување АД, Скопје е според едностепен систем на управување. Органи на Друштвото се:

- Собрание на акционери и
- Одбор на директори, со помошно тело Одбор за ревизија.

Органите на Друштвото дејствуваат во согласност со законите и останатите прописи, Статутот и интерните акти на Друштвото.

3.2 Собрание на акционери

Акционерите на Друштвото ги остваруваат своите права преку Собранието на акционери. Правата и начинот на дејствување на Собранието се определени со Законот за трговските друштва, Законот за супервизија на осигурување и Статутот на Друштвото.

Во текот на 2021 година беа одржани 2 (две) седници на Собранието на акционери и тоа:

- 56-та седница на Собранието на акционери—одржана на 31.05.2021 година;
- 57-та седница на Собранието на акционери—одржана на 01.12.2021 година и

На 57-та седница на Собранието на акционери одржана на 31.05.2021 година господинот Матеј Ферлан беше реизбран за независен неизвршен член на Одборот на директори со мандат од 4 години.

3.3 Одбор на директори

Управувањето во Друштвото е организирано според едностепениот систем на управување преку Одбор на директори. Одборот на директори може да брои најмалку 4 (четири), а најмногу 8 (осум) члена. Моментално Одборот на директори се состои од 7 (седум) члена и тоа:

- Г-дин Ѓорѓе Војновиќ, МБА - извршен член - главен извршен директор; менаџер по бизнис и администрација;
- Г-дин Рок Пивк - извршен член - извршен директор; дипломиранекономист;
- Г-дин Тедо Дјекановиќ, МБА - Претседател на Одборот на директори; магистер по бизис администрација;
- Г-дин Дарко Поповски, МБА - неизвршен член; магистер по бизисадминистрација;
- Г-дин Блаж Кметец, - неизвршен член, магистер по финасии;
- Г-дин Матеј Ферлан, МБА - независен неизвршен член- магистер по бизнис администрација и
- Г-дин Ѓорѓи Јанчевски - независен неизвршен член, дипломиранекономист.

Во временскиот период од 01.01.2021 година до 31.12.2021 година Одборот на директори одржа 11 (единаесет) седници на кои што беа разгледувани значајни прашања од делокругот на работењето на Друштвото. Одборот на директори разгледуваше и решаваше и за други работи од тековен карактер што се во негова надлежност

Седниците на Одборот на директори беа редовно одржувани во закажаните термини и на истите речиси секогаш сите членови беа редовно присутни и земаа активно учество во работата.

надзор и контрола на интегритетот на финансиско известување, внатрешна контрола, ефективност на внатрешната ревизија и дава препорака за избор на друштво за ревизија.

Одборот за ревизија, моментално има 5 (пет) члена и тоа:

- г-ѓа Матеја Гержина, претседател на Одборот за ревизија;
- г-дин Дарко Поповски, член;
- г-ѓа Јана Полда, член;
- г-дин Бранко Флисар, член и
- г-дин Миран Крашевец, член.

Во временскиот период од 01.01.2021 година до 31.12.2021 година Одборот за ревизија одржа 5 (пет) седници. На седниците на овие тела беа разгледувани значајни прашања од делокругот на работењето на Друштвото, а кои особено се однесуваат на сметководственото и финансиското работење на Друштвото, работата на внатрешната и надворешната ревизија, ефикасноста на работењето на внатрешните контроли и управување со ризици, инспекциските и надворните контроли во Друштвото ислично. Седниците на Одборот за ревизија беа редовно одржувани во закажаните термини и за истите беше обезбедуван потребниот кворум за одржување, односно најчесто беа присутни четири од пет члена.

Во продолжение се презентирани примањата на членовите на Одборот на директори исплатени од страна на Триглав Осигурување АД Скопје во деловната 2021 година.

Име и презиме	Функција	Период на извршување на функција	Плата и надоместоци	Животно осигурување	Регрес за годишен одмор	Паушал на неизвршни членови на Одборот на директори	Други видови на надоместоци*	Вкупно МКД'000
Тедо Дјекановиќ	Неизвршен член - Претседател на Одборот на директори	од 01.03.2015 година	-	-	-	-	12	12
Ѓорѓе Војновиќ	Извршен член на Одборот на директори, главен извршен директор	од 17.11.2015 година	7.900	74	17	-	-	7.991
Војдан Јорданов	Извршен член на Одборот на директори, извршен директор	од 01.04.2021 година	3.907	44	17			3.968
Рок Пивк	Извршен член на Одборот на директори, извршен директор	од 29.08.2017 година до 31.03.2021 година	5.379	19		-	-	5.398
Матеј Ферлан	Неизвршен член на Одборот на директори	од 01.03.2015 година	-	-	-	259	12	271
Дарко Поповски	Неизвршен член на Одборот на директори	од 01.03.2015 година	-	-	-	213	-	213
Ѓорѓи Јанчевски	Независен неизвршен член на Одборот на директори	Од 30.01.2020 година	-	-	-	740	-	740
Блаж Кметец	Независен неизвршен член на Одборот на директори	од 04.12.2013 година	-	-	-	259	12	271
Вкупно			17.186	137	34	1.471	36	18.864

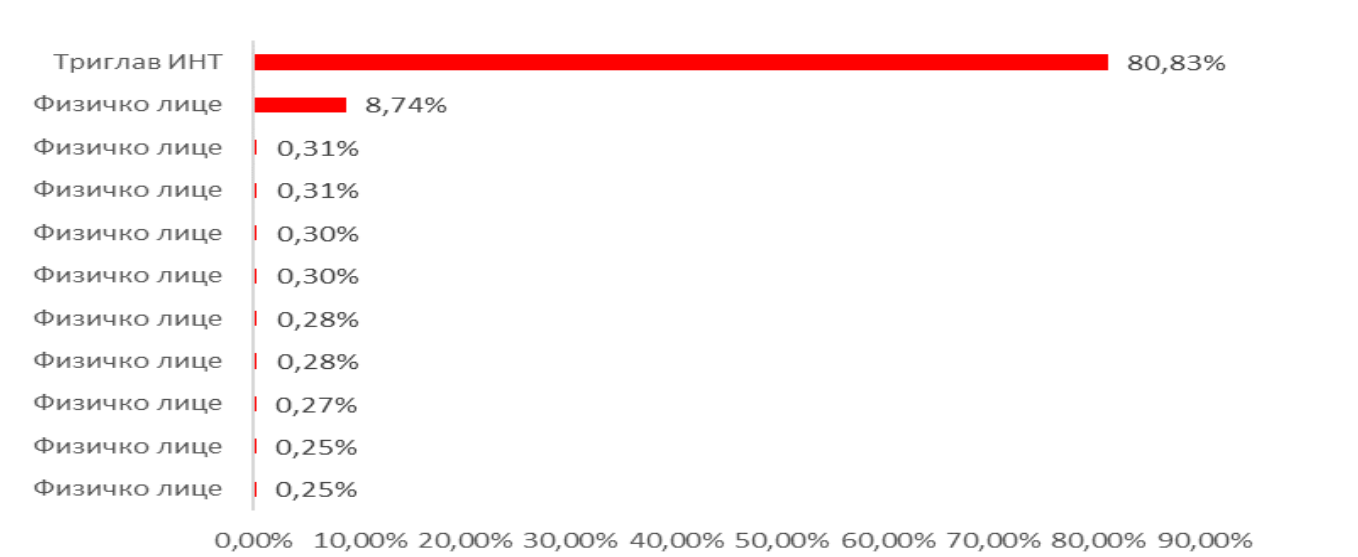
*Во текот на 2021 година, Друштвото има трошоци за животно осигурување за извршните членови на Одборот на директори со осигурителна премија од 137 илјади МКД.
** Други видови на надомести се однесуваат на надомест на авионски карти, хотелски услуги и останати патни трошоци поврзани со одржување на седниците на Одборот на директори.

4. Акционерски капитал и акционери на Друштвото

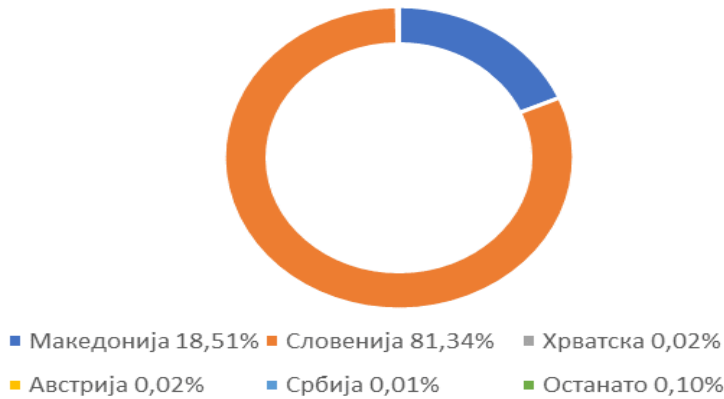
Акционерскиот капитал на Друштвото на 31 декември 2021 година го сочинуваат 60.184 обични акции со вкупна номинална вредност од 3.009.200 Евра. Номиналната вредност по акција изнесува 50 Евра. Акциите се регистрирани и се водат во Централниот депозитар за хартии од вредност на Р. С. Македонија како обични акции. Акциите на сопствениците им даваат право на глас на седниците на Собранието на акционери. Еден глас на седниците на Собранието на акционери се добива како еквивалент на една обична акција. Акцијата е издадена во нематеријален облик со ISIN код MKVROS101016.

Акционерска структура на 31 декември 2021	Вкупно	Домашни	Странски	Правни лица	Физички лица
Број на акции	60.184	11.139	49.045	48.988	11.196
Број на акционери	61	52	9	2	59
Број на акции - учество	100%	18,51%	81,49%	81,40%	18,60%
Број на акции - учество	100%	85,25%	14,75%	3,28%	96,72%

Во продолжение се прикажани десетте најголеми акционери во Триглав Осигурување АД Скопје. Најголемиот акционер - Триглав ИНТ - во периодот од 01 јануари 2021 до 31 декември 2021 го зголеми своето учество во акционерскиот капитал на Друштвото за 0,49 процентни поени, односно од 80,83% на 81,32%.

Од аспект на структура на капиталот по земја на потекло на акционерите, доминираат акционерите од Словенија (странски правни лица) и Македонија (домашни физички лица).

5. Деловно окружување

5.1 Општо деловно окружување и влијание на околината врз работењето на Друштвото

А) Политички аспект

По распадот на Југославија во 1991 година и прогласувањето независност во 1991 година, Македонија се етаблира како република со повеќепартиска парламентарна демократија и политички систем поделен на законодавна, извршна и судска власт. Собранието, составено од 120 пратеници, е централна и најважна институција на државната власт. Согласно Уставот, Собранието е репрезентативно тело на граѓани, избрано на општи и непосредни избори со мандат од 4 години и му е доверено од законодавната власт на Р. С. Македонија. Владата ја избира Собранието на Републиката со мнозинство гласови од вкупниот број делегати и одговара пред Собранието за својата работа. Покрај Владата, извршната власт има и Претседателот, кој ја претставува Републиката и е Главен командант на вооружените сили. Претседателот е избран на општи и непосредни избори со мандат од 5 години и може да има максимум 2 мандата. Актуелен претседател е Стево Пендаровски, кој го издржува својот прв мандат (2019-).

Р. С. Македонија на 27.03.2020 година стана 30-та полноправна членка на НАТО. Дополнително, на 26.03.2020 година, конечно доби зелено светло за отпочнување на преговори со ЕУ но без конкретен датум. За Р. С. Македонија ова се историски достигнувања со кои се гарантира економска стабилност и иднина и подобар животен стандард.

Во текот на 2021 се појавија нови предизвици во преговорите меѓу Бугарија и Македонија, особено по усвојувањето на резолуцијата на 29 јули, со која Владата на Р.С. Македонија се обврза да го почитува континуитетот на македонскиот јазик и неговите дијалекти, како и да се почитува автохтоноста на македонскиот народ и неговиот историски, јазичен, културен и религиозен континуитет, сето тоа засновано на познавање на науката и воспоставените факти, и почитување на меѓународното право. Во октомври 2021 година се одржа ЕУ Самит за Западен Балкан, на кој планот 5 + 1 го претстави претседателот на Република Бугарија и Претседател на Европската комисија, а кој треба да го потпише Р.С. Македонија. Сепак, засега не е јасно дали неговото потпишување ќе резултира со деблокирање на процесот на интеграција.

Б) Економски аспект

Во 2020 година настана КОВИД 19 кризата која предизвика големи потреси на глобалната и локалната економија. Затварањето на економијат и ограничениот движење се со цел да се забави забрзаното ширење на КОВИД 19 предизвика најдлабока индуцирана рецесија на македонската економија со пад на БДП од околу 6,1%.

Во 2021 година македонската економија се врати на страната на растот. Според проценетите податоци на Државниот биро за статистиката, стапката на раст на бруто домашниот производ (БДП) во 2021 година изнесува 4,0%, со највисок раст во вториот квартал (13,4%). Ова е потврда дека економската криза предизвикана од Ковид-19 е совладана и дека економијата полека почна да закрепнува. Владата на Р.С.Македонија најавува дополнителен план за финансирање на забрзан раст, што е комплементарно на Интервенцискиот план за инвестиции за 2021-2027 година.

Финалната потрошувачка на домаќинствата, вклучително и непрофитните институции кои им служат на домаќинствата, во 2021 година номинално се зголеми за 5,0%, а нејзиното учество во структурата на бруто домашниот производ изнесува 75%. Невработеноста во 2020 година беше на ниво од 16,4%, а во 2021 година невработеноста падна на 15,2% (Q3, 15,7%), додека вработеноста е на ниво од 47,3% од вкупното работоспособно население. Во однос на истиот период лани невработеноста е намалена за 1,2 п.п, иако истото не е целосно отсликано и кај стапката на вработеност која е зголемена за 0,5 п.п.

	2016	2017	2018	2019	2020	2021*	Проекција 2022
БДП (стапка на раст)	2,9%	0,0%	2,7%	3,6%	(6,1%)	4,0%	4,6%
Инфлација	(0,2%)	1,4%	1,5%	0,8%	1,2%	3,2%	2,4%
Невработеност	23,7%	22,4%	20,7%	17,3%	16,4%	15,2%	14,4%

Извор: Министерство за финансии на Р. С. Македонија; Народна банка на Р. С. Македонија.

* Проценети податоци

Инфлација и каматни стапки

После три години дефлација, во 2017, 2018 и 2019 година Македонија забележа нагорни движења на цените (1,4%, 1,5% и 0,8%). Растот на цените продолжи и во 2020 година со 1,2%.

Првичната оцена на Народната банка за 2021 година година е 3,2% (2,4% за 2022 година). Гледајќи ги статистичките податоци, досега е забележан најголем раст на цените на основните производи, а годишната стапка на инфлација е двојно повисока од планираната. Цените на храната исто така забрзаа, па така според Заводот за статистика, лебот поскапе за близу 4 отсто, а месото за 2 отсто за еден месец.

По стабилното ниво кое каматните стапки на државните обврзници го имаа во 2016 година, истите почнаа значително да паѓаат во следните години. Во 2021 година, приносите на должничките инструменти се движеа од 0,5% за 12 месечни државни обврзници, до 2,5% за 15 годишни државни обврзници без девизна клаузула.

Државни обврзници без девизна клаузула

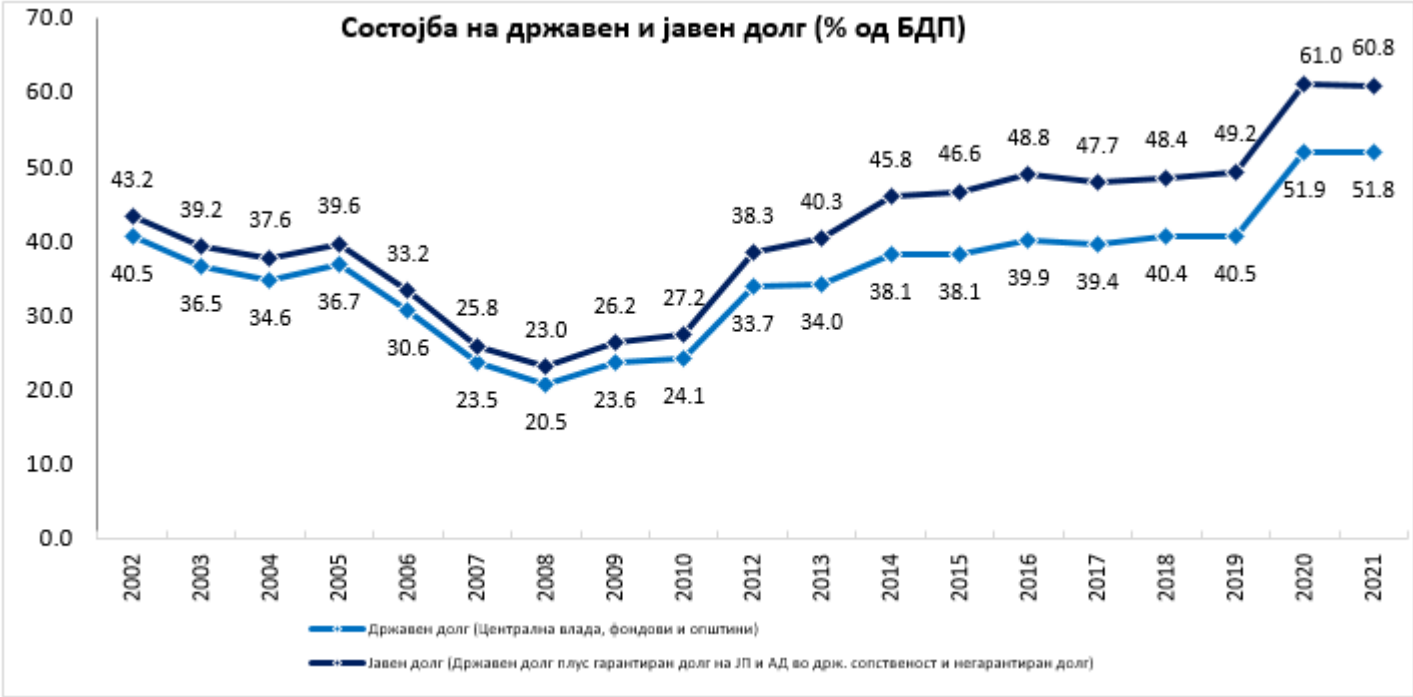
Рочност	12М	2Г	3Г	5Г	10Г	15Г	12М	2Г	3Г	5Г	10Г	15Г	30Г
2014	1,70%	2,20%	3,65%	2,90%	3,80%	/	1,50%	2,00%	/	/	3,50%	4,00%	/
2015	2,50%	2,20%	2,65%	/	3,80%	/	2,50%	2,70%	/	/	3,70%	4,30%	/
2016	2,60%	2,80%	/	/	3,90%	/	1,75%	2,00%	/	2,50%	/	3,80%	/
2017	1,85%	2,10%	2,35%	/	/	/	0,90%	0,90%	/	/	/	2,90%	4,50%
2018	0,90%	1,30%	1,50%	2,00%	/	3,40%	3,00%	2,00%	/	2,70%	4,5%	/	/
2019	0,60%	/	/	1,50%	/	3,00%	0,50%	/	/	1,30%	/	2,45%	4,10%
2020	0,40%	0,90%	1,30%	/	2,00%	2,50%	/	0,60%	1,00%	/	1,50%	2,20%	4,10%
2021	0,50%	0,60%	1,30%	1,20%	/	2,50%	/	/	/	/	/	2,20%	/

Јавен долг

Според општо прифатената методологија, Р.С. Македонија спаѓа во групата на средни задолженија земји. Во текот на изминатите години, буџетскиот дефицит постојано се намалуваше се до 2020 година кога нагло порасна на 8,1% од БДП, а како резултат на Ковид 19 кризата.

Во 2021 година регистриран е дефицит од 38.783 милиони денари или 5,4% од БДП. Буџетскиот дефицит беше комбинирано финансиран преку задолжување на државата во странство, како и преку домашниот пазар. Очекувањата за 2022 година се кон стабилизирање на дефицитот на 4,3% од БДП.

На крајот 2021 година, јавниот долг изнесува 60,8% од БДП, што е пад од 0,2 отсто поени во однос на 2020 година. Намалувањето на долгот се однесува на плаќање Еврообврзница издадена во 2014 година во износ од 500 милиони евра. Средства за оваа еврообврзница беа обезбедени со издавање нова еврообврзница во март 2021 година со историски најниска каматна стапка од 1,625%. Заклучно со 31.12.2021 година, јавниот долг се состои од 65% надворешен и 35% внатрешен долг. Вкупниот државен долг во 2021 година е намален во однос на 2020 година за 0,1 процентни поени и изнесува 51,8% од БДП.

5.2 Осигурителен пазар

На пазарот на осигурување во Р. С. Македонија активно работат 16 друштва, од кои 11 друштва работат неживотно осигурување, а пет друштва работат животно осигурување. Само едно друштво, покрај работењето со неживотно осигурување, има дозвола за извршување и работење соре-осигурување.

Заклучно со Q4, 2021 осигурителниот пазар во Р. С. Македонија го сочинуваат 39 осигурителни брокерски друштва, 10 друштва за застапување при осигурување и 7 банки кои дејствуваат како застапници за осигурување.

Осигурителната дејност е најмалку развиен сегмент на финансискиот систем во земјата. Во структурата на финансискиот систем осигурителниот сектор учествува со околу 3,5%, а степенот на густина за 2020 година изнесува околку 79 Евра (2019: 83 Евра) осигурителна премија по жител. Ова е далеку од просекот на ЕУ од околу 2.000 Евра, но е слично со просекот на земјите од Западен Балкан.

Основната карактеристика на осигурителниот пазар во Р. С. Македонија е релативно ниска пазарна концентрација, што е предуслов за функционална пазарна конкуренција. Во 2021 година бројот на друштва кои го имаат поминато прагот на учество од 10% во вкупната бруто полисирана премија на земјата изнесува четири. Покрај тоа, на македонскиот пазар на осигурување ниту една компанија не го надминува прагот со повеќе од 20% од пазарниот удел. Од друга страна, висока концентрација е присутна кај животното осигурување, а причина за тоа е малиот број друштва од овој домен на работење.

Во Q4,2021 беше остварена бруто полисирана премија (БПП) од 11,6 милијарди денари, што претставува зголемување од над 15% во споредба со истиот период лани (Q4, 2020: 10,1 милијарди МКД). Споредено со минатата година, неживотното осигурување има раст од 15,6% (Q4, 2020: 8,3 милијарди денари) и реализираната БПП е 9,6 милијарди денари што претставува 82,8% од вкупната бруто полисирана премија на пазарот за 2021 година.

Во класата на животно осигурување остварената премија изнесува 2,0 милијарди денари, што претставува раст од 15,0% во однос на истиот период минатата година (Q4, 2020: 1,7 милијарди денари). Истата учествува во вкупната премија на осигурителниот пазар со 17,2%.

Кај поединечните класи на осигурување нема значајни отстапки во однос на структурата на вкупната бруто премија, со што и понатаму најзначајната категорија е задолжителното осигурување од авто-одговорност (АО) и каско осигурување со учество од 59,5% (Q4,2020: 59,6%), потоа следи имотното осигурување со 22,5% (Q4,2020: 22,3%). Раст кај неживотното осигурување бележи и здравственото осигурување со раст од 45% и БПП од 405,0 милиони денари (Q4, 2020: 273,6 милиони денари).

Регистар на осигурителни друштва во Р. С. Македонија:

Друштва за неживотно осигурување:

Триглав	Кроација Осигурување Живот
Еуролинк	Граве Живот
Уника	Винер Лајф-Vienna Insurance Group
Халк Осигурување	УНИКА Лајф АД Скопје
Сава	Триглав Осигурување Живот АД, Скопје
Осигурување Македонија	
Винер	
Еуроинс	
Кроација	
Осигурителна полиса	
Граве	

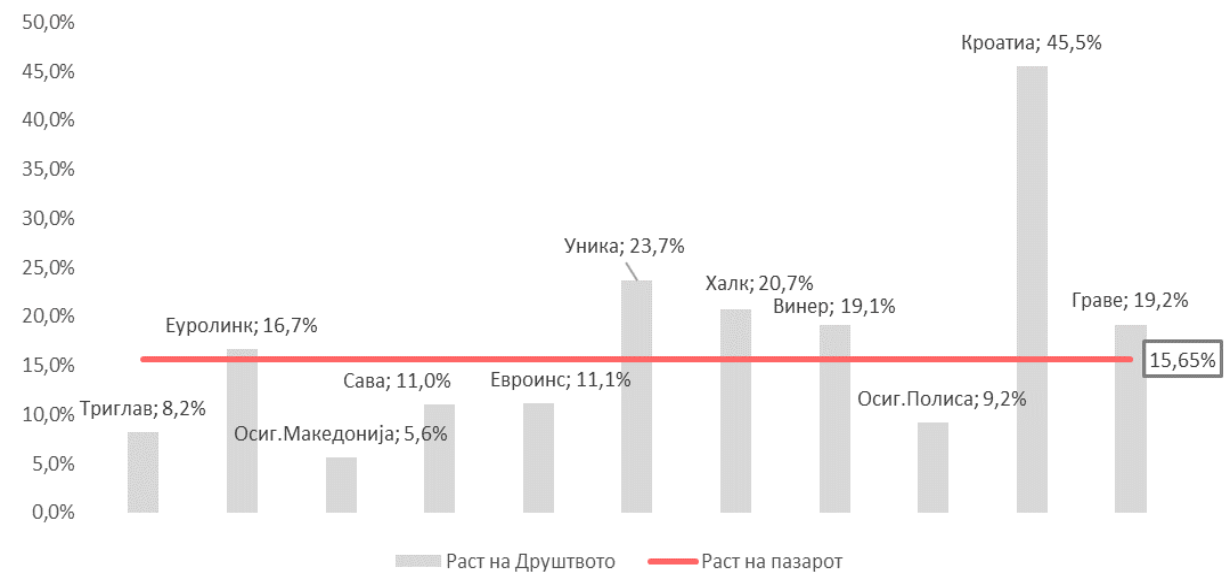
Друштвата за осигурување се во доминантна сопственост на странски инвеститори, претежно странски осигурителни компании. Од вкупниот капитал, 80% е странски капитал.

Во прилог е преглед на пазарното учество на осигурителните субјекти во делот на неживотно осигурување во Р. С. Македонија заклучно со 31 декември 2021 година, пресметано врз основа на бруто полисирана премија.

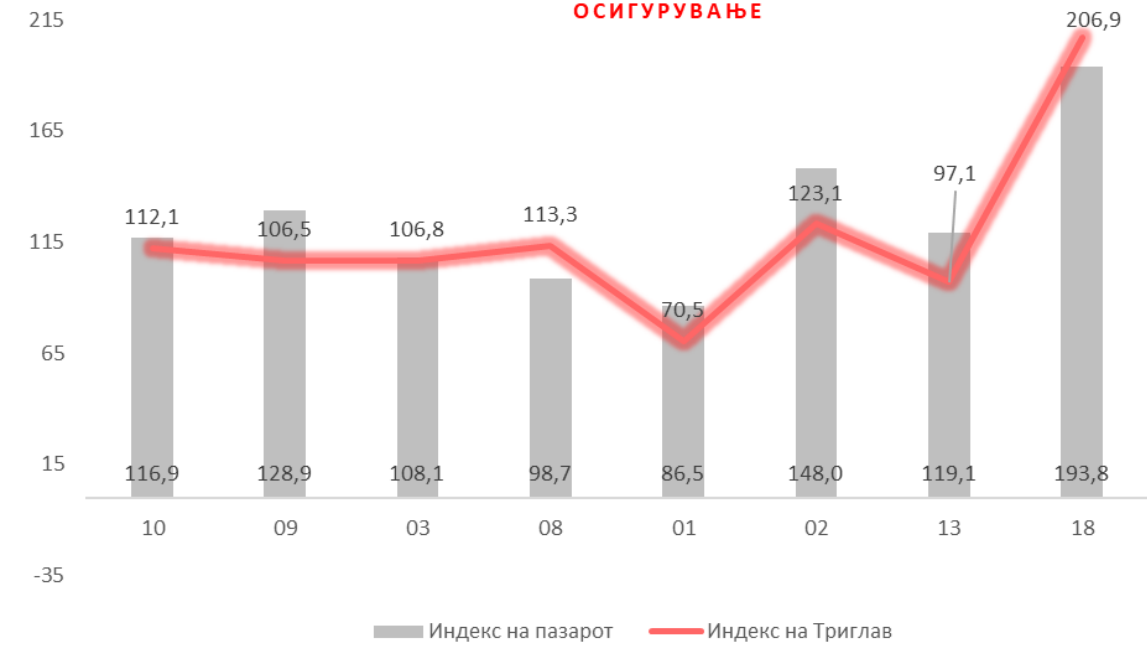
	31 декември 2021	31 декември 2020
Триглав	13,84%	14,79%
Еуролинк	11,68%	11,57%
Уника	10,63%	9,94%
Халк Осигурување	10,30%	9,87%
Сава	9,78%	10,19%
Осигурување Македонија	9,47%	10,36%
Винер	8,81%	8,55%
Еуроинс	8,39%	8,73%
Кроација	6,96%	5,53%
Осигурителна полиса	6,84%	7,24%
Граве (Еуросиг)	3,30%	3,20%

Заклучно со Q4, 2021 година Триглав Осигурување АД Скопје, во делот на бруто полисираната премија, на пазарот на неживотно осигурување во Р. С. Македонија остварува учество од 13,84% или пад од 0,95 процентни поени во споредба со Q4, 2020 година. И покрај тоа, Триглав Осигурување АД Скопје останува на водечката позиција на пазарот на осигурување.

РАСТ НА ПОЕДИНЕЧНИ ДРУШТВО ВО ОДНОС НА ПАЗАРОТ

РАСТ НА ТРИГЛАВ НАСПРОТИ ПАЗАРНИОТ РАСТ ПО КЛАСИ НА ОСИГУРУВАЊЕ

6. Работење во периодот на известување

6.1 Остварена бруто премија

+ 8,2%
Бруто полисирана премија

Во продолжение следува преглед на остварената бруто премија по класи на осигурување.

МКД '000	31 декември 2021 (1)	31 декември 2020 (2)	План 2021 (3)	Индекс (1)/(2)	Индекс (1)/(3)	Структура 2021
01 Осигурување од последици на несреќен случај - незгода	85.861	121.866	80.000	70,5	107,3	6,4%
02 Доброволно здравствено осигурување	86.501	70.296	76.953	123,1	112,4	6,5%
03 Осигурување на моторни возила (каска)	157.701	147.837	165.219	106,7	95,4	11,8%
04 Осигурување на шински возила (каска)	-	-	-	-	-	0,0%
05 Осигурување на воздухоплови (каска)	-	-	18.000	-	-	0,0%
06 Осигурување на пловни објекти (каска)	302	309	122	98,0	248,2	0,0%
07 Осигурување на стока во превоз (карга)	34.262	25.625	24.000	133,7	142,8	2,6%
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	102.384	89.958	104.885	113,8	97,6	7,7%
09 Други осигурувања на имот	200.760	189.975	217.881	105,7	92,1	15,1%
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	536.427	478.537	587.613	112,1	91,3	40,2%
11 Осигурување од одговорност од употреба на воздухоплови	-	152	4.000	-	-	0,0%
12 Осигурување од одговорност од употреба на пловни објекти	475	477	757	99,6	62,7	0,0%
13 Општо осигурување од одговорност	37.822	38.954	38.000	97,1	99,5	2,8%
14 Осигурување на кредити	4.584	5.618	40.000	81,6	11,5	0,3%
15 Осигурување на гаранции	251	196	1.074	128,3	23,4	0,0%
16 Осигурување на разни финансиски загуби	49.409	44.357	49.708	111,4	99,4	3,7%
17 Осигурување на правна заштита	-	-	-	-	-	0,0%
18 Осигурување на туристичка помош	36.131	17.461	37.460	206,9	96,5	2,7%
Вкупно	1.332.871	1.231.617	1.445.672	108,2	92,2	100,0%

Коментари по одделни класи на осигурување

Во 2021 година беа остварени следниве премиски резултати:

- Индекс на БПП 2021 / БПП 2020 = 108,2
- Индекс на БПП 2021 / План 2021 = 92,2

Триглав Осигурување АД Скопје има добиено дозвола за работење во 18 (осумнаесет) класи во делот на неживотно осигурување. Од нив, Друштвото во 2021 година работеше во 14 (четиринаесет) класи.

Од 14 (четиринаесет) класи на осигурување, во 10 (десет) од нив се забележа пораст на премијата во однос на реализираната премија во истиот период во 2020 година. Од друга страна, во 4 (четири) класи на осигурување се оствари помала реализирана премија во однос на 2020 година.

Класа 1 - Осигурување од последици на несреќен случај - незгода

Заклучно со 31 декември 2021 година, остварен е индекс од 70,5 во однос на реализацијата од истиот период претходната година. Во споредба со планираниот износ, индексот за оваа класа е 107.

Падот на премија е резултат на необновени или пак обновени полиси на помали износи поради регулаторната промена со која друштвата кои се бават со неживотно осигурување повеќе несмеат да покриваат ризик за смрт од болест.

Класа 2 – Доброволно здравствено осигурување

Здравственото осигурување е релативно нов производ во портфолиото на Триглав Осигурување АД, Скопје. И покрај тоа, истото постана значаен дел од понудата на Друштвото и во текот на 2021-та изнесува 6,5% од структурата на портфолиото.

Добрите индекси се резултат на повисока премија и кај правните лица (неколку поголеми клиенти), како и зголемувањето на интересот кај физичките лица.

Класа 3 - Осигурување на моторни возила (каска)

Во оваа класа на осигурување, друштвото има остварено индекс од 107 во однос на истиот период претходната година и 95 во однос на планот за овој период.

Заклучно со 31 декември 2021 година, Триглав успеа да го обнови поголемиот дел од своето портфолио. По лошата 2020 година за автоосигурувањата, во 2021 година се забележува придвижување на пазарот.

Класа 5 – Осигурување на воздухоплови (каска)

Разликата во однос на планот е поради неможноста да се обезбеди соодветно реосигурително покритие и оттаму, Друштвото не учествуваше на еден поголем јавен тендер.

Класа 7 - Осигурување на стока во превоз (карга)

Во оваа незадолжителна класа на осигурување остварениот индекс е 143 во однос на планот и 134 во однос на истиот период претходната година.

Во текот на 2021-та година успеавме да го задржиме поголемиот дел од нашите клиенти, како и да склучиме неколку нови полиси со клучни клиенти, а кои имаа најголемо влијание на резултатот во оваа класа.

Класа 8 - Осигурување на имот од пожар и природни непогоди

Остварениот индекс во споредба со претходната година изнесува 114, додека во однос на планот индексот е 98. Повисоката реализација се однесува на неколку фронтинг полиси кои беа реализирани на поголеми износи.

Класа 9 – Други осигурувања на имот

Остварениот индекс во споредба со претходната година и со планот изнесува 106 и 92 соодветно. Како и кај класата 8, повисоката реализација во однос на минатата година се однесува на неколку фронтинг полиси на повисоки износи. Во однос на планот, помалиот индекс е поради потфрлувањето кај осигурувањето на посеви и плодови.

Класа 10- Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила

Во оваа класа беше остварен индекс од 112 во споредба со истиот период претходната година. Остварениот индекс во однос на планот изнесува 91. Подобра реализација се забележува и кај физичките лица (повеќе за 43 мил.мкд), како и кај правните лица (повеќе за 15 мил.мкд).

Класа 11 - Осигурување од одговорност од употреба на воздухоплови

Разликата во однос на планот е поради неможноста да се обезбеди соодветно реосигурително покритие и оттаму, Друштвото не учествуваше на еден поголем јавен тендер.

Класа 13 - Општо осигурување од одговорност

Оваа класа е со индекс од 97 споредено со реализацијата од претходната година и индекс од 100 споредено со планот.

Класа 14 - Осигурување на гаранции

Оваа класа е со индекс од 82 споредено со реализацијата од претходната година и индекс од 12 споредено со планот. Отстапувањето е претежно резултат на откажувањето на неколку поголеми клиенти кои беа планирани за оваа година, а на што делумно влијаеше и Ковид 19 кризата.

Класа 16 - Осигурување на разни финансиски загуби

Во оваа класа клиентите се претежно компании со странски капитал и обично се работи за фронтинг договори кои не влијаат на нето-премијата. Кај компаниите со домашен капитал интересот за ваков вид на осигурување е прилично слаб.

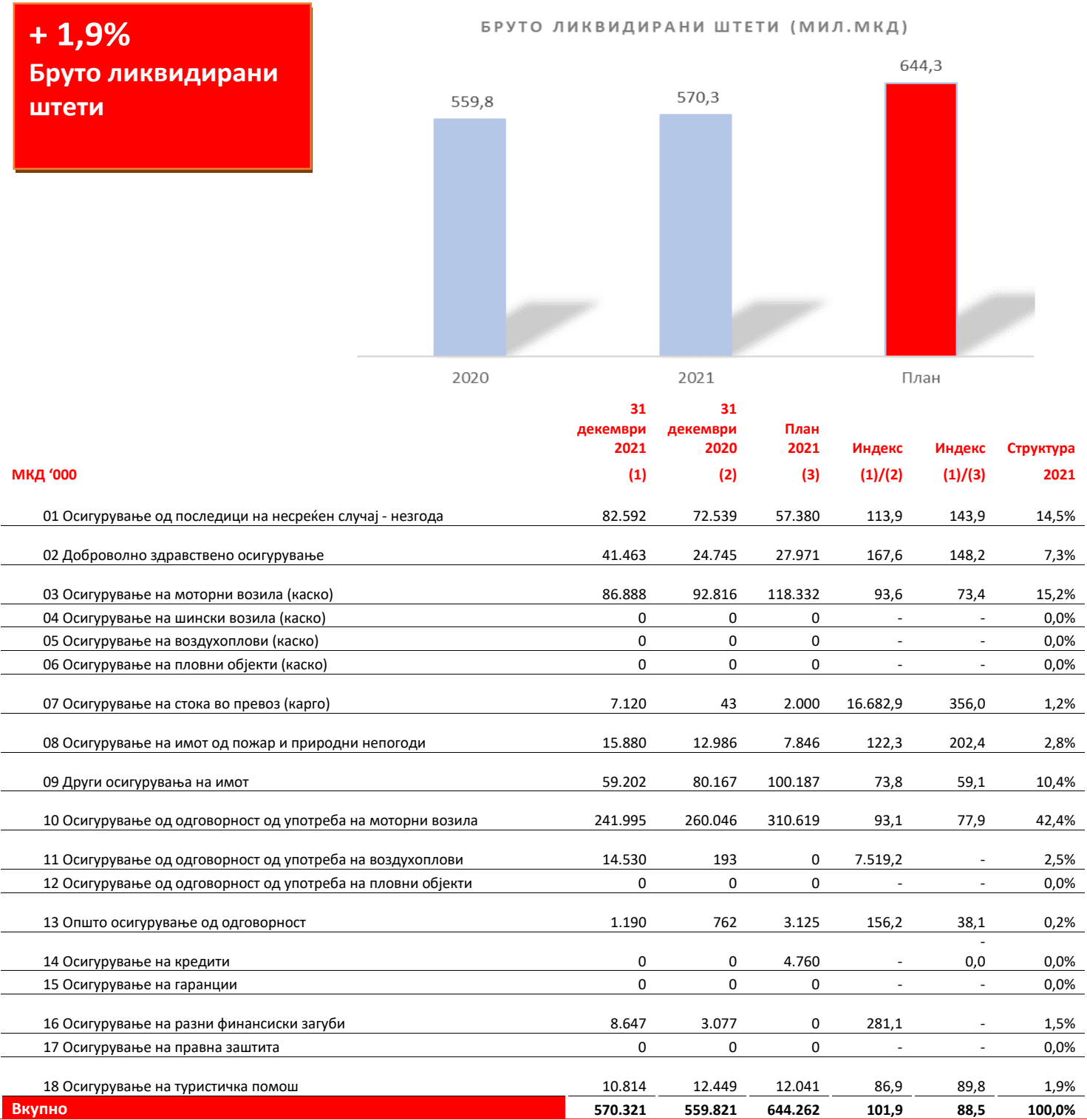
Класа 18 - Осигурување на туристичка помош

Во оваа класа остварена е подобра реализација во однос на минатата година (од 19 милиони МКД), додека во однос на планот е во рамки на границите. Причината за растот се должи на тоа што во 2020 година имаше затварање на границите и забрана за патувања како една од мерките за справување со ширењето на Ковид 19 вирусот.

Во продолжение следува преглед на бројот на склучени полиси по класи на осигурување.

	31 декември 2021	31 декември 2020	Индекс
	(1)	(2)	(1)/(2)
01 Осигурување од последици на несреќен случај - незгода	58.405	56.432	103,5
02 Доброволно здравствено осигурување	7.921	5.578	142,0
03 Осигурување на моторни возила (каско)	7.221	6.921	104,3
04 Осигурување на шински возила (каско)			-
05 Осигурување на воздухоплови (каско)			-
06 Осигурување на пловни објекти (каско)	6	7	85,7
07 Осигурување на стока во превоз (карго)	719	726	99,0
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	5.508	5.375	102,5
09 Други осигурувања на имот	16.947	16.735	101,3
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	92.348	81.001	114,0
11 Осигурување од одговорност од употреба на воздухоплови		1	-
12 Осигурување од одговорност од употреба на пловни објекти	79	78	101,3
13 Општо осигурување од одговорност	5.818	5.594	104,0
14 Осигурување на кредити	1831	309	592,6
15 Осигурување на гаранции	9	10	90,0
16 Осигурување на разни финансиски загуби	54	45	120,0
17 Осигурување на правна заштита			-
18 Осигурување на туристичка помош	59.051	22.509	262,3
Вкупно	255.917	201.321	127,1

6.2 Ликвидирани штети

Коментари по одделни класи на осигурување

Класа 1 - Осигурување од последици на несреќен случај - незгода

Во оваа класа реализација во споредба со минатата година и планот е 114 и 144. Разликата во однос на минатата година и планот е како резултат на зголемениот износ на ликвидирани штети по основ на смрт од болести (2021: 27,7 милиони МКД и 2020: 22,7 милиони МКД)

Класа 2 - Доброволно здравствено осигурување

Во оваа класа реализација во споредба со минатата година и планот е со индекси 94 и 148. Зголемувањето во однос на планот се должи на поголемиот раст на премијата (индекс од 112), како и дополнителните покритија по основ на Ковид 19. Заклучно со 31 декември 2021 година, во резервација се 151 оштетни побарувања во износ од 7,5 милиони МКД.

Класа 3 - Осигурување на моторни возила (каска)
Во оваа класа имаме пониска реализација од минатата година (индекс 94), како и во однос на планот (индекс 73). Отстапувањето е генерално резултат на пониско реализираната премија, што пак резултираше со помал број на пријавени штети (2021: 1.370 и 2020: 1.611)

Класа 8 - Осигурување на имот од пожар и природни непогоди
Во оваа класа реализацијата е повисока споредено со минатата година (индекс од 122) и планот (индекс од 202). Повисоката ликвидација во оваа година е како резултат на фактот што во тековната година беше ликвидиран еден екстрем во вкупен износ од 7 милиони мкд.
Заклучно со 31 декември 2021 година, во резервација се наоѓаат оштетни побарувања во износ од 18,5 милиони МКД.

Класа 9 - Други осигурување на имот
Во оваа класа постои помала реализација во однос на минатата година (индекс од 74), и пониска во однос на планот (индекс од 59).
Помалата ликвидација во тековната година произлегува од штетите за посеви и плодови кои во 2021 година беа планирани на 60 милиони МКД, а фактичката реализација изнесуваше 27 милиони МКД.
Во резервација се наоѓаат 158 штети во вкупен износ од 13 милиони МКД.

Класа 10 - Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила
Во оваа класа, реализацијата во споредба со претходната година е 93, а во однос на планираното ниво е 78. Причината за отстапките е тоа што во 2021 година имаме ликвидирано помал број на штети и во помали износи.
Дополнително, помалата ликвидација во споредба со планот е и како резултат на помалата реализација во бруто полисирана премија.
Во резервација има вкупно 901 штети во износ од 281 милиони МКД.

Класа 11 – Осигурување од одговорност на воздухоплови
Во оваа класа беше ликвидирана една штета која се наоѓаше во резервација, но не беше планирана за оваа година. Износот беше целосно под реосигурување.

Класа 13 - Општо осигурување од одговорност
Во оваа класа, реализацијата во споредба со претходната година е 156, а во однос на планираното ниво е 38. Поради фактот што во оваа класа обично има мал број на штети, тешко е да се предвиди движењето на ликвидацијата во текот на годината и оттаму, можноста за девијација од планот е прилично голема. Сепак отстапките во апсолутни износи се мали.
Заклучно со 31 декември 2021 година, во резервација се 19 штети во износ од 4,8 милиони МКД.

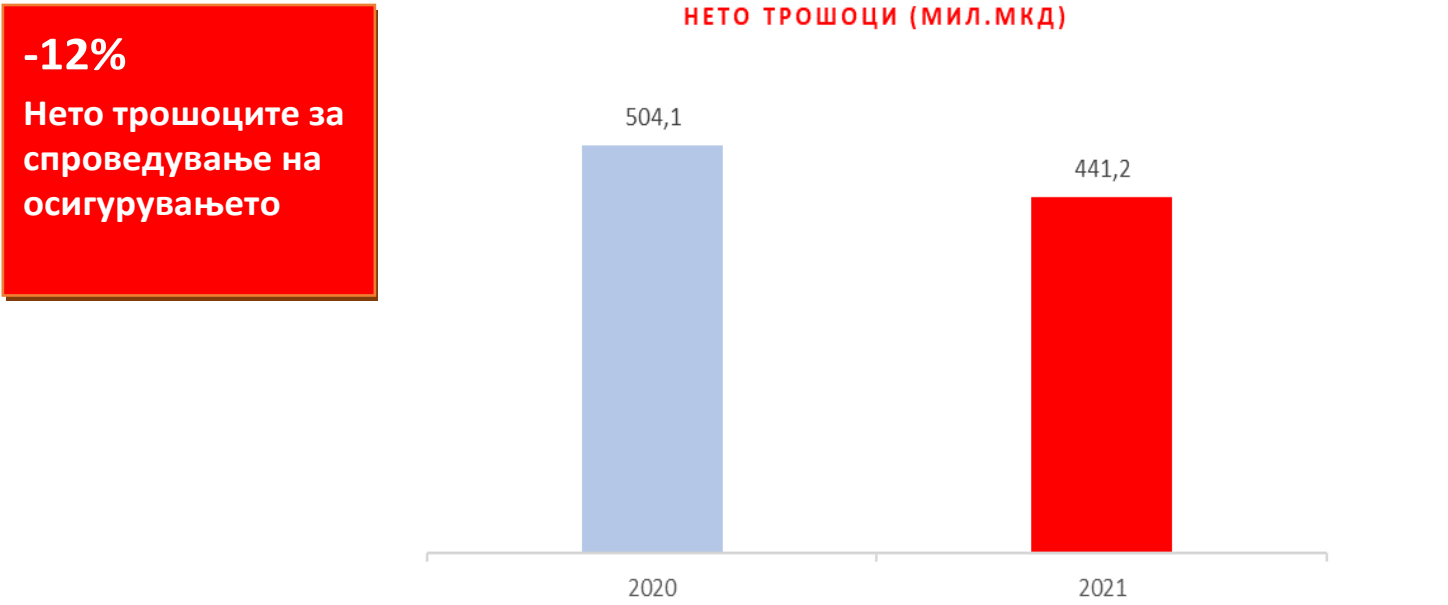
Класа 16 - Осигурување на разни финансиски загуби
Во оваа класа настана една штета во износ од 8,6 милиони МКД. Штетата е за фронтинг договор по кој Друштвото нема ретенција, односно е целосно предаден во реосигурување.

Класа 18 - Осигурување на туристичка помош
Во оваа класа, реализацијата во споредба со претходната година е 87, а во однос на планираното ниво е 90. Намалената реализација во споредба со минатата година се должи на тоа што дел од настанатите штети сеуште не се ликвидирани, односно се наоѓаат во резервација (во резервација се 310 штети во износ од 9 милиони МКД)

Во продолжение следува преглед на бројот на ликвидирани штети по класи на осигурување.

	31 декември 2021	31 декември 2020	Индекс
	(1)	(2)	(1)/(2)
01 Осигурување од последици на несреќен случај - незгода	1.400	1.566	89,4
02 Доброволно здравствено осигурување	4.072	2.916	139,6
03 Осигурување на моторни возила (каска)	1.370	1.483	92,4
06 Осигурување на пловни објекти (каска)	-	-	-
07 Осигурување на стока во превоз (карго)	3	2	150,0
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	49	48	102,1
09 Други осигурувања на имот	1.530	2.040	75,0
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	3.318	3.148	105,4
13 Општо осигурување од одговорност	7	4	175,0
14 Осигурување на кредити	-	-	-
16 Осигурување на разни финансиски загуби	1	1	100,0
18 Осигурување на туристичка помош	513	588	87,2
Вкупно	12.263	11.796	104,0

6.3 Нето трошоци за спроведување на осигурувањето

МКД ‘000	31 декември 2021 (1)	31 декември 2020 (2)	Индекс (1)/(2)	Структура 2021
Трошоци за стекнување	220.854	274.688	80,4	50,1%
Провизија	88.259	77.412	114,0	20,0%
Бруто плати на вработените во внатрешната продажна мрежа	97.861	90.755	107,8	22,2%
Останати трошоци за стекнување	38.826	38.383	101,2	8,8%
Промена во одложените трошоци за стекнување (+/-)	(4.093)	68.139	-	(0,9%)
Административни трошоци	220.338	229.412	96,0	49,9%
Амортизација на материјални средства кои служат за вршење на дејноста	24.783	22.805	108,7	5,6%
Трошоци за вработените	96.607	100.949	95,7	21,9%
Трошоци за услуги на физички лица кои не вршат дејност (договори за работа, авторски договори и други правни односи) заедно со сите давачки	795	1.172	67,8	0,2%
Останати административни трошоци	98.153	104.485	93,9	22,2%
Вкупно	441.192	504.100	87,5	100,0%

Во текот на 2019 година беше извршена измена на „Правилникот за контен план за друштвата за осигурување и реосигурување“ (Службен весник 170/2019), со кој се воведуваат измени во начинот на признавање, последователно мерење и обелоденување на одложените трошоци за стекнување. Согласно измените, за да се одложат трошоците за стекување потребно е истите директно да можат да се поврзат со конкретен приход (полиса). Во Правилникот се наведуваат следните видови на маргинални трошоци кои можат да се одложуваат:

- Провизија за застапници и осигурителни брокери;
- Дел од трошоците за вработените во внатрешната продажна мрежа, а кои се однесуваат на следните активности:
 - Снимање и преземање на ризик во осигурување;
 - Подготовка и печатење на полиса;
 - Надоместоци за извршени здравствени прегледи, со цел утврдување и контрола на ризикот кој се презема во осигурување.
- Останати трошоци непосредно поврзани со вршење на работи на осигурување наведени во точка 2, а кои друштвата за осигурување не би ги признале доколку не биле склучени договори за осигурување.

Во текот на 2020 година Друштвото се усогласи со измените во Правилникот за контен план, со тоа што ги одложува само директните трошоци кои можат непосредно да се поврзат со конкретни полиси и кои не би настанале доколку не се склучат полиси за осигурување (пр: провизии кон брокери). Во претходните години, Друштвото покрај директните трошоци, ги одложуваше и индиректните трошоци поврзани со стекнување на осигурување (пример: административни трошоци во продажната мрежа.

Трошоците за провизија и бруто плати на вработени во внатрешна продажна мрежа се над реализацијата во споредба со истиот период од претходната година, кое што, се должи на повисоката реализирана и наплатена премија од застапниците (директна продажба), како и брокерите (екстерна продажба).

Останати трошоци за стекнување се на исто ниво како и во 2020 година, а најголемо учество во нив имаат маркетинг трошоците.

Промена во одложените трошоци за стекнување е намалена за 4.093 илјади МКД. Причината за растот е објаснет во фуснотата погоре (промена на законската регулатива).

Трошоците за амортизација се зголемени во однос на претходната година за околу 2 милиони МКД, како резултат на дополнителните вложувања за развој на основниот софтвер кој Друштвото го користи.

Трошоците за вработени се намалени во однос на претходната година за околу 4 милиони МКД. Ефект за намалувањето имаше престанокот на мандатот на еден од извршните директори, како и намалувањата на резервите за јубилејни награди и отпремнини.

Останатите административни трошоци се намалени за околу 9 милиони МКД како резултат на пониски трошоци за адвокатски и нотарски услуги, спонзорства, осигурителни премии итн

6.4 Реосигурување

Премијата за реосигурување во деловната 2021 година во вкупната бруто полисирана премија на осигурување е застапена со 30,5%. На реосигурување е пренесен износ од 407 милиони МКД. Во однос на претходната деловна година остварено е зголемување на реосигурителното покритие за 43 милиони МКД. Зголемување има кај скоро сите позиции од реосигурителните договори и тоа:

- Останато реосигурување: 2021: 76 милиони МКД наспроти 2020: 66 милиони МКД
- Фронтинг полиси: 2021: 229 милиони МКД наспроти 2020: 193 милиони МКД
- General QS договор: 2021: 103 милиони МКД наспроти 2020: 104 милиони МКД

Причината за растот кај фронтинг полисите се нови договори кај неколку поголеми клиенти - членки на меѓународни групации, како и зголемена премија кај неколку останати клиенти.

МКД ‘000	31 декември 2021	31 декември 2020	Индекс
	(1)	(2)	(1)/(2)
Бруто полисирана премија	1.332.871	1.231.617	108,2
Премија предадена во реосигурување	406.853	364.011	111,8
- Реосигурување	178.298	170.548	104,5
Фронтинг	228.555	193.463	118,1
Нето премија предадена во реосигурување	926.018	867.605	106,7

6.5 Осигурително-технички резерви

Заклучно со 31 декември 2021 година, Триглав Осигурување АД Скопје има оформено 1.777.783 илјади МКД бруто технички резервации. Вкупниот износ на бруто техничките резервации во однос на состојбата од 31 декември 2020 година е зголемен за 3,2%, или во апсолутен износ за 54 милиони МКД.

Состојба на пооделни видови на резервации е како што следи:

- Бруто преносните премии на 31 декември 2021 изнесуваа 571.768 илјади МКД и во однос на состојбата од 31 декември 2020 се зголемени за 11%. Зголемувањето е резултат на повисоко реализираната бруто полисирана премија низ целата година.
- Бруто резервациите за штети изнесуваа 1.203.336 илјади МКД и во однос на состојбата од 31 декември 2020 година се зголемени за 1% или 10 милиони МКД

МКД ‘000	31 Декември 2021	31 Декември 2020	Индекс
	(1)	(2)	(1)/(2)
Резерви за преносна премија	571.768	515.373	110,9
Резерви за штети	1.203.336	1.193.114	100,9
Резерви за бонуси и попусти	2.769	14.665	18,9
Вкупно бруто технички резерви	1.777.873	1.723.152	103,2

6.6 Структура на финансиските средства

Финансиските средства и вложувања во недвижности на 31 декември 2021 година изнесуваат 1.681.726 илјади МКД, односно се повисоки за 4,3% во однос на минатата година.

Во структурата на вкупните финансиски средства и вложувања во недвижности најголемо учество остваруваат хартиите од вредност расположиви за продажба 72,3% (2020: 68,5%) потоа следат депозитите во банки и останати пласмани со учество од 21,4% (2020: 26,0%), вложувањата во заеднички контролирани ентитети се на трето место со 4,3% (2020: 4,6%), вложувањата во недвижности имаат учество од 0,03% (2020: 0,03%), додека вложувањата во акции и инвестициони фондови од 2,0% (2020: 1,0%).

МКД ‘000	31 декември 2021	31 декември 2020	Индекс	Структура
	(1)	(2)	(1)/(2)	
Вложувања во недвижности	448	500	89,4	0,0%
Акции и инвестициони фондови	32.842	15.892	206,7	2,0%
Депозити во банки и останати пласмани	360.500	418.750	86,1	21,4%
Хартии од вредност расположливи за продажба	1.215.189	1.104.097	110,1	72,3%
Вложувањата во друштва во група (придружени друштва и заеднички контролирани ентитети)	72.747	73.573	98,9	4,3%
Вкупно	1.681.726	1.612.813	104,3	100%

* Во позициите Депозити во банки и Вложувања во заеднички контролирани ентитети не се вклучени побарувањата по основ на акумулираните камати (ABP), а кои изнесуваат 2.345 илјади МКД (2020: 6.033 илјади МКД) и 326 илјади МКД (2020: 445 илјади МКД)

Зголемувањето на позицијата „Акции и инвестициони фондови“ се должи на дополнителното вложување во еден домашен инвестициски фонд, како и на општиот раст на берзите.

Во текот на 2017 година Друштвото, заедно со Триглав Инт. (матичното друштво), основаа друштво за животно осигурување – Триглав Осигурување Живот АД, Скопје. Влогот во акционерскиот капитал во новото придружено друштво изнесуваше 1 милион евра, односно 20% од издадените акции, а останатите 80% се сопственост на Триглав Инт.

7. Финансиски резултат и финансиска положба

7.1 Финансиски резултат

Триглав Осигурување АД Скопје во деловната 2021 година оствари нето добивка од работењето во износ од 28.482 илјади МКД, што претставува раст од 87% во однос на истиот период претходната годината

Триглав Осигурување оствари нето добивка од 28,5 милиони МКД, односно +87% повеќе од лани

Повратот на капитал изнесува 3,0%

Комбинираниот количник се подобри во споредба со минатата година и изнесува 102,1%, рефлектирајќи го намалувањето на расходниот количник

- Нето приходите од премија за 2021 година изнесуваат 885.457 илјади МКД, кое што претставува намалување во однос на 2020 година за 3%, односно за 29.715 илјади МКД. Гледано аналитички, причините за намалувањето се:
 - Раст на бруто премијата за 101.254 илјади МКД, што делуваше позитивно на нето приходите од премијата;
 - Раст на премијата предадена во реосигурување и соосигурување за 42.842 илјади денари, што делуваше негативно на нето премијата. Во 2021 година, кај фронтинг полисите се забележува зголемување од 36 милиони МКД во однос на минатата година (2021: 229 милиони МКД, а 2020: 193 милиони МКД).
 - Промената во нето резервите за преносна премија, во споредба со 2020 година, влијаеше негативно за 88.127
- Приходите од финансиски вложувања изнесуваат 51.600 илјади МКД и бележат пад во однос на истиот период претходната година од 1,4%. 76% од овие приходи се однесуваат на камати, а 6% се однесуваат на приходи од наемнини. Останатите приходи од вложувања главно произлегуваат од реализирана капитална добивка од продажба на финансиски средства.

Падот на овие приходи во однос на минатата година се должи на пониските каматни стапки на финансиските инструменти кои преовладуваа годинава.

- Приходи по основ на провизии од реосигурување изнесуваат 79.782 илјади МКД и се повисоки за 13.948 илјади МКД, односно за 21% во однос на 2020 година, во согласност со повисоката премија предадена во реосигурување.
- Останатите осигурителни приходи, како и останатите приходи имаат индекс од 101 и 100 соодвентно, односно се на исто ниво како и во 2020 година.

Во делот на расходите, Друштвото ги оствари следниве резултати:

- Нето расходите за штети се во износ од 470.225 илјади МКД и се за 35.419 илјади мкд (8%) повисоки од минатата година, главно поради поголемиот обем на бруто ликвидирани штети.
- Останатите технички резерви се за 11.802 илјади МКД намалени поради намалените резервации за менаџерско осигурување (дел од Класата 1 – Осигурување од незгода), чии полиси беа ликвидирани кон крајот на годината.
- Трошоците за бонуси и попусти изнесуваат 33.195 илјади МКД и се зголемени за 11% во однос на минатата година, главно како резултат на зголемените попусти во класа 02- здравствено осигурување.
- Нето трошоците за спроведување на осигурувањето во деловната 2021 година изнесуваат 441.192 илјади МКД што претставува пад од 12,5% или 62.907 илјади МКД во однос на истиот период претходната година. Најголемо влијание за падот имаше позицијата „одложени трошоци за стекнување“, која минатата година претрпе значајна измена како резултат на промена на методологијата на пресметување согласно законските измени во областа на осигурувањето.
- Трошоци од вложувања се во износ од 1.626 илјади МКД и претставуваат намалување од 63% во однос на минатата година. Намалувањето се должи на пониско остварената загуба на придруженото друштво Триглав Живот.

- Останати осигурително технички трошоци се во износ од 67.216 илјади МКД и ова претставува раст од 10%. Главна причина за растот е префрлувањето на одредени трошоци кои претходно се водеа како „нето трошоци за спроведување на осигурувањето“ (адвокатски, нотарски и судски трошоци за наплата на премии, регреси и решавање штети).
- Вредносно усогласување на побарувањата е зголемено за 4.405 илјади МКД. Главна причина за зголемувањето е тоа што од 01.01.2021 година, согласно законската регулатива, повторно се применува старата методологија пропишана од Агенцијата за супервизија на осигурувањето, согласно која роковите за почеток на пресметување на исправка на побарување по основ премија се пократки.

Во продолжение е билансот на успех за годината завршена на 31 декември 2021 и 2020 година.

МКД '000	31 декември 2021	31 декември 2020	Индекс
	(1)	(2)	(1)/(2)
Нето заработена премија	885.457	915.173	97
Приход од финансиски имот/средства	51.600	52.346	99
Приходи по основ на реосигурување	79.782	65.834	121
Останати осигурително технички приходи, намалени за реосигурување	8.638	8.562	101
Останати приходи	14.406	14.459	100
Нето издатоци за штети	(470.225)	(434.805)	108
Промена во останати осигурително технички резерви	11.802	(10.675)	(111)
Издатоци за бонуси и попусти	(33.195)	(30.008)	111
Нето трошоци за спроведување на осигурувањето	(441.192)	(504.100)	88
Трошоци од вложувања	(1.627)	(4.377)	37
Останати осигурително технички трошоци	(67.216)	(61.045)	110
Вредносно усогласување на побарувањата	(4.405)	7.434	(59)
Останати расходи	(242)	(305)	79
Резултат од работење пред оданочување	33.584	18.493	182
Данок на добивка	(5.103)	(3.248)	157
Нето резултат од работење	28.482	15.246	187

7.2 Финансиска положба

Билансната сума на Друштвото на 31 декември 2021 година изнесува 2.959.297 илјади МКД, и е за 5,1% поголема во однос на состојбата на ден 31 декември 2020 година.

Актива: Најголемо структурно учество во вкупниот имот на Друштвото остваруваат останатите финансиските средства со 55% и изнесуваат 1.608.532 илјади МКД (зголемени за 4,5% во однос на минатата година). Финансиските вложувања во група изнесуваат 72.747 илјади МКД и истите се намалени за 1,1%, воглавно како резултат на намаленото учество во Гарантниот фонд во Националното биро за осигурување. По финансиските средства следат средствата од реосигурување со учество со 23% и изнесуваат 684.713 илјади МКД. Истите се повисоки поради зголеменото учество на реосигурителите во резервите за преносна премија.

Побарувањата имаат структурно учество од 14%, во износ од 421.458 илјади МКД. Побарувањата за 2021 година остваруваат раст во однос на претходната година за 16,6% како резултат на побарувањата од реосигурителите по основ на надомест на штети.

Нематеријалниот имот изнесува 15.157 илјади МКД и во вкупните средства учествува со 1%. Истиот е намален во однос на минатата година поради редовната амортизација. Материјалниот имот во вкупната актива учествува со 2% и изнесува 43.831 илјади МКД.

Останатите средства изнесуваат 58.309 илјади МКД, од кои пари и паричните еквиваленти изнесуваат 23.833 илјади МКД и во вкупната актива учествуваат со 0,8%, со што нивното учество е зголемено од претходната година, а 34.476 илјади МКД се однесуваат на опрема и останати материјални средства кои се намалени во однос на претходната година поради редовната амортизација.

Побарувањата по основ на одложени и тековни даночни средства изнесуваат 117 илјади МКД и истите се однесуваат на побарувања по основ на поврат на ДДВ.

Заклучно со декември 2021 година, активните временски разграничувања се во износ од 54.433 и претставуваат 2% од вкупните средства. Од нив најголемиот дел, односно 49.097 илјади МКД, се однесуваат на одложени трошоци за стекнување.

Пасива: Вредноста на капиталот на ден 31 декември 2021 година изнесува 964.028 илјади МКД, или за 5,6% повеќе во однос на состојбата од 31 декември 2020 година. Причина за растот е остварената нето-добивка, како и позитивните промени во ревалоризационата резерва од вложувања од 21.421 илјади МКД. Структурното учество на капиталот во билансната сума на Друштвото за деловната 2021 година изнесува 33% (2020:32%). Основачкиот (впишан капитал на Друштвото) според податоците од Централниот регистар изнесува 3.009.200 евра.

Бруто техничките резервации остваруваат раст од 3,2% во однос на состојбата од 31 декември 2020 година и имаат најголемо структурно учество во вкупната пасива со 60%. Растот се должи на зголемување на резервите за преносна премија.

Останатите резерви бележат минимален раст од 2% поради зголемените резерви за вработените (неискористени одмори, како и јубилејни награди и отпремнини).

Даночните обврски бележат раст од 69% поради растот на тековните и одложените даночни обврски, а како резултат на растот на нето добивката и на ревалоризационата резерва.

Обврските бележат раст од 31% или се поголеми за 40.538 илјади МКД. Во структурата на изворите на средства учествуваат со 6%. Растот е резултат на зголемувањето на обврските кон реосигурителите по основ на премија.

Пасивните временски разграничувања изнесуваат 8.012 илјади МКД и во структурата на вкупната пасива учествуваат со 0,3%. Пасивните временски разграничувања се однесуваат на прокнижување на аконтации за трошоци направени во 2021 година, а за кои сметководствени документи не беа пристигнати со датумот на затварање на сметките.

Во продолжение следува билансот на состојба за годината завршена на 31 декември 2021 и 31 декември 2020 година.

МКД ‘000	31 декември 2021	31 декември 2020	Индекс	Структура
	(1)	(2)	(1)/(2)	2021
СРЕДСТВА				
Нематеријален имот	15.157	18.564	82	1%
Земјиште, градежни објекти и останати материјални средства	43.831	45.903	95	1%
Финансиски вложувања во друштво во група	72.747	73.573	99	2%
Останати финансиски вложувања	1.608.532	1.538.740	105	55%
Средства од реосигурување	684.713	671.471	102	23%
Одложени и тековни даночни средства	117	2.549	5	0%
Побарувања	421.458	361.458	117	14%
Останати средства	58.309	49.719	117	2%
Активни временски разграничувања	54.433	54.428	100	2%
ВКУПНО АКТИВА	2.959.297	2.816.404	105	100%
КАПИТАЛ И ОБВРСКИ				
Капитал	964.028	912.891	106	33%
Бруто технички резерви	1.777.873	1.723.152	103	60%
Останати резерви	25.938	25.493	102	1%
Одложени и тековни даночни обврски	10.410	6.174	169	0%
Обврски	173.037	132.499	131	6%
Пасивни временски разграничувања	8.012	16.195	49	0%
ВКУПНО КАПИТАЛ И ОБВРСКИ	2.959.297	2.816.404	105	100%

8. Контрола на ризикот

Управувањето со ризици е процес кој овозможува со одговорно работење да дојдеме до квалитетни сознанија за да носиме исправни одлуки за постигнување на подобри резултати од работењето. Основната одговорност за активно управување со ризиците од работењето ја носат одредени деловни подрачја, кои се одговорни за воспоставување на соодветни и ефикасни внатрешни контроли и спроведување на деловни активности во согласност со ограничувањата на одредени стратешки цели.

Триглав Осигурување АД, Скопје во континуитет ги идентификува, проценува и мери ризиците на кои се изложува во текот на своето работење. Политиката на управување со ризиците претставува планиран и систематизиран пристап на идентификација, проценка и пресметка на контрола на ризикот. Имено, Друштвото обезбедува трајно одржување на степенот на изложеност на ризик на ниво кое нема да ги загрози неговите средства и работење и кое ќе обезбеди целосна заштита на интересите на осигурениците, акционерите, оштетените трети лица и други доверители на Друштвото - во согласност со законот и останати прописи, како и интерните правила и процедури.

8.1 Адекватност на капиталот

Адекватност на капиталот претставува обезбедување од можните капитални ризици, односно од ризици од кои Друштвото може да не биде способно да го обезбеди потребниот пропишан капитал. Во текот на деловната 2021 година, Друштвото продолжи со редовни пресметки на потребното ниво на капиталот.

Адекватноста на капиталот Друштвото ја проверуваше на квартално ниво преку пресметка на потребното ниво на маргина на солвентноста со примена на методот на стапка на премија и методот на стапка на штети во согласност со Законот за супервизија на осигурување.

8.2 Управување со ризикот од осигурување

Едно од главните средства за контрола на ризикот од осигурување е реосигурувањето. За ризиците кои го надминуваат сопствениот капацитет на осигурување, односно за управување со вишок на ризици, Друштвото во деловната 2021 година ги реосигура своите обврски од договорите за осигурување кои го надминуваат износот утврден со Табелата за максимално покритие. Потребите од реосигурување за извештајниот период, се спроведуваа во согласност со Одлуката за утврдено максимално покритие, како и Програма за потребите од реосигурување на Друштвото за деловната 2021 година, каде поединечно се наведени, покрај останатото и видовите на договорите за реосигурување со кои ќе се обезбеди вишокот на ризик.

Во склад со законските решенија, а со цел за трајно обезбедување на извршување на обврските од договорите за осигурување, Друштвото во извештајниот период продолжи со формирање на технички резерви. Утврдување на потребното ниво на техничките резерви, претставува еден од најзначајните фактори за контрола на ризикот, бидејќи со истите се покриваат идните обврски кои произлегуваат од договорите за осигурување. Формирање на средства кои ги покриваат техничките резерви се вршеше во согласност со законските прописи, утврдената методологија на Заваровалница Триглав д.д., прописите на Агенцијата за супервизија на осигурување, како и актите и правилниците на Друштвото.

8.3 Управување со оперативни ризици

Оперативен ризик е ризик кој произлегува од пропустите во работењето на вработените и органите на Друштвото, несоодветни внатрешни процедури и процеси, неадекватно управување со информациите и други системи, како и поради непредвидени надворешни настани.

Оперативниот ризик има влијание на секоја активност и деловен процес во рамките на Друштвото. Ефикасно управување со оперативните ризици се темели на разбирање на значењето и влијанието на оперативните ризици врз работењето на Друштвото, поделбата на надлежностите и ефикасна контрола во процесот на утврдување, проценување, надзор и контрола на оперативниот ризик. Прелиминарен чекор во воспоставувањето на ефикасно управување со оперативниот ризик е подигање на свеста за оперативниот ризик на сите нивоа на Друштвото. Важна улога во подигање на свеста има и раководството на Друштвото кое е одговорно, во рамките на својот сектор, служба и одделение, да ја пренесе важноста за ефикасно управување со оперативниот ризик. Долгорочна цел на друштвото е да ја подигне свеста на ниво кое што ќе осигура имплементација и квалитетно спроведување на сите останати компоненти во рамките на управување со оперативниот ризик.

За справување со ризикот од управување со средствата и обврските, кој произлегува од неадекватното управување со средствата и обврските, ризик на погрешни проценки, евидентирања, презентирања и обелоденување на вредноста на средствата и обврските како и на приходите, расходите и резултатот на работењето, ризик од рочната неусогласеност на средствата и нивните извори, Друштвото постојано преку

донесените акти, политики и постапки, ќе ги идентификува овие ризици, а со оценување на ефективноста на воспоставениот интерен контролен систем, ќе презема мерки за нивно отстранување.

Контролата на оперативниот ризик ќе се врши со примена на Стратегија на Друштвото за чување на податоци потребни за непречено работење на Друштвото; адекватноста на информациониот систем; проценка на големината на ризикот и одредување на тековите на работењето кои посебно се загрозени со оперативниот ризик. Кај контролата на ризикот по поединечни делови од работењето кои исто така посебно се загрозени со оперативен ризик, како и кај формирање и ажурирање на база на податоци значајни за контрола на ризикот, Друштвото во најголем дел ќе се потпира на системот на внатрешна контрола и функцијата на внатрешна ревизија.

8.4 Управување со ризик на ликвидност

Ризикот на ликвидност е ризик кој произлегува од неможноста да се претворат поединечни облици на имот во пари, или ризик кој произлегува од неможноста да се доведат во рамнотежа краткорочните средства од една и краткорочните обврски од друга страна.

Ризикот на ликвидност обично произлегува од реализацијата на други видови ризици, како што се кредитниот и пазарниот ризик. Реализацијата на кредитниот ризик, односно висок коефициент на доспеани, а ненаплатени побарувања, како и реализацијата на пазарниот ризик, односно неостварени очекувани приноси, може да допринесе за реализација на ризикот од ликвидност.

Како дел од постигнување на усогласеност со регулаторните барања, Друштвото има донесено интерни акти и тоа „Методологија за утврдување на коефициентот на ликвидност на дневна основа за Триглав Осигурување АД, Скопје“ и „Правилникот за методот на пресметка на коефициентот на ликвидност и минимална ликвидност на Триглав Осигурување АД, Скопје“ со кои се дефинираат активностите, улогите и одговорностите при планирањето и управувањето со ликвидноста и пресметувањето на стапката на ликвидност.

8.5 Управување со пазарен ризик

Управувањето со пазарниот ризик подразбира ангажирање и одговорност на сите организациони единици и вработени за спроведување на Политиката за управување со ризици. Постоењето на ефективен систем на контрола и лимити, организациона свест за пазарните ризици, како и унапредување на ИТ технологијата, ќе овозможи спроведување на активности кои ја формираат рамката за управување со пазарниот ризик. Освен оваа политика, елементи за управување со пазарните ризици се обезбедени и со други интерни акти на Друштвото.

Пазарниот ризик се однесува на ризик кој, директно или индиректно, е резултат на флукуациите и/или нестабилноста на пазарните цени на средствата и обврските, вклучувајќи го девизниот ризик, каматниот ризик, ризикот од промена на цените на недвижностите, ризик на сопственичките хартии од вредност итн. Службата за финансии е должна да инвестира во финансиски средства чиј ризик може адекватно да се идентификува, мери, управува и контролира. При поставување на лимити, Друштвото секогаш ќе се води од начелото за усогласеност со регулаторните барања врзани со процесот на вложување. Моменталниот систем на лимити е темелен на постоечката легислатива, која пак е базирана на Солвентност I и правилата за покритие на техничките резерви, структурата на вложување итн.

8.6 Внатрешна ревизија

• Службата за внатрешна ревизија организирана е како самостојна, независна организациона единица на Друштвото која е непосредно подредена на Одборот на директори. Службата е функционално и организационо одвоена од другите организациони делови на Друштвото.

• Дејствувањето на внатрешната ревизија е регулирано со закон, важечките меѓународни признати стандарди за професионално извршување на внатрешната ревизија, начелата на струката и праксата, внатрешните акти, како и смерниците на Службата за внатрешна ревизија на матичното друштво.

• Со својот независен и непристрасен пристап во текот на обавување на своите работи и објавување на резултатите од работењето, како и известување за спроведената внатрешна ревизија, Службата помага на Одборот на директори и на раководните лица во заштита на имотот на Друштвото и во подобрување на квалитетот од работењето, во економично и ефикасно користење на средствата и сигурност на информациите.

• Кај остварување на стратешките цели и деловната политика, Службата допринесува во подобрување на правилностите и успешноста на постапките во работењето со ризиците, владеење со ризиците и управување со истите со цел остварување на програмата и плановите на Друштвото.

• Со потполен надзор над работењето, Службата проверува дали Друштвото ги извршува своите работи во склад со одредбите на ЗСО, останатите закони, како и внатрешните прописи со кои се регулира работењето на Друштвото.

• Подетално проверува, дали Друштвото води деловни книги и изготвува годишни извештаи, ги вреднува позициите во деловните биланси и годишните сметки и ја известува јавноста за податоците од годишниот извештај изготвен во согласност со ЗСО, како и во согласност со внатрешните прописи со кои се регулира работењето на Друштвото. Службата, согласно постојните прописи, на редовна основа го известува Одборот на директори за конкретно превземените активности и донесени заклучоци.

8.7 Управување со ризик на измама

Триглав Осигурување АД, Скопје проактивно ги менаџира ризиците од измами, предизвикани како од надворешни фактори (договорувачи на осигурување, осигуреници, посредници, брокери, авто-сервиси, адвокати), така и од внатрешни фактори, односно потенцијалните ризици од измами од лица кои се во работен однос со Друштвото.

Управувањето со ризиците од надворешни и интерни измами, покрај делот кој ги опфаќа барањата за надомест на штети кај различните видови осигурување, исто така ги опфаќа и различните процеси и деловни активности на Друштвото во останатите домени на работа, како што се маркетинг активностите, процесите на прибава на осигурување, спонзорствата, донациите, поголемите вложувања и инвестиции, процесите на набавки и.т.н.

Триглав Осигурување во текот на 2012 година во доменот на управување со ризици од измами, преку формирање на Службата за спречување, откривање и истрага на измами (СПОРП) на организиран начин отпочна со примена на политика на нулта толеранција кон измами, јасно покажувајќи ја својата посветеност кон проактивна заштита на чесните, регуларни и правно засновани деловни операции на Друштвото. Стратегијата за борба против измами е базирана на три основни столбови – спречување, откривање и истражување на измамите, коишто му овозможуваат на Триглав Осигурување да презема мерки против измамите во делокругот на целокупното свое работење. Друштвото преку работењето на СПОРП, прави напори за сеопфатна примена на добрите практики на меѓународните организации како ACFE (Association of Certified Fraud Examiners) и IAIS (International Association of Insurance Supervisors) и е посветено на континуирано подобрување на капацитетите и ефикасноста на целокупниот систем на внатрешни контроли поврзани со справувањето со ризици од измами. Во тој дух, на крајот од 2015 година, во согласност со насоките од “SOLVENCY II” директивата, беше воспоставена нова функција за “Усогласеност на работењето”, со именување на координатор за усогласеност на работењето, кој сега е надлежен за управување со ризиците од интерни измами, додека СПОРП продолжува со своето делување во управувањето со ризици од измами поврзани со примарната осигурителна дејност. Преку усогласено работење и континуирана координација на СПОРП со клучните функции – Внатрешна ревизија и Усогласеност на работењето, се овозможува посеопфатно заедничко делување и ефикасно сузбивање на ризиците од измами. На овој начин, овие служби спроведуваат заеднички контролни, но и едукативни активности, насочени кон тоа, вработените на сите хиерархиски нивоа да го разберат значењето на политиката на нулта толеранција кон измами и да се однесуваат усогласено со неа. Превентивното однесување во областа на измамите е дел од корпоративната култура, а TOCK е водечки пример на примена на добри практики во осигурителната индустрија во Македонија.

Во согласност со обновената стратегија за Групацијата Триглав за периодот 2019-2022 година и насоченоста на групацијата кон дигитализација и нови технологии, TOCK континуирано ги следи најсовремените светски текови и во оваа област, и инвестира во нови технологии кои ги подобруваат капацитетите и ефикасноста на друштвото во сузбивањето на измамите.

Така, во 2016 година беше набавена CDR BOSCH (Crash data retrieval) технологија, која на стручните вработени од секторот за штети и регреси, им овозможува да преземат прецизни и фактички податоци, директно од електронските уреди вградени во автомобилите што учествувале во сообраќајни незгоди - за кои се појавува сомнеж за евентуална измама или дилеми околу степенот на одговорноста на учесниците вонезгодата.

Во 2017 година беше завршена и имплементацијата на современо, автоматизирано, софтверско решение (FROPS 2.0) за откривање на измами кај побарувањата за надомест на штети, кое во 2018 и 2019 година веќе покажа конкретни резултати и зголемена ефикасност во откривањето на измами. Со овој успешен проект, TOCK стана првото осигурително друштво во Македонија кое воведо софтвер за откривање на измами во осигурувањето, со што уште еднаш го потврди својот неприкосновен лидерски статус на домашниот пазар, не само во примарната осигурителна дејност, туку и во сегментот на борба против измамите и применувањето нови технологии.

СПОРП службата одржуваше се почести средби со вработени во секторите и службите кои биле засегнати со измами во осигурување, пренесувајќи им искуства и едукација на вработените, се со цел подигнување на свесноста за ризиците од измами, но и со се почесто презентирање на примери од нови облици на измами и на пропусти поради кој биле или имало обид за реализирање на измами во осигурувањето.

СПОРП исто така за заштита на Друштвото од измами редовно предлага и ги превзема сите дозволени правни мерки против сторителите на измамите, како и превентивни мерки за спречување од идно нивно настанување.

9.

Систем за управување со квалитет согласно меѓународниот стандард ISO 9001:2015

Триглав Осигурување АД, Скопје во месец ноември 2017 година започна со имплементација на Систем за управување со квалитет согласно барањата на меѓународниот стандардот ISO 9001:2015. Паралелно со останатите активности, Друштвото документираше и воведо систем за управување со квалитетот, за кој од страна на највисокото раководство на Друштвото се презема ангажман за негова поддршка и континуирано подобрување на функционалноста.

Сертификационата проверка беше извршена од страна на SIQ Љубљана во месец септември 2018 година, по што Друштвото се стекна со Сертификат за систем за управување со квалитет ISO 9001:2015. Следната редовна проверка на исполнетоста на барањата на стандардот од страна на SIQ Љубљана беше изведена во месец септември 2019 година, како и во месец октомври 2020 година, а преку добиените извештаи се докажа дека работењето на Друштвото е во согласност со Стандардот ISO 9001:2015.

Системот за управување со квалитет (ISO 9001:2015) се однесува за целиот деловен систем на Триглав Осигурување АД, Скопје, а Друштвото има назначено и Тим за квалитет преку именување на претставници на Органот на управување.

Од страна на SIQ Љубљана во изминатите години беа дадени препораки со цел подобрување на Системот за управување со квалитет коишто Друштвото во најголем дел ги прифати, а Тимот за квалитет презема дејствија и активности со цел остварување на дадените препораки согласно предвидените рокови.

Од страна на Тимот за квалитет низ годините подготвени се: Извештај на изведените мерки со прифатените препораки согласно Извештајот од проверка/Audit report OSV 01089/2018 (ISO 9001:2015) број 03-18809 од 27.12.2018 година, Извештај на изведените мерки со прифатените препораки согласно Извештајот од проверка/Audit report OSV 01023/2019 (ISO 9001:2015) од 04.10.2019 година, Извештај на изведените мерки со прифатените препораки согласно Извештајот од проверка/ Audit report OSV 010201/2020 (ISO 9001:2015) од 05.11.2020 година и Извештај на изведените мерки со прифатените препораки согласно Извештајот од проверка/ Audit report OSV 001137/2021 (ISO 9001:2015) од 27.09.2021 година.

Во текот на 2021 година Тимот за квалитет изготви и Извештај од интерна проверка на системот за управување со квалитет согласно меѓународниот стандард ISO 9001:2015 (Audit report No2) бр.03-8280 од 13.08.2021 година. Интерната проверка беше извршена во следните подрачја/организациски единици: Сектор за економско финансиски работи, Сектор за продажба, Експозитура Битола и Експозитура Струга, а поради мерките на безбедност и активностите поврзани со спречување на ширењето на вирусот COVID-19, состаноците со одговорните лица на процесите во најголема дел се одржаа по електронски пат, преку Microsoft Teams Meetings.

Раководството во Друштвото редовно го преиспитува системот за управување со квалитет на Друштвото во планирани интервали, со цел обезбедување на негова постојана соодветност, адекватност, ефективност и усогласеност со стратешката насоченост на Друштвото. Па така, во месец април 2018 година беше извршено Првото преиспитување од страна на раководството на Триглав Осигурување АД, Скопје за 2017 и 2018 година; во месец август 2019 година беше извршено Второто преиспитување од страна на раководството на Триглав Осигурување АД, Скопје за 2019 година; во месец август 2020 година беше извршено Третото преиспитување од страна на раководството на Триглав Осигурување АД, Скопје за 2020 година, а во месец август 2021 година, исто така беше извршено Преиспитување од страна на раководството на Триглав Осигурување АД, Скопје за 2021 година.

Имплементирањето на системот за управување со квалитет преку користење на стандардот ISO 9001:2015 како рамка придонесува Друштвото да ги документира и подобрува процесите и активностите, а се со цел за подобро задоволување на потребите и очекувањата на клиентите, вработените, стејхолдерите и сите заинтересирани страни.

10.

Поддршка на информатичка технологија

Основна функција на Службата за информатичко комуникациски технологии во Триглав осигурување АД Скопје е сервис/поддршка на бизнисот во ефикасно и успешно реализирање на поставените планови и стратегии на друштвото, во рамки на генералната стратегија на Групација Триглав и спроведување на корпорациските процеси и процедури. Службата за информатичко комуникациски технологии во Триглав осигурување АД Скопје е поставена според потребите на деловните процеси во друштвото и има за цел навремено, точно и комплетно процесирање на информации и документи релевантни во работењето на друштвото.

Службата се состои од тим од 6 специјалисти со највисока техничка наобразба со добро познавање на осигурителниот бизнис, кои се во тек со најновите современи технологии.

Службата за информатичко комуникациски технологии делува во правец на:

- Целосна достапност на ИТ сервисите;
- Техничка и апликативна поддршка на корисниците на информациските системи;
- Унапредување и имплементација на апликативен софтвер;
- Анализа и моделирање на деловни процеси по поединечни подрачја на работењето, учество во унапредување и развој на поединечни модули на ИС, поддршка и учество во изработка на функционални спецификации за нови функционалности, проектни имплементации на ИС, учество во тестирање и обука на корисници, управување со инциденти и доработки;
- Одржување на инфраструктура (сервери, виртуализација, складирање на податоци, логичко умрежување, управување со ресурси), системски сервиси (AD/DNS/File/Print), база на податоци(MSSQL), безбедност (пристап на корисници, AV, beкар, disaster recovery), фиксна и мобилна телефонија;
- Примена на ИТ политика за безбедност според Правилникот за минимални стандарди од АСО и според безбедносните стандарди на Групација Триглав;
- Усогласеност на ИТ работењето според локалната законска регулатива и усогласеност на ниво на Групација Триглав;
- Управување на ИТ преку следење на ИТ проекти и ресурси и функционирање на Одборот за управување со ИТ, во чии рамки како извршно тело функционира Развоен Совет за управување со развојот на АПО Адинсуре на ниво на Групација Триглав ИНТ.

Поважни проекти во 2021 на Службата за ИКТ беа:

Софтвер:

- Развој на апликативни решенија во соработка со други компании (Third Party Companies) , користејќи веб сервиси преку https протокол за размена(интеграција) на податоци (соработка со банки, со ассистентски куќи – Комерцијална Банка, Орих Ассистенција),
- Развој на АПИ методи и веб сервиси за интеграција на податоците на главниот деловен систем и мобилна апликација,
- Развој на апликативно решение- Б2Б платформа за осигурување на продолжена гаранција за Нисан и Волво,
- Унапредување на соработката со Комерцијална Банка – изработка на web сервис (АПИ) за испраќање на printout-от на полиса СРІ- осигурување на неможност за враќање на кредитен лимит на кредитна картичка,
- Нов продукт за осигурување на неможност на враќање на анuitети на потрошувачки кредити - СРІ за Комерцијална Банка преку веб сервиси(WEB API),
- Доработка за НБО – функционалност за интеграција на полиси за гранично осигурување од НБО во Адинсуре и автоматско испраќање на штети за производите патници во јавен превоз и услужни штети,
- Измена во темплејтите на подрачјето штети во главниот деловен систем (регулаторно барање),
- GPS координати кај производите со список (земјоделеие),
- Автоматизам за поставување на уплатите на ОС кои пристигаат преку веб наплата,
- Промени на принтаут на полиса и фактура кај сите видови на осигурување,
- Автоматско книжење на резервациите на штети во НАВ (интеграција Аи-НАВ)
- Доработки на модулот Реосигурување,
- Измена во корисничките права во главниот деловен систем и креирање на нови права (право за избор на принтер, Преглед на штети,Ограничување за изработка на полиси за Клиент, улога-право Центар за поддршка на клиенти итн.),

- Имплементација на групациското апликативно решение на подрачјето ХР (Gecko), кој представува примарна кадровска апликација (вработување, организација и систематизација, матични податоци, едукација), со можност за глобални(групациски) и локални објави на Интранет.
- Развој на продуктот ДЗО(доброволно здравствено осигурување) во продуктното јадро во главниот деловен систем,
- Доработка на преглед за провизија (регулаторно барање)- Нов преглед и пресметка на провизијата – за потребите на регулаторното барање за измена на пресметката на ДАК-от и пресметка на провизијата на основа на фактурирана премија,
- Измена и унапредување на извештаи во Главниот деловен систем на барање на деловната страна (доработка на Преглед за ефикасност на штети, Преглед за преносна премија, доработка и проширување на непремиската рекапитулација, Преглед на неисплатени штети и др.),
- Изработени нови прегледи и плагини со цел унапредување и поефикасна работа на крајните корисници,

Хардвер:

- Инсталација и пуштање во работа на новата серверска опрема. Миграција на виртуелни машини, сервиси и апликации од старата на новата серверска опрема,
- Замена на сите мултифункционални уреди (печатач/копир/скенер) за сите три друштва (ТОСК, ТЖСК и ТПСК). Заменети вкупно 60 уреди, а поради доцнење на добавувачот преостанати се уште 29 уреди за замена (ќе биде реализирано во 2022 во зависност од испораката на уредите),
- Набавка и пуштање во работа на 49 преносни компјутери и монитори за сите три друштва (ТОСК, ТЖСК и ТПСК),
- Замена на 5 рутери во истурени канцеларии од предвидените 14. Преостанатите 9 ќе бидат заменети во текот на 2022 година,
- Замена на примарен МПЛС рутер со претходно набавениот. Спроведување на тестови за деловен континуитет поврзани со замената на рутерот,
- Замена на системот за видеоконференција во соработка со ЗТ и Телеком Словенија.

Останато:

- Усогласување на документацијата и работењето со новиот ЗЗЛП и препораките на внатрешниот и надворешниот ревизор,
- Воведување на систем за управување со преносливи медиуми,
- Спроведена е ревизија и усогласување на интерните акти на подрачјето на информатика со цел усогласување со Правилникот за минимални стандарди на информациските системи на друштвата за осигурување, осигурителните брокерски друштва и друштвата за застапување во осигурување и со новиот Закон за заштита на личните податоци,
- Спроведена е ревизија на документацијата за деловен континуитет во работењето,
- Изведен е тест за деловен континуитет со префрлање на работата на ИТ сервисите од примарниот (Љубљана) во секундарниот (Постојна) податочен центар на ЗТ за главните деловни апликации за сите три друштва (ТОСК, ТЖСК, ТПСК),
- Формиран Одбор за управување со ризици во информацискиот систем на Триглав Осигурување АД, Скопје (формиран и усвоен деловник за работа на Одборот во 02/2021 год.).
- Одборот на квартално ниво ги прати ризиците и промените во информацискиот систем,
- Подготвен е план, презентација и спроведена е едукација за информатичка безбедност на сите вработени во Триглав Осигурување АД, Скопје,
- Воведен Центар за грижа на корисници(Customer Care) – техничкото решение,
- DWH(Datawarehouse) – BI (деловна интелигенција) – во 2021 година се изврши верификација на податоците во DWH споредени со главниот деловен систем. Мапирани се и редовно се префрлаат и податоците од главната книга МС Нависион.
- На Групациско ниво користејќи ги податоците од DWH се спроведува проектот ИФРС17.
- DWH се користи и за спроведување на НПС(net promoter score)- мерење на задоволството на клиентите од услугите на Триглав Осигурување АД, Скопје.

11. Вработување и структура на вработени

Вид на вработување	31 декември 2021 (1)	31 декември 2020 (2)	Разлика
Интерни работници	129	126	3
Застапници	99	104	(5)
Вкупно	228	230	(2)
На определено време	34	41	(7)
На неопределено време	194	189	5
Вкупно	228	230	(2)

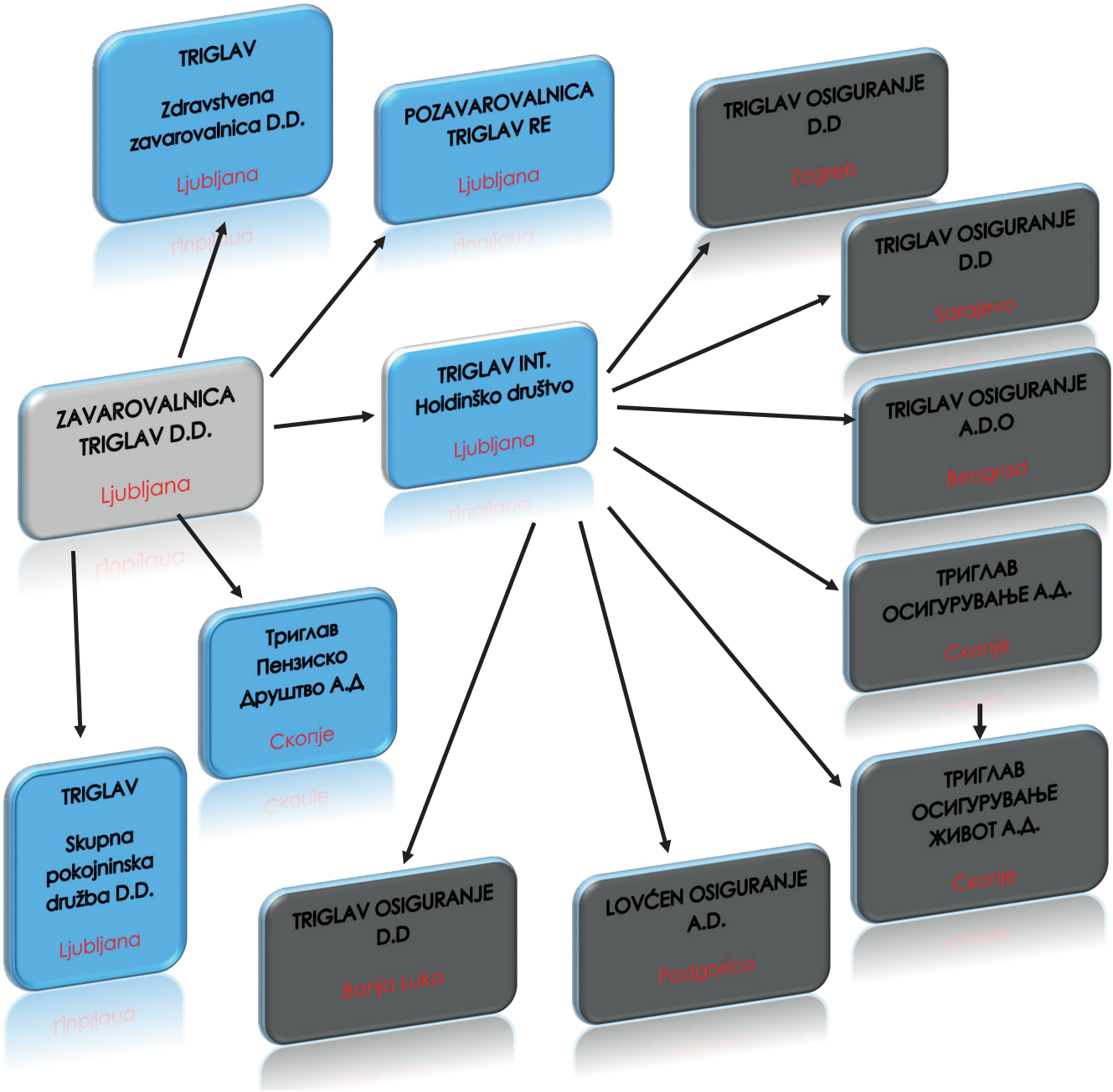
12. Правни и економски односи со поврзани и заинтересирани страни

12.1 Основни податоци за Групацијата

Триглав осигурување АД Скопје е дел од Групацијата Триглав, која претставува водечка осигурително-финансиска групација во Словенија и Адриа регионот, како и една од водечките групации во Југоисточна Европа. Групацијата е присутна во шест држави и има над 5.300 вработени. Основна дејност на Групацијата е осигурителното работење, а остварената бруто полисирана премија изнесува околу 1 милијарда евра.

На 31 декември 2021 година, квалификуваното учество во Триглав осигурување АД Скопје припаѓа на Триглав Инт. Холдинска Дружба д.д. Љубљана, која поседува 81,32% од вкупно издадените акции (2020: 80,83%). Крајна матична холдинг компанија е Заваровалница Триглав д.д., која има 100% учество во Триглав Инт. Холдинска Дружба д.д. Љубљана.

Во прилог е структурата на поврзаност помеѓу компаниите во Групација Триглав

12.2 Трансакции со поврзани и заинтересирани страни

Состојбата на крајот на годината и трансакциите со поврзаните и заинтересирани страни во текот на годината биле како што следи:

Во илјади МКД	Матично друштво	Директен сопственик	Сестрински подружници					Придружени друштва	Вкупно
31 декември 2021	Заваровалница Триглав	Триглав ИНТ.	Триглав РЕ	Триглав Сараево	Триглав Загреб	Триглав Белград	Триглав Пензиско	Триглав Живот	
Средства	2.970	-	159.833	-	-	-	61	338	163.202
Средства од реосигурување	2.831	-	97.611	-	-	-	-	-	100.442
Побарувања по основ на осигурување и останати побарувања	139	-	62.222	-	-	-	10	123	62.494
Останати побарувања	-	-	-	-	-	-	51	215	266
Обврски	9.759	-	70.752	-	16	-	-	-	80.527
Обврски кон реосигурители	9.284	-	70.752	-	-	-	-	-	80.036
Останати обврски од непосредни работи на осигурување	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Резерви за штети	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	475	-	-	-	16	-	-	-	491
Приходи	22.019	-	150.977	12	-	12	626	2.509	176.155
Промена во резерви за штети	-	-	-	-	-	-	-	213	213
Приходи од осигурување	-	-	-	-	-	-	226	337	563
Приходи од провизии и надомести	15.684	-	58.291	12	-	12	-	-	73.999
Учество на реосигурителите во настанатите штети и користи	3.812	-	86.574	-	-	-	-	-	90.386
Промена во резерви за штети на реосигурителите	-	-	749	-	-	-	-	-	749
Останати приходи од осигурување	2.523	-	512	-	-	-	-	-	3.035
Останати приходи	-	-	-	-	-	-	400	1.959	2.359
Промена во резерви за преносна премија на реосигурителите	-	-	4.851	-	-	-	-	-	4.851
Расходи	(159.866)	-	(178.311)	-	(284)	-	(144)	(747)	(339.352)
Промена во резерви за штети	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Промена во резерви за штети на реосигурителите	(3.490)	-	-	-	-	-	-	-	(3.490)
Промена во резерви за преносна премија на реосигурителите	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Бруто ликвидирани штети	(125)	-	-	-	(196)	-	(144)	(232)	(697)
Пренесена премија на реосигурителите	(150.315)	-	(178.311)	-	-	-	-	-	(328.626)
Административни трошоци	(5.936)	-	-	-	(88)	-	-	(515)	(6.539)

Во илјади МКД	Матично друштво	Директен сопственик	Сестрински подружници					Придружени друштва	Вкупно
31 декември 2020	Заваровалница Триглав	Триглав ИНТ.	Триглав РЕ	Триглав Подгорица	Триглав Загреб	Триглав Белград	Триглав Пензиско	Триглав Живот	
Средства	6.341	-	93.464	-	-	-	119	395	100.31
Средства од реосигурување	6.314	-	93.464	-	-	-	-	-	99.778
Побарувања по основ на осигурување и останати побарувања	27	-	-	-	-	-	67	150	244
Останати побарувања	-	-	-	-	-	-	52	245	297
Обврски	32.938	-	6.662	-	-	-	-	212	39.812
Обврски кон реосигурители	31.591	-	6.662	-	-	-	-	-	38.253
Останати обврски од непосредни работи на осигурување	855	-	-	-	-	-	-	-	855
Резерви за штети	-	-	-	-	-	-	-	212	212
Останати обврски	492	-	-	-	-	-	-	-	492
Приходи	20.413	-	124.401	25	-	51	398	2.623	147.91
Приходи од осигурување	-	-	-	-	-	-	192	340	532
Приходи од провизии и надомести	13.818	-	48.350	25	-	51	-	-	62.244
Учество на реосигурителите во настанатите штети и користи	2.212	-	75.249	-	-	-	-	-	77.461
Промена во резерви за штети на реосигурителите	4.383	-	-	-	-	-	-	-	4.383
Останати приходи од осигурување	-	-	802	-	-	-	-	-	802
Останати приходи	-	-	-	-	-	-	206	2.283	2.489
Промена во преносна премија	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Расходи	(123.924)	-	(206.412)	-	(130)	-	(188)	(777)	(331.4
Промена во резерви за штети	-	-	-	-	-	-	-	(212)	(212)
Промена во резерви за штети на реосигурителите	-	-	(29.840)	-	-	-	-	-	(29.84
Промена во резерви за преносна премија на реосигурителите	-	-	(3.061)	-	-	-	-	-	(3.061
Бруто ликвидирани штети	(296)	-	-	-	(113)	-	(188)	(40)	(637)
Пренесена премија на реосигурителите	(119.591)	-	(173.511)	-	-	-	-	-	(293.1
Административни трошоци	(4.037)	-	-	-	*(17)	-	-	(525)	(4.579

Главен извршен директор

Горѓе Војновиќ

Извршен директор

Војдан Јорданов

Потврда на актуарот

- 1) Назив на Друштво: Триглав осигурување АД Скопје
Адреса: Бул. 8-ми Септември бр. 16, Скопје
Телефон: +389 2 5102 222
Веб-адреса: www.triglav.mk
Период за којшто се известува: 01.01.2021-31.12.2021

Име и презиме на актуарот: Наташа Ајкоска
Телефон: +389 2 5102 290
E-mail: natasa.dimovska@triglav.mk

- 2) Потврдата се изготвува во однос на следните класи на осигурување:

01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	

- 3) Информации и податоци кои ги користи актуарот:

Почнувајќи од месец Април 2012 година Друштвото премина на ново системско решение AdInsure кое е високо параметризирано и кое нуди можност за комплетна квалитетна нова продукција, обработка на податоци и информации, имплементирани контролни точки и истото придонесува за историска непроменливост на податоците како и квалитетно следење низ периодите. Актуарот има директен пристап до информацискиот систем AdInsure и податоците што ги експортира секогаш ги споредува со прегледите доставени од Сектор за штети и регреси како и со прокнижените износи во главна книга. Оттаму и констатацијата на актуарот дека податоците добиени од базата на податоци на AdInsure се усогласени со податоците кои што се прикажуваат во финансиските извештаи и претставуваат адекватна подлога за проценка на техничките резерви. Од причини што актуарот во својата работа користи податоци кои што потекнуваат од период пред преминот на новото решение, мора да се напомене дека податоците пред месец Април 2012 година потекнуваат од хетерогени средини со недоволно контролни точки, трансферирани од страна на Службата за информатичко комуникациски технологии и истите ќе се користат онакви какви што биле, односно на ниво недоволно за преземање на било каква одговорност на актуарот.

4) Валута

Друштвото има обезбедено системски генерирана конекција со НБРМ од каде што конверзијата од странска валута во денари се прави по среден курс на НБРМ на дневно ниво.

5) Тарифи на премии

Во тековната година Друштвото има воведено нови тарифи или има направено измена во постојните тарифи на премии.

а) Да

б) Не

Во периодот 01.01.2021-31.12.2021 година, Друштвото изврши изменување и дополнување на Општите услови и Тарифата на премии за осигурување на специјалистичко вонболничко и болничко лекување како и Општите услови и Тарифата на премии за осигурување на операции (допис бр. 02-4193 од 12.05.2021 година и допис бр. 02-7897 од 03.08.2021 година), измена и дополнување на Општите услови и Тарифата на премии за осигурување на неможност за враќање на кредит одобрен од страна на деловна банка (допис бр. 02-7897 од 03.08.2021 година), донесе Посебни услови за осигурување на комуникациска опрема (допис бр. 02-8829 од 30.08.2021 година), изврши изменување на Заедничките одредби на тарифата на премии за комбинирано осигурување на домаќинства (допис бр. 02-9209 од 09.09.2021 година), донесе Посебни услови за осигурување на автомобилска асистенција на товарни возила (допис бр. 02-12245 од 22.11.2021 година), изврши измени во Тарифата на премии за колективен осигурителен пакет за целосен здравствен третман и во Тарифата на премии за осигурување на лица од последици на несреќен случај при извршување на редовна работа и во слободно време (допис бр. 02-13665 од 27.12.2021 година). За направените измени, Агенцијата за супервизија на осигурување е известена со соодветниот допис.

Во *Општите услови за осигурување на специјалистичко вонболничко и болничко лекување* извршено е додефинирање, односно дообјаснување на одредени поими како каренца, давател на здравствени услуги, членови на семејство. Исто така во рамки на осигурителното покритие додефинирана е точката за надомест за психијатриски услуги и услуги поврзани со менталното здравје на осигуреното лице во текот на осигурителното покритие, а со цел допрецизирање додаден и дополнителен став за во случај на континуирано осигурување. Изменет е терминот амбулантна рехабилитација и гласи физикална терапија и рехабилитација. Во однос на исклучувањата, додадена е нова точка за исклучување на задолжителна вакцинација по календар за имунизација и вакцинација поради престој во странство со исклучок на вакцинација поради непосредно настаната незгода (тетанус, беснило итн.), а исто така е додаден дел за исклучување во случај на трошоци настанати кои се поврзани со козметички и естетски причини. Во однос на членот што го дефинира склучувањето на договор за осигурување, исклучена е понудата за склучување на договорот за осигурување, односно договорот за осигурување се смета за склучен со потпишување на полисата од двете договорни страни. Исто така, додефиниран е членот што се однесува на престанок на договорот за осигурување.

Соодветно на измените во Општите услови за осигурување на специјалистичко вонболничко и болничко лекување, извршена е измена во *Тарифата на премии за осигурување на специјалистичко вонболничко и болничко лекување*. Не се направени промени во износите на годишните суми на осигурување ниту во табелата со годишна премија за осигурување по старосни класи.

И во *Општите услови за осигурување на операции* освен соодветните измени како во Општите услови за осигурување на специјалистичко вонболничко и болничко лекување, во рамки на опсегот на осигурување, склучување на договорот и престанок на договорот за осигурување, додефинирана е ситуацијата за лица со хроничитет. Извршено е проширување на територијално покритие, односно начинот на остварување на правата од осигурување, па така освен во Република Словенија, правата од осигурување може да се остварат и во Република Турција.

Извршено е додефинирање и во членот за исклучување на обврските на осигурувачот. Додефинирање е извршено и при склучување на договор за осигурување за лица со зголемен ризик, односно премијата за осигурување на овие лица, ја одредува Секторот за развој, оценка и преземање на ризици.

Соодветно на измените во Општите услови за осигурување на операции, извршена е измена во *Тарифата на премии за осигурување на операции*. Не се направени промени во износите на годишните суми на осигурување ниту во табелата со годишна премија за осигурување по старосни класи.

Дополнителната измена во месец Август 2021 година на *Општите услови и Тарифата на премии за осигурување на операции* се однесува на проширување на покритието за малигни заболувања во член 28 од Општите услови со FMI анализи и испитувања (FoundationOne CDx – анализа на примероци од ткивни фрагменти и FoundationOne Liquid CDx – анализа преку примероци од крв) како и FoundationOne® Heme – тест за геномско профилирање (CGP) по остварена соработка со реномираната компанија Roche. Не се извршени промени во сумите на осигурување и премијата.

Измената и дополнувањето на *Општите услови и Тарифата на премии за осигурување на неможност за враќање на кредит одобрен од страна на деловна банка* се однесуваат на додавање на дефиниција за финансиска институција која што освен банките ги опфаќа и сите финансиски друштва основани согласно одредбите од Законот за финансиски друштва кои даваат финансиски услуги за кредити. Во целиот текст на условите и тарифата, зборовите “деловна банка” се заменуваат со “финансиска институција”. По направената измена соодветно се мненува насловот на условите и тарифата и гласат Општи услови и Тарифа на премии за осигурување на неможност за враќање на кредит одобрен од страна на финансиска институција.

Посебните услови за осигурување на комуникациска опрема за употреба во домот се однесуваат на осигурување на комуникациската опрема која му е дадена на користење на договарачот на осигурување од страна на телекомуникацискиот оператор, врз основа на склучен договор за комуникациски услуги на фиксна локација. При тоа, осигурена е само комуникациската опрема која е наведена во полисата при што место на осигурувањето претставува објектот каде што е инсталирана комуникациската опрема од страна на телекомуникацискиот оператор, а кое се наведува во полисата со улица и број. Осигурувањето покрива уништување или оштетување на комуникациската опрема што настанало како резултат на следниве основни опасности: пожар, удар од гром, експлозија, луња, град, паѓање на воздушни летала, манифестации и демонстрации, излевање на вода, лизгање на земјиште, снежна лавина како и провална кражба и разбојништво. Вредноста на комуникациската опрема, доколку поинаку не е договорено, е набавната цена на нови предмети намалена за износот на истрошеност, старост и економска застареност.

По донесувањето на *Посебните услови за осигурување на комуникациска опрема за употреба во домот*, извршена е измена во *Заедничките одредби на тарифата на премии за комбинирано осигурување на домаќинства*, односно додадена е нова тарифна група 4 – Дополнително осигурување на комуникациска опрема за употреба во домот. Премијата за осигурување се одредува врз основа на набавната вредност на комуникациската опрема согласно тарифникот на комуникацискиот оператор кој ја дава на користење опремата во домот. Во зависност од висината на набавната вредност на комуникациската опрема, извршени се четири класификации и тоа: до 18.000 мкд, од 18.001 до 30.000 мкд, од 30.001 до 60.000 мкд како и над 60.000 мкд. Бидејќи станува збор за ново осигурително покритие за кое што Друштвото не располага со податоци и искуство, премијата за осигурување е определена во денари врз основа на сопствено расудување во соработка со Секторот за развој, оценка и преземање на ризици.

Во последниот квартал од 2021 година, Друштвото донесе *Посебни услови за осигурување на автомобилска асистенција на товарни возила*, производ кој што е креиран на иницијатива на Заваровалница Триглав која што соработува со центарот за асистенцијата “АХА” на ниво на Групација Триглав. Осигурувањето вклучува организирање на услугите и покривање на трошоците за осигурување за: помош на пат поради дефект, извлекување на возило, влечење или транспорт на возило, испорака на гориво, помош во случај на замена на пневматик, пренос (враќање) на возило од странство, трошоци за лежарина (привремен паркинг) на возило во странство, одјава на возилото и отстранување на товарот или стоката од приклучното возило кое има дефект. Во однос на корисниците (корисник е осигуреникот или секое друго лице кое е овластен возач на осигуреното возило), асистенцијата вклучува: сместување за времетраење на поправка на возило, такси превоз, враќање до живеалиштето и преземање на возило. Предмет на осигурување согласно Посебните услови се регистрирани возила чија што најголема дозволена вкупна маса надминува 3,5 тони. Покритието е дефинирано со три пакети: S пакет (основен пакет), M пакет (напреден пакет) и L пакет (премиум пакет). Исто така, во Посебните услови се дефинирани и ограничувањата и исклучоците при кои што осигурувачот нема обврска да пружи услуги или да покрие трошоци. Во условите се содржани и членови кои што се однесуваат на поврат на средства за плаќања извршени наместо осигуреникот, траење на осигурувањето, отуѓување на осигурени возила и обврски на осигуреникот при настанување осигурен случај. Составен дел на Посебните услови е и табела на покритија за автомобилска асистенција за товарни возила со лимити на покритието по пакети на услуги.

Извршените измени во *Тарифата на премии за колективен осигурителен пакет за целосен здравствен третман* и *Тарифата на премии за осигурување на лица од последици на несреќен случај при извршување на редовна работа и во слободно време* се однесува на дополнителен попуст (10% кај колективно осигурување на лица од последици на несреќен случај при извршување на редовна работа и во слободно време во рамки на Тарифата на премии за осигурување на лица од последици на несреќен случај при извршување на редовна работа и во слободно време, 20% кај колективно осигурување на лица од последици на несреќен случај при извршување на редовна работа и во слободно време, доколку покритието е ограничено т.е. се однесува само за време на извршување на редовна работа и 10% кај Тарифата на премии за колективен осигурителен пакет за целосен здравствен третман) при склучување на договор за осигурување за компании сертифицирани со ISO 45001- Систем за управување со безбедност и здравје при работа. Имено, имплементацијата на ISO 45001- Систем за управување со безбедност и здравје при работа кај деловните субјекти претставува една од алатките за воспоставување и одржување на системот за управување со безбедност и здравје при работа. Најзначајни придобивки за компаниите што го воведуваат и унапредуваат овој стандард се тоа што со покажување на посветеност на компанијата на заштитата на здравјето и безбедноста на работата позитивно се влијае на интерното работење и се намалува бројот на незгодите, опасностите и времето на неактивност. Се сведуваат на минимум повредите на работното место, безбедноста на работниците и квалитетот на работната средина активно се подобруваат затоа што целите и одговорностите појасно се идентификуваат, а сите работници се подготвени на продуктивно однесување со сите идни опасности. Се обезбедува усогласеност со важечките законски прописи и се намалува ризикот од казни и можни судски постапки. Се заштитуваат вработените во компанијата како и посетителите, клиентите и соработниците.

6) Технички резерви

Податоците за бруто техничките резерви и техничките резерви – дел од реосигурување и/или соосигурување од соодветните статистички обрасци, кои се составен дел на Правилникот за статистички осигурителни стандарди, се пресметани во согласност со Правилникот за минималните стандарди за пресметка на техничките резерви и актуарските стандарди и друштвото за осигурување може да одговори на сите свои обврски од осигурувањето.

а) Да б) Не

Методите за пресметка на сите типови резерви се исти со методите опишани во претходната актуарска потврда.

а) Да б) Не

6.1. Резерви за преносни премии

Во портфолиото на друштвото за осигурување се вклучени:

1) договори за осигурување кај коишто ризикот е рамномерно распределен за времетраењето на договорот,

2) договори за осигурување кај коишто ризикот линеарно се зголемува или намалува за времетраењето на договорот,

3) договори за осигурување кај коишто ризикот нелинеарно се зголемува или намалува за времетраењето на договорот.

Притоа:

- при пресметката на резервите за преносни премии по договорите од точка 1) е користен методот про рата темпорис опишан во Правилникот за минималните стандарди за пресметка на техничките резерви.

а) Да б) Не

- бројот на договори од точка 2) изнесува 22 активни договори, од кои 4 договори имаат почеток во 2020, додека останатите 18 договори имаат почеток во 2021 година.
- При пресметката на резервите за преносни премии по договорите од точка 2) е користен методот од точка 1/1.2/2) од Прилогот кон правилникот за минималните стандарди за пресметка на техничките резерви.

а) Да б) Не

Од наведените 22 активни договори, 6 договори се однесуваат на осигурување на градба и монтажа, додека останатите 16 се однесуваат на осигурување на побарувања. Информациите за осигурителното покритие на почеток и на крај на осигурувањето за договорите за осигурување на градба и монтажа се нецелосни и недостапни за актуарот, па согласно тоа и примената на пропишаниот метод во Правилникот за минимални стандарди за пресметка на техничките резерви, беше оневозможена. При пресметка на преносна премија за ваквите договори, актуарот го користеше методот про-рата темпорис и при тоа 2.469.877 мкд е износот за преносна премија добиен со примена на овој метод. Преносната премија за овој вид на договори е 0,44% од вкупната преносна премија за целото портфолио, па согласно ова може да се констатира дека и евентуалните отстапувања при пресметка со пропишаниот метод би биле незначителни.

За останатите 16 договори кои што се однесуваат на осигурување на побарувања, се води детална евиденција за секоја издадена фактура од страна на осигуреникот. Како почеток на осигурителното покритие, за секоја фактура (побарување) поединечно, се зема датумот на издавање на фактурата, додека како крај се зема датумот на доспевање на кој што се додадени денови во кои што осигуреникот може да го наплати побарувањето согласно полисата за осигурување. Методот кој што се применува е “про рата темпорис” и при тоа 622.830 мкд е износот за преносна премија.

Друштвото во декември 2021 година бележи и први полиси за осигурување на потрошувачки кредити кај кои сумата на осигурување линеарно се намалува за времетраење на договорот. Од причини што станува збор за 13 полиси и незначителна разлика во износот на преносна премија доколку се пресмета според формулата од Правилникот за договори за осигурување кај коишто ризикот линеарно се зголемува или намалува за времетраењето на договорот, износот на преносна премија е пресметан според “про рата темпорис”. Друштвото во текот на 2022 година ќе го следи обемот на овој вид осигурување и ќе изврши соодветна измена во методот на пресметка на преносна премија.

- бројот на договори од точка 3) изнесува _____.

При пресметката на резервите за преносни премии по договорите од точка 3) е користен методот _____.

По издадената препорака во 2015 година од страна на Агенцијата за супервизија на осигурувањето, извршена е проверка на резервата за преносната премија со состојба на 31.12.2021 година доколку како услов се земе скаденцата на договорите за осигурување и споредено со фактичката состојба на бруто резервата за преносна премија, отстапува за 2.604.353 мкд, што претставува 0,46% од вкупната преносна премија, со напомена дека износот на бруто полисирана премија по основ на овие полиси не е признат како приход во пресметковниот период.

Почнувајќи од 31.03.2015 година, пресметката на резервата за преносна премија – дел во реосигурување се врши на бруто основа, односно на вкупната премија предадена во реосигурување. Износот на резервата за преносна премија – дел во реосигурување/соосигурување со состојба на 31.12.2021 година изнесува 86.599.501 мкд, односно 75.751.904 мкд доколку како основа за пресметка се земе премијата предадена во реосигурување, намалена за учеството на провизија примена од реосигурувачот. Пресметката на резервата за преносна премија – дел во реосигурување и/или соосигурување се врши рачно, но во тек е имплементација на модул за реосигурување во информацискиот систем каде што ќе биде опфатена и пресметката на резервата за преносна премија – дел во реосигурување и/или соосигурување.

6.1.1. Дополнителна резерва за неистечени ризици

Друштвото на 31.12.2021 издвои дополнителна резерва за неистечени ризици во износ од 6.645.964 МКД во класа 01. Пресметаниот износ на резервата за неистечени ризици е додаден на износот на резервата за преносни премии со состојба на 31.12.2021 година. Се забележува зголемување на резервата за неистечени ризици во однос на состојбата на 31.12.2019 година. Во однос на методологијата, генерално нема промена во влезните параметри, но има влијание

настаната промена во методологијата за одложување на аквизициски трошоци која што за прв пат се примени на 31.12.2020 година. Имено, со цел да се опфатат сите трошоци и приходи кои што се однесуваат на техничкото работење на Друштвото, при оценка на идните трошоци, зголемен е износот на аквизициски трошоци што не се одложуваат, но од друга страна значајно намален е износот на одложените трошоци за стекнување. Согласно новата методологија за пресметка на одложените трошоци за стекнување, се одложуваат само трошоците кои што можат директно да се поврат со полисата (провизија, варијабилан дел од плата на застапници и трошоци за бонуси и попусти) и тоа на принцип “pro rata temporis”, додека според претходната методологија, цела функционална група аквизициски трошоци беше предмет на одложување. На тој начин, бидејќи се зголеми износот на трошоци при оценка на коефициентот на трошоци, земен е тригодишен просек. При оцена на коефициентот на штети, за сите класи на осигурување е земен тригодишен просек од коефициентите на штети. Во класа 03 (каско) се забележува подобрување на коефициентот на штети, додека кај незгодата се забележува влошување на што се должи и издвоената резерва и во текот на 2022 година ќе се ревидира тарифата за осигурување од последици на несрекен случај (незгода).

Прокнижен е износот кој што е добиен врз основа на пресметка на податоци нето од реосигурување.

LOB	Rezerva za neisteceni rizici	Rezerva za neisteceni rizici
	2021	2020
	December	December
Lob 01	6.645.964	3.009.789
Lob 02		
Lob 03		5.119.585
Lob 04		
Lob 05		
Lob 06		
Lob 07		197.855
Lob 08		
Lob 09		
Lob 10		
Lob 11		
Lob 12		
Lob 13		
Lob 14		
Lob 15		
Lob 16		949.166
Lob 17		
Lob 18		
Total	6.645.964	9.276.395

6.2. Одложени трошоци за стекнување

Согласно измените во законската регулатива, кон крајот на 2020 година, Друштвото донесе нов Правилник за начинот на пресметка на одложените трошоци за стекнување и истиот започна да се применува од пресметката на одложените трошоци за стекнување со состојба на 31.12.2020 година. Имено, согласно новиот правилник, трошоци за стекнување на осигурувањето кои што ќе

бидат предмет на временско разграничување, се следните варијабилни трошоци кои Друштвото ги признава во своите деловни биланси:

- провизија на застапници во осигурување;
- провизија на брокерски друштва и друштва за застапување;
- провизија на надворешни агенти во осигурување (повереници);
- провизија на банки и туристички агенции;
- трошоци за одобрени бонуси и попусти за склучени договори за осигурување и
- останати трошоци непосредно поврзани со вршењето на работи од осигурување, кои се последица од склучување на договори за осигурување.

Сите претходно наведени трошоци се директно поврзани со конкретни договори за осигурување и се амортизираат на начин кој е конзистентен со признавањето на приходот од полисирана премија по истите договори, односно се амортизираат низ времетраењето на скаденцата на договорот за осигурување, соодветно на методот за проценка на бруто резервите за преносни премии. Одложувањето на трошоците за стекнување, се врши по метод “pro rata temporis”.

Износот на одложените трошоци за стекнување со состојба на 31.12.2021 година е за 4,1 мио мкд поголем од износот со состојба на 31.12.2020 година како последица на зголемени аквизициски трошоци за застапници како и трошоци за бонуси и попусти.

LOB	Deferred acquisition costs (gross)	Deferred acquisition costs (gross)
	2021SR	2020SR
	December	December
LOB 01	2.071.011	1.927.864
LOB 02	3.411.384	2.944.876
LOB 03	10.753.062	10.194.389
LOB 04		
LOB 05		
LOB 06	20.350	10.373
LOB 07	34.483	263.341
LOB 08	2.625.950	2.304.692
LOB 09	5.019.204	3.726.830
LOB 10	23.338.971	22.451.386
LOB 11		
LOB 12	65.378	73.888
LOB 13	417.256	447.160
LOB 14	1.209	695
LOB 15		
LOB 16	736	1.218
LOB 17		
LOB 18	1.338.319	657.594
TOTAL	49.097.313	45.004.307

6.3. Резерви за бонуси и попусти

Резервите за бонуси и попусти се составен дел на математичката резерва

а) Да

б) Не

Резервата за бонуси се пресметува како процент (75% и повеќе) од бруто полисираната премија која се однесува само за ризикот смрт од болест и смрт од несреќен случај. Резервата се формира веднаш по склучување на договорот, без оглед на договорениот начин на плаќање. За останатиот дел од премијата која покрива и други ризици различни од смрт од болест и смрт од несреќен случај, се пресметува преносна премија по метод про-рата темпорис. Сите склучени договори за менаџерско осигурување се едногодишни. Ризикот смрт од болест за полиси склучени од 01.01.2021 година е исклучен од осигурителното покритие во цела класа на осигурување од несреќен случај.

Формирана е резерва за бонуси кои што зависат од резултатот во класа 16 каде што на осигуреникот му следува 10% од бруто премијата. Износот на оваа резерва е 911.738 мкд, но бидејќи станува збор за осигурување кое што 100% е предадено во осигурување, учеството на реосигурувачот во оваа резерва е 100%. Исто така, формирана е резерва и за полиса во класа 03 врз основа на дефинирани услови за учество на договорувањето на осигурувањето во позитивен технички резултат.

Во однос на 31.12.2020 година, се забележува намалување на резервата за бонуси и попусти во класа 01 како последица на исплатени бонуси за менаџерско осигурување за еден поголем клиент во износ од 11,9 мио МКД, но полисите до крајот на 2021 година не се обновени и не е формирана нова резерва.

6.4. Резерви за штети

6.4.1. Резерви за настанати и пријавени штети

Резервите за настанати и пријавени штети се проценети во согласност со интерните правила на друштвото за осигурување во врска со штетите, Правилникот за минималните стандарди за пресметка на техничките резерви и Правилникот за минималната содржина на евиденцијата и начинот на пријава, резервација и ликвидација на штети од страна на друштвата за осигурување.

а) Да

б) Не

Резервите за настанати и пријавени штети – дел во реосигурување и/или соосигурување се проценуваат на ист принцип со метод на проценка по поединечна штета.

6.4.1.1. Рентни штети

За договорите за неживотно осигурување кај кои надоместоците се исплаќаат во облик на рента, резервите за настанати и пријавени штети се пресметуваат со:

- методот проценка по поединечна штета
- користена е таблица на смртност _____
- каматна стапка _____

Во друштвото се евидентирани 7 рентни штети од кои 1 е пријавена во 2021 година, 1 е пријавена во 2013 година, 3 се пријавени во 2012 година, додека останатите 2 се од минати години. По извршениот увид во рентните штети, констатирано е дека 5 штети се во исплата, а 1 штета е во

решавање. По препорака на екстерниот ревизор, а согласно Правилникот за минималните стандарди за пресметка на техничките резерви, за рентите во исплата, почнувајќи од 31.12.2015 година, извршена е пресметка на резервата за рентна штета како сегашна вредност на идните обврски за рента. При тоа, користени се таблици на смртност од Република Србија 2010-2012, како и каматна стапка од 2,5%. Износот на резервата за рентите во исплата изнесува 5.550.937 мкд, додека вкупниот износ на резервата за рентни штети, вклучувајќи ги и рентите во решавање изнесува 8.282.317 мкд и претставуваат интегрален дел на резервите за настанати и пријавени штети. Пресметката на резервата за рентни штети во исплата се врши на претпоследниот ден од крајот на секоја календарска година.

Што се однесува до рентната штета која што е во решавање, вложена е жалба од страна на Друштвото за изречената пресуда и се чека одука од повисок суд.

Додека рентата пријавена во 2021 година, се однесува на штетен настан од 2000 година, при што по судска пресуда, Друштвото е задолжено да исплаќа надомест.

Од документацијата за овие предмети како и по извршените консултации со одговорните лица кои ги водат овие предмети, може да се констатира дека резервите за овие штети во моментот на формирање се доволни за исполнување на обврските. Секое дополнително сознание или судска пресуда ќе претставува основ за корекција на резервираните износи. Состојбата со рентните штети и во иднина ќе се мониторира.

6.4.2. Резерви за настанати но непријавени штети

Соочени со предизвиците од пролонгираната состојба на пандемија предизвикана од COVID-19 и во текот на 2021 година, како и делумното нормализирање на обемот и процесите на работење, со голема претпазливост и конзервативност, имајќи ги предвид Правилникот за минимални стандарди за пресметка на техничките резерви, резервите за настанати но непријавени штети, а со цел обезбедување на обврските кои што произлегуваат од договорите за осигурување извршена е пресметка на резервите за настанати но непријавени штети (ИБНР) штети со помош на актуарски признати методи. Со состојба на 31.12.2021 година, согласно Правилникот за минимални стандарди за пресметка на техничките резерви е извршена проценка на резервата за настанати но непријавени штети со помош на актуарски признати методи за класите на осигурување 01, 02, 03, 08, 09, 10, 13 и 18.

Проценката на резервите за настанати но непријавени штети за класа 13 се врши еднаш годишно со состојба на 31.12. со примена на метод на очекуван коефициент на штета. Прв пат е извршена проценка на ИБНР со состојба на 31.12.2017 година и за истата е наведено во потврдата на актуарот за 2017 година. Исто така, прв пат со состојба на 31.12.2020 година, по истиот метод е извршена проценка на резервата за ИБНР за класите на осигурување 02 и 18. Причина за издвојување на резерва за настанати но непријавени штети е негативниот износ на run-off резултатот.

Кон крајот на 2020 година, Друштвото усвои Методологија за проверка на утврдениот износ на резервирани штети со искуство и анализирање на адекватноста на резервираните износи на штети и истата се применува и при проценката на резервите за штети на 31.12.2021 година.

За останатите видови на осигурување (01, 03, 08, 09 и 10) формирани се триаголници со ликвидирани (paid) штети и триаголници со настанати (incurred) штети. Со цел поголем и поконзистентен примерок, за класите 08 и 09 е изработен еден триаголник на штети кој ги содржи збирно сите податоци за двете класи. Понатаму, добиената резерва за настанати но непријавени

штети се дели по клуч според резервата за настанати и пријавени штети за наведените класи. Во триаголниците кои што се однесуваат на класа 10, содржани се рентните штети бидејќи претставуваат незначителен дел од вкупниот износ на ликвидирани, односно резервирани штети. Директните трошоци за обработка на штети се составен дел од износот на ликвидирани, односно резервирани штети.

При проценката не се користи инфлација.

За класа 01 користени се податоци за ликвидирани и резервирани штети за 11 години, за класа 03 се користени податоци за 9 години, за класите 08 и 09 користени се податоци за 9 години, додека за класа 10 користени се податоци за 13 минати години.

Бидејќи и во досегашните проценки на ИБНР, првенствено е користен Chain Ladder методот чија што главна претпоставка е дека развојот на штетите ќе се одвива на ист начин како минатото искуство, односно врз основа на минато искуство може да се предвиди иднината, по формирање на триаголниците со ликвидирани штети, односно триаголникот со настанати штети за класите 08 и 09, се пристапи кон проверка на имплицитната претпоставка дека развојните фактори не се корелирани, односно тест за корелација помеѓу последователни развојни фактори. Применет е статистички тест со ниво на значајност 0,5 согласно стручна литература (Measuring the variability of Chain Ladder estimates by Thomas Mack) при што не се отфрла хипотезата која што ја подржува оваа констатација, односно се покажува дека е исполнета имплицитната претпоставка за класите 03, 08+09 и 10 (sheet Test_korelacija).

Исто така, согласно погоре наведената литература спроведен е статистички тест со 0,05 значајност за имплицитната претпоставка дека годиите на настан се независни меѓу себе, при што повторно не се отфрла хипотезата дека согласно податоците, годините на настан се независни меѓу себе (sheet Test_nezavisnot).

По спроведената проверка, се пристапува кон примена на Chain Ladder методот и тоа врз основа на триаголник со ликвидирани (paid) штети и врз основа на настанати (incurred) штети за класите 01, 03 и 08+09, како и примена на BF методот врз основа на триаголник со ликвидирани (paid) штети и врз основа на настанати (incurred) штети за класа 10. Проценката е извршена во excel темплејт кој што е изработен врз основа на софтверската алатка ResQ. Изборот на методот зависи од природата на развојот на штетите по поединечна класа на осигурување, а како еден од критериумите за определување на начинот на проценка, може да се примени едногодишна Run-off анализа на резервата за настанати, но непријавени штети.

Во однос на пресметката на 31.12.2020 година, нема значајни измени во применетата методологија, освен во класа 03 каде што како конечен износ на ИБНР е избран износот добиен со примена на Chain Ladder метод на настанати (пријавени) штети. Промената е извршена од причини што во последните две години се забележува значително помал износ на ликвидирани штети во Оти развоен период, додека износот на резервирани штети е скоро на исто ниво како и 2019 година.

Подолу ќе биде образложена проценката за секоја од класите на осигурување 01, 03, 08+09 и 10.

Класа 01 – осигурување од последици на несреќен случај (незгода)

- при пресметката со состојба на 30.09.2020 година извршена е промена во методологијата за проценка на ИБНР за класа 01 од причини што се забележува негативен run-off резултат за неколку години претходно.

- во претходните пресметки пред промената, се користеше Chain Ladder метод на ликвидирани штети, додека при проценката на 30.09.2020 година, 31.12.2020 година и 31.12.2021 година, се применува Chain Ladder метод на настанати (пријавени) штети.
- формираниот триаголник со настанати штети (претходно триаголникот со ликвидирани штети), почнувајќи од проценката на ИБНР со 31.12.2017 година не ги содржи исплатите на бонус по основ на менаџерско осигурување.
- за проценка на ИБНР-от избрани се развојни фактори кои што претставуваат пондериран просек од последните три години.
- Извршена е проверка на адекватноста на избраниот метод преку backtesting анализа, како и run-off анализа со така добиениот резултат од гледна точка на 31.12.2021 година.
- Run-off анализата од гледна точка 31.12.2021 година спроведена на состојбата на резервите за РБНС и ИБНР на 31.12.2020 година покажува позитивен апсолутен износ од 2,5 мио мкд, односно 6,23% во релативен износ.
- Како конечен износ на ИБНР со состојба на 31.12.2021 година е избран 33,7 мио мкд.

Класа 03 – осигурување на моторни возила (каско)

- за проценка на ИБНР-от избрани се развојни фактори кои што претставуваат пондериран просек од последните четири години.
- од причини што се забележува значителен пад во ликвидирани штети, при пресметката на 31.12.2020 извршено е прилагодување на износот за ликвидирани штети во 2020 година, настанати во 2020 година, односно додадени се 12 мио мкд, додека при пресметка на 31.12.2021 година се преминува на примена на Chain Ladder метод на настанати штети без корекција на износот во Отиот период.
- Run-off анализата од гледна точка 31.12.2021 година спроведена на состојбата на РБНС + ИБНР на 31.12.2020 година, покажува позитивен апсолутен износ од 6,5 мио мкд, односно 17% во релативен износ.
- Извршена е проверка на адекватноста на избраниот метод преку backtesting анализа при што направена е проценка со состојба на 31.12.2020 со примена на Chain Ladder на настанати (пријавени) штети.
- Како конечен износ на ИБНР со состојба на 31.12.2021 година е избран 6,1 мио мкд.

Класа 08+09 – осигурување на имот од пожар и други опасности и останати осигурувања на имот

- за проценка на ИБНР-от избрани се развојни фактори кои што претставуваат просек од поединечните развојни фактори без минималниот и максималниот фактор.
- Run-off анализата од гледна точка 31.12.2021 година спроведена на состојбата на РБНС+ИБНР на 31.12.2020 година, покажува позитивен апсолутен износ од 2,1 мио мкд, односно 5,28% во релативен износ.
- Како конечен износ на ИБНР со состојба на 31.12.2020 година е избран 7,2 мио мкд.

Класа 10 – осигурување од одговорност од употреба на моторни возила

- имајќи ги предвид наодите од регулаторот во врска со проценката на ИБНР за класа 10 која што беше предмет на супервизија во 2018 година и укажаните неправилности при примена на дотогашната методологија, извршена е проценка на резервата за настанати но непријавени штети, чија што методологија не се разликува во однос на проценката на 31.12.2020 година. Имено, проценката на ИБНР е извршена врз основа на триаголник со настанати (пријавени) штети кои што во себе не содржат податоци за два големи штетни настани по зелена карта настанати во 2010 и 2012 година. Друштвото бележи уште еден штетен настан од 2008 година, но податоците се надвор од триаголникот. Станува збор за штети со вкупни обврски (ликвидиран и резервиран износ) од над 30 мио мкд. Имајќи го предвид искуството со ваквите штети по зелена карта, а под претпоставка дека во иднина ќе се пријави штети која што е веќе настаната, формирана е дополнителна резерва за неповолни отстапувања која што претставува просек од вкупниот износ на ликвидирани штети и состојба на резервиран износ на 31.12.2021 година за трите штети. Бидејќи настанувањето на вакви штети значајно го надминува самопридржајот на Друштвото, соодветно формирано е и учество на реосигурувачот во ваквите штети повторно како просек од веќе настанатите штети.
- за проценка на ИБНР-от избрани се развојни фактори кои што претставуваат пондериран просек од последните три години.
- и во оваа класа на осигурување се забележува пад во заработената премија и настанатите штети како последица на Covid состојбата.
- Tail факторот е одреден врз основа на Експоненцијална распределба чија што функција е $LR(t)=1+a \cdot e^{(b \cdot t)}$, каде што константите a и b во наведената формула се определуваат со помош на линеарна регресија. Tail факторот се определува како прозивод на коефициентите добиени со експоненцијаната крива до целосен развој од 40 години. Развојните фактори помали од 1, се сетирани на 1, но при определување на tail факторот, почнувајќи од 6-миот развоен фактор (кој што е помал од 1) па натаму, се земаат екстраполираните развојни фактори.
- ULR (Ultimate loss ratio) факторот за 2021 година е поставен на 58% (на исто ниво како 2020 година). Според нашето професионално расудување сметаме дека вака поставените крајни коефициенти на штета се најрелевантни и дека прудентноста при проценката на овој начин е на повисок степен. Така одредените коефициенти ги стабилизираат меѓугодишните осцилации и не зависат од крајниот метод за пресметка (т.е. не зависат од Chain Ladder метод). Споменатите коефициенти се споредени со сировите коефициенти од триаголникот (Ликвидирани штети + РБНС + ИБНР)/Заработена премија и се во согласност со нив.
- направена е run-off анализа за “стари” штети, односно штети пред траголникот (настанати пред 2009). Износот е негативен и тоа 4.424.359 МКД и истиот се додава на проценетиот износ од пресметката.
- Износот на ИБНР со примена на CL методот врз основа на триаголник со настанати штети е 141,6 мио мкд, додека износот на ИБНР со примена на БФ методот врз основа на триаголник со настанати штети е 171 мио мкд. Конечниот износ на ИБНР за класа 10 со состојба на 31.12.2021 година добиен со комбинација на CL и BF метод на настанати штети изнесува 171 мио МКД и на тоа е додаден износот од run-off анализата за “стари” штети, како и износот на дополнителна резерва за неповолни отстапувања (45 мио МКД) со што ИБНР-от (брuto износ) со состојба на 31.12.2021 изнесува 220,6 мио МКД.

Подолу во табелата е прикажана состојбата на ИБНР на бруто и нето основа.

LOB	IBNR (gross)	IBNR (gross)
	2021SR	2020SR
	December	December
Lob 01	33.725.684	30.156.246
Lob 02	1.662.122	2.055.750
Lob 03	6.117.285	9.043.004
Lob 04		
Lob 05		
Lob 06		
Lob 07		
Lob 08	4.274.686	5.526.688
Lob 09	2.972.296	2.544.950
Lob 10	220.624.187	227.553.191
Lob 11		
Lob 12		
Lob 13	1.012.017	1.222.757
Lob 14		
Lob 15		
Lob 16		
Lob 17		
Lob 18	547.069	718.676
	270.935.346	278.821.262

LOB	IBNR (net)	IBNR (net)
	2021SR	2020SR
	December	December
Lob 01	33.725.684	30.156.246
Lob 02	1.662.122	2.055.750
Lob 03	6.117.285	9.043.004
Lob 04	0	0
Lob 05	0	0
Lob 06	0	0
Lob 07	0	0
Lob 08	4.274.686	5.526.688
Lob 09	2.972.296	2.544.950
Lob 10	196.687.295	203.618.272
Lob 11	0	0
Lob 12	0	0
Lob 13	1.012.017	1.222.757
Lob 14	0	0
Lob 15	0	0
Lob 16	0	0
Lob 17	0	0
Lob 18	547.069	718.676
	246.998.454	254.886.343

Друштвото ги има предвид сите укажувања и забелешки од страна на регулаторот од спроведената теренската супервизија во месец февруари 2020 година, чиј што предмет беа

процесите на Друштвото за целите за проценка на резервите за штети, за сите класи на осигурување со состојба на 31.12.2019 година и постапува согласно истите.

Анализа на сензитивност и стрес-анализа

Согласно член 20 од Правилникот за минимални стандарди за пресметка на технички резерви, а со оглед на тоа дека резервата за настанати но непријавени штети за класа 10 претставува повеќе од 80% од вкупните бруто резерви за настанати но непријавени штети, извршена е анализа на сензитивност токму на резервата за настанати но непријавени штети за оваа класа. Како што е веќе споменато, за проценка на резервата за настанати но непријавени штети за класа 10 се користи комбинација од Chain Ladder и BF метод при што една од претпоставките е очекуваниот коефициент на штета (ULR) во кој што вклучена одредена доза на субјективност. Имено, во табелата подолу е прикажано влијанието, односно сензитивноста во однос на проценетиот износ на ИБНР, доколку очекуваниот коефициент на штети за последната година се зголеми за 2, 5 и 10 процентни поени, иако при самата проценка на резервата, очекуваниот коефициент е поставен согласно извршени анализи и во споредба со сировите коефициенти од триаголникот (Ликвидирани штети + РБНС + ИБНР)/Заработена премија.

промена на ULR за 2021 година	Апсолутен износ	Релативен износ
ULR зголемен за 2 процентни поени	3.207.973	1,45%
ULR зголемен за 5 процентни поени	8.019.933	3,64%
ULR зголемен за 10 процентни поени	16.039.866	7,27%

Во однос на стрес сценарио, Друштвото креира едноставно, но очекувано сценарио во однос на класата на осигурување 10.

Со оглед на тоа дека Друштвото е значајно изложено во класата на осигурување 10 (учеството на премија во вкупната премија изнесува 40% за 2021 година), направено е стрес сценарио во случај на пад на просечната премија во оваа класа за 10%. Сценариото е можно при либерализација на пазарот за осигурување од одговорност спрема трети лица. При тоа, се оценува ефектот врз финансискиот резултат и се квантифицираат мерките кои Друштвото би ги презело во случај на настанување на ова сценарио.

Врз основа на реалните податоци за 2021 година, Друштвото го оценува ефектот од намалување на просечната премија при задржување на ист волумен на премија. Врз основа на променетата претпоставка, пресметани се нови очекувани штети, со оглед на тоа дека за да се задржи истиот волумен на премија, би требало да се склучат повеќе полиси (10.243 повеќе). Падот на просечната премија во ова сценарио нема значајно влијание врз трошоците за провизија и останатите трошоци бидејќи не се менува волуменот на премија. Износите на просечна премија, фреквенција на штети и просечна новопријавена штета претставуваат просек од статистичките податоци за последните три години. При поставување на сценариото, се претпоставува дека 85% од очекуваните штети се пријавуваат во првата година.

Назив	Опис	Реални податоци 2021	Стрес сценарио
Просечна премија за класа 10	(1)	5.819	5.237
Бруто полисирана премија	(2)	536.427.290	536.427.290
Број на полиси	(3)=(2)/(1)	92.185	102.428
Фреквенција на штети	(4)	4,15%	4,15%
Просечна висина на новопријавена штета	(5)	61.661	61.661
Очекуван број на пријавени штети по полиси од 2021	(6)=(3)*(4)	3.826	4.251
Број на пријавени штети во првата развојна година	(7)=(6)*0,85	3.252	3.613
Износ на штети по полиси од 2021 година	(8)=(5)*(7)	200.511.873	222.790.969
Финансиски резултат - вкупно за сите класи	(9)	33.584.231	11.305.134

Како што може да се забележи, пад од 10% на просечната премија во класа 10 би имал значајно влијание врз финансискиот резултат (22,3 мио), но во тој случај Друштвото би пристапило кон ревидирање на тарифата на премии.

Друштвото и понаму ќе изработува стрес сценарија имајќи го предвид потенцијалното зголемување на просечен износ на штети на пример кај класа 03 и 10 како последица од зголемени цени на делови, зголемена цена на работна рака, намалена работна сила заради ислекување. Исто така, Друштвото ќе го има предвид и ефектот од зголемување на инфлацијата иако во досегашните пресметки не ја користи таа претпоставка како и сценарио во случај на настанување на катастрофален ризик (на пример земјотрес).

6.4.3. Резерви за повторно отворени штети

Резервите за повторно отворени штети друштвото за осигурување ги регистрира како:

а) нови б) развој на постојните

Резервите за повторно отворени штети, односно резервите за штети кои ќе бидат повторно отворени се вклучени во резервите за настанати и пријавени штети, односно во резервите за настанати но непријавени штети.

а) Да б) Не

Со имплементација на новиот софтвер, овозможено е преминот на штетите од вонсудска во судска постапка да се евидентира како развој на веќе постоечка штета.

Од податоците кои се достапни на актуарот сеуште не може да се донесе заклучок дали некаква дополнителна анализа е потребна за повторно отворените штети.

6.4.4. Резерви за трошоци за обработка на штети

Резервите за директни трошоци за обработка на штети се интегрален дел од резервите за настанати и пријавени штети и резервите за настанати но непријавени штети.

а) Да

б) Не

Износот на резервите за индиректни трошоци за обработка на штети изнесува 9% од збирот на резервите за настанати и пријавени штети, резервите за настанати но непријавени штети и резервите за директни трошоци за обработка на штети. Процентот се одредува секоја година на 31.12 и претставува однос помеѓу износот на реални индиректни трошоци за обработка на штети и износот на бруто ликвидирани штети. При пресметката резервата за индиректни трошоци за обработка на штети со состојба на 31.12.2021 година, направен е исклучок во однос на каско штета настаната поради пад на хеликоптер со резервиран износ од 492 мио МКД, односно истата не е земена предвид при пресметката бидејќи нереално би го удвоила износот. Воедно, настанатата штета е 100% покриена со реосигурување.

Извршена е споредба на износот добиен со овој процент и износот добиен со формулата прикажана во Прилогот кон Правилникот за минималните стандарди за пресметка на техничките резерви точка 2.2.4/4 и добиен е поголем износ на резервата за индиректни трошоци за обработка на штети со определениот процент.

Во табелата подолу е прикажан утврдениот износ на индиректни трошоци за обработка на штети со состојба на 31.12.2021 година и со состојба на 31.12.2020 година.

LOB	Rezerva za indirektni trosoci za obrabotka na steti	Rezerva za indirektni trosoci za obrabotka na steti
	2021SR	2020SR
	December	December
Lob 01	3.939.225	3.674.758
Lob 02	445.869	296.756
Lob 03	3.465.697	3.470.401
Lob 04		
Lob 05		
Lob 06	31.500	
Lob 07	12.330	473.040
Lob 08	2.048.519	2.433.935
Lob 09	1.424.386	1.120.788
Lob 10	45.134.829	43.946.959
Lob 11	895.230	1.498.872
Lob 12		
Lob 13	437.990	545.459
Lob 14		
Lob 15		
Lob 16		
Lob 17		
Lob 18	895.227	425.804
Total	58.730.801	57.886.772

Зголемување на резервата на 31.12.2021 година во однос на 31.12.2020 година произлегува од зголемувањето на резервите за настанати и пријавени штети.

6.5. Еквилизациона резерва

Друштвото со состојба на 31.12.2021 година изврши пресметка на еквилизационата резерва. За класите на осигурување 06, 07, 08 и 11 кај кои се бележи дека стандардната девијација е најмалку 0,05 и годишниот коефициент на штета во набљудуваниот период најмалку еднаш е поголем од 1, согласно формулата во прилогот кон Правилникот за минимални стандарди за пресметка на технички резерви, пресметаниот износ е нула. Согласно член 24 од Правилникот, еквилизационата резерва се пресметува со состојба на ден 31.12. од тековната година (еднаш годишно), па според тоа следна пресметка би се извршила на 31.12.2022 година.

6.6. Други технички резерви

Пресметаните технички резерви на Друштвото ги исполнуваат обврските кои што произлегуваат од договорите за осигурување, па според тоа не се издвојуваат други технички резерви.

6.7. Математичка резерва

Математичката резерва по сите договори за осигурување е пресметна со нето проспективна метода.

а) Да б) Не

Составен дел на математичката резерва е и дополнителната резерва од точка 4.3/6) од Прилогот кон Правилникот за минималните стандарди за пресметка на техничките резерви.

а) Да б) Не

Просечниот принос кој Друштвото го остварило од вложувањата на средствата кои ја покриваат математичката резерва во претходните три години изнесува _____%.

Табела 1

МАТЕМАТИЧКА РЕЗЕРВА	Бруто износ	Нето износ
Пресметана математичка резерва (со цилмеризација)		
Резерва за преносни премии		
Резерва за гарантирани бонуси и попусти		
Резерви за идни бонуси и попусти		
Дополнителна резерва (од точка 4.3/6) од Прилогот кон Правилникот за минималните стандарди за пресметка на техничките резерви)		
Износ на административни трошоци по однос на договорите каде траењето на осигурување е подолго од траењето на плаќање премија		
Останато		
Износ на загарантирани откупни вредности		

6.8. Run-off анализа

Резерви за настанати и пријавени штети		незгода		каско моторни возила		имот вкупно		Вкупно		ЗАО		ЗК		општа одговорност		Вкупно	
		износ	%	износ	%	износ	%	износ	%	износ	%	износ	%	износ	%	износ	%
		01.1	01.2	03.1	03.2	89.1	89.2	10.1	10.2	1001.1	1001.2	1002.1	1002.2	13.1	13.2	0000.1	0000.2
31.12.2011	11	-4.832.895	-135,1%	2.565.271	5,9%	3.470.319	1,9%	-9.701.033	-3,3%	-7.267.205	-3,9%	-8.840.575	-8,8%	24.535	3,8%	-8.473.803	-1,6%
31.12.2012	12	-7.566.024	-121,9%	-1.429.674	-4,7%	23.786.556	28,6%	-37.589.021	-12,5%	-17.262.329	-10,5%	-23.629.566	-17,9%	3.019	1,9%	-22.795.144	-5,4%
31.12.2013	13	-6.029.575	-168,3%	-8.462.535	-31,4%	-9.729.172	-81,9%	-151.844.336	-74,5%	-21.812.149	-17,8%	-131.729.408	-166,5%	96.211	95,3%	-175.969.407	-71,4%
31.12.2014	14	-5.380.738	-96,1%	-9.590.529	-41,6%	-5.719.632	-29,6%	-87.249.149	-33,9%	-7.459.393	-5,5%	-82.008.718	-69,4%	-841.632	-67,9%	-108.781.680	-35,5%
31.12.2015	15	-2.265.701	-60,9%	-5.505.898	-19,8%	-11.715.051	-68,4%	-69.987.339	-25,8%	-20.612.344	-16,0%	-51.248.644	-36,7%	-782.679	-46,2%	-90.256.668	-28,0%
31.12.2016	16	-1.266.585	-13,4%	-3.122.301	-8,3%	-15.564.415	-148,9%	-31.138.646	-11,0%	-27.452.254	-21,0%	-5.422.150	-3,6%	1.101.053	69,9%	-49.990.894	-14,6%
31.12.2017	17	-2.411.994	-25,4%	-7.304.565	-21,1%	-15.657.338	-55,5%	-47.043.923	-16,5%	-43.012.901	-29,9%	-4.528.876	-3,5%	3.156.513	67,5%	-69.261.307	-19,1%
31.12.2018	18	-5.025.282	-60,7%	-3.948.997	-10,6%	-5.492.230	-16,9%	-63.580.500	-23,4%	-45.579.289	-33,1%	-20.645.384	-17,0%	1.358.010	21,8%	-76.688.999	-21,5%
31.12.2019	19	-5.068.783	-48,9%	-132.192	-0,4%	-5.974.948	-17,2%	-33.750.768	-11,2%	-27.984.689	-21,4%	-2.076.297	-1,3%	296.093	6,4%	-44.630.598	-11,7%
31.12.2020	20	-1.446.226	-13,5%	1.830.649	6,2%	558.219	1,8%	-37.210.004	-14,3%	-20.815.457	-16,5%	-6.327.890	-5,0%	752.127	15,5%	-35.515.236	-10,5%
...	...																

Резерви за настанати но непријавени штети		незгода		каско моторни возила		имот вкупно		Вкупно		ЗАО		ЗК		општа одговорност		Вкупно	
		износ	%	износ	%	износ	%	износ	%	износ	%	износ	%	износ	%	износ	%
		01.1	01.2	03.1	03.2	89.1	89.2	10.1	10.2	1001.1	1001.2	1002.1	1002.2	13.1	13.2	0000.1	0000.2
31.12.2011	11	12.312.483	30,8%	2.338.885	16,1%	5.487.405	22,2%	-6.922.373	-2,6%	13.961.227	8,4%	-27.778.308	-30,7%	-598.399	0,0%	12.618.001	3,7%
31.12.2012	12	11.970.946	32,3%	20.271.368	83,3%	20.417.376	56,9%	21.720.389	10,0%	24.262.477	20,4%	-5.386.296	-5,7%	-229.644	0,0%	74.150.435	23,6%
31.12.2013	13	6.042.384	18,9%	9.180.987	72,3%	30.041.022	86,8%	123.116.558	52,8%	73.613.987	52,5%	47.160.856	52,1%	-1.332.904	0,0%	167.048.048	53,4%
31.12.2014	14	7.286.087	33,0%	4.645.967	66,1%	31.196.071	86,3%	101.979.501	52,4%	36.388.314	35,8%	62.265.036	69,7%	-2.381.619	0,0%	142.726.008	54,9%
31.12.2015	15	7.239.771	26,3%	3.779.370	78,1%	18.286.574	78,3%	121.355.280	59,9%	46.277.325	48,0%	73.846.832	70,8%	-2.084.861	0,0%	148.576.135	57,5%
31.12.2016	16	1.112.217	5,0%	2.211.239	48,4%	8.089.437	66,9%	129.928.524	57,5%	44.627.914	43,0%	81.728.197	69,0%	-2.391.644	0,0%	138.949.772	52,5%
31.12.2017	17	-3.000.719	-14,2%	2.539.767	38,4%	-1.089.121	-30,3%	102.416.371	49,5%	41.984.902	40,3%	53.514.692	56,4%	199.232	7,8%	101.065.531	42,0%
31.12.2018	18	-5.500.434	-25,2%	2.331.034	23,8%	-1.516.228	-55,7%	47.958.080	26,4%	29.771.283	32,3%	17.583.789	21,6%	-29.147	-2,1%	43.243.304	19,9%
31.12.2019	19	-5.503.768	-23,9%	4.298.039	44,7%	-1.431.578	-31,6%	97.389.997	42,4%	34.999.307	35,2%	62.162.739	50,9%	905.577	59,0%	95.658.267	35,6%

31.12.2020	20	3.989.969	13,2%	4.699.178	52,0%	1.527.437	18,9%	98.229.247	43,2%	36.488.562	33,2%	56.992.429	52,0%	594.757	48,6%	109.040.588	39,5%

Вкупни резерви за штети		незгода		каско моторни возила		имот вкупно		Вкупно		ЗАО		ЗК		општа одговорност		Вкупно	
		износ	%	износ	%	износ	%	износ	%	износ	%	износ	%	износ	%	износ	%
		01.1	01.2	03.1	03.2	89.1	89.2	10.1	10.2	1001.1	1001.2	1002.1	1002.2	13.1	13.2	0000.1	0000.2
31.12.2011	11	7.479.588	17,2%	4.904.156	8,4%	8.957.724	4,3%	-16.623.406	-3,0%	6.694.022	1,9%	-36.618.883	-19,2%	-573.864	-88,4%	4.144.198	0,5%
31.12.2012	12	4.404.922	10,2%	18.841.694	34,5%	44.203.932	37,2%	-15.868.632	-3,1%	7.000.148	2,5%	-29.015.862	-12,8%	-226.625	-144,3%	51.355.291	7,0%
31.12.2013	13	12.809	0,0%	718.452	1,8%	20.311.850	43,7%	-28.727.778	-6,6%	51.801.838	19,7%	-84.568.552	-49,8%	-1.236.693	-1224,4%	-8.921.359	-1,6%
31.12.2014	14	1.905.349	6,9%	-4.944.562	-16,5%	25.476.439	45,9%	14.730.352	3,3%	28.928.921	12,2%	-19.743.682	-9,5%	-3.223.251	-260,1%	33.944.328	6,0%
31.12.2015	15	4.974.070	15,9%	-1.726.528	-5,3%	6.571.523	16,2%	51.367.941	10,8%	25.664.981	11,4%	22.598.188	9,3%	-2.867.540	-169,2%	58.319.466	10,0%
31.12.2016	16	-154.368	-0,5%	-911.062	-2,2%	-7.474.978	-33,2%	98.789.878	19,4%	17.175.660	7,3%	76.306.047	28,6%	-1.290.591	-82,0%	88.958.878	14,6%
31.12.2017	17	-5.412.713	-17,7%	-4.764.798	-11,5%	-16.746.459	-52,6%	55.372.448	11,3%	-1.027.999	-0,4%	48.985.816	21,7%	3.355.745	46,5%	31.804.224	5,3%
31.12.2018	18	-10.525.716	-35,0%	-1.617.963	-3,4%	-7.008.458	-19,9%	-15.622.420	-3,4%	-15.808.006	-6,9%	-3.061.595	-1,5%	1.328.863	17,3%	-33.445.695	-5,8%
31.12.2019	19	-10.572.551	-31,6%	4.165.847	10,5%	-7.406.526	-18,8%	63.639.229	12,0%	7.014.618	3,0%	60.086.442	21,2%	1.201.670	19,4%	51.027.669	7,8%
31.12.2020	20	2.543.743	6,2%	6.529.827	16,9%	2.085.656	5,3%	61.019.242	12,5%	15.673.105	6,6%	50.664.539	21,6%	1.346.884	22,2%	73.525.352	12,0%
...	...																

Табела 3

		Дополнително незгода		Дополнително здравствено		Вкупно	
		износ	%	износ	%	износ	%
		1901.1	1901.2	1902.1	1902.2	0000.1	0000.2
31.12.2011	11						
31.12.2012	12						
31.12.2013	13						
...	...						

Во табелата погоре, прикажан е резултатот од Run-off анализата од гледна точка 31.12.2021 година спроведена на резервите за настанати и пријавени штети (РБНС), резервите за настанати но пријавени штети (ИБНР) и вкупните резерви за штети (РБНС+ИБНР) за 31.12.2020, 31.12.2019, 31.12.2018, 31.12.2017, 31.12.2016 па се до 31.12.2011 година.

Бидејќи резервата за настанати но непријавени штети се проектира за цела класа 10, а не посебно за АО и ЗК, во подлогите за пресметка на run-off направена е поделба по клуч според резервата за настанати и пријавени штети.

Во табелата што следува е прикажан run-off резултатот за резервата за настанати и пријавени штети (РБНС) со состојба на 31.12.2020 за сите класи на осигурување од гледна точка 31.12.2021.

	Outstanding RBNS BOY, runoff	Claims paid from RBNS, runoff	Outstanding RBNS EOY, runoff	Run-off	Run-off in % from opening RBNS
LOB 1	10.674.402	7.339.458	4.781.170	-1.446.226,00	-13,55%
LOB 2	1.241.541	788.406	6.000	447.135,00	36,01%
LOB 3	29.517.010	17.570.861	10.115.501	1.830.648,50	6,20%
LOB 4	0			0,00	0,00%
LOB 5	492.040.800		492.040.800	0,00	0,00%
LOB 6	0			0,00	0,00%
LOB 7	5.256.000	5.495.151	11.000	-250.151,27	-4,76%
LOB 8	18.463.232	3.437.547	18.153.632	-3.127.947,00	-16,94%
LOB 9	12.962.048	4.775.323	4.500.559	3.686.166,00	28,44%
LOB 10	260.746.351	112.097.041	185.859.315	-37.210.004,73	-14,27%
LOB 11	16.654.131	14.529.587	9.947.000	-7.822.456,00	-46,97%
LOB 12	0			0,00	0,00%
LOB 13	4.837.894	1.168.727	2.917.040	752.127,00	15,55%
LOB 14	0			0,00	0,00%
LOB 15	0			0,00	0,00%
LOB 16	0			0,00	0,00%
LOB 17	0			0,00	0,00%
LOB 18	4.012.482	2.083.948	2.533.170	-604.635,77	-15,07%
Total	856.405.891	169.286.048	730.865.187	-43.745.344,27	-5,11%

Негативниот run-off резултат од гледна точка 31.12.2021 година за РБНС на 31.12.2020 година главно произлегува од класите 10 и 11. Кај класа 10 забележано е зголемување на резервата кај следните штети:

- штета 2018/12842/001 по АО, настаната и пријавена во 2018 година, во судски спор, РБНС е зголемен за 6,1 мио мкд.
- штета 2020/10315 по ЦМР, настаната кон крајот на 2019 година, пријавена кон крајот на 2020 година, РБНС е зголемен за 5,9 мио мкд.
- штета 2019/180 по ЦМР за која што во 10/2021 е примена тужба и е резервирана на 6,4 мио мкд. Истата е настаната во 2018 година и кон крајот на 2019 година е одбиена.
- штета 2020/6674 била одбиена во текот на октомври 2020 година согласно добиеното известување од коресподентот, но во 04/2021 е добиена информација од Бирото во Србија дека е вложена тужба. Штетата е реактивирана и износот на РБНС на 31.12.2021 е 3,1 мио мкд.
- штета 2018/1779 е реактивирана и износот на РБНС е 2,3 мио МКД.
- во текот на 2021 година, реактивирана е штета 2019/11197 и има ликвидиран износ од 2,1 мио мкд.
- штета 2018/2189, заради неактивност, на 31.12.2020 година имала статус Адакта, но во 2021 година е покрената судска постапка. Ликвидирани се 1,8 мио мкд (неспорен дел по пресудата во 2021 година), додека износот на РБНС на 31.12.2021 е 2,5 мио мкд.
- штета 2014/3712 на 31.12.2020 година има износ на РБНС од 2,4 мио мкд и во текот на 2021 година штетата е ликвидирана со 4,5 мио мкд, т.е. има негативно влијание на run-off од 2,1 мио мкд.

Негативниот run-off резултат кај класа 11 е последица на штетата од класа 11 (подетален опис подолу) која што е настаната во 2008 година (срушен авион во Охрид) која што на 31.12.2020 година имала РБНС од 13,7 мио МКД, во текот на вториот квартал ликвидирани се 14,2 мио мкд, додека состојбата на РБНС на 31.12.2021 изнесува 7 мио мкд.

Останати штети кои што значително влијаат врз run-off резултатот и за претходни години се:

- штета по зелена карта (2012/3632) настаната во Италија во 2012 година со датум на пријава во 2012 година, чиј што РБНС на 31.12.2018 година изнесувал 15,7 мио мкд, додека на 31.12.2019 година износот на РБНС за оваа штета е 30,8 мио мкд. Причина за ваквото зголемување е допис од Националното биро во Италија во месец Јуни 2019 година кој што наложува зголемување на резервата. Се до зголемувањето, износот на резервата е во самопридржај на Друштвото, додека со зголемувањето, реосигурувачот учествува со 13,7 мио мкд. Кон крајот на 2020 година ликвидирани се 13,6 мио мкд, додека во РБНС на 31.12.2021 година остануваат уште 18,7 мио мкд, при што учеството на реосигурувачот во РБНС е 13,2 мио мкд. Резервираниот износ за оваа штета на 31.12.2015 исто така изнесувал 15.682.500 мкд, додека на 31.12.2014 година изнесувал 21.776.000 мкд, на 31.12.2013 година 21.560.000 мкд и на 31.12.2012 година изнесувал 21.500.000 мкд.
- штета по зелена карта настаната во Италија во 2008 година и пријавена во 2008 година, која што во 2016 година е ликвидирана со износ од 36.444.777 мкд, а на 31.12.2015, 31.12.2014 и 31.12.2013 имала резервиран износ од 800.000 МКД, додека на 31.12.2012 и 31.12.2011 година, резервираниот износ бил 930.000 мкд. Имено, во месец Јули 2016 година, добиена е информација од Националното биро за осигурување во Италија за донесена пресуда. Учеството на реосигурувачот во оваа штета е 15.756.396 мкд.
- штета по зелена карта (2011/3641) настаната во Германија во 2010 година, при што е искористен нашиот самопридржај и моментално, учеството на реосигурувачот е 100%. Оваа штета на 31.12.2013 година, имала резервиран износ од 9.564.000 мкд, во периодот од 01.01.2014-31.12.2021 ликвидирани се 31.943.307 мкд, резервата на 31.12.2019 година

изнесува 36.900.000 мкд, додека на 31.12.2020 година истата е намалена и изнесува 32.572.320 мкд. Состојбата е непроменета и на 31.12.2021 година. Најголемото оштетно побарување по оваа штета е пријавено во 2013 година.

- штета од пожар (2013/5996), настаната во 2008 година, пријавена во 2013 година, која што на 31.12.2017 година имала РБНС од 2.9 мио МКД (на 31.12.2016 година, имала РБНС од 1.4 мио МКД), а по судска пресуда во месец мај 2018 година, резервацијата е зголемена на 10.1 мио МКД. Учеството на реосигурувачот во оваа штета е 6 мио МКД.
- штета од класа 03 која што е настаната и пријавена во 2009 година и која што во втор квартал 2017 година е ликвидирана со износ од 7.374.684 мкд, а резервираниот износ на 31.12.2014 година за оваа штета изнесувал 4.270.001 мкд. Причината за зголемување е првостепена пресуда.
- штета од класа 11 која што е настаната во 2008 година (срушен авион во Охрид), со повеќе оштетни побарувања, при што на 31.12.2011 резервата изнесувала 20,5 мио МКД, на 31.12.2012 изнесувала 21 мио МКД, на 31.12.2013 изнесува 10,5 мио МКД, на 31.12.2014 и 31.12.2015 изнесува 13,5 мио МКД, на 31.12.2016, 31.12.2017, 31.12.2018, 31.12.2019 и 31.12.2020 година изнесува 13,7 мио МКД, но во текот на 2016 година извршена е ликвидација на значаен износ од 19 мио МКД по пресуда од Апелационен суд и присилно извршување. Учеството на реосигурувачот во оваа штета е 100%. Во првиот квартал од 2021 година, резервата е зголемена за 7,4 мио МКД и на 31.03.2021 состојбата изнесува 21,1 мио МКД, додека во вториот квартал извршена е ликвидација на 14,2 мио МКД. Износот на РБНС на 31.12.2021 година изнесува 7 мио мкд. Учеството на реосигурувачот е 100%.
- штета од класа 16 (2021/2714), настаната во 2009 и реактивирана во 2021 година. Штетата има ликвидиран износ од околу 4,1, мио МКД во 2011 година, додека во третиот квартал од 2021 година извршена е ликвидација на износ од 8,6 мио МКД. Учеството на реосигурувачот во оваа штета е 100%.

Во табелата подолу, прикажан е резултатот од Run-off анализата од гледна точка 31.12.2021 година спроведена на состојбата на РБНС и на вкупните резерви за штети (РБНС+ИБНР) за 31.12.2020, 31.12.2019, 31.12.2018, 31.12.2017, 31.12.2016 па се до 31.12.2011 година.

	Opening RBNS at	Run-off	Run-off in % from opening RBNS
30.12.2020	856.405.891	-43.745.344	-5,11%
31.12.2019	407.454.356	-55.016.381	-13,50%
31.12.2018	384.707.297	-80.456.581	-20,91%
31.12.2017	386.331.414	-72.923.816	-18,88%
31.12.2016	365.813.334	-51.946.109	-14,20%
31.12.2015	343.097.575	-113.331.595	-33,03%
31.12.2014	327.939.026	-130.587.037	-39,82%
31.12.2013	263.469.207	-202.746.537	-76,95%
31.12.2012	451.217.738	-37.061.618	-8,21%
31.12.2011	552.585.689	-27.848.723	-5,04%

Зголемувањето на износот на резервата за настанати но непријавени штети со состојба на 31.12.2019 година, во однос на износот на 31.12.2018 година, дополнително го влошува run-off резултатот за вкупни штети на 31.12.2018 година и како таков не се смета за релевантен. Додека, за останатите години е како што следи:

	Opening RBNS + IBNR at	Run-off	Run-off in % from opening RBNS+IBNR
30.12.2020	1.135.227.153	57.137.226	5,03%
31.12.2019	676.120.997	28.769.209	4,26%
31.12.2018	602.386.348	-48.361.202	-8,03%
31.12.2017	626.940.245	16.228.900	2,59%
31.12.2016	630.641.852	76.977.054	12,21%
31.12.2015	601.502.241	26.544.907	4,41%
31.12.2014	587.697.716	3.302.705	0,56%
31.12.2013	576.097.777	-44.351.226	-7,70%
31.12.2012	765.796.547	26.895.581	3,51%
31.12.2011	895.628.671	-26.204.622	-2,93%

7) Реосигурување и соосигурување

7.1. Реосигурување

Во текот на 2021 година, Друштвото ги има обезбедено сите договори за реосигурување согласно со Програмата за реосигурување.

Друштвото и оваа година поседува General Quota Share договор за реосигурување со Триглав Ре кој што се однесува на цело портфолио на Друштвото, односно Друштвото цедира 10% од 100% од ризикот.

Табела 8

Годишен коефициент на штети		Коефициент на штети со ефект на реосигурување	Коефициент на штети без ефект на реосигурување
незгода	1	87,9%	83,3%
каско	3	64,1%	62,2%
карго	7	0,0%	0,3%
осигурување на имот	08+09	52,8%	30,4%
Одговорност од моторни возила	10	51,7%	52,0%
општа одговорност	13	3,0%	1,9%
туристичка помош	18	54,8%	55,3%
Вкупно за сите класи		58,5%	48,0%

Годишниот коефициент на штети претставува количник од настанатите штети и заработената премија за период 01.01.2021-31.12.2021 година. Разликата во однос на дефиницијата за пресметка на годишен коефициент на штета, односно за настанати штети и заработена премија прикажана во Правилникот за минимални стандарди за пресметка на технички резерви, во делот за Минимални стандарди, методи и правила за пресметка на еквилизициона резерва е во тоа што, бруто полисираната премија е намалена за вредносно усогласување по основ на премија. Во пресметката за 2021 година, бруто полисираната премија не е намалена за трошоците за попусти кои што не зависат од резултатот бидејќи истите се дел од одложените трошоци за стекнување. Исто така, бруто ликвидираниите штети се намалени за наплатени регресни побарувања и спасени остатоци и зголемени за индиректни трошоци за обработка за штети.

Во однос на минатата година се забележува пораст на коефициентот за штети без ефект на реосигурување кај класите 10 и 18. Главна причина кај класа 10 е тоа што заработената премија е на исто ниво како и минатата година (од една страна забележуваме зголемена бруто полисирана премија, но од друга страна негативен ефект од промената на преносната премија како последица на порастот на премијата, односно пад на премијата во текот на претходната година), додека се бележи раст во настанатите штети како последица на зголемен износ на резервата за настанати и пријавени штети. Кај класа 18 се бележи значителен пораст и во заработената премија и во настанатите штети. Имено, заради ситуацијата со COVID 19 и рестриктивните мерки, оваа класа е една од класите која што во текот на 2020 година забележа најголем пад, но со делумното нормализирање во текот на 2021 година, се забележува пораст во бруто полисираната премија и негативен ефект од промената на преносната премија врз заработената премија. Намалување на коефициентот на штети се бележи кај класа 01 и 07 и 08+09. Имено, кај класа 01 бележиме помала заработена премија за 5,2 мио мкд, но исто така и намалени настанати штети за 15,2 мио мкд во однос на истиот период минатата година. Кај класа 07 се бележи зголемена заработена премија како последица на зголемена бруто полисирана премија, додека кај класите 08 и 09 се бележи намалена заработена премија и настанати штети пред сè заради негативен ефект од промената на преносна премија како и намален износ на штети по посеви и плодови.

Доколку пак извршиме споредба во однос на претходниот квартал, забележуваме подобрување (намалување на коефициентот) во повеќе класи на осигурување како и вкупно за целото портфолио.

Во табелата подолу е прикажан коефициентот на штети доколку се исклучи General Quota Share договорот за реосигурување.

На крај на година, General Quota Share договорот има влијание само врз премијата предадена во реосигурување и учеството на реосигурувачот во ликвидирани штети, додека нема влијание врз состојбата на преносна премија и резервите за штети заради “clean cut” принципот на книжење.

Годишен коефициент на штети		Коефициент на штети со ефект на реосигурување	Коефициент на штети без ефект на реосигурување
<i>незгода</i>	1	83,9%	83,3%
<i>каско</i>	3	63,6%	62,2%
<i>карго</i>	7	0,0%	0,3%
<i>осигурување на имот</i>	08+09	53,3%	30,4%
<i>Одговорност од моторни возила</i>	10	52,1%	52,0%
<i>општа одговорност</i>	13	3,9%	1,9%
<i>туристичка помош</i>	18	55,7%	55,3%
Вкупно за сите класи		58,2%	48,0%

Доколку се изврши пресметка на годишниот коефициент на штети согласно Правилникот за минимални стандарди за пресметка на технички резерви, во делот за Минимални стандарди, методи и правила за пресметка на еквилизициона резерва, се добиваат коефициенти на штети прикажани во следната табела:

Годишен коефициент на штети		Коефициент на штети со ефект на реосигурување	Коефициент на штети без ефект на реосигурување
<i>незгода</i>	1	86,7%	82,0%
<i>каско</i>	3	56,0%	55,2%
<i>карго</i>	7	101,5%	4,8%
<i>осигурување на имот</i>	08+09	43,2%	26,5%
<i>Одговорност од моторни возила</i>	10	48,9%	49,5%
<i>општа одговорност</i>	13	0,0%	0,0%
<i>туристичка помош</i>	18	50,2%	51,0%
Вкупно за сите класи		48,8%	44,5%

Во табелата подолу е прикажан коефициентот на штети доколку се исклучи General Quota Share договорот за реосигурување.

Годишен коефициент на штети		Коефициент на штети со ефект на реосигурување	Коефициент на штети без ефект на реосигурување
незгода	1	82,5%	82,0%
каско	3	56,3%	55,2%
карго	7	38,0%	4,8%
осигурување на имот	08+09	41,1%	26,5%
Одговорност од моторни возила	10	49,4%	49,5%
општа одговорност	13	0,0%	0,0%
туристичка помош	18	51,4%	51,0%
Вкупно за сите класи		48,3%	44,5%

8) Потребно ниво на маргина на солвентност и гарантен фонд

Пресметката на потребното ниво на маргината на солвентност, гарантниот фонд и капиталот е направена согласно Законот, Правилникот за пресметка на потребното ниво на маргина на солвентност и Правилникот за видовите и описот на ставките што ќе се земат предвид при пресметка на капиталот.

а) Да

б) Не

Со состојба на ден 31.12.2021 година пресметаната маргина на солвентност изнесува 177.971.920 мкд, додека капиталот е 847.559.574 мкд. Гарантниот фонд согласно член 77 од Законот за супервизија на осигурувањето изнесува 184.881.000 мкд. Капиталот на Друштвото е поголем од пресметаната маргина на солвентност, додека согласно член 77 од Законот за супервизија на осигурување, гарантниот фонд е поголем од една третина од потребното ниво на маргината на солвентност.

9. Финансиски извештаи и годишен извештај за работењето

Друштвото во финансиските извештаи ги има прикажано износите на технички резервации согласно пресметките и утврдените износи од страна на одговорните лица. Техничките резерви се пресметани согласно Законот, Правилникот за минимални стандарди за пресметка на технички резерви користејќи актуарски признати методи и почитувајќи ги осигурителните стандарди.

Динамиката за решавање на штети по класи на осигурување е прикажана во следнава табела.

2021		Број на ликвидирани штети	Број на одбиени штети	Број на штети во резервација на 31.12.2020	Број на пријавени и повторно отворени штети	Динамика на решавање на штети
Вкупно		12.263	2.268	1.928	14.596	0,879
Незгода	1	1.400	478	200	1.856	0,913
Здравствено	2	4.072	750	104	4.869	0,970
Моторни возила каско	3	1.370	171	297	1.508	0,854
Шински каско	4	0	0	0	0	0,000
Воздухоплови каско	5	0	0	1	0	0,000
Пловила каско	6	0	0	0	1	0,000
Карго	7	3	0	3	2	0,600
Имот вкупно	8+9	1.579	223	244	1.729	0,913
АО вкупно	10	3.318	460	947	3.732	0,807
Воздухоплови одговорност	11	0	0	8	0	0,000
Пловила одговорност	12	0	2	0	0	0,000
Општа одговорност	13	7	12	19	8	0,704
Кредити	14	0	2	0	2	1,000
Гаранции	15	0	0	0	0	0,000
Финансиски загуби	16	1	0	0	1	1,000
Правна заштита	17	0	0	0	0	0,000
Туристичка помош	18	513	170	105	888	0,688

Забележуваме успорување во динамиката на решавање на штети во класа 18 кое што се должи на зголемен број на ново пријавени штети заради делумно нормализирање на ситуацијата со COVID 19, но од друга страна динамиката за оваа класа е скоро на исто ниво како во 2019 година. Вкупно за цело портфолио, динамиката на решавање на штети е задржана и е скоро на исто ниво како и претходните години.

Динамиката за исплата на штети е прикажана во следната табела и е пресметана врз основа на износот на исплатени штети од износот на ликвидирани штети во 2021 година.

2021		Динамика за исплата на штети
Вкупно		0,978
Незгода	1	0,970
Здравствено	2	0,954
Моторни возила каско	3	0,965
Шински каско	4	0,000
Воздухоплови каско	5	0,000
Пловила каско	6	0,000

Карго	7	0,772
Имот вкупно	8+9	0,991
АО вкупно	10	0,991
Воздухоплови одговорност	11	1,000
Пловила одговорност	12	0,000
Општа одговорност	13	1,000
Кредити	14	0,000
Гаранции	15	0,000
Финансиски загуби	16	1,000
Правна заштита	17	0,000
Туристичка помош	18	0,939

Роковите за исплата на штети кои се регулирани во Законот за облигациони односи доследно се почитуваат. Единствени ситуации кои ја пролонгираат исплатата на штети од датумот на ликвидација, се компензациите кои во одредени случаи, поради неажурност на клиентите, доцнат подолг временски период. Според тоа, може да се констатира дека динамиката на решавање и исплата на штети е речиси идентична состојба.

За оценка на просечниот временски период за решавање на штетите (од денот на пријава), штетите се поделени на судски и вонсудски штети. Ваква поделба е направена поради добивање на пореална слика за вистинската состојба и процесот на решавање на штетите. Имено, поради предолгите судски процеси кои се водат (одложени рочишта, недостапност на докази, сведоци, жалби до повисок степен на судство, долг временски период до донесување извршна пресуда...), просечниот временски период на судските штети во значителен обем отстапува од просекот при решавање на вонсудските штети. Сето ова може низ цифри да се види во табелата подолу.

Просечно време (во денови) на решавање на штети (од ден на пријава до ден на ликвидација)				
2021		Вкупно	Вонсудски штети	Судски штети
Вкупно		60	49	956
Незгода	1	53	44	763
Здравствено	2	11	11	0
Моторни возила каско	3	79	70	3.012
Шински каско	4	0	0	0
Воздухоплови каско	5	0	0	0
Пловила каско	6	0	0	0
Карго	7	212	212	0
Имот вкупно	8+9	72	68	2.035

АО вкупно	10	107	76	877
Воздухоплови одговорност	11	0	0	0
Пловила одговорност	12	0	0	0
Општа одговорност	13	333	150	1.436
Кредити	14	0	0	0
Гаранции	15	0	0	0
Финансиски загуби	16	104	104	0
Правна заштита	17	0	0	0
Туристичка помош	18	79	76	1.541

При оценка на просечното време на решавање на штети не се земени во предвид одбиените штети, рентните штети како и оние штети кои имаат само делумна исплата во периодот (сеуште се наоѓаат во резервација).

Во однос на претходната година, забележуваме дека просечното време на решавање на вонсудските штети е намалено како последица на делумно нормализирање на состојбата со висрусот COVID-19 во однос на оперативниот процес на решавање на штети. Имено, во текот на 2020 година, со цел спречување на ширење на вирусот, се преземени мерки за спречување на ширење на вирусот од страна на Државата и Друштвото во смисла на намален обем на вработени на работно место, ослободување на категории на хронично болни работници, ротации, привремен прекин на работа на одредени институции вклучително и судови како и голем обем на одложени расправи за судски предмети. Во однос на судските штети, просечното време е зголемено и тоа како последица на поединечни штети во класите 03 и 08+09 на кои што Друштвото нема значајно влијание бидејќи станува збор за судски постапки. И доколку се разгледува просечното време на решавање на штети за целото портфолио, постои подобрување во однос на 2020 година, односно истото е пократко за 13 дена во однос на 2020 година.

Конечното мислење за состојбата на друштвото за осигурување прикажана во финансиските извештаи и годишниот извештај за работењето е:

а) позитивно б) мислење со резерва в) негативно

Техничките резерви на Друштвото се пресметани согласно Правилникот за минималните стандарди за пресметка на технички резерви, применувајќи актуарски признати методи и почитувајќи ги осигурителните стандарди. Така добиените резервации обезбедуваат долгорочна стабилност на Друштвото за исполнување на обврските кои произлегуваат од договорите за осигурување. Покриеноста на нето техничките резерви на 31.12.2021 година е 149% со што во целост е постигната законската обврска за потребно ниво од 100% покриеност. Друштвото одржува висок степен на ажурност во решавање и исплата на штети. Друштвото, во својата работа ги применува усвоените услови и тарифи. Премиите во Друштвото се пресметани согласно Законот за супервизија на осигурување. Капиталот на Друштвото го надминува потребното ниво на маргина на солвентност и гарантниот фонд согласно законските прописи. Исто така, Друштвото ја завршува 2021 година со позитивен финансиски резултат. Сето ова укажува на континуирана стабилност и солвентност во работењето, како и ликвидност во подмирувањето на обврските кои произлегуваат од договорите за осигурување. Поради овие причини конечното мислење на овластениот актуар е позитивно.

10. Останато

По спроведената теренска супервизија од страна на Агенцијата за супервизија во осигурувањето, која што започна од 07.11.2018 година при што е опфатен периодот на работење на Друштвото од 01.07.2017 до 30.09.2018 година, освен наодот кој што се однесува на техничките резерви, изречен е наод кој што се однесува на тоа дека мислењата кои овластениот актуар ги обезбедува за Друштвото не се целосно или делумно документирани во пишана форма и на начин на кој тоа го наложува актуарската професија, додека во делот на реосигурување е констатирано дека Друштвото не определува износ на максимален самопридржај, максимално покритие или максимална можна штета за сите портфолија кај кои се јавува агрегација на ризици. За наведените наоди се преземени соодветни активности и за истите е известена Агенцијата за супервизија во осигурување.

Исто така констатирани се и неколку наоди во системот на интерни контроли во делот на осигурителните производи, поточно анализа на трошоците за целите на соодветна алокација, актуарско тарифирање на производите и спроведување на актуарски контролен циклус, додека во делот на реосигурување наодите од интерните контроли се однесуваат на немање процес на управување со ризиците од реосигурување како и констатираната состојба дека податоците од договорите за реосигурување се евидентираат во апликација одделна од апликацијата во која што се внесуваат податоците од договорите за осигурување при што не се олеснува процесот за правење анализи во врска со реосигурителното покритие на Друштвото.

За наведените наоди, Друштвото достави табела до Агенцијата за супервизија во осигурувањето согласно препораките од Агенцијата за супервизија во осигурувањето која што содржи сопствена оценка на ризиците поврзани со интерните контроли, почетен степен на изложеност на ризиците, активности кои што ќе бидат преземени, цел која што треба да се постигне, рокови за постапување и оценка на конечниот степен на изложеност и соодветно постапување по истата.

Во месец февруари 2020 година беше спроведена уште една делумна теренска супервизија чиј што предмет беа процесите на Друштвото за целите за проценка на резервите за штети, за сите класи на осигурување со состојба на 31.12.2019 година. Во рамките на теренската супервизија беше одржан и состанок на кој што беа дискутирани методите за проценка на резервите за настанати, но непријавени штети (за сите класи освен за класа 10) и ризиците кои што произлегуваат од нив, односно беа изнесени констатации и укажувања од страна на регулаторот за кои што Друштвото треба да преземе соодветни мерки при оценка на резервата за настанати но непријавени штети.

Датум: 01.03.2022

Потпис: Наташа Ајкоска

ПРИЛОГ 2 – ГОДИШНА СМЕТКА

ЕМБС: 04691130

Целосно име: ТРИГЛАВ ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје

Вид на работа: 600

Тип на годишна сметка: Сметка за неживотно осигурување

Тип на документ: Годишна сметка

Година : 2021

Листа на прикачени документи:

Објаснувачки белешки и други прилози

Финансиски извештаи

Биланс на состојба

Ознака за АОП	Опис	Претходна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Нето за тековна година
1	-- АКТИВА: А. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (002+003)	18.563.593,00			15.157.101,00
3	-- Останати нематеријални средства	18.563.593,00			15.157.101,00
4	-- Б. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (005+008+009+010+011+012)	84.440.163,00			77.859.211,00
5	-- Недвижности (006+007)	45.402.649,00			43.383.135,00
7	-- Градежни објекти	45.402.649,00			43.383.135,00
8	-- Постројки и опрема	17.486.822,00			13.619.714,00
9	-- Транспортни средства	20.960.558,00			20.268.048,00
12	-- Останати материјални средства	590.134,00			588.314,00
13	-- В.ВЛОЖУВАЊА (014+015+021+040)	1.612.813.041,00			1.681.726.401,00
14	-- I.ВЛОЖУВАЊА ВО МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА КОИ НЕ СЛУЖАТ ЗА ВРШЕЊЕ НА ДЕЈНОСТА	500.482,00			447.509,00
15	-- II.ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА ВО ДРУШТВА ВО ГРУПА (016+017+018+019+020)	73.573.050,00			72.746.908,00
17	-- Вложувања во акции, удели и сопственички хартии од вредност во придружени друштва и заеднички контролирани друштва	52.471.135,00			52.596.317,00
20	-- Останати финансиски вложувања во подружници, придружени друштва и заеднички контролирани друштва	21.101.915,00			20.150.591,00
21	-- III.ОСТАНАТИ ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА (022+034+035)	1.538.739.509,00			1.608.531.984,00
22	-- Вложувања во хартии од вредност (023+026+030)	1.119.989.509,00			1.248.031.984,00
26	-- Вложувања во хартии од вредност расположиви за продажба (027+028+029)	1.119.989.509,00			1.232.915.932,00
27	-- Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	12.374.233,00			131.335,00

28	-- Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	1.091.723.160,00			1.215.057.389,00
29	-- Акции, удели и останати сопственички инструменти	15.892.116,00			17.727.208,00
30	-- Вложувања во хартии од вредност според објективната вредност преку добивката или загубата (031+032+033)				15.116.052,00
33	-- Акции, удели и останати сопственички инструменти				15.116.052,00
35	-- Депозити, заеми и останати пласмани (036+037+038+039)	418.750.000,00			360.500.000,00
36	-- Депозити	418.750.000,00			360.500.000,00
42	-- Д. ДЕЛ ЗА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ ВО БРУТО ТЕХНИЧКИТЕ РЕЗЕРВИ (043+044+045+046+047+048+049)	671.470.872,00			684.712.816,00
43	-- Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за преносни премии	71.064.387,00			86.899.498,00
46	-- Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за штети	599.400.683,00			596.901.580,00
47	-- Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за бонуси и попусти	1.005.802,00			911.738,00
51	-- Е.ПОБАРУВАЊА (052+056+057)	364.006.265,00			421.574.960,00
52	-- I.ПОБАРУВАЊА ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ (053+054+055)	316.111.880,00			320.934.274,00
53	-- Побарувања од осигуреници	260.016.558,00			253.034.691,00
54	-- Побарувања од застапници и од посредници	55.946.409,00			67.775.036,00
55	-- Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	148.913,00			124.547,00
56	-- II.ПОБАРУВАЊА ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ	3.863.451,00			66.141.317,00
57	-- III.ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА (058+059+060+061)	44.030.934,00			34.499.369,00
58	-- Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	37.120.038,00			30.316.270,00
59	-- Побарувања по основ на вложувања	688.174,00			568.888,00
60	-- Тековни даночни средства	2.548.628,00			117.166,00
61	-- Останати побарувања	3.674.094,00			3.497.045,00
62	-- Ж.ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	10.681.185,00			23.832.993,00
65	-- И. ПЛАТЕНИ ТРОШОЦИ ЗА ИДНИТЕ ПЕРИОДИ И ПРЕСМЕТАНИ ПРИХОДИ(АВР)	54.428.467,00			54.433.088,00
66	-- ВКУПНА АКТИВА: СРЕДСТВА (001+004+013+041+042+050+051+062+063+064+065)	2.816.403.586,00			2.959.296.570,00
67	-- J. ВОНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА – АКТИВА	427.220.210,00			455.649.393,00
68	-- ПАСИВА: А. ГЛАВНИНА И РЕЗЕРВИ (069+070-071-072+073+074+079-080+081-082)	912.891.498,00			964.027.650,00
69	-- I. ОСНОВНА ГЛАВНИНА	185.223.031,00			185.223.031,00
70	-- II.ПРЕМИИ НА ЕМИТИРАНИ АКЦИИ	41.971.569,00			41.971.569,00

73	-- V. РЕВАЛОРИЗАЦИОНА РЕЗЕРВА	43.270.267,00			64.691.635,00
74	-- VI. РЕЗЕРВИ (075+076+077+078)	418.360.304,00			433.605.986,00
75	-- Законски резерви	368.965.274,00			374.047.168,00
78	-- Останати резерви	49.395.030,00			59.558.818,00
79	-- VII. АКУМУЛИРАНА ДОБИВКА	208.820.645,00			210.053.819,00
81	-- IX. ДОБИВКА ЗА ТЕКОВНИОТ ПРЕСМЕТКОВЕН ПЕРИОД	15.245.682,00			28.481.610,00
86	-- B. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ (087+088+089+090+091+092)	1.723.151.640,00			1.777.872.708,00
87	-- Бруто резерви за преносни премии	515.372.510,00			571.767.834,00
89	-- Бруто резерви за штети	1.193.113.923,00			1.203.336.061,00
90	-- Бруто резерви за бонуси и попусти	14.665.207,00			2.768.813,00
94	-- Д. РЕЗЕРВИРАЊА ЗА РИЗИЦИ И НЕИЗВЕСНОСТИ (095+096)	25.492.543,00			25.937.566,00
95	-- Резервирања за пензиски планови, отпремнини и слични обврски кон вработените	16.088.182,00			16.533.205,00
96	-- Останати резервирања за ризици и неизвесности	9.404.361,00			9.404.361,00
97	-- Г.ОДЛОЖЕНИ ДАНОЧНИ ОБВРСКИ	4.628.951,00			7.146.124,00
99	-- Ж. ОБВРСКИ (100+104+105)	134.044.138,00			176.300.581,00
100	-- I. ОБВРСКИ ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ (101+102+103)	16.037.746,00			12.777.978,00
101	-- Обврски спрема осигуреници	15.969.749,00			12.777.978,00
103	-- Останати обврски од непосредни работи на осигурување	67.997,00			
104	-- II. ОБВРСКИ ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ	50.377.967,00			94.709.347,00
105	-- III. ОСТАНАТИ ОБВРСКИ (106+107+108+109+110)	67.628.425,00			68.813.256,00
106	-- Обврски по основ на финансиски вложувања	1.605.728,00			150.428,00
107	-- Останати обврски од непосредни работи на осигурување	34.864.295,00			38.373.512,00
108	-- Обврски кон вработените	15.457.577,00			16.376.117,00
109	-- Тековни даночни обврски	1.545.402,00			3.263.911,00
110	-- Останати обврски	14.155.423,00			10.649.288,00
112	-- S. ОДЛОЖЕНО ПЛАЌАЊЕ НА ТРОШОЦИ И ПРИХОДИ НА ИДНИТЕ ПЕРИОДИ (ПВР)	16.194.816,00			8.011.941,00
113	-- ВКУПНА ПАСИВА: ГЛАВНИНА И РЕЗЕРВИ И ОБВРСКИ (068+085+086+093+094+097+098+099+111+112)	2.816.403.586,00			2.959.296.570,00
114	-- И.ВОНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА ПАСИВА	427.220.211,00			455.649.394,00

Биланс на успех

Ознака за АОП	Опис	Претходна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Нето за тековна година
201	- - А. ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (202+211+234+235)	1.056.373.953,00			1.039.883.339,00
202	- - I. ЗАРАБОТЕНА ПРЕМИЈА (НЕТО ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА) (203+204+205-206-207-208+209+210)	915.172.604,00			885.457.392,00
203	- - Бруто полисирана премија за осигурување	1.231.616.924,00			1.332.870.757,00
207	- - Бруто полисирана премија пренесена во реосигурување/ретроцесија	364.011.458,00			406.853.152,00
208	- - Промена во резервата за преносна премија	-89.862.655,00			56.395.324,00
210	- - Промена во бруто резервата за преносна премија-дел за реосигурување	-42.295.517,00			15.835.111,00
211	- - II. ПРИХОДИ ОД ВЛОЖУВАЊА (212+219+228)	52.345.563,00			51.600.053,00
219	- - Приходи од останати вложувања (220+221+222+223+224)	46.017.980,00			47.934.932,00
220	- - Приходи од камати	41.450.990,00			39.352.036,00
221	- - Приходи по основ на курсни разлики	1.330.948,00			67.392,00
223	- - Нереализирани добивки од вложувања				67.271,00
224	- - Реализирани добивки (капитална добивка) од продажба на вложувања (225+226+227)	3.236.042,00			8.448.233,00
225	- - Финансиски вложувања расположливи за продажба	3.236.042,00			8.404.471,00
226	- - Финансиски вложувања за тргување (по објективна вредност)				43.762,00
228	- - Останати приходи од вложувања (229+233)	6.327.583,00			3.665.121,00
229	- - Приходи од вложувања во материјални средства кои не служат за вршење на дејноста (230+231+232)	4.200.783,00			3.352.746,00
231	- - Реализирани добивки (капитална добивка) од продажба на вложувања во материјални средства кои не служат за вршење на дејноста	940.933,00			
232	- - Приходи од наемнини од вложувања во материјални средства кои не служат за вршење на дејноста	3.259.850,00			3.352.746,00
233	- - Останати приходи од вложувања	2.126.800,00			312.375,00
234	- - III. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО-ТЕХНИЧКИ ПРИХОДИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	74.396.572,00			88.419.789,00
235	- - IV. ОСТАНАТИ ФИНАНСИСКИ И ДРУГИ ПРИХОДИ	14.459.214,00			14.406.105,00
236	- - Б. РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (237+245+255+258+261+280+298+301)	1.037.880.667,00			1.006.299.108,00

237	- - I. НАСТАНАТИ ШТЕТИ (НЕТО ТРОШОЦИ ЗА ШТЕТИ) (238-239-240-241+242-243-244)	434.805.406,00			470.224.779,00
238	- - Бруто исплатени штети	559.821.459,00			570.320.691,00
239	- - Намалување за приходот од бруто реализирани регресни побарувања	15.831.142,00			13.734.330,00
241	- - Бруто исплатени штети-дел за реосигурување/ретроцесија	78.225.291,00			99.082.823,00
242	- - Промени во бруто резервите за штети	462.903.250,00			10.222.138,00
244	- - Промени во бруто резервите за штети-дел за реосигурување	493.862.870,00			-2.499.103,00
245	- - II. ПРОМЕНИ ВО ОСТАНАТИ ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ (НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ) (246+249+252)	10.674.524,00			-11.802.330,00
252	- - Промени во останати технички резерви, нето од реосигурување (253-254)	10.674.524,00			-11.802.330,00
253	- - Промени во останати бруто технички резерви	8.721.693,00			-11.896.394,00
254	- - Промени во останати бруто технички резерви- дел за соосигурување и реосигурување	-1.952.831,00			-94.064,00
258	- - IV. ТРОШОЦИ ЗА БОНУСИ И ПОПУСТИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (259+260)	30.007.758,00			33.194.913,00
259	- - Трошоци за бонуси (кои зависат од резултатот)	182.152,00			344.165,00
260	- - Трошоци за попусти (кои не зависат од резултатот)	29.825.606,00			32.850.748,00
261	- - V. НЕТО ТРОШОЦИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО (262+267)	504.099.504,00			441.192.380,00
262	- - Трошоци за стекнување на осигурувањето (263+264+265+266)	274.687.952,00			220.853.967,00
263	- - Провизија	77.411.775,00			88.259.321,00
264	- - Останати трошоци	38.383.045,00			38.826.296,00
265	- - Промена во одложените трошоци за стекнување	68.138.623,00			-4.093.007,00
266	- - Бруто плати за вработените во внатрешната продажна мрежа	90.754.509,00			97.861.357,00
267	- - Административни трошоци (268+269+275+276)	229.411.552,00			220.338.413,00
268	- - Амортизација и вредносно усогласување (обезвреднување) на материјалните и нематеријалните средства кои служат за вршење на дејноста	22.805.234,00			24.783.174,00
269	- - Трошоци за вработените (270+271+272+273+274)	100.948.824,00			96.607.126,00
270	- - Плати и надоместоци	62.577.469,00			55.260.034,00
271	- - Трошоци за даноци на плати и надоместоци на плата	5.632.433,00			5.694.047,00

272	-- Придонеси од задолжително социјално осигурување	21.684.842,00			24.017.246,00
274	-- Останати трошоци за вработените	11.054.080,00			11.635.799,00
275	-- Трошоци за услуги на физички лица кои не вршат дејност со сите давачки	1.172.240,00			795.255,00
276	-- Останати административни трошоци (277+278+279)	104.485.254,00			98.152.858,00
277	-- Трошоци за услуги	80.640.571,00			75.614.678,00
278	-- Материјални трошоци	16.151.175,00			14.334.731,00
279	-- Трошоци за резервирања и останати трошоци од работењето	7.693.508,00			8.203.449,00
280	-- VI. ТРОШОЦИ ОД ВЛОЖУВАЊА (281+287)	4.377.235,00			1.626.713,00
281	-- Расходи од вложувања во друштва во група (282+283+284+285+286)	4.157.560,00			1.045.266,00
284	-- Нереализирани загуби од сведување на објективна вредност на вложувања во друштва во група	4.157.560,00			1.045.266,00
287	-- Расходи од останати вложувања (288+289+290+291+294+295)	219.675,00			581.447,00
289	-- Расходи за курсни разлики	72.178,00			528.474,00
295	-- Останати расходи од вложувања (296+297)	147.497,00			52.973,00
296	-- Амортизација на вложувањата во материјални средства кои не служат за вршење на дејноста	147.497,00			52.973,00
298	-- VII. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО-ТЕХНИЧКИ ТРОШОЦИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ (299+300)	61.045.026,00			67.216.060,00
300	-- Останати осигурително технички трошоци, намалени за реосигурување	61.045.026,00			67.216.060,00
301	-- VIII. ОСТАНАТИ РАСХОДИ (302+303)	-7.128.786,00			4.646.593,00
302	-- Загуби поради обезвреднување на побарувања по основ на премија за осигурување	-7.434.088,00			4.404.913,00
303	-- Останати финансиски и други расходи	305.302,00			241.680,00
306	-- Добивка за деловната година (201+304) – (236+305)	18.493.286,00			33.584.231,00
310	-- Добивка пред оданочување (306+308) или (306-309)	18.493.286,00			33.584.231,00
312	-- Данок на добивка	3.247.604,00			5.102.621,00
315	-- ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДАНОЧУВАЊЕ (310-312+313-314)	15.245.682,00			28.481.610,00
317	-- Просечен број на вработени врз основа на часови на работа во пресметковниот период (во апсолутен износ)	225,00			223,00
318	-- Број на месеци на работење (во апсолутен износ)	12,00			12,00
319	-- ДОБИВКА/ЗАГУБА ЗА ПЕРИОДОТ	15.245.682,00			28.481.610,00

320	-- Добивка која им припаѓа на имателите на акции на матичното друштво	15.245.682,00			28.481.610,00
324	-- ЗАРАБОТУВАЧКА ПО АКЦИЈА	253,00			473,00
325	-- Вкупна основна заработувачка по акција	253,00			473,00
329	-- Добивка за годината	15.245.682,00			28.481.610,00
331	-- Останата сеопфатна добивка (333+335+337+339+341+343) - (334+336+338+340+342+344)				22.654.542,00
332	-- Останата сеопфатна загуба (334+336+338+340+342+344) - (333+335+337+339+341+343)	4.682.030,00			
335	-- Добивки од повторно мерење на финансиски средства расположиви за продажба				22.654.542,00
336	-- Загуби од повторно мерење на финансиски средства расположиви за продажба	4.682.030,00			
346	-- Нето останата сеопфатна добивка (331-345)				22.654.542,00
347	-- Нето останата сеопфатна загуба (345-331) или (332+345)	4.682.030,00			
348	-- Вкупна сеопфатна добивка за годината (329+346) или (346-330)	10.563.652,00			51.136.152,00
349	-- Сеопфатна добивка која им припаѓа на имателите на акции на матичното друштво	10.563.652,00			51.136.152,00

Државна евиденција

Ознака за АОП	Опис	Претходна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Нето за тековна година
609	-- Набавна вредност на софтвер со лиценца	70.453.082,00			78.546.189,00
611	-- Акумулирана амортизација на софтвер со лиценца	51.889.489,00			63.389.088,00
612	-- Сегашна вредност на софтвер со лиценца (< или = АОП 003 од БС)	18.563.593,00			15.157.101,00
625	-- Набавна вредност на градежни објекти	80.781.861,00			80.781.861,00
627	-- Акумулирана амортизација на градежни објекти	35.379.212,00			37.398.726,00
628	-- Сегашна вредност на градежни објекти(< = АОП 007 од БС)	45.402.649,00			43.383.135,00
629	-- Набавна вредност на постројки и опрема	22.993.029,00			20.638.906,00
630	-- Акумулирана амортизација на постројки и опрема	19.904.881,00			18.289.299,00
632	-- Сегашна вредност на постројки и опрема(< = АОП 008од БС)	3.088.148,00			2.349.607,00

633	-- Набавна вредност на информациска и телекомуникациска опрема	11.986.904,00			11.417.722,00
635	-- Акумулирана амортизација на информациска и телекомуникациска опрема	8.430.835,00			9.573.653,00
636	-- Сегашна вредност на информациска и телекомуникациска опрема(< = АОП 008 од БС)	3.556.069,00			1.844.069,00
637	-- Набавна вредност на компјутерска опрема	50.454.559,00			48.272.771,00
639	-- Акумулирана амортизација на компјутерска опрема	39.611.954,00			38.846.733,00
640	-- Сегашна вредност на компјутерска опрема(< = АОП 008 од БС)	10.842.605,00			9.426.038,00
641	-- Набавна вредност на транспортни средства	33.109.731,00			37.409.147,00
643	-- Акумулирана амортизација на транспортни средства	12.149.173,00			17.141.099,00
644	-- Сегашна вредност на транспортни средства (< = АОП 009 од БС)	20.960.558,00			20.268.048,00
645	-- Оригинални уметнички и литературни дела	590.134,00			588.314,00
655	-- Останати вложувања(< или = АОП 020 од БС)	21.101.915,00			20.150.591,00
656	-- Краткорочни депозити(< или = АОП 036 од БС)	257.750.000,00			263.500.000,00
657	-- Долгорочни депозити(< или = АОП 036 од БС)	161.000.000,00			97.000.000,00
662	-- Хартии од вредност кои не котираат на активен пазар(< или = АОП 039 од БС)				3.600.000,00
665	-- Должнички инструменти со рок на достасување до една година	12.374.233,00			131.335,00
666	-- Должнички инструменти со рок на достасување над една година	1.091.723.160,00			1.215.057.389,00
667	-- Сопственички инструменти(< или = АОП 041 од БС)				11.518.221,00
668	-- Вложувања во заеднички инвестициски фондови (< или = АОП 041 од БС)				17.725.039,00
670	-- Побарувања од купувачи(< или = АОП 061 од БС)				253.034.691,00
671	-- Парични средства во банка и во благајна(< или = АОП 062 од БС)	10.681.185,00			23.832.993,00
682	-- Обврски спрема добавувачи(< или = АОП 110 од БС)	13.737.056,00			10.201.707,00
683	-- Приходи по основ на провизија од реосигурување и учество во добивка(< или = АОП 234 од БУ)	65.834.095,00			79.782.248,00
684	-- Трошоци од услуги на физички лица кои не вршат дејност(= АОП 275 од БУ)	1.172.240,00			795.255,00
685	-- Трошоци за наемнини(< или = АОП 277 од БУ)	36.041.897,00			38.117.651,00

686	-- Трошоци за банкарски услуги(< или = АОП 277 од БУ)	2.464.977,00			2.668.140,00
687	-- Трошоци за премии за осигурување(< или = АОП 277 од БУ)	2.408.056,00			2.183.972,00
688	-- Трошоци телекомуникациски и транспортни услуги(< или = АОП 277 од БУ)	5.949.797,00			6.944.252,00
689	-- Трошоци за услуги за одржување(< или = АОП 277 од БУ)	4.540.436,00			13.950.500,00
690	-- Трошоци за маркетинг, репрезентација, спонзорства и даноци(< или = АОП 277 од БУ)	45.192.117,00			42.779.623,00
691	-- Трошоци за останати услуги(< или = АОП 277 од БУ)	20.354.318,00			5.936.871,00
692	-- Трошоци за резервни делови и материјали за поправка и одржување(< или = АОП 278 од БУ)	1.299.321,00			1.344.098,00
693	-- Трошоци за канцелариски и потрошен материјал (< или = АОП 278 од БУ)	1.777.242,00			1.344.098,00
694	-- Трошоци за комунални услуги (струја, вода и сл.) (< или = АОП 278 од БУ)	10.614.066,00			8.418.674,00
695	-- Трошоци за печатење обрасци (< или = АОП 264 од БУ)	2.072.018,00			1.859.965,00
697	-- Трошоци за весници и списанија (< или = АОП 278 од БУ)	157.389,00			175.739,00
698	-- Отпис на ситен инвентар (< или = АОП 278 од БУ)	538.383,00			283.160,00
699	-- Трошоци за потрошено гориво (< или = АОП 278 од БУ)	1.764.774,00			2.237.670,00
701	-- Трошоци за резервирања(< или = АОП 279 од БУ)	1.191.223,00			417.235,00
702	-- Трошоци за придонеси и членарина (< или = АОП 279 од БУ)	342.091,00			385.493,00
703	-- Трошоци по основ на надоместоци за службени патувања и патни трошоци(< или = АОП 279 од БУ)	1.034.013,00			1.444.325,00
704	-- Трошоци по основ на надоместоци на членови на органи на управување(< или = АОП 279 од БУ)	2.361.723,00			2.556.763,00
705	-- Трошоци за стручно усовршување(< или = АОП 279 од БУ)	886.152,00			1.530.510,00
707	-- Трошоци за ревизија(< или = АОП 279 од БУ)	1.569.546,00			1.425.865,00
709	-- Трошоци за даноци и придонеси(< или = АОП 279 од БУ)	249.552,00			443.258,00
710	-- Останати трошоци од работењето(< или = АОП 279 од БУ)	59.208,00			
712	-- Просечен број на вработени врз основа на состојбата на крајот на месецот	225,00			223,00

Структура на приходи по дејности

Ознака за АОП	Опис	Нето за тековна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Претходна година
2480	- 65.12 - Неживотно осигурување	1.039.883.339,00			

Потпишано од:

Pero Cuculov

CN=KIBSTrust Issuing Qsig CA G2,
OID.2.5.4.97=NTRMK-5529581, OU=KIBSTrust
Services, O=KIBS AD Skopje, C=MK
KIBSTrust Issuing Qsig CA G2

Изјавувам, под морална, материјална и кривична одговорност, дека податоците во годишната сметка се точни и вистинити.

Податоците од годишната сметка се во постапка на доставување, која ќе заврши со одлука (одобрување/одбивање) од страна на Централниот Регистар.